SERIE NOUĂ - 372 • ANUL XLI • 2 IULIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 27 (2122)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro

Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„Cine nu te știe, te vinde; cine te știe, te cumpără!"

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

O PLANETĂ ÎN APROPIERE DE SISTEMUL NOSTRU SOLAR!

Geoffrey Marcy, care conduce un grup de astronomi din San Francisco, a anunţat la o reuniune în Canada că a descoperit, folosind un telescop din Hawaii, o planetă de 1,9 ori mai mare decît Jupiter care se învîrte în jurul unei stele pe nume Gliese 876, o treime din mărimea Soarelui nostru. Această stea, aflată la o distanţă de numai 15 ani-lumină de Pămînt, este cea mai apropiată stea de noi în jurul căreia a fost descoperită o planetă. Marcy este de părere că planeta este compusă în principal din hidrogen şi heliu, avînd o temperatură la suprafaţă de 80º sub 0. Pînă acum cea mai apropiată planetă descoperită a fost una care orbitează în jurul unei stele aflată la 35 de ani lumină de noi.

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
Misterul de dinaintea naşterii

Incursiune în paranormal 4
Putem comunica în stare de transă?

Starea de veghe 5
O Republică a amazoanelor

Medicina la zi 7
Vom muri de „boala sărutului"?

Homo Sapiens 9
A ajuns El Niño şi în România?

Terra X Dosarele planetei 10
Puteau fi dărîmate piramidele?

Idoli 13
Seinfeld, un sitcom de milioane

Timp liber 14
• Grădina • Pe 4 roţi • Utile • Şah • Juridice • Horoscop

femina club

POZITIV PE RASTER

Premiul Nobel pentru apă

GEORGE CUŞNARENCU

Poate că a trebuit să se abată inundaţiile asupra a jumătate din ţară ca să înţelegem cît de preţioasă e apa. Apa de băut, apa dulce din fîntîni, din pînzele freatice tot mai asaltate de poluare şi uneori tot mai secate. Adevărul este că resursele de apă potabilă ale Planetei sunt tot mai puţine şi din ce în ce mai scumpe, probabil că peste un secol apa bună de băut, pentru o planetă suprapopulată, nu doar pentru cîţiva însetaţi, va deveni la fel de scumpă ca aurul. Pentru a ieşi din acest impas de care încă nu suntem conştienţi, e bine de ştiut că unii cercetători au ca obiect de studiu nu numai planetele şi Universul, ci chiar şi banala apă, exprimată atît de simplu prin formula H_2O. Aflu cu surprindere, dovadă, îmi zic, că ceea ce e simplu poate fi şi foarte complicat, că există un fel de premiu Nobel, un echivalent al lui, care se acordă de Institutul din Stockholm...pentru apă. Se numeşte „Stockholm Water Price" şi se acordă anual numai pentru acele contribuţii ştiinţifice substanţiale în cercetarea aplicată pentru mai buna conservare a resurselor mondiale de apă.

Anul acesta, Premiul apei a fost atribuit profesorului Gedeon Dagan de la Universitatea din Tel Aviv. De pe Internet aflăm că timp de 20 de ani, profesorul Dagan „a contribuit mai mult decît oricare alt savant la o mai bună gospodărire a resurselor de apă ale omenirii, inclusiv la obţinerea unei ape mai bune de băut". Ar putea fi acest premiu un imbold pentru cercetătorii români ca să se străduiască să ne ofere în pahare apa de care avem nevoie? Faptul că la noi încă mai poţi avea surpriza să-ţi curgă la robinet apă ruginie, cu pămînt sau cu păcură ar putea fi încă un stimulent pentru viitorii laureaţi români ai Premiului apei. Dar probabil că pînă atunci va mai curge ceva pe apa Sîmbetei. Dar să revin la lucruri mai serioase. Profesorul Dagan a propus comunităţii ştiinţifice, pentru prima oară, cum aflu dintr-o ştire a unei agenţii de presă „o structură cuprinzătoare şi generală pentru cuantificarea statistică a efectelor pe care unele fenomene din straturile acvifere le au asupra resurselor de apă de la sol", această structură purtînd chiar numele cercetătorului israelian, fiind folosită pe scară largă la monitorizarea apei disponibile de pe glob. Cercetările teoretice ale profesorului Dagan au oferit pentru prima dată specialiştilor „o bază raţională care permite crearea unor modele matematice cu totul noi în vederea unei analize mai realiste în numeroase domenii, inclusiv în evaluarea raportului cost-beneficiu". Nu ştiu dacă în urma acestor studii teoretice apa de băut va fi suficientă pentru toţi locuitorii Planetei în următorii 10.000 de ani, să zicem, dar cu siguranţă ceva trebuie făcut şi făcut acum pentru a conserva acest rezervor mai preţios decît aurul şi practic indispensabil vieţii. O planetă fără apă potabilă este o planetă moartă. Am lăsat la sfîrşit amănuntul pentru care m-am oprit în această săptămînă la acest premiu Nobel al apei. Ei bine, profesorul Gedeon Dagan este de origine română, el s-a născut la Galaţi în anul 1932 pentru a emigra în Israel la vîrsta de 30 de ani. Este căsătorit, aflăm din ştirea aceleiaşi agenţii, are trei copii şi locuieşte la Ramat Hasharon. Unde, probabil, apa de băut este foarte bună.

823.011 P

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

Tolba cu SCRISORI

✉ *Iulian Mitrică - Bucureşti,* OP38-CP68, sector 2: Am primit scrisoarea şi informaţiile referitoare la Fan Clubul *Forever Young.* Felicitări pentru prezentarea făcută şi pentru iniţiativa de a strînge sub acelaşi „acoperiş" pe fanii cît mai multor staruri din dancemusic! Din lipsă de spaţiu nu voi înşira aici toate numele trecute de Iulian ci doar voi selecta cîteva: *Modern Talking, CC Catch, Bad Boys Blue, Gazebo, Madonna, Joy.* Despre aceştia dar şi despre mulţi alţii veţi putea afla tot ce vă interesează dacă îi veţi scrie lui Iulian...

✉ *Sed Lex - Bucureşti:* Voi încerca să găsesc adresele pe care le solicitaţi. În rest, sînt de acord cu cele scrise de voi!

✉ *Ionuţ Stan - Constanţa:* Nu ai pierdut prezentarea celor de la *Roxette* deoarece ea nu a apărut! În ceea ce priveşte faptul că nu găseşti *Magazinul* în Constanţa cred că cea mai bună soluţie rămîne abonamentul...

✉ *Georgeta Florenţa - Bîrlad:* „Nu-i uşor" a trecut „uşor" în portofoliul reţinutelor. Vă aşteptăm şi cu alte careuri...

Albumul-Săptămînii Néapolis - SIMPLE MINDS

Una din trupele etalon ale popului britanic de calitate revine în acest sezon cu un album absolut surprinzător, primul după o perioadă de trei ani de absenţă! În urmă cu trei ani vă prezentam aici albumul *„Good News From The Next World"* care trăda o îngrijorătoare lipsă de inspiraţie pentru trupa lui *Jim Kerr* şi iată că astăzi mi s-a oferit ocazia, îndelung aşteptată, de a vă spune că totul a reintrat în normal, *Simple Minds* întorcîndu-se spre sound-ul începutului anilor '80 care i-a consacrat în lumea bună a muzicii europene. Dacă trupa nu este pentru voi o necunoscută veţi redescoperi multe aspecte ale trecutului său glorios, pentru mine acest *„Néapolis"* apărîndu-mi ca un fel de *„Sister Feelings Call"* partea a doua! Celor care abia acum se „lovesc" de *Kerr & Co* le spun că vor putea asculta pop-ul clasic britanic cu toate variaţiunile care i-au succedat şi cărora el le-a dat naştere... Un album fără vîrstă, pentru toate vîrstele!

VIDEOMUSIC

BRIT Awards'98. O înregistrare pentru colecţionari, 165 de minute cu tot ce a fost mai interesant (şi de premiat) din punctul de vedere al industriei muzicale britanice. Ne sînt oferite 43 de videoclipuri (nu în întregime) care subliniază şi pun în evidenţă anul muzical 1997. De văzut, recunoscut şi comentat, iniţiativa casei *Warner* ar trebui urmată şi de producătorii autohtoni...

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Top Albume

1. Mezzanine - Massive Attack
2. Maggie May - The Classic Years - Rod Stewart
3. The Heavy Heavy Hits - Madness
4. Trampoline - The Mevericks
5. Let's Talk About Love - Celine Dion
6. Essential - The Best Of George Benson
7. Come On Over - Shania Twain
9. The Best Of Nick Cave & The Bed Seeds
9. All Saints - All Saints
10. Postcards from Heaven - The Lighthouse Family

Propuneri: Another World - Brian May, The Best Of David Essex, Greatest Hits - Vol. I, II & III - Billy Joel, Gloria! - Gloria Estefan

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE

Mai frumoase ca oricînd!

Mai ales acum, vara, este firesc să vă ocupaţi mai mult de frumuseţea şi sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ şi avizate de Ministerul Sănătăţii. Este vorba despre:

◆ ***LOŢIUNEA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - o cremă magică ce penetrează profund pielea feţei, cicatrizează şi înlătură acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - conţine extracte de plante care ajută la vindecarea acneei şi dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă ştirbesc personalitatea. Acum, datorită acestor produse veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***CREMĂ GEL - ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR*** - are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active, naturale de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi şi înalbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***CREMĂ ANTIRID*** - conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ ***LOŢIUNE PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR*** - conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***PASTA DE CURĂŢAT MÎINILE*** - pentru curăţiri grele. Îndepărtează uşor şi complet vaseline, uleiuri de motor, grăsimi industriale.

◆ ***UNGHII FALSE*** - vă ajută să păstraţi aspectul îngrijit al mîinilor în orice ocazie.

◆ ***APĂ DE GURĂ*** - loţiune antiseptică pentru gargară, cu proprietăţi anestezice, menţine igiena gurii şi a gîtului. Se foloseşte în gingivite, stomatite, pentru uşurarea durerii şi îndepărtarea mirosului neplăcut al gurii.

◆ ***BOMBY*** - diverse arome (produs medicinal care împrospătează respiraţia eliminînd mirosul neplăcut al gurii şi al gîtului). Este mic, plăcut, uşor de purtat - un prieten care vă ajută în orice moment al zilei.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR*** - a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi. Are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor; aceste zone rămîn netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ Produs ***CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR*** - folosindu-l, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură de a avea încredere în dumneavoastră în orice împrejurare.

◆ ***LOŢIUNE ANTIPISTRUI*** - prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta!

◆ ***LOŢIUNE CAPILARĂ*** - împotriva căderii părului. Activează circulaţia capilară, combate eficient calviţia (chelia).

◆ ***GEL CAPILAR*** cu extract de urzică şi aloe vera - combate mătreaţa şi calviţia (chelia).

◆ ***GEL ANTICELULITIC*** - conţine extras de plante şi unisfere active cu vitaminele A, E, C. Combate celulita, vergeturile, hrăneşte şi catifelează pielea, împiedicînd îmbătrînirea.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER*** (roşeaţă, iritaţie) - pentru bătrîni, bolnavi obligaţi să stea imobilizaţi în pat şi pentru copii (bebeluşi).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI*** (rîie) - tratează scabia printr-o singură aplicaţie.

◆ ***BALSAM - CREMĂ ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI*** (păduchi) - elimină păduchii şi ouăle lor printr-o singură utilizare.

◆ ***STIMULENT GENERAL*** - loţiune - produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, este un tonic şi energizant general. Întîrzie simptomele de îmbătrînire, creşte rezistenţa organismului faţă de boli, îmbunătăţeşte activitatea fizică şi mentală, stimulează metabolismul celular şi funcţiile sexuale.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** - pastile - un produs natural (biologic) fără efecte secundare sau toxice recomandat în lipsa apetitului sexual, impotenţă, frigiditate. Măreşte durata actului sexual, dorinţa şi plăcerea intimă, putînd fi folosit atît de doamne, cît şi de domni.

◆ Pentru marile nebunii şi însăşi protecţia dumneavoastră, folosiţi acum ***PREZERVATIVELE AROMATE*** - banane, căpşuni, normale royale, silke regular.

◆ Tablete ***ÎMPOTRIVA FUMATULUI*** - cu proprietăţi antitabagice, energetice, remineralizante. Consumînd aceste produse biologice veţi reuşi să vă lăsaţi de fumat în cel mai scurt timp posibil.

◆ ***LEUCOPLAST ANTIREUMATIC*** - care, aplicat pe diverse părţi ale corpului (gît, spate, mijloc, picioare, mîini), face ca durerea reumatică să dispară în cîteva minute.

◆ ***UNGUENT DENTAR*** - îndepărtează durerile dentare şi gingivale dînd o senzaţie de confort instantaneu.

◆ **Tablete împotriva OBEZITĂŢII** - conţin pulberi vegetale şi uleiuri volatile care datorită principiilor active acţionează puternic asupra organismului reducînd pofta de mîncare, avînd şi un efect laxativ, diuretic şi emolient protejînd tubul digestiv. Folosind aceste tablete ajungeţi în scurt timp la greutatea dorită.

◆ ***COMPLEX ANTIRID*** şi ***ANTISTRES*** - o nouă tehnologie în domeniu. Folosind aceste capsule veţi fi uimită de rezultatul produs.

◆ ***TEST SARCINĂ*** - metodă simplă şi rapidă de a afla în maximum 5 minute dacă sînteţi sau nu însărcinată.

◆ ***PRODUSE MEDICALE TERAPEUTICE, ORTOPEDICE ŞI DE RECUPERARE*** - ciorapi elastici compresivi, genunchiere, glezniere, corsete lombo-sacrale, corsete abdominale, slip incontinenţă urinară, talonete ortopedice, proteze de membre, proteze de şold, proteze de sîn, bastoane, cîrje, cadru păşitor, încălţăminte pentru bolnavi diabetici şi orice alt produs la comandă; relaţii la 3214698.

IMPORTANT - **Comandînd produsele noastre veţi scăpa de multe neplăceri cu care vă confruntaţi astăzi. Fiţi sigur(ă) că toate complimentele pe care le veţi primi vor fi sincere.**

Stocurile noastre sînt limitate. Dacă doriţi să intraţi cît mai repede în posesia produselor mai sus menţionate, vă rugăm trimiteţi bonul alăturat chiar azi sau sunaţi la tel.: 01/684.19.52 sau 01/321.46.98.

Cumpărătorii fideli ai firmei care comandă 3 produse vor descoperi în pachetul solicitat un *cadou surpriză.*

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL, OP 4, CP 91, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Mască filmogenă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Cremă gel ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTIRID la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR la preţul de 40.000 lei
___ buc. PASTĂ DE CURĂŢAT MÎINILE, la preţul de 25.000 lei
___ buc. UNGHII FALSE la preţul de 25.000 lei
___ buc. APĂ DE GURĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. BOMBY, la preţul de 15.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR la preţul de 32.000 lei
___ buc. Produs CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ANTIPISTRUI la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune CAPILARĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Gel CAPILAR, la preţul de 39.000 lei
___ buc. Gel ANTICELULITIC, la preţul de 56.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER, la preţul de 20.000 lei
___ buc. LEUCOPLAST ANTIREUMATIC, la preţul de 25.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA SCABIEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Balsam-cremă ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. STIMULENT GENERAL - loţiune, la preţul de 55.000 lei
___ buc. STIMULENT SEXUAL -pastile, la preţul de 50.000 lei
___ buc. PREZERVATIVE AROMATE (3 buc.), la preţul de 20.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA FUMATULUI la preţul de 55.000 lei
___ buc. DENTOCALM, la preţul de 35.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA OBEZITĂŢII la preţul de 40.000 lei
___ buc. COMPLEX antirid antistres la preţul de 56.000 lei
___ buc. Test sarcină la preţul de 50.000 lei

Preţurile produselor sînt valabile pentru luna iulie

Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitatea: _____ Judeţ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

M/27

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi,
Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **CROMOMAN,** Piaţa Presei Libere nr.1, Telefon: 223.37.02

Misterul de dinaintea naşterii

La puţin timp după naşterea lui Dolly, o serie de oameni de ştiinţă anunţau următoarea etapă: clonarea umană, ca şi cum fabricarea unui om n-ar fi fost decît o simplă operaţie de manipulare genetică. Lucrurile nu stau chiar aşa. Multitudinea de relaţii subtile stabilite între fetus şi mediul amniotic, supuse unor inerente modificări, fac irealizabilă o copie umană perfectă. Acest complex de relaţii „condamnă" fiinţa umană la condiţia de specimen unic.

Sensibil şi atent

Simţurile umane se dezvoltă după o ordine invariabilă: pipăitul, mirosul, gustul, auzul şi vederea. Chiar dacă sînt incomplet dezvoltate, funcţiile lor sînt active înainte de naştere. De pildă s-a dovedit că percepţia gustativă prenatală la dulce, sărat, amar etc. e asemănătoare cu percepţia postnatală. Examenele endoscopice ale lichidului amniotic au demonstrat că în urma stimulărilor cardiace prin intermediul unei surse de lumină, fetusul de 6-7 luni reacţionează vizual. În aceeaşi perioadă fetusul începe să audă. Gradul de percepţie auditivă este însă greu de definit. Fetusul poate distinge zgomotele din afară, trecerea de la o voce feminină la una masculină, poate recunoaşte o voce cu care s-a obişnuit, preferinţele sale îndreptîndu-se invariabil spre cea a mamei. Toţi specialiştii sînt de comun acord cu faptul că stimulările senzoriale prenatale contribuie la dezvoltarea normală a structurilor nervoase. Fără stimulările sonore din timpul sarcinii, de pildă, structurile anatomice, celulare şi bineînţeles, funcţionarea sistemului auditiv, nu vor fi normale după naştere.

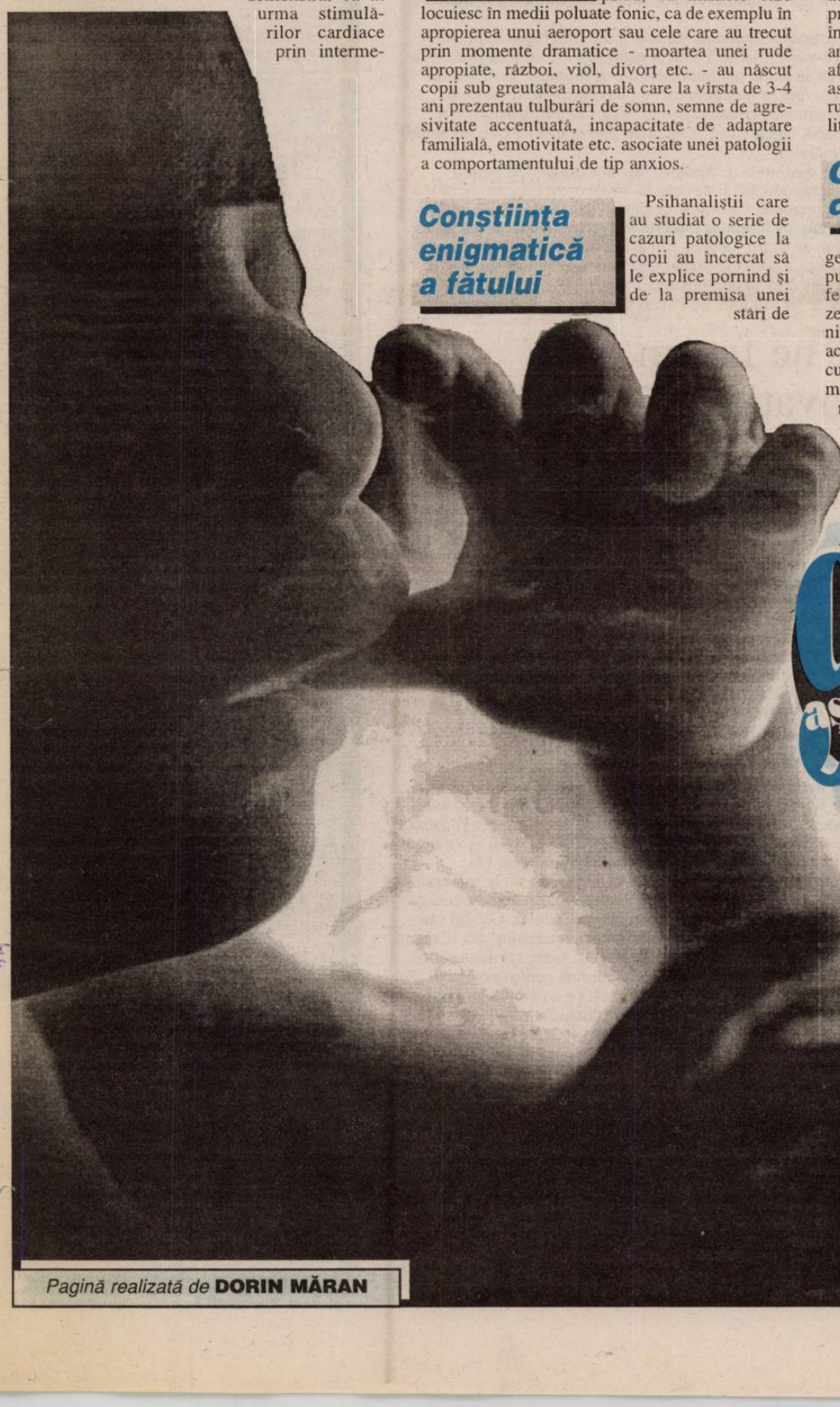

Conştiinţa enigmatică a fătului

Psihanaliştii care au studiat o serie de cazuri patologice la copii au încercat să le explice pornind şi de la premisa unei stări de conştiinţă prenatală. De pildă, un copil de 18 luni al cărui frate geamăn murise cu două săptămîni înainte de naştere, prezenta un comportament foarte agitat. Scormonea zilnic în ungherele camerei, scutura febril fiecare obiect pe care îl apuca dorind parcă să-i dea viaţă. Era o căutare instinctivă a vieţii fratelui său în acele obiecte? A încercat el oare în pîntecul mamei să-şi atingă fraţiorul pentru a-l însufleţi? Se simţea vinovat de moartea acestuia? Imposibil de aflat. După cîteva şedinţe de psihanaliză copilul şi-a regăsit însă echilibrul. Cercetările în acest sector crepuscular au condus totuşi la o concluzie neîndoielnică: în viaţa sa intrauterină fetusul înregistrează emoţii, receptează senzorial stimuli exteriori al căror ecou nu e conservat neapărat de o stare de conştiinţă, ci de memoria corporală.

Autonomia fetusului

Orice mamă e preocupată de starea permanentă a fătului. Ea încearcă să nu-i transmită acestuia stări negative şi să nu-l afecteze printr-o alimentaţie greşită, convinsă că fetusul e foarte dependent de ea. Studii recente demonstrează însă o anumită autonomie a acestuia. De-a lungul vieţii sale intrauterine, el e protejat de respingerea maternă graţie trofoblastului, un ţesut care îmbracă placenta, pe care sistemul imunitar al mamei nu-l poate depista şi recunoaşte.

Stresul prenatal

Stresul în care trăiesc viitoarele mame îşi pune uneori amprenta asupra copiilor. S-a observat, de pildă, că mamele care locuiesc în medii poluate fonic, ca de exemplu în apropierea unui aeroport sau cele care au trecut prin momente dramatice - moartea unei rude apropiate, război, viol, divorţ etc. - au născut copii sub greutatea normală care la vîrsta de 3-4 ani prezentau tulburări de somn, semne de agresivitate accentuată, incapacitate de adaptare familială, emotivitate etc. asociate unei patologii a comportamentului de tip anxios.

Ameninţarea chimică

Tutunul, alcoolul, drogurile nu sînt singurele produse toxice care ameninţă sănătatea fetusului. Unele medii industriale în care se lucrează cu eteri de glicol, de pildă (care se folosesc în pictură sau intră în componenţa unor soluţii de curăţat sticlă) sînt deosebit de periculoase. Contactul viitoarelor mame cu aceste substanţe poate duce la naşterea unui procent însemnat de copii cu malformaţii. Există însă şi produse aparent inofensive ca aspirina sau antibioticele al căror tratament îndelungat poate afecta sănătatea fătului. În timpul sarcinii sînt, de asemenea, contraindicate vaccinurile contra rujeolei, oreionului, difteriei, tifoidei, poliomielitei, turbării.

Cancerul de sîn

Anumiţi hormoni feminini (estrogeni) stimulează proliferarea celulară putînd modifica suportul codului genetic al fătului (ADN). Cancerul de sîn s-ar putea datora acestor hormoni la care este expus fetusul, apariţia acestuia putînd surveni peste zeci de ani. În timpul sarcinii se înregistrează un nivel ridicat al numărului de estrogeni. Cu cît acesta este mai mare, apreciază unii specialişti, cu atît greutatea la naştere a copilului este mai mare. Se pune firesc întrebarea dacă există o relaţie între aceasta şi riscul cancerului de sîn. Răspunsul este afirmativ. S-a demonstrat statistic că bebeluşii (în cazul fetelor) care ating la naştere greutatea de 4 kg prezintă un risc de 60% în apariţia acestei boli. Factorii de risc pot fi însă şi de altă natură. Unul dintre aceştia este alcoolul. Altul este gripa.

Viaţa fetală şi schizofrenia

Doi dintre factorii care predispun la schizofrenie sînt... gripa - perioada cea mai critică fiind între lunile 3 şi 7 ale sarcinii - şi malnutriţia. Tehnicile moderne de imagine intrauterină şi autopsiile cerebrale au înregistrat unele afecţiuni ale creierului în dezvoltarea sa din prima jumătate a gestaţiei. Primele semne de schizofrenie apar însă la maturitate.

Alimentaţia în timpul sarcinii

Recomandările medicale sînt orientate în general spre o alimentaţie echilibrată în substanţe nutritive, cu care viitoarea mamă a fost obişnuită. Pentru o dezvoltare normală care să prevină apariţia unor malformaţii, specialiştii recomandă ameliorarea meniului zilnic printr-un consum sporit de salate, fructe, porumb, germeni de grîu, nuci, peşte, drojdie, alimente ce conţin substanţe minerale şi vitamine extrem de valoroase. Una dintre ele este vitamina B9 care are un rol benefic în dezvoltarea normală a fătului încă din primele săptămîni ale sarcinii. Nu este de neglijat însă un aport adecvat de multivitamine.

9 luni de aşteptare

3 săptămîni: Embrionul atinge o lungime de 3 mm. Sistemul nervos e abia schiţat. Măduva şi creierul încep să se dezvolte.

4 săptămîni: Apariţia primei structuri olfactive şi a veziculelor optice care prefigurează retina.

5 săptămîni: Fetusul atinge 8 mm. Sistemul vestibular care răspunde de orientarea şi echilibrul capului şi al corpului începe să se organizeze.

6 săptămîni: Fetusul măsoară aproape un centimetru. Acum încep să se formeze neuroreceptorii mucoasei olfactive.

7 săptămîni: Fetusul are deja 17 mm. Nasul prinde contur. Începe formarea nervului optic.

8 săptămîni: Se configurează reţelele nervoase care răspund de simţul pipăitului. Apar receptori în jurul gurii. Urechea mijlocie (cavitatea timpanului) începe să se dezvolte.

9 *săptămîni:* Creierul îşi definitivează forma în urma multiplicării rapide a neuronilor. În fiecare minut iau naştere circa 250000 de neuroni.

10 săptămîni: Se formează urechea internă.

11 săptămîni: Se dezvoltă receptorii nervoşi ai feţei şi apoi ai restului corpului.

12-13 săptămîni: Formarea majorităţii organelor. Putem vorbi de un bebeluş în miniatură. El deschide şi închide gura şi începe să respire. Pe limbă îi apar muguri gustativi. Fetusul măsoară peste 7 cm şi are o greutate de 20 g.

13-14 săptămîni: Corpul său devine sensibil la pipăit cu excepţia spatelui şi a creştetului.

18 săptămîni: Se dezvoltă structura bulbului olfactiv. Fetusul poate simţi şi analiza mirosurile. El cîntăreşte acum 300 g.

20 săptămîni: Fetusul ar putea acum auzi primele zgomote pentru că primele structuri principale ale auzului sînt formate.

22-24 săptămîni: Reţelele nervoase, mai ales cele auditive sînt conectate la creier. E posibil ca fetusul să poată avea senzaţii de durere. Este timpul în care gustă lichidul amniotic.

24-25 săptămîni: Fetusul are aproximativ 30 cm. El sesizează diferite registre şi intensităţi ale zgomotelor şi reacţionează prin modificarea ritmului cardiac.

26 *săptămîni:* Începe formarea retinei. I se deschid pleoapele. Fetusul ar putea percepe lumina din exterior.

32 *săptămîni:* Fetusul cîntăreşte aproximativ 2 kg şi are o statură de 40 cm. Cei care se nasc la această vîrstă au de cele mai multe ori şansa să supravieţuiască.

34-40 *săptămîni:* Micuţul începe să se obişnuiască cu anumite voci, cîntece... După naştere acestea au în general un rol calmant, reconfortant. La naştere, înălţimea sa e de aproximativ 50 cm iar greutatea de circa 3,2 kg.

Cît despre cea mai grea perioadă a existenţei sale, viaţa extrauterină, ea de-abia urmează...

Pagină realizată de **DORIN MĂRAN**

Sîntem văzuţi şi ascultaţi, dar nu sîntem supravegheaţi

În al treilea episod dedicat unei comunicări în starea de transă hipnotică controlată, mediumul femeie a primit o serie de întrebări legate de foarte disputata relaţie a omului cu Universul şi mai ales cu puterile sacre ale cerului. Informaţiile primite nu sînt întotdeauna agreabile. Şi nu sînt nici liniştitoare, dacă ne judecăm pe noi înşine faţă de nişte rigori comunicate şi înregistrate.

PUTEM COMUNICA ÎN STARE DE TRANSĂ?

ION ŢUGUI

O primă idee este cuprinsă chiar în titlu. Sîntem văzuţi în permanenţă, fiecare individ îşi are în planul imaterial „ochiul" martor care nu oboseşte, privind, niciodată, şi sîntem ascultaţi, ceea ce înseamnă că pînă şi gîndurile noastre, ca forme de energie ce circulă fără nici o opreliştе, sînt „stocate" şi devin cunoscute în fiecare nuanţă a lor.

Fiecăruia - ce i se cuvine!

Amploarea acestei fluenţe pline de conţinut este inimaginabilă. Încă nu am citit şi nu am auzit o relatare mai clară despre „metodologia" comunicării între cer şi pămînt, descrisă aproape grafic, însumînd însă şi elemente asupra cărora probabil doar fizicienii se pot exprima:

„Între cer şi pămînt e o puzderie de fire nevăzute, unele sînt drepte, altele ondulate, dar parcă nu se ating între ele. Eu le văd pîlpîind tot timpul, nu au odihnă. Fiecare din fire este în legătură cu o fiinţă, pentru că altfel nici fiinţa nu ar avea rost. Nu ştiu dacă merg şi la vietăţi, ştiu că firele sînt legate de spiritul omului. Văd multe culori, de la cele vii şi tare frumoase, la altele mai şterse, care au aceeaşi pîlpîire. Sînt şi fire care curgînd spre pămînt, par să se întrerupă pe-alocuri, dar nu-i adevărat, pentru că ele se continuă prin fluidul lor. Asta sînt firele, un fluid în care se joacă nişte particele de lumină mai rotunde şi mai ordonate. e ca atunci cînd într-o rază de soare, vezi firele de praf. Eu ştiu că ce văd nu-i materie, pentru că dacă ar fi, s-ar putea altfel. Dar nu mi se spune ce este. De sus în jos se vede şi se ascultă totul şi nu se primeşte de jos în sus altceva decît se culege într-un singur sens. Eu ştiu că undeva sus de tot există un fel de locuri ca nişte «căsuţe» ce nu-s nici ele din materie şi acolo se duce tot ce gîndeşte omul şi ce face, pentru că şi în fapte este o putere ca aceea electrică şi ea circulă pînă sus. Nu e voie să fim supravegheaţi, nu se face aşa ceva, Dumnezeu nu îngăduie pentru că e sfîntă în noi libertatea, dar vederea şi ascultarea nu-s pentru timpul cînd se întîmplă ele, pentru că acele «căsuţe» nu se ştie cînd o să fie deschise ca să fim văzuţi fiecare cum am fost aici pe pămînt. Fiecăruia

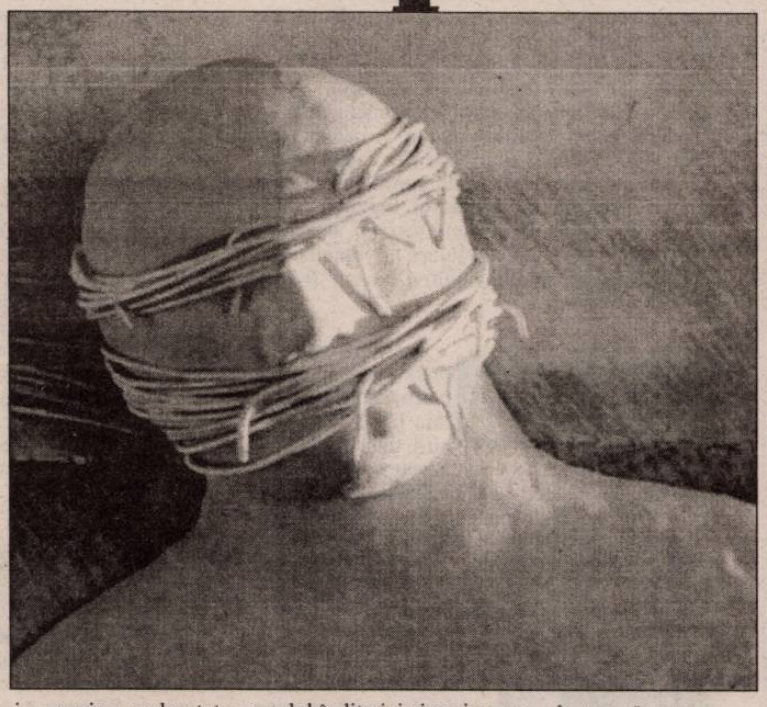

i se cuvine pe dreptate ce a dobîndit aici şi nu i se pune în seamă vreo părere ori ceva ce nu-i adevărat. Poate că sînt «căsuţele» dreptăţii dar eu văd şi n-am atîta pricepere ca să spun ce este. Şcoala nu ajută la nimic. Ce văd aici este altceva decît am învăţat. E cald printre firele care curg continuu şi mi-e dor să cobor!"

Hipnotizorul a procedat întocmai, trezind-o. La întrebarea cum s-a simţit, ce-a văzut, ce-a spus, femeia a făcut ochii mari şi ne-a răspuns că a dormit atît de bine că se simte odihnită pentru o zi întreagă. În starea de conştienţă nu-i mai revine în memorie nici un cuvînt rostit în starea de transă hipnotică. Fenomenul urmărit „pe viu" este uimitor. Dacă n-ar fi controlat clipă de clipă, adică văzut şi ascultat, poţi spune că face parte din incredibil, din plăsmuire...

A mai trecut o zi. Şedinţele de hipnoză sînt obositoare atît pentru medium, cît şi pentru hipnotizor. E nevoie de 24 de ore de repaus pentru a se recupera energiile pierdute. Urmăresc şedinţele ştiind din multe alte cazuri confirmate în ani, că în transa hipnotică efectuată fără cunoaşterea exactă a fenomenului, au murit oameni. Un astfel de caz există şi în România, el s-a petrecut înainte de război, cînd un tînăr hipnotizat des şi „trimis" să vadă pe cineva şi să comunice ce vede, prin abuz a fost pur şi simplu ucis, murind de fapt fără nici o cauză, fără nici un diagnostic...

De ce ne facem vinovaţi?

Această întrebare, pusă a doua zi, a surprins de asemenea prin răspunsurile primite. Cele ce urmează se referă la evoluţia oamenilor şi exprimă o altă realitate, aproape dispărută din conştientul nostru:

„Faceţi lucrurile cam invers. N-aţi cumpănit niciodată cît s-ar fi cuvenit asupra intelectului şi liberului arbitru. V-am dat o cheie şi nu mai ştiţi să umblaţi cu ea. Nu există mai multe chei. Aţi împins mereu intelectul înaintea liberului arbitru deşi ştiaţi de mult că intelectul este al existenţei materiale şi liberul arbitru este legătura cu *noi*. Spiritul este casa liberului arbitru. Intelectul v-a împins spre materie, spre acumulare, spre avuţie şi bucurii care nu sînt ale spiritului, ci numai ale materiei. Legătura cu noi este viaţa, legătura cu materia este o trecere care are început şi sfîrşit. Nu acuzaţi pe nimeni şi nici voi între voi pentru că fiecare trebuie să ajungă a «vedea» cu altfel de vedere ca să afle unde-i adevărul. Noi sîntem făcuţi din lumină, cum toate pe pămînt au lumină din noi. Lumina nu se îndură pe ea decît curată, cînd nu mai e curată, ea caută materia, pentru că necurăţenia din ea este materie. Din materie puteţi face orice, aceasta-i legea, dar tot ce faceţi din ea nu suie la noi în lumină, ci rămîne la voi, pe pămînt, cum toate care nu au spirit rămîn în locul lor, în locul unde s-au pus cele văzute ce sînt nefiinţă. Învăţaţi a asculta de liberul arbitru care-i darul sfînt cum cîrma-i la corăbii. De el să ţineţi seama, pentru că el nu-i al pămîntului, el e între cer şi pămînt, între spiritul vostru şi cer. Multe din nenorocirile pe care le trăiţi şi vă rugaţi să fiţi feriţi de ele, sînt ale voastre, făcute de voi. Pămîntul este viu, elementele lui sînt cuprinse în brîie de energie şi de putere, nu le tulburaţi cu puterile voastre, lăsaţi-le cum sînt ele. Tot ce gîndiţi rău, tot ce nesocoteşte legea iubirii este ca un pumnal care sparge brîiele pămîntului. Gîndul rău este un mare provocator, el este cauză şi nu ştiţi că efectele sînt şi-n uragane şi-n cutremure şi-n secetă şi-n suferinţele voastre. Aţi spart cel mai preţios brîu al pămîntului, care-i sus de tot şi trebuia să rămînă pentru voi sacru. Pe acele spărturi pătrunde ameninţarea şi vor veni boli pe care încă nu le-aţi îndurat şi vor veni războaie pe care încă nu le-aţi cunoscut. Aţi ştiut de la început ce este viaţa, aţi ştiut că este un dar, dar aţi uitat că este un dar ce se întoarce mai scump la cel ce l-a dăruit, ori voi l-aţi făcut mai urît, l-aţi făcut să nu mai poată fi primit precum vi se ceruse. O să descoperiţi «în curînd» mai multe lucruri care v-au fost ascunse pentru a vi se lăsa liberul arbitru în spirit şi conştiinţă. Din pămînt muntos vor ieşi la iveală mesajele pe care le-am dat cu mii de ani în urmă. Nu trebuie să săpaţi nicăieri, la vremea ştiută se vor prăvăli pietrele care ţin ascunse mesajele pentru om. Nu va fi nici prea devreme, nici prea tîrziu, va fi atunci cînd va trebui să fie".

Am rezumat aceste mesaje fără a pierde din conţinutul lor nici un cuvînt. Sînt stranii şi, comparativ cu alte comunicări prin aceleaşi procedee, au un conţinut logic/misterios, dar mai ales logic prin elementele înfăţişate. Ca în atîtea alte situaţii asemănătoare, nu avem decît să luăm cunoştinţă de astfel de comunicări. Ar fi însă imprudent să le contestăm. Să le reţinem aşa cum s-au exprimat ele.

Cîteva ÎNTREBĂRI fără RĂSPUNSURI

PAUL IOAN

Cu cîţiva ani în urmă, un magnat elveţian anunţa cu surle şi trîmbiţe, în presă, că oferă un milion de franci persoanei care poate îndoi de la distanţă o lingură fixată într-un clopot de sticlă. Provocarea a durat trei ani, pînă-n 1996. Nu s-a prezentat nimeni. Nimeni nu s-a încumetat să facă „skandenberg" mental cu inofensivul tacîm şi să se îmbogăţească peste noapte. De ce?

În timpul crizei ostaticilor americani din ambasada de la Teheran, elicopterele salvatoare, conduse de ofiţeri de elită, s-au prăbuşit inexplicabil în deşert. Deznodămînt lamentabil al tentativei de luare cu asalt a stabilimentului în cauză. Au existat voci care au pus pe seama unor comenzi mentale inamice „stîngăcia" piloţilor. Aşa să fi fost?

1938, Varşovia. Mediumul Wolf Messing este în arestul poliţiei. Dar, în plină zi, carcera i se deschide, sergenţii se dau la o parte din calea lui, deţinutul iese în stradă şi peste o noapte se refugiază în URSS. Gardienii sînt admonestaţi şi aspru pedepsiţi, dar ei susţin că „au primit ordin să-l elibereze pe Messing". De la cine? Nu ştiu.

Revenim în anii '60. Celebra leningrădeancă Nina Kulagina se află într-un laborator special din Moscova. În jurul ei sînt experţi medicali şi electronişti de mare clasă. Printre ei se află şi filosoful ceh dr. Znedek Rejdak. Pe masă se află înfipt acul unui compas. Kulagina îşi apropie mîinile la 8-10 centimetri de el şi braţul liber al compasului începe să se rotească „singur". Asistenţii cer sens invers, compasul se conformează vrăjit. Sînt aduse alte obiecte, nu mai grele de 200 de grame. Kulagina face ce vrea cu ele, este mental stăpîna lor. Beţele de chibrit ies din cutie, căni de ceramică fină sînt ordonate după mărime, sau rotite pe toate feţele... După o jumătate de oră, Kulagina se prăbuşeşte epuizată. Encefalograful la care este legată indică stare emoţională ajunsă la apogeu; electrocardiograful trădează o aritmie a cordului foarte pronunţată; glicemia arată o cantitate enormă de zahăr în sînge... Tot organismul ei e în stare de alarmă maximă.

Simple comenzi mentale? Cine nu priveşte norii, îndemnîndu-i să-şi scuture zestrea de apă, sau, dimpotrivă, să plece să nu mai facă paravan Soarelui? Ce suporter nu comandă mental atacantului favorit să nimerească poarta, la fotbal? Ce îndrăgostit timid nu se roagă, tot mental, de iubita lui să facă ea primul pas, primul gest, primul cuvînt?

Ordine, solicitări, implorări la nivelul minţii ne sînt proprii tuturor. De ce obiectul sau fiinţa respectivă „ascultă" doar de unii? Prin ce sînt diferiţi Messing sau Kulagina de mine, cel care mă rog de semafor să schimbe mai repede roşul cu verde, să ajung mai repede la serviciu să predau acest articol? Cred că nu vom şti niciodată, vom rămîne simpli spectatori.

PUBLICITATE

CRUCIULITE si MEDALIOANE
sfintite, de la
IERUSALIM
Sanatatea dumneavoastra nu este buna?
Problemele vietii va coplesesc?

PURTATI LA GAT ACESTE CRUCIULITE PENTRU BINELE SI SANATATEA D-VS.

Comandati la telefon 0948142477/018606019
Comandati la telefon 0948142477/018606019

Pret 1 buc.: 11500 lei

Scrieti la adresa: GULLIVER EXIM S.R.L. C.P. 10-07 Cod 72200 BUCURESTI

Cupon pentru comenzi prin posta !
Nume ..... Prenume .....
Str. ..... Nr. ..... Bl. ..... Sc. ..... Etj. ..... Ap. ..... Sector .....
Localitatea ..... Cod ..... Judet ..... Tel. .....
Da, doresc sa cumpar cantitatea de [ ] bucati cruciulite, model 1, 2, 3, 4, 5,
[ ] bucati medalioane model a, b, c. (Bifati cu "X" modelul dorit).
PLATA SE VA FACE LA RIDICAREA COLETULUI DE LA POSTA !

XXI Un secol al luminilor sau al întunericului?

AURORA POPESCU

Peste cel mult un secol, Terra ar putea deveni o planetă a tăcerii şi a întunericului. Zgomotul motoarelor industriale, ale vehiculelor şi aparatelor casnice ar înceta definitiv, iar jumătate din viaţa omului s-ar derula în lipsa vreunei raze de lumină artificială, într-un aer irespirabil, datorat efectului de seră generat de poluare. Totuşi, ce-ar trebui să se întîmple pentru ca societatea umană să trăiască, potrivit acestui sumbru scenariu, un asemenea coşmar? O ignorare la nesfîrşit a riscului epuizării fireşti a resurselor energetice de care planeta dispune.

Bogaţi şi fără probleme?

În ultimii ani, aproape un deceniu, acest avertisment s-a lansat de atîtea ori încît pare deja lipsit de conţinut, aproape demonetizat. Aceasta cu atît mai mult cu cît există optimişti care aduc argumente pentru a-l demola. Se invocă, în primul rînd, uriaşele perspective ale sectorului petrolier, legate de adevăratele „mine de aur negru" existente pe fundul mărilor şi oceanelor. „Dispunem de un potenţial de 55 milioane de km²", declară Philippe Trepand, director internaţional la Elf. Resursele mondiale de hidrocarburi pot acoperi necesarul, evident în continuă creştere, pe parcursul a cel puţin 70 de ani de aici încolo, se mai afirmă. La rîndul lor, rezervele de cărbune ale Terrei exclud posibilităţile unei penurii în secolul următor. Bogăţia de uraniu constituie o sursă sigură de energie măcar pentru trei-patru decenii din secolul următor şi sînt perspective pentru descoperirea de noi zăcăminte. În sfîrşit, gazul natural e prezentat ca sursă de energie prioritară a viitorului apropiat, dar suficientă şi pentru încă alţi 60-70 de ani. Cu toate acestea...

Certitudinea abundenţei exclude neprevăzutul

Optimismul unora poate fi justificat atîta vreme cît sînt ignorate riscurile legate de eventuale crize politice, economice sau sociale, desigur greu de prevăzut. De altfel, istoria a demonstrat că un şoc petrolier de mare amploare este oricînd posibil. În plus, nu e deloc lipsit de importanţă faptul că, potrivit estimărilor, ponderea rezervelor de petrol se va afla, în jurul anului 2020, în Arabia Saudită, situaţie ce va conferi acestei regiuni o greutate geostrategică enormă. Nu întîmplător, la Washington, departamentul de energie a calculat că un şoc petrolier ar păgubi economia americană cu 600 miliarde de dolari. În aceste condiţii, pare firesc să se nască...

Un vis deloc imposibil: kilowatul care... nu se consumă

Pierre Delaporte, preşedintele de onoare al EDF, care toată viaţa a vîndut electricitate, este întru totul de acord cu cei ce visează la cel mai bun kilowat posibil - cel care nu se consumă! „Mingea, afirmă P. Delaporte, nu este în terenul celui care oferă (producătorul), al cărui rol tradiţional este de a furniza nelimitat energie la un preţ cît mai scăzut, ci în terenul celui ce solicită energie, aşadar al consumatorului, fie el industrial, prestator de servicii sau casnic". Cu alte cuvinte, obligaţia umanităţii este aceea de a găsi tot mai multe surse de energie - convenţională sau neconvenţională -, dar, mai ales, soluţiile de a opri risipa şi de a evita astfel catastrofa prefigurată de pesimistul scenariu. Nu e vorba aşadar de vreun kilowat miraculos, inepuizabil, ci de acel kilowat neconsumat, mai bine zis nerisipit.

Din nou lozinci?, s-ar putea spune. Nu. Există soluţii pentru ca secolul următor să fie...

Un secol al luminilor

Comunitatea ştiinţifică este de părere că, pentru prima oară de-a lungul existenţei sale, umanitatea se confruntă cu un pericol global care nu mai poate ţine seama de frontiere. Iată de ce argumentul „independenţă energetică naţională" este considerat în prezent total depăşit, în măsura în care, pentru a face faţă pericolului, politica energetică a fiecărei ţări ar trebui să evolueze progresiv către coerenţă cu problematica internaţională. Tocmai de aceea se preconizează ca în viitorul cel mai apropiat, în negocierile internaţionale, fiecare ţară să fie obligată să răspundă pentru riscurile globale pe care şi le asumă cînd iniţiază o acţiune de interes naţional. În acest context, se apreciază că un caz similar Franţei care în anii '70 a hotărît să se doteze cu un sector nuclear civil, fapt ce a declanşat ulterior numeroase controverse internaţionale, avînd în vedere potenţialul catastrofic la nivel planetar pe care îl reprezintă, nu va mai fi posibil.

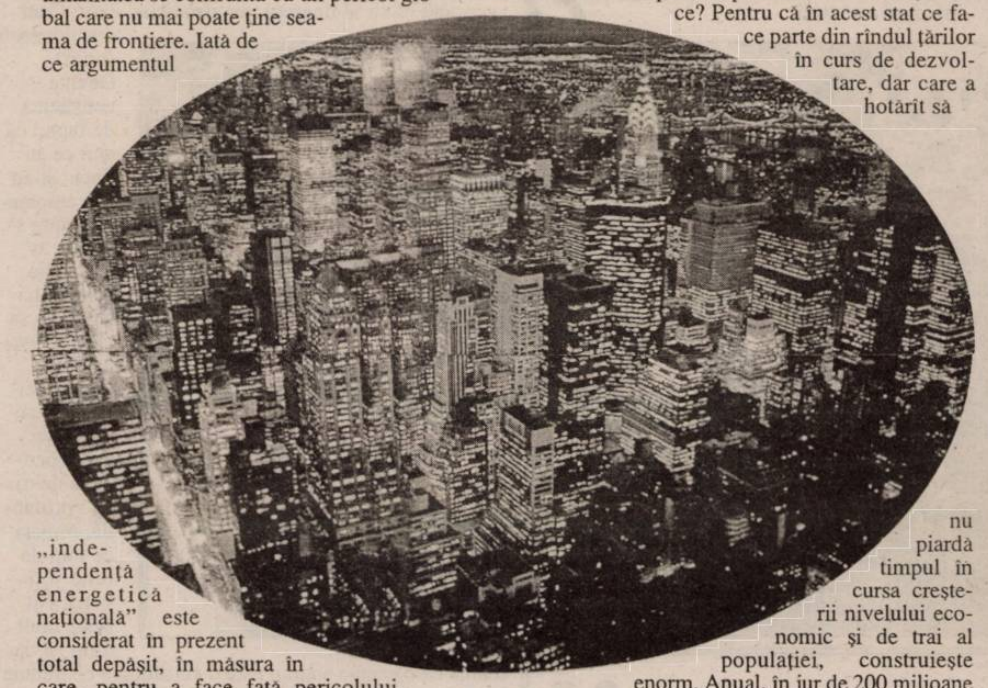

Dar, dincolo de această perspectivă de strategie internaţională, cum s-ar putea economisi rezervele de energie? În primul rînd, prin corectarea numeroaselor erori pe care multe state le-au făcut - e vorba în special de ţările occidentale bogate, dar nu numai de ele - pe parcursul procesului lor de dezvoltare economică şi socială. Exemplele sînt numeroase, dar iată doar două destul de elocvente:

● *Multe dintre oraşele din Statele Unite* se află risipite la distanţe de sute de kilometri între ele, legătura efectuîndu-se prin transportul rutier, ceea ce implică, evident, un mare consum de carburant. Aşa se explică de ce datele statistice înregistrează, de exemplu, pentru un locuitor din Phoenix (Arizona) - localitatea cu cea mai mică densitate a populaţiei din lume (10 locuitori/km²) - un consum de energie echivalată în petrol de 1,5 tone pe an, numai pentru deplasare, în timp ce un parizian consumă în acelaşi interval de timp doar 0,25. Drept este însă că parizienii beneficiază de construcţia liniei TGV Paris-Rennes, care favorizează descongestionarea parţială a traficului rutier. Aşa se face că, numai în 1995, Franţa a făcut o economie, cu ajutorul acestei realizări a ei, de 40000 tone de energie şi estimează o reducere de consum de două milioane tone în următorii 50 de ani.

● *China*, ţară demnă de luat în consideraţie avîndu-se în vedere suprafaţa şi numărul ei de locuitori, nu dispune aproape deloc de petrol în schimb deţine foarte mult cărbune. Este motivul pentru care, acestui stat i se acordă o mare atenţie în perspectivă, avîndu-se în vedere posibilitatea dezvoltării centralelor termice alimentate cu cărbune, dar dotate cu echipamente performante antipoluante. Pînă atunci însă, China este ţara care, sigură de bogăţia de care dispune, îşi permite o risipă de carburant revoltătoare, potrivit părerii multor analişti. De ce? Pentru că în acest stat ce face parte din rîndul ţărilor în curs de dezvoltare, dar care a hotărît să nu piardă timpul în cursa creşterii nivelului economic şi de trai al populaţiei, construieşte enorm. Anual, în jur de 200 milioane km² o reprezintă construcţia de locuinţe de tip urban, ce beneficiază nu numai de încălzire, ci şi de climatizare a aerului. Fapt lăudabil de altfel, numai că proiectele de construcţie nu au prevăzut nici un fel de izolaţie termică. De aici, un consum excesiv de energie, fie pentru încălzirea locuinţelor, fie pentru condiţionarea aerului.

* * *

Ce-i de făcut? Din nefericire, o rezolvare imediată sau într-un viitor foarte apropiat a problemei economisirii resurselor energetice (e vorba de rezervele la scară mondială) nu este posibilă. Posibilă este totuşi, consideră analiştii, *o revoluţie în gîndire şi concepţii*, care să dea cît mai curînd un start la nivel planetar pentru elaborarea unei strategii internaţionale cu aplicaţie obligatorie în fiecare ţară sau regiune a Globului, în interesul umanităţii, al secolului următor care trebuie să fie un secol al luminilor.

Anatomia secundei

O REPUBLICĂ a amazoanelor

ALEXANDRU MIRONOV

...Vorbesc despre Republica Terra, a anilor 2030-2040. Adică despre o vreme cînd crîncene războaie economice se vor duce pe planetă - dar fără vărsare de sînge, fără salve de tun, fără focuri de armă. Cînd speranţa de viaţă a cetăţeanului planetar va fi de peste 75 de ani, la o populaţie de, probabil, 8-8,5 miliarde de locuitori, dintre care *mai mult de 55% vor fi femei.*

De ce? Pentru că femeile trăiesc mai mult decît bărbaţii - aşa că populaţia de vîrsta a treia va fi, categoric, majoritar feminină. Iar pensionarele vor schimba pur şi simplu politica Republicii Terra.

...De aceea eu cred că multe necazuri îi aşteptă pe bărbaţii secolului viitor. Pentru că doamnele şi domnişoarele Pămîntului vor merge la vot - în absolut toate colţurile Pămîntului. Pentru că femeile nu au condus niciodată vreo Sfîntă Inchiziţie, vreun Jihad, nici gangsterismul prohibiţiei americane, au fost foarte, foarte rar implicate în terorism iar în războaie au fost, de-a lungul miilor de ani, doar infirmiere. În plus, ele ies la pensie mai repede decît bărbaţii, rămîn, la vîrste înaintate, mai sprintene la minte decît soţii lor (s-o recunoaştem!), au, ca mame, o mai mare influenţă asupra urmaşilor decît au taţii. De altfel, momentul critic cînd femeia va prelua comanda pe planetă este mai aproape decît ne închipuim - spun Patricia Aberdeen şi John Naisbitt, într-o carte recent apărută („Megatendinţe la femei") şi care... a cam şocat falocraţia planetară actuală. Megatendinţele feministe americane sînt de altfel foarte bine conturate, spun cei doi autori, căci femeile îşi pot acum căuta şi urmări propriul lor drum („Follow your dream!" Urmează-ţi visul! este lozinca lor) şi îşi pot începe propriile afaceri şi antreprize. În întreprinderile mici şi mijlocii americane de altfel - ideale pentru manageri feminini - lucrează deja 11 milioane de oameni, aproape la fel de mulţi - 12,3 milioane - ca în primele 500 mari companii ale SUA; 3,7 milioane manageri femei vor exista pînă în 2005, extrapolează statisticienii; cele mai rapid crescătoare „industrii" americane (alimentaţie, televiziune, finanţe, sănătate - cu buget de 800 miliarde dolari pe an! - tehnologii înalte, educaţie) utilizează şi vor utiliza din ce în ce mai mult femei, şi se vor adresa în tot mai mare măsură clientelei feminine (femeile nu vor mai trebui să urmeze moda, inventată, de altfel, de bărbaţi, ni se spune, ci *moda le va urma!);* femeile sînt mai atrase să lucreze pentru ceea ce se numeşte *webmanagement,* adică menţinerea în stare de funcţionare a reţelelor de tot felul.

Çît despre democraţie, gîndiţi-vă că, inevitabil, în lumea musulmană femeia îşi va spune cuvîntul, în următorii 20-30 de ani, peste tot - în Iran, de pildă, femeile i-au pus cu botul pe labe pe ayatolahi, decizînd noul preşedinte şi noua deschidere a ţării. Dar mai ales gîndiţi-vă ce va însemna venirea Chinei spre democraţie şi politică globală, cu cele 600 milioane de chinezoaice ale ei!

Că liderii lumii anilor 2040 vor fi femei nu am nici cea mai mică îndoială. Ce vor aduce Republicii Terra liderii-femei, în plus faţă de cît au făcut-o, de la facerea lumii, liderii-bărbaţi? Probabil, mai multă grijă şi mai multă dragoste faţă de oameni.

...La urma urmei, nimeni nu ştie ce sex are Dumnezeu...

PARADOX

MARIAN GRIGORE

Între BANI şi energie

Pentru cei mai mulţi dintre noi problema energiei este o problemă de posibilităţi şi de bani. Cine se întreabă *cîtă* şi *de unde* provine energia care ne aprinde becurile sau ne încălzeşte caloriferele? Şi, apoi, de ce ne-am întreba, cînd pînă şi un copil de şase ani, aflat în pragul clasei I-a, ar putea număra, pe degetele de la o mînă, sursele de energie: cărbunele, petrolul, gazele naturale. Mai tîrziu, prin clasa a V-a, ar putea adăuga, cu siguranţă, şi apa - pentru hidrocentrale, şi energia nucleară. Şi cam atît... Şi atunci de ce ne-am face o problemă din aceasta? Cum spuneam, problema noastră rămîne banii...

N-avem destui bani pentru a cumpăra o maşină pe atît de puternică pe cît am dori-o. N-avem bani pentru a ne umple de cîte ori am dori-o rezervorul Daciei noastre antediluviene. N-avem bani pentru a instala şi a folosi suficiente becuri în casă ori pentru a ne instala, iarna, un radiator prietenos lîngă fotoliu, ori un ventilator, vara. Factura RENEL-ului ar deveni prea împovărătoare. Energie există, este chiar mai multă decît putem consuma - ni se spune -, ceea ce lipseşte sînt banii pentru a o plăti...

Pentru cei cu bani, problema cantităţii devine o problemă de „calitate", de „gust", de „impresie". Un om cu bani îşi va instala, desigur, caloriferele în vila cu turnuleţe argintii şi învelită cu blăni sănătoase de stejar (neapărat de stejar pentru că, din păcate, abanosul sau mahonul nu se importă în cantităţi suficiente); dar se va plînge de cîte ori va avea prilejul de căldura uscată „nesănătoasă", pe care o produc elementii aliniaţi sub ferestre, pe care nu reuşeşte să o combată decît cu ajutorul unui foc sănătos aprins în căminul uriaş, îmbrăcat în marmură, pe care şi l-a instalat în living, unde se adună familia seara, la lumina focului, la poveşti despre... energie. Eventual. Sau despre orice altceva, mîngîiată de boarea răcoroasă lăsată de aparatura de aer condiţionat, ozonat, produs de o firmă prestigioasă. Pentru că, nu-i aşa, picioarele se vor bine încălzite, la foc, iar capul răcorit pentru o judecată la rece... Imaginea poate părea, desigur, cam îngroşată, caricaturală şi cinică, dar, dacă sîntem sinceri cu noi înşine, vom recunoaşte că descrie destul de fidel visul nostru de oameni fără bani. Sau, mă rog, fără destui bani, pentru care şi energia gratuită, a Soarelui, a devenit prea scumpă atunci cînd o asociem cu valurile mării, iar nu cu zăduful din autobuzele supraaglomerate dintr-o zi însorită de august...

Şi totuşi, marea problemă a Omenirii şi nu a omului (ca individ) o reprezintă ENERGIA, iar nu banii. Sigur, văzut de pe prispa casei, Pămîntul e mare, iar rezervele lui, practic inepuizabile. Deja, însă, din Cosmos astronauţii îl văd rotund. Deci limitat, aşa cum este. Îmbibată, ca un uriaş burete, în decursul erelor geologice cu ceea ce, începînd cu revoluţia industrială, s-au numit resurse energetice primare - gaz, petrol şi cărbune -, şi planeta noastră a fost stoarsă, în cîteva secole doar, de cea mai mare parte a acestei bogăţii. Pămîntul are tot mai puţine păduri (deci lemn, dar şi oxigen!), tot mai puţin petrol, tot mai puţine gaze naturale, noile zăcăminte descoperite reprezentînd, totuşi, ultimele picături stoarse din acest burete planetar. Aşadar, repet, marea problemă e ENERGIA, iar nu banii. Energia care constituie prima materie primă din componenţa oricărui bun sau produs aflat la originea banilor sănătoşi. Dacă energie nu e, nimic nu e! Nici bani...

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc E.G., sînt din Bucureşti şi am 51 de ani. Sufăr de cardiopatie ischemică. De asemenea, o dublă fractură de femur, suferită în urmă cu cîţiva ani îmi dădea dureri supărătoare care se amplificau la schimbarea vremii. Pentru tratament am apelat la medicina clasică, dar ameliorarea scontată nu s-a produs. Atunci, aflînd din revista „Magazin" despre doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională, am apelat şi eu la dînsa. Şi, într-adevăr, după tratamentul bioenergetic practicat durerile au cedat. Acum mă simt excelent..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 25

Numele şi prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 iulie 1998 ●

Reflecţii psihologice

Şi bărbaţii au probleme...

Fiecare vîrstă, cu problemele ei. Şi fiecare sex, accentuează psihologii ideea, pentru că nu sînt ocoliţi nici bărbaţii. Aparent nejustificat, spre 50 de ani comportamental bărbaţii devin „alţii". Soţul tandru, respectabil, cu o viaţă de familie liniştită, tatăl iubitor, atent cu copiii, subit face o pasiune nebună pentru o altă femeie, care, obligatoriu este mult mai tînără. Dacă primele experienţe conjugale ale bărbaţilor se îndreaptă spre femei de vîrsta lor, în schimb după 40-50 de ani opţiunea lor este acum pentru femei cu cel puţin 10 ani mai tinere. Cum se explică fenomenul?

Cercetătorul francez Armelle Ojer arată că spre 50 de ani bărbaţii, de regulă, au un „stagiu" de viaţă conjugală de aproximativ 20 de ani. Au, de cele mai multe ori copii mari, aflaţi în pragul întemeierii propriei familii. În acelaşi timp, despre bărbaţi se ştie că au multe tabieturi, care, paradoxal, la această vîrstă încep să-i plictisească. Caută altceva. Acum pentru ei este vîrsta trăirilor de intensitate maximă. Ei simt puternic... frisonul aventurii. Îi obsedează găsirea unei mari iubiri. În acelaşi timp, spun specialiştii, au senzaţia unui orizont afectiv prea îngust: doar soţia, copiii, colegii. Ei se simt în cea mai bună formă şi au senzaţia că cei din jur îi împiedică să se desfăşoare, să trăiască aşa cum ar dori şi ar merita. Pentru ei timpul pare a se comprima şi au impresia că dacă nu schimbă rapid cîteva lucruri din viaţa lor nu o vor mai face niciodată. Ajunşi la jumătatea vieţii, cu amintirea tinereţii în suflet ei au senzaţia că viaţa nu le-a oferit tot ce meritau. Sentimentul de frustrare devine obsedant şi, într-o ultimă şansă încearcă să „guste" şi unele lucruri pe care cred că pînă acum le-au ratat. Pe acest fond psihologic, o tînără ce le-ar pica în braţe va fi considerată un veritabil elixir al tinereţii, un afrodisiac sigur. Cum reacţionează soţia? Devine conştientă de faptul că anii ce au trecut şi-au pus amprenta asupra sa, că sub aspect fizic competiţia cu tînăra sa „rivală" este pierdută. Dacă intervine divorţul ea va trăi o perioadă de tristeţe profundă, urmată de luni de furie şi revoltă. Nu peste mult timp îşi dă seama că plecarea soţului este o certitudine ce trebuie luată în calcul în evaluarea noului său statut social. Cu un curaj de care numai femeia este capabilă, se consolează şi începe o perioadă de recuperare psihică şi fizică. Îşi descoperă noi posibilităţi, noi valenţe. În acest context, chiar dacă problemele bărbaţilor, la o anumită vîrstă dau mari dureri de cap femeilor, în final ele găsesc soluţii viabile.

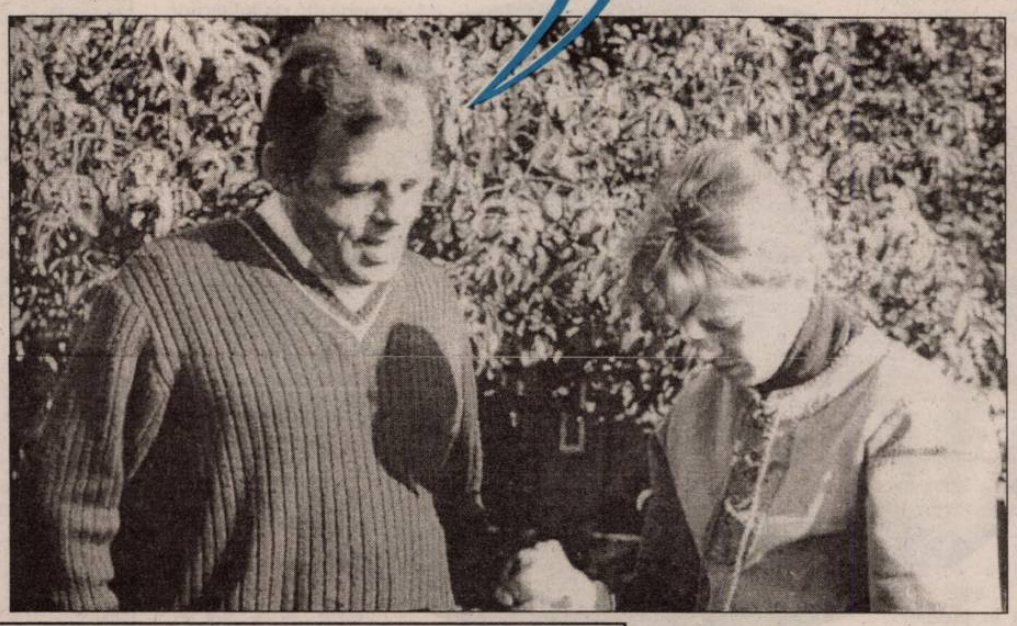

Adolescenţii au cuvîntul...

Să continuăm publicarea răspunsurilor la „sondajul de opinie" realizat la Liceul teoretic „Paul Georgescu" din Ţăndărei.

● Consideraţi că „războiul generaţiilor este o fatalitate? ● Ce le reproşaţi maturilor (părinţi, profesori), ce vă reproşează ei"?

1. Nu, acest „război" e inevitabil. Societatea se schimbă mereu şi de aceea există mereu acest război. Adulţii poate preferă să nu recunoască faptul că au fost adolescenţi.

2. Da. Să încerce să ne înţeleagă, poate să facă primul pas.

3. Nu. Pot exista relaţii libere şi de înţelegere. Nu le reproşez nimic. Sînt doar cam conservatori şi au ideile învechite. Că sîntem prea liberi.

4. Nu, dimpotrivă. Consider că din orice idee se trag unele învăţături. În mediul în care am crescut nu am avut ocazia să mă-ntîlnesc cu aşa ceva. Însă în cadrul şcolii acest „război al generaţiilor" este permanent şi de neînlăturat. Nu pot reproşa nimic deoarece o idee nu ar schimba o mentalitate. („Cuvîntul este imaginea sufletului").

5. Profesorii ar trebui să fie mai înţelegători şi mai expliciţi în problemele de diriginţie.

6. Atitudinea conservatoare a generaţiilor mature ne marginalizează orizontul gîndirii, ne trag înapoi, totul evoluează şi nimeni nu poate să oprească asta, totuşi mai sînt unii fanatici ce-şi menţin cauza deja în stare de putrefacţie. Acum voi sînteţi la putere dar în curînd noi o să venim, aşa că aveţi grijă cum vă purtaţi.

7. Adulţii sînt prea stricţi. Nu vor să accepte că totul se schimbă, mai ales mentalitatea celor tineri.

Prăjitură astronomică cu cireşe (vişine)

Pentru 1,500 kg fructe sînt necesare: 5 ouă, 500 g făină, 500 g zahăr pudră, 300 g margarină, coaja rasă şi zeama de la o lămîie, o linguriţă bicarbonat, zahăr vanilat, un praf sare. Se freacă margarina cu zahărul, după care se adaugă gălbenuşurile, coaja de lămîie, bicarbonatul dizolvat în zeama de lămîie, zahăr vanilat, făina alternativ cu albuşurile bătute spumă. Compoziţia se răstoarnă în tava unsă şi tapetată cu făină, se nivelează şi deasupra se aşază cireşele (vişinele) curăţate de sîmburi. Se coace la foc potrivit, iar cînd s-a răcit se taie şi se pudrează cu zahăr. Cititoarea noastră fidelă din Braşov, d-na Ariadna Făgărăşanu, vă sugerează această reţetă „de sezon".

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarul CELULITEI (2)

Apariţia celulitei depinde de factori genetici, hormonali, nutriţionali şi de circulaţie, ce adesea acţionează interdependent. În mod logic, rezultă că nu se poate trata fără a se avea în vedere tabloul complet: igiena vieţii, dietetica şi îngrijirile locale. Adesea trebuie asociate mai multe tehnici pentru a obţine rezultatul dorit. Cînd este recentă, superficială, „pielea de portocală" cedează rapid, dar odată instalată se poate corecta cu greutate.

◆Celulita nu este legată întotdeauna de o greutate excesivă, dar cu cît se consumă mai frecvent grăsimi şi dulciuri în exces, cu atît riscul de a vedea celulele adipoase prosperînd, creşte. S-a demonstrat că fetiţele durdulii sînt la adolescenţă mai frecvent dezavantajate de celulită. Din păcate, un simplu regim nu este suficient pentru eliminarea celulelor adipoase. În 96 la sută din cazuri celulita este localizată la nivelul feselor şi coapselor. Cu vîrsta, se instalează în jurul taliei şi pe pîntece, iar pe braţe, doar dacă, într-adevăr, sînteţi foarte plinuţă. Pentru a evita acumularea acestor stocuri şi a supraponderabilităţii ar trebui să mîncaţi bine. Meniurile dv. să cuprindă carne (slabă) peşte, brînzeturi, ouă, lactate şi multe legume şi fructe proaspete.

◆Activitatea fizică nu determină direct pierderea kilogramelor suplimentare, dar permite „sculptarea", modelarea siluetei şi reamplasarea grăsimii pe toţi muşchii. Activitatea fizică permite, de asemenea, activitatea circulaţiei sanguine, tonifierea musculaturii, eliminarea stresului. Lucru foarte important, sportul contribuie la arderea grăsimilor. O concluzie esenţială pentru a conta pe eficacitatea sa este aceea de a se practica în mod constant.

◆Rolul masajului este acela de a activa circulaţia. Practicat cu regularitate masajul subţiază silueta, tonifică epiderma şi conferă fiecăruia un tonus psihic ridicat. În acelaşi timp, spun specialiştii, a te ocupa de tine, a-ţi redescoperi corpul, sau reconcilierea cu propria imagine reprezintă elemente ce fac parte din tratament.

Care ar fi factorii agravanţi ai celulitei?

1. Stresul ne determină să consumăm dulciuri. În plus, adrenalina şi noradrenalina, hormonii stresului favorizează reţinerea apei şi stocarea grăsimilor.
2. Sindromul premenstrual. Sub influenţa estrogenilor unele femei „se umflă", reţinînd apă la nivelul gambelor, ceea ce accentuează celulita.
3. Îmbrăcăminte şi încălţăminte neadecvate, strîmte, care jenează circulaţia.
4. Băile prea calde, prelungite, soarele, epilarea cu ceară caldă accentuează celulita prin efectul asupra circulaţiei.
5. Sporturile care presupun un efort scurt şi brutal, tenisul, voleiul, care stresează venele.

Alte file din dosarul celulitei, săptămîna viitoare.

Gazdă pe viaţă

Doctor ADRIAN MUŢIU, cercetător ştiinţific la Institutul de Virusologie „Ştefan S. Nicolau".

- Despre „boala sărutului" am aflat de foarte puţină vreme şi, în afară de cîteva elemente disparate, multe lucruri nu prea ştim despre ea. Aşadar, cine o provoacă şi care sînt datele din „certificatul ei de naştere"?

- Boala se datorează virusului Epstein-Barr şi poartă numele cercetătorilor care l-au descoperit în anul 1964. Atunci, Epstein şi Barr au comunicat simultan în revista „Lancet", cultivarea, cu succes, a unei linii celulare limfoblastoide (celule tinere din linia limfatică), provenite din limfomul Burkitt, o tumoră a cărei incidenţă, descrisă în detaliu în 1958, a fost depistată la populaţia dintr-o anumită zonă din Africa. Din acea tumoră, Epstein şi Barr au cultivat o linie de celule care, studiate la microscop, au permis vizualizarea unor particule virale cu morfologie similară cu cea a virusurilor din grupul herpes.

- Ce-au presupus, savanţii, în situaţia dată?

- Că agentul patogen ar putea fi un virus din grupul herpes. Însă particulele acestea virale au fost găsite şi în alte celule limfoide, la pacienţi cu diferite cancere, la pacienţi cu mononucleoză infecţioasă, dar... şi la pacienţi aparent sănătoşi.

- De unde provine nou-descoperitul virus Epstein-Barr?

- Virusurile sînt „confecţionate" de celulele vii. Deci, virusul Epstein-Barr este un virus al omului, omul fiind şi rezervor dar şi receptor. Un alt savant, Henle, prin tehnica de imunofluorescenţă, a stabilit faptul că antigenele acestui virus sînt recunoscute de anticorpii existenţi în tumora Burkitt. Or, tehnica aflată la baza unor studii seroepidemiologice le-a da posibilitatea lui Henle şi colaboratorilor să stabilească faptul că virusul este agentul infecţios care produce mononucleoza infecţioasă. Iniţial organismul neinfectat de virusul Epstein-Barr nu avea anticorpi însă, o dată contactată boala, pacientul respectiv dezvolta anticorpi. S-a făcut astfel corelarea între agentul viral şi boală.

- Aşa cum este definită boala, adică mononucleoza infecţioasă (M.N.I.), înţelegem că virusul Epstein-Barr este transmisibil...

- Ca să trăiască, virusurile trebuie să se transmită de la om la om, infectînd, mereu, o gazdă nouă. Totuşi, în funcţie de felul herpesului, există ţesuturi unde el rămîne într-o formă latentă toată viaţa omului, ca loc de persistenţă agreînd limfocitele B. Aşadar, chiar dacă nu se manifestă vizibil, deşi omul nu a făcut boala, virusul există.

Imunitate prin boală

Doctor MIHAELA COTIGĂ, medic primar la Spitalul de Boli Infecţioase, „Dr. Victor Babeş"

- Cum se caracterizează clinic mononucleoza infecţioasă, consemnată în literatura de specialitate şi cu denumirea de „boală a logodnicilor"?

- Prin febră neregulată, angină (dureri la înghiţit), tumefacţii ganglionare (mărirea în volum a ganglionilor), splenomegalie (mărirea splinei), iar, din punct de vedere hematologic, prin creşterea mononuclearelor. Mărirea volumului ficatului ce se poate produce cu sau fără icter, dă hepatita mononucleozică, boală care trebuie diferenţiată de hepatitele provocate de virusurile hepatice. Concret, în mononucleoză, probele hepatice sînt modificate uşor sau moderat datorită acţiunii virusului Epstein-Barr asupra celulei hepatice. Dar totul e în funcţie de reactivitatea organismului. Nu acelaşi lucru se petrece şi în cazul splenomegaliei. Orice efort fizic poate cauza ruptura splinei, iar fără depistarea rapidă şi intervenţia chirurgicală promptă se produce moartea.

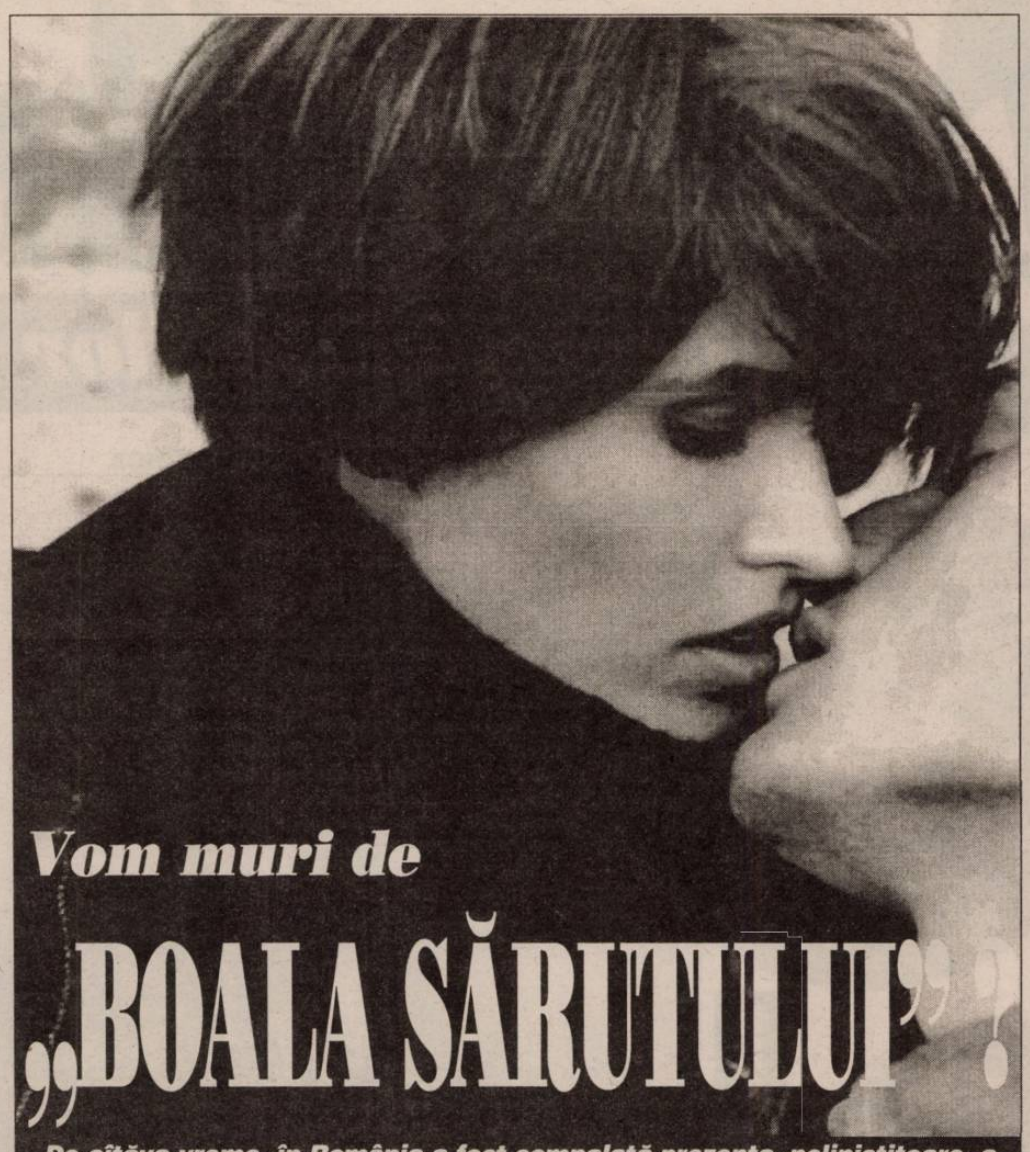

Vom muri de „BOALA SĂRUTULUI"?!

De cîtăva vreme, în România a fost semnalată prezenţa, neliniştitoare, a unui agent microbian care atacă organisme, de preferinţă tinere, într-un mod „perfid", prin contact direct şi intim. Pentru a evita orice fel de speculaţii, deja avansate, ne-am adresat specialiştilor, celor a căror autoritate de necontestat ne dă posibilitatea să aflăm atît „biografia adversarului" cît şi modul în care îl putem anihila.

- S-a precizat să una dintre formele de recunoaştere ar fi şi erupţia.

- De vreme ce face parte din familia herpes viridae, e firesc să apară şi erupţii care au un caracter polimorf: rubeoliforme, scarlatiniforme, peteşiale (mici pete roşii-violacee).

- Cu alte cuvinte, acest virus nu e prea cumsecade...!

- Numai în cazuri extreme. Dar, indiferent de forma bolii, ea fiind totuşi infecţioasă şi... oarecum ciudată, este obligatorie internarea pacientului în servicii specializate. Pacientul este izolat, i se asigură o alimentaţie uşoară, bogată în vitamine, neapărat lichide, aşadar, regim adecvat stadiului de boală, ceea ce creează organismului un potenţial de rezistenţă.

Să nu ne mai sărutăm? Exclus!

Doctor ADRIAN STREINU-CERCEL, director al Spitalului Clinic de Boli Infecţioase Colentina

- Se poate vorbi despre incidenţa mononucleozei infecţioase ca o caracteristică a unor regiuni de pe Pământ şi că ea ar prefera o anume categorie de vîrstă?

- Este întîlnită pe tot globul şi poate să apară la orice vîrstă dar, în mod special între 10 şi 35 de ani, atît în forme epidemice cît şi sub forma unor cazuri izolate. O „ciudăţenie" a acestei boli porneşte de la faptul că ea poate fi uşor confundată, în ideea că ar fi vorba de o angină (amigdalită) streptococică, ceea ce este fals. Totodată, dacă acestor pacienţi, care acuzînd stare de oboseală, lipsa poftei de mîncare, li se administrează ampicilină, consecinţa poate fi apariţia unor erupţii cutanate difuze.

- Ce tratament se administrează în MNI?

- Nu există un tratament specific deşi se încearcă un preparat (penciclovir) care se pare că ar fi activ împotriva virusului Epstein-Barr. În rest tratamentul este pur simptomatic sau aşazis patogenic cu antiinflamatorii nesteroidale (ex. indometacin) sau steroidale (ex. prednison) de la caz la caz. Neapărat trebuie practicată o igienă perfectă a cavităţii bucale prin clasica pastă de dinţi. În ceea ce priveşte evoluţia bolii, mai precis involuţia, în formele necomplicate (cele mai frecvente de altfel) febra este spontan spre scădere în circa 10 zile, în timp ce limfadenopatia şi splenomegalia se remit în circa 4 săptămîni. În schimb starea de oboseală poate să dureze 2-3 luni de zile.

- Cum pătrunde virusul în organism?

- Prin mucoasa bucală, vehiculul virusului fiind reprezentat de salivă. Calea de eliminare fiind tot saliva. Ca atare, sărutul conduce la mutarea virusului de la un om la altul.

- Se poate vorbi despre epidemie în România?

- Este greu de spus dacă acum poate fi vorba sau nu de epidemie de MNI. Cert este faptul că în ultima vreme s-au înregistrat mai multe cazuri decît ne aşteptam, dar numărul lor nu mi se pare alarmant. Cum adolescenţii şi tinerii se sărută în neştire, ei sînt şi cei mai afectaţi de această boală care are o incubaţie de 5-15 zile sau mai lungă.

- Mononucleoza infecţioasă poate fi comparată cu SIDA?

- Nici pomeneală. SIDA este o boală în care virusul este cu transmitere sexuală şi nu prin sărut, este o boală în care virusul continuă să se înmulţească pe toată durata vieţii pacientului, pe cînd MNI este o boală autolimitantă, vindecîndu-se în ciuda tratamentului.

- Credeţi că s-ar putea preveni?

- S-ar putea dacă tinerii nu s-ar mai săruta - ceea ce este absurd!

MELANIA CHIRIACESCU

CAZUL adolescentului Darie

- Mi-ai spus că te numeşti Darie, că eşti din Bucureşti, că ai 15 ani şi că eşti elev. Aici, în Spitalul Colentina, aşa cum se specifică în foaia ta de observaţie ai fost internat cu diagnosticul mononucleoză infecţioasă. Cum s-au petrecut evenimentele?

- Pe data de 21 mai, aşadar de Sfinţii Constantin şi Elena, s-a declanşat boala. Cu durere în gît, febră care nu ceda şi o stare generală alterată. Înainte cu o săptămînă am fost la o petrecere în casa unui coleg, erau fete şi băieţi acolo, am mîncat, am băut sucuri, am dansat...

- Te-ai sărutat cu vreo fată?

- ...Nu.

- Dacă ai fi făcut-o, ai fi spus?

- ...!

- Îmi dau seama că eşti discret. Şi totuşi de unde crezi că ai fi putut să contactezi boala?

- Un băiat din bloc de la mine avea o umflătură proeminentă la gît. Am fost la el acasă, m-a tratat cu răcoritoare şi am băut după el...

Deci Darie ar fi putut lua virusul fie prin sărut, ceea ce cu delicateţe neagă, sau prin contactul cu saliva tînărului purtător imprimată pe buza paharului. Posibilitate confirmată de medic.

„Am succes la fete, dar..."

- Cititorul nostru Ronaldo, din Cluj Napoca (evident, un pseudonim), are 19 ani, a fost timp de aproape 10 ani sportiv de performanţă, „arată bine", după propria apreciere, dar are o problemă: se masturbează de la vîrsta de 14 ani. Se află din această cauză sub o adevărată presiune psihică şi, după propria expresie, este „ros pe dinăuntru". A avut pînă acum o singură relaţie sexuală, dar, în general, consideră că „acest viciu a făcut să nu poată avea o viaţă normală", deşi „are succes la fete".

Ne cere să-i recomandăm „un remediu" şi tot ce îşi doreşte este să „iasă din acest adevărat marasm".

Avînd în vedere că din scrisoarea sa (şi îi mulţumim pe această cale pentru aprecierile pe care ni le adresează) reiese dorinţa de a-şi putea desfăşura viaţa într-un cuplu şi că asemenea situaţii afectează atît viaţa cuplurilor existente, cît şi pe a celor în formare, credem că răspunsul va interesa o categorie mai mare de cititori.

dr. DANIELA POPESCU

- Într-adevăr, multe scrisori sosite la redacţie aduc în discuţie probleme de dinamica sexuală a cuplului. Acestea îmbracă forme variate, de la simple „nepotriviri" (legate în primul rînd de colaborarea-comunicarea cuplului), pînă la adevărate aspecte patologice endocrine sau fiziologice legate de îmbătrînire (cum ar fi deficitul de androgeni la bărbaţii în vîrstă).

Dar, indiferent de tratamentul care există în toate afecţiunile, este necesar în primul rînd un consult medical, după care va urma sfatul medicului. Pentru că abia după un astfel de consult, medicul poate propune un tratament şi poate da sfaturile necesare.

- Chiar dacă un corespondent, cum este şi cazul de faţă, cere „să nu fie trimis la medic"...

- Este foarte important să ai încredere în medic şi în tratamentul oferit. Ceea ce încercăm noi să facem este mai mult conturarea unor răspunsuri de principiu; încercăm să încurajăm oamenii să comunice cu medicul, sau chiar între ei, despre afecţiunile lor.

Comunicarea este foarte importantă, atît în cadrul cuplului, cît şi cu medicul şi de aceea noi vă sfătuim să nu vă jenaţi să abordaţi direct aceste subiecte cînd mergeţi la medic.

În ceea ce priveşte masturbarea, care constituie subiectul principal al scrisorii, acesta este un comportament prin care individul se autosatisface şi este diferit de ceea ce practică majoritatea oamenilor.

Dar, deşi este un comportament diferit, se pare că există mulţi bărbaţi şi femei care practică acest obicei. Din punct de vedere medical, repet, medical, nu s-a dovedit că masturbarea ar dăuna cu ceva sănătăţii, adică nu există la ora actuală un studiu care să evidenţieze o asemenea consecinţă. Bineînţeles că acest obicei îşi poate pune amprenta din punct de vedere psihologic asupra individului care îl practică, afectîndu-i acestuia personalitatea, dar, repet, nu afectează sănătatea cuplului.

De aceea vă propunem un prim pas pentru a trece de la această practică a autosatisfacerii la practica satisfacerii în cuplu, adică actul sexual.

Încercaţi să nu vă mai culpabilizaţi: senzaţia de „vină" permanentă pe care o încercaţi poate într-adevăr să vă transforme într-un om bolnav.

Gîndiţi-vă că această practică este un obicei fiziologic normal pentru anumite situaţii şi în anumite momente.

Şi dacă totuşi vă hotărîţi să mergeţi la medic, vă sfătuiesc să o faceţi!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Aparat... anti-paparazzi!

Cele mai recente tehnici aerospațiale permit detectarea, prin satelit, a sistemului vizual al unui trăgător camuflat sau a unui aparat fotografic în acțiune. firma Alxzka, din statul Connecticut (SUA) a plusat, în acest sens, cu o metodă originală și binevenită: firma respectivă propune crearea unui dispozitiv, capabil să bruieze imaginile ce pot fi surprinse de fotografi nedoriți. „Eagle eye" („Ochi de vultur", în traducere), este un dispozitiv pe care proprietarul îl poate purta în jurul gîtului și care emite o rază laser în direcția aparatului foto detectat ca fiind în acțiune. Există o gamă largă de astfel de dispozitive dintre care unele reacționează chiar la emisia unei raze în noapte. Cele mai elaborate fac apel la tehnologii militare antispionaj și detectează automat toate sursele de lumină aflate în raza lor de acțiune, indiferent de puterea lor! Paparazzi din toate țările, păziți-vă!

În anul 2001, comerțul prin Web va atinge 220 miliarde dolari

În anul 2001, prin intermediul rețelei mondiale INTERNET se vor face tranzacții comerciale în valoare de 220 miliarde dolari. Anul acesta, volumul comerțului prin Web va atinge 20 miliarde dolari, de trei ori mai mult decît anul trecut - decurge dintr-un studiu al societății IDC, anunțat la expoziția ComNet'98 de la Praga. Potrivit IDC, numărul utilizatorilor de Web s-a ridicat în 1997 la aproximativ 50 milioane, așteptîndu-se dublarea lui în acest an. În anul 2001, în lume vor exista peste două milioane de utilizatori. Societatea International Data Corporation (IDC) este furnizoare de date, informații și analize în domeniul tehnologiilor informaționale. În prezent IDC are 300 de specialiști în 40 de centre din lume. În Europa Centrală și de Est este reprezentată la Budapesta, Moscova, Sofia, Varșovia și Zagreb, iar rețeaua regională este condusă de la centrul regional din Praga.

Pasărea colibri
și nectarul florilor

IRINA STOICA

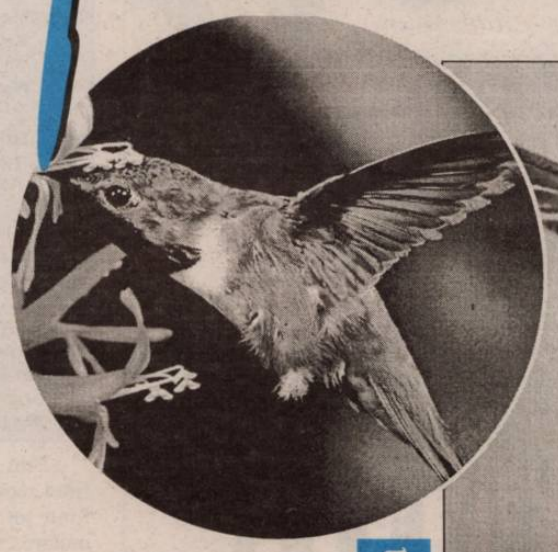

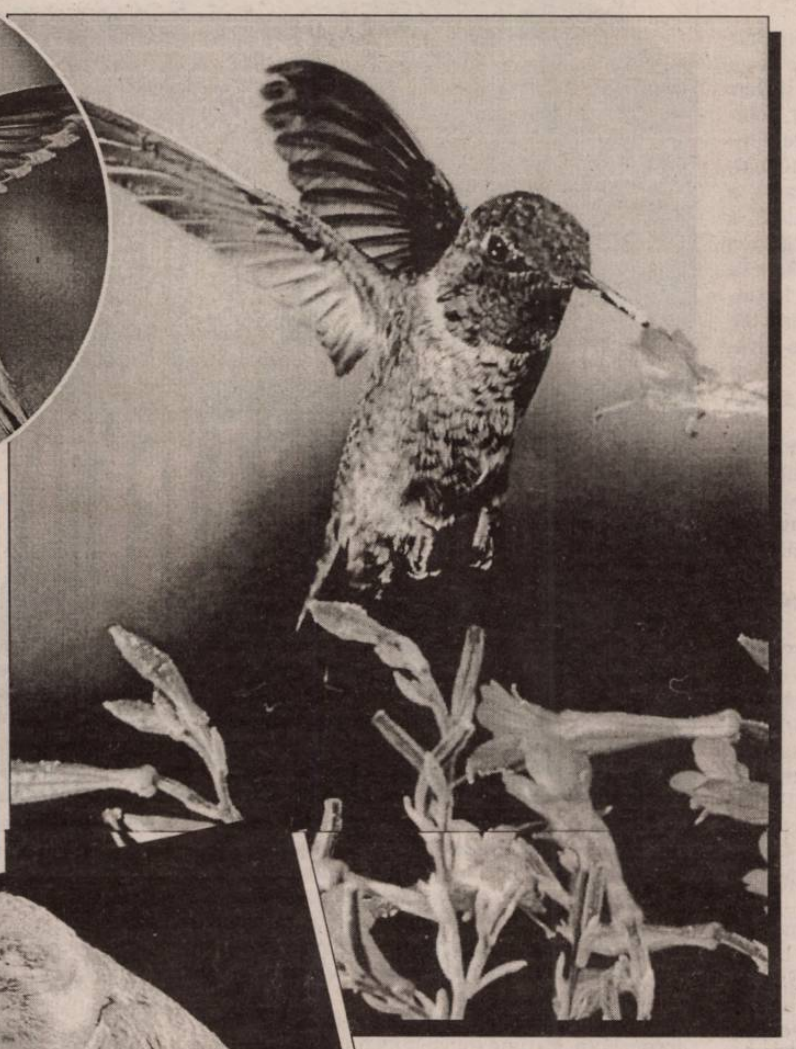

Acest colibri din California s-a oprit pe o floare să-i culeagă nectarul. În schimbul hranei deosebit de gustoase, va transporta polenul fertilizînd o altă floare.

Ciocul lung al păsării poate pătrunde adînc în corola florii, culegînd și transportînd polenul pe făptura sa minusculă, lucru care nu poate fi realizat la fel de eficient de insecte cum ar fi albinele.

Pasărea californiană, cunoscută sub numele Anna-colibri, nu este deranjată nici de toxicitatea nicotinei din frunzele de tutun, nectarul ei fiind foarte apreciat de micuța zburătoare.

După împerechere, femela depune de obicei două ouă de mărimea unei boabe de cafea într-un cuib construit din fibre vegetale și licheni și învelit în fire de păianjen.

Inițial ea poate zbura după nectarul necesar, dar după creșterea puilor acesta devine insuficient și atunci ucide insecte cărora le extrage nectarul. Cererea hranei de acest fel devine din ce în ce mai mare depășind de cîteva ori în cantitate propria greutate.

Ea trebuie să mai lupte și cu rivali care îi invadează teritoriul, cum ar fi rudele sale apropiate Costa-colibri. În aceste cazuri nectarul din jur devine insuficient pentru păsările de aici.

Ele au însă și dușmani mai periculoși, gaițele sau șerpii, dar de cele mai multe ori reușesc să-i evite, continuînd să ajute la polenizarea florilor din mediul luxuriant în care trăiesc.

TALON DE FIDELITATE

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonați ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorți, puteți cîștiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteți taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacției.

NUME .....

PRENUME .....

ADRESĂ .....

.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

iulie nr. 27

Prima expediție „de lucru" pe Selena

Remember

Imaginea astronautului Charles „Pete" Conrad, lucrînd pe solul lunar, luată de Al. Bean, a cărui siluetă este reflectată de viziera aurită a lui Pete!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Zborul cosmic „APOLLO-11" a reprezentat, indiscutabil, un eveniment epocal, comparabil cu expediția lui Magellan sau cu zborurile lui Gagarin ori Lindbergh... El a însemnat însă mai mult: a demonstrat că geniul omului îl poate aduce și pe un alt astru decît Pămîntul! Prin el însuși, acest zbor a reprezentat concretizarea tuturor eforturilor și a realizărilor unui întreg deceniu de pregătiri spațiale; în aceste condiții, era neavenit, din start, să fie înscrise în programul astronauților diverse sarcini științifice. Acestea au revenit, prin compensație, celui de al doilea echipaj care a pășit pe Selena...

În cadrul aceluiași program APOLLO, la 14 noiembrie 1969, o altă gigantică rachetă SATURN-5 a decolat de pe platforma 39 de la baza spațială Kennedy, ducînd pe o orbită translunară, la bordul unei nave spațiale APOLLO - botezată „Yankee Clipper", echipajul misiunii APOLLO-12, format din astronauții Charles Conrad jr. (n.2 iunie 1932, Philadelphia - Pennsylvania), comandantul misiunii, Alan Bean (n.15 martie 1932, Wheeler - Texas), pilotul Modulului lunar și Richard F. Gordon jr. (n.5 octombrie 1929, Seattle - Washington) pilotul cabinei APOLLO.

Numărătoarea inversă pentru această misiune a început la 7 noiembrie; ea a fost reluată duminică 9 noiembrie după o întrerupere de 31 de ore cauzată de remedierea unei defecțiuni și s-a încheiat la 14 noiembrie, ora 16,22 GMT, prin startul dat cu succes ansamblului spațial format din racheta SATURN-5 ALS-507, nava spațială APOLLO-GSM-507 și Modulul lunar LM-6 „Intrepid".

La 19 noiembrie, ora 06,53 GMT, astronauții Conrad și Bean au descins lin, în Modulul lunar „Intrepid" pe o zonă plată cuprinsă între Golful Central și Oceanul Furtunilor, la numai cîteva sute de metri de locul unde, la 20 aprilie 1967, coborîse, cu o excelentă stabilitate verticală, stația automată de cercetări americană SURVEYOR-III!

Astronauții au debarcat din Intrepid un adevărat laborator de cercetări avansate, format din complexul ALSEP, la rîndul lui compus din: seismometru, magnetometru, spectrometru, detector de ioni, generator termoatomic SNAP-27, stație centrală de alimentare și emițător de date codificate; de asemenea, utilaje tehnice pentru efectuarea de foraje și carotaje selenare, camere de luat vederi și aparatură de filmat și fotografiat panoramic. De asemenea, din Intrepid au fost scoase și depuse pe Lună, alături de steagul SUA, mai multe unelte cu care astronauții trebuiau să încerce demontarea unor componente ale stației Surveyor...

Coborîrea Modulului lunar Intrepid foarte aproape de stația Surveyor, a reprezentat succesul de netăgăduit al comandantului expediției, „Pete" Conrad, care a reușit totodată o alunizare perfectă; de altfel cei de la Baza Houston l-au și felicitat, transmițîndu-i următoarele: „Băieții din Forțele Aeriene au zis că a fost o aterizare clasică de tip naval!...".

Despre cele 7 ore petrecute pe Lună de Conrad și Bean și cum a devenit „Pete" primul pămîntean care a căzut pe Selena, în numărul viitor!

(Va urma)

A ajuns EL NIÑO şi în România?

ANOMALIA climatică a secolului?

- Doamnă Ortansa Jude, ce reprezintă pentru Dv., cercetător la Institutul Naţional de Meteorologie, fenomenul El Niño?

- El Niño este un subiect la modă, considerat din ce în ce mai frecvent a fi responsabil de clima mondială. El este un fenomen ciclic natural, oceanic şi atmosferic din Pacificul tropical estic, ale cărui cauze fac încă obiectul a numeroase studii. Unii cercetători susţin influenţa petelor solare, alţii pe cea a efectului de seră. Dar sînt numai ipoteze! În cursul unui an (durata lui El Niño este de 18 luni), raportul ocean-atmosferă se schimbă în întreaga lume. Consecinţele lui El Niño sînt bulversarea precipitaţiilor în anumite zone geografice: ploi diluviene în zone secetoase (Peru), secete persistente în zone cu climat umed, ca Asia de Sud-Est, Filipine, Nordul Australiei...

- Cît de departe ajunge influenţa sa?

- În ţările din nordul globului ea este foarte limitată - o fluctuaţie mai mult sau mai puţin discretă a precipitaţiilor. Pe baze statistice s-au observat nişte teleconexiuni între fenomenul oceanografic El Niño şi circulaţia aerului la latitudinile medii, afectînd zona nord-pacifică, nord-americană, precum şi zona nord atlantică şi europeană în timpul iernii.

- Poate fi monitorizată acţiunea lui El Niño?

- Pentru zone mai extinse, cum este Europa, o influenţă a interacţiunii ocean-atmosferă de la mare distanţă (Oceanul Pacific) se poate pune mai uşor în evidenţă, dar pentru areale restrînse, cum ar fi teritoriul unei ţări, este deosebit de dificil. Studiile efectuate au scos în evidenţă că toate evenimentele El Niño, în măsuri diferite, sînt asociate cu vînturi puternice şi perturbaţii intense la nivelul latitudinilor temperate, care provoacă dezastre atît pe mare cît şi pe uscat.

- Care este punctul de vedere actual? Este El Niño din ce în ce mai puternic?

- Intensitatea poate fi diferită. Au existat circa 15 evenimente importante după 1960 (cînd au apărut sateliţii meteo), dezvoltîndu-se programe de cercetare oceanică la scară globală. Printre consecinţele sale principale: dispariţia unor păsări şi a unor considerabile cantităţi de peşte, datorită lipsei substanţelor nutritive. Cel mai instens El Niño de pînă acum s-a înregistrat în 1982-1983, dar se pare că este depăşit de cel din acest an. De altfel, la finele lunii august 1997, experţii în cercetarea climatului global anticipau ca „probabilă" producerea anomaliei climatice a secolului! Perturbaţii regionale atmosferice, de intensităţi diferite, s-au manifestat în iarna şi primăvara anului curent pe tot globul.

Ca urmare a unei slabe inerţii a atmosferei, fenomenele de persistenţă privind aspecte de vreme (bună sau rea!) au o cauză pur dinamică. Responsabili sînt „ciclonii", respectiv „ariile ciclonice". În acestea din urmă se formează norii şi plouă, uneori producînd atît de nedoritele inundaţii.

- Se poate vorbi despre o influenţă a lui El Niño şi în ţara noastră?

- În România s-au înregistrat valori foarte ridicate de temperatură în a doua decadă a lunii februarie (recorduri faţă de măsurătorile meteo ale ultimilor 60 de ani). În cursul primăverii am avut cîteva zile tropicale (34ºC în sudul ţării la 6 aprilie), precum şi fenomene deosebite, ca ninsori viscolite în estul ţării (luna martie), căderi de grindină în diverse localităţi, creşteri peste cotele de apărare ale debitelor unor ríuri din Banat, Crişana, Moldova etc. Deci, deşi nu există o influenţă directă, se poate vorbi despre o corelaţie a fenomenelor meteo neobişnuite în diverse părţi ale globului.

- El Niño rămîne deci pentru încă multă vreme o preocupare a specialiştilor?

O cunoaştere exactă a mecanismelor care guvernează atmosfera şi hidrosfera şi o înţelegere perfectă a manierei în care ele se modifică natural, dar şi sub presiunea omului, sînt esenţiale. Motivele de îngrijorare la scară globală sînt multiple: ploi acide, lipsa acută de apă în anumite regiuni, secete devastatoare şi deşertificare, creşterea concentraţiilor de gaz de seră (ducînd la schimbări climatice esenţiale), defrişarea zonelor împădurite, scăderea stratului de ozon stratosferic, poluarea puternică etc.

Cel mai puternic El Niño al secolului pare că s-a hotărît, în fine, să cedeze locul unui climat normal. Dar specialiştii din instituţiile guvernamentale americane trag un semnal de alarmă: viitoarele El Niño - care produc perturbaţii meteorologice majore în întreaga lume - vor fi din ce în ce mai puternice şi vor avea loc din ce în ce mai des. Dar în România? Observăm tot mai mult că au rămas două anotimpuri din patru. Mai nou, inundaţii catastrofale. Au toate acestea legătură cu El Niño?

...Ce este El Niño?

Cea mai curentă explicaţie a lui El Niño este cea a unei neobişnuite încălziri a apelor din estul Oceanului Pacific. Aceasta produce ascensiunea aerului cald, perturbarea curenţilor aerieni în straturile superioare ale atmosferei şi astfel a vremii. Din rapoartele specialiştilor reiese că El Niño 1997-1998 a produs perturbaţii meteo extreme în toată lumea, inclusiv furtună după furtună în California, devenind cel mai puternic din acest secol în ceea ce priveşte manifestările oceanice şi reacţia atmosferei. În acelaşi timp, se observă o coincidenţă a creşterii în intensitate şi în frecvenţă ale lui El Niño, şi, pe de altă parte, creşterea temperaturilor medii la nivelul întregului glob. Putem vorbi însă efectiv despre...

...Cauză şi efect?

D. James Baker, Director General al Administraţiei Atmosferice şi Oceanice naţionale a SUA, este de părere că acesta este încă un subiect de cercetare. Totuşi, el adaugă că este de aşteptat ca, pompînd energie într-un sistem (cum este vremea la scară globală), acest lucru să afecteze însăşi funcţionarea sistemului.

În ceea ce priveşte pe El Niño, cum subliniază Directorul Centrului Naţional pentru Date Climatice, Thomas Karl, acesta este un fenomen recurent - el se repetă cu periodicitatea lui, fie că există încălzirea globală, fie că nu. Doar că astfel efectele lui El Niño sînt şi mai dramatice.

Ceea ce se vede poate cel mai bine din recordurile de temperatură înregistrate în primele cinci luni ale acestui an, în particular în cele cîteva zecimi de grad cu care a crescut temperatura medie a uscatului şi a apei în zona Pacificului. Reducerea efectelor lui El Niño - care începe să se manifeste în prezent - este o veste bună pentru California bîntuită de furtuni, dar oarecum neplăcută pentru coasta de est a SUA şi zona Golfului Mexic, căci în anii cu El Niño acolo se înregistrează doar cîteva uragane, în timp ce într-o vreme „normală" aici se aşteaptă zece furtuni tropicale numai în anul acesta.

Specialiştii se aşteaptă la o răcire bruscă în zona Pacificului de est - un complex de evenimente cunoscut sub numele de La Niña...

...„Surioara" lui El Niño

La Niña s-ar putea să se „instaleze" iarna viitoare, deşi predicţiile în acest sens s-ar putea schimba între timp. Dacă va fi aşa, apele din largul coastelor Perului şi Ecuadorului se vor răci cu aproape 4ºC, în timp ce „fratele", El Niño, duce la încălziri de peste 10º.

Ignorate timp de zeci de ani, fenomenele El Niño sînt astăzi acuzate de aproape orice se întîmplă rău, inclusiv de declanşarea unor boli. Lipsa unor date sistematice de-a lungul timpului face dificil de estimat impactul lor real. După cum declara recent şeful Departamentului pentru situaţii de urgenţă al Organizaţiei Pan Americane de Sănătate, nu se poate spune că acest lucru nu ar fi posibil, dar pînă în prezent nu a fost pusă în evidenţă o corelaţie precisă. Ca şi „fratele" său, La Niña are tendinţa să fie mai puternică în timpul iernii din emisfera nordică şi durează 1-2 ani.

* * *

Acum peste o sută de ani, pescarii din Peru, surprinşi de neaşteptata încălzire a vremii în preajma Crăciunului (care, oricum, la ei are loc în timpul verii), i-au spus acestui fenomen „El Niño", adică „băieţelul", cu evidentă referire la Copilul Iisus. Pe la mijocul anilor 1980, perechea acestuia a primit numele de „La Niña", adică „fetiţa".

Cei doi copii însă au crescut şi, odată cu ei, şi grijile noastre...

Grupaj realizat de
MIHAELA DOROBANŢU

CERUL lunii iulie

Planeta *Mercur* este vizibilă în crepuscul, după apusul Soarelui, spre orizontul vestic. Pe perioada lunii iulie, Mercur va traversa constelaţia Racul şi va intra în constelaţia Leul spre sfîrşitul lunii.

Planeta *Venus* este vizibilă în continuare ca Luceafăr de dimineaţă. În luna iulie Venus va trece prin constelaţia Taurul îndreptîndu-se spre constelaţia Racul.

Marte este vizibilă în crepusculul de dimineaţă, răsărind din ce în ce mai devreme. În această perioadă, planeta va trece din constelaţia Taurul în constelaţia Racul.

Planeta *Jupiter* devine vizibilă şi înainte de miezul nopţii, pînă în zori. Jupiter va ieşi din constelaţia Vărsătorul, îndreptîndu-se spre constelaţia Peştii. La 14 iulie, 21h, Jupiter se va afla la nord de Luna, foarte aproape de aceasta.

Saturn poate fi observat după miezul nopţii, răsărind din ce în ce mai devreme. Pe perioada lunii iulie Saturn se va afla în constelaţia Peştii. La 17 iulie, 7h, Saturn poate fi observat foarte aproape de Lună, la nord de aceasta.

Uranus şi Neptun se vor afla pe cer în cea mai mare parte a nopţii, însă vor fi accesibile doar binoclurilor, lunetelor şi telescoapelor astronomice. La 24 iulie, 2h, Neptun va fi în opoziţie cu Soarele.

Luna este la Primul Pătrar la 1 iulie, 20h43m, pentru ca la 9 iulie 18h01m să fie Lună Plină. Ulimul Pătrar îl vom consemna la 16 iulie, 17h13m, iar Luna Nouă la 23 iulie, 15h14m. Un nou Prim Pătrar îl putem consemna pe 31 iulie, 14h05m.

De menţionat că Luna va fi la distanţa maximă de Pămînt (apogeu) la 2 iulie, 19h, iar la 16 iulie, 16h, Luna va fi la distanţă minimă de Pămînt (perigeu).

Ca eveniment astronomic, se mai poate nota faptul ca *Soarele* va intra în constelaţia Leul la 23 iulie 8h45m.

Dr. MIREL BIRLAN
Institutul Astronomic al Academiei Române

Încă un vis al lui Jules Verne!...

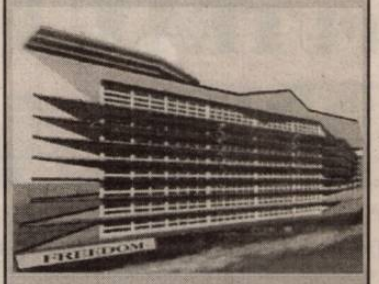

Proiectul „Freedom" este o mărturie că „palatul plutitor" imaginat de Jules Verne în romanul „Insula cu elice" nu mai este ficţiune! Noul gigant ce urmează a fi construit este destinat să primească 65000 persoane, un adevărat oraş pe apă. El va fi de cinci ori mai lung şi de patru ori mai înalt decît vestita navă „Queen Elisabeth II" şi va dispune de şcoli, spitale, terenuri de golf, un centru comercial şi o pistă de aterizare. Pentru a se ajunge de la un cap la altul al oraşului, respectiv de la pupa la prora, se va utiliza un tramvai electric, care va străbate cei 1,5 kilometri ce le separă. După Norman Nixon, cel ce a conceput oraşul Freedom, în jur de 15000 de vizitatori vor renunţa anual să-şi mai petreacă vacanţele în diferite insule tropicale - unde viaţa a început să devină monotonă iar localnicii nu totdeauna sînt prietenoşi - şi vor veni pentru odihnă în acest oraş conceput să reziste la cele mai teribile uragane.

„Dulceaţa" limbii materne

Echipa Patriciei Kuhl, de la Universitatea de Stat Washington, a făcut un studiu asupra modului de comunicare între mamă şi sugar. Observaţiile au avut loc în Anglia, Suedia şi Rusia, constatîndu-se că peste tot se procedează la fel. Mamele cînd vorbesc bebeluşilor prelungesc mult vocalele,

lucru ce face ca în mintea acestora să se întipărească cunoştinţe elementare ale viitoarei vorbiri. S-a mai constatat că la vîrsta de cinci luni sugarul recunoaşte aceste vocale şi este chiar capabil să le reproducă. Este începutul învăţării limbii materne.

Sateliţii - înlocuiţi cu avioane?

Societatea americană Angel Technologies, din Missuri, lucrează la un avion-satelit care ar putea înlocui treptat actualul sistem de telecomunicaţii High Altitude Long Evidurance. Complet automatizat, noul avion va evolua în formaţie de trei aparate, la o altitudine de 16700 metri, asigurînd o acoperire a zonei timp de 24 de ore din 24. Costul unui asemenea avion-satelit este foarte convenabil, ceea ce ar putea să pună în umbră sateliţii clasici. După cum declară Marc Arnold, patronul societăţii Angel Technologies, deocamdată avioanele vor oferi servicii complementare, ca, de exemplu, transmiterea de video conferinţe, cu o mare fidelitate şi cu tratare rapidă a unui mare număr de informaţii.

Minunile lumii

PUTEAU FI DĂRÎMATE PIRAMIDELE?

Cum am văzut într-unul din episoadele precedente, Kheops a fost cel de-al doilea faraon din cei şase care au alcătuit cea de-a IV dinastie a Vechiului Imperiu egiptean (Snefru, tatăl lui Kheops, apoi însuşi Kheops, Didoufri, Khefren, Mykerinos pi Chepseskaf, ultimul, a cărui domnie a luat sfîrşit o dată cu dinastia, către anul 2500 î.Ch.), dinastie ce a reprezentat vîrsta de aur a giganticelor piramide.

Vreme de aproape 3500 de ani, piramida lui Kheops a dominat maiestuoasă şi enigmatică platoul de la Gizeh, nimeni neîndrăznind şi nefiind în stare să-i tulbure adîncurile - rămase zăvorîte o dată cu dispariţia ultimului om care le cunoştea taina - fiind privită cu admiraţie şi, deopotrivă, cu teamă de un lung şir de generaţii...

ADRIAN HOAJĂ

Cei ce au reînnodat istoria piramidelor au fost arabii, deveniţi stăpînitorii Egiptului. Pînă în veacul al IX-lea, Marea Piramidă a rămas intactă, învelită în plăcile de calcar alb, bine lustruit, gravate cu hieroglife. Firește, de-a lungul secolelor au fost şi numeroase încercări de forţare a intrării, în căutarea „comorilor" presupuse a fi depozitate în interior, însă i g n o r a n ţ i i aventurieri, mînaţi de lăcomie, care se încumetau la astfel de tentative, renunţau descurajaţi de imensitatea construcţiei, de volumul uriaş de piatră ce trebuia dislocat şi de absenţa oricărui indiciu care să confirme existenţa unei intrări...

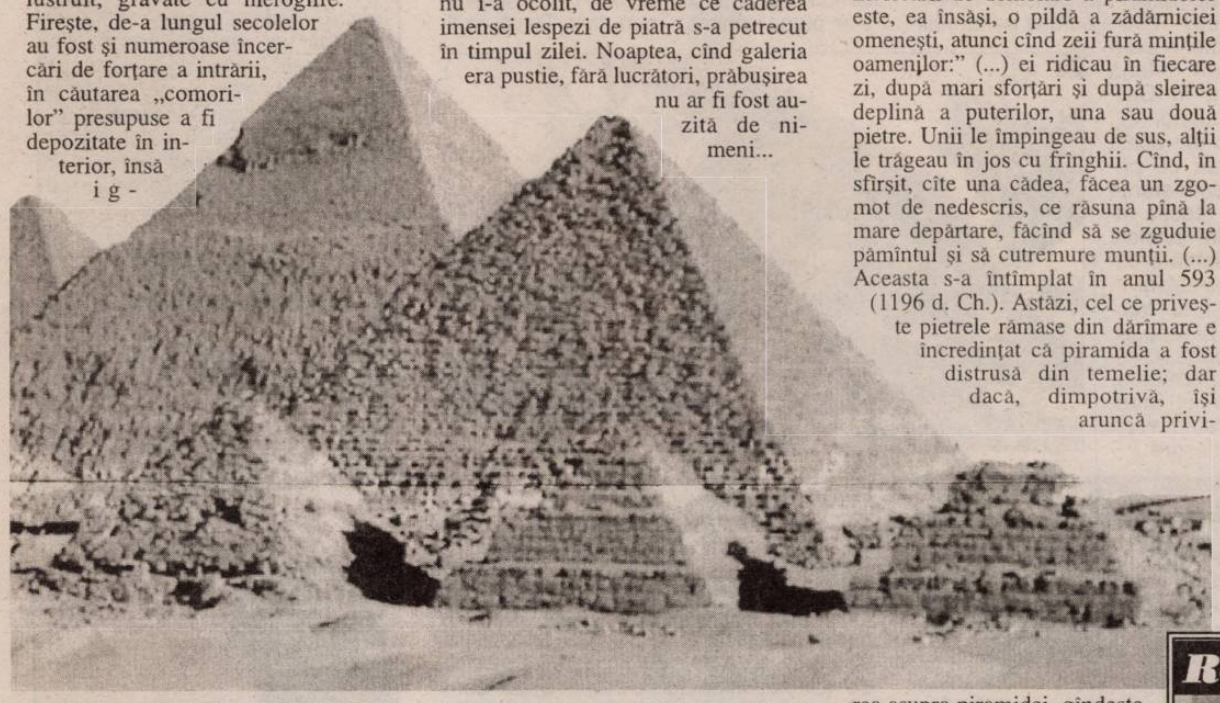

Al-Mamun, „cuceritorul" Marii Piramide

În anul 820 d. Ch., urmaşul legendarului calif Harun-Al-Raşid, califul Al-Mamun, porunceşte începerea lucrărilor de forţare a zidurilor piramidei. Potrivit relatărilor unor cronicari arabi, o echipă de mineri arabi a scos cîteva dale din înveliş şi a început să sape un culoar perpendicular, de aproximativ 1/1 m, pe faţada nordică a piramidei, exact la mijlocul bazei, la circa opt metri înălţime. Munca, la fel de istovitoare ca a constructorilor, era îngreunată de uneltele rudimentare. Pentru înlesnirea muncii, arabii aprindeau focuri lîngă blocurile uriaşe de piatră, încingîndu-le, apoi turnau imediat peste ele oţet rece, producînd astfel crăpături în care erau introduse dălţi şi pene... O muncă de-a dreptul sisifică, de vreme ce, după cîteva luni, coridorul abia ajunsese la o lungime de 30 m!...

Întîmplarea - fericită?! - a prăbuşirii cu zgomot surd, dar puternic, în timpul zilei, în interiorul piramidei, a unui imens bloc de piatră, care a fost auzită de lucrători, a făcut ca aceştia să corecteze traiectul coridorului. După alţi aproape şapte metri, arabii au ajuns chiar în coridorul originar de acces, deschizînd, după mii de ani, calea spre inima piramidei...

Faptul că arabii au „ştiut" unde să sape, a dat de gîndit cercetătorilor moderni care, în unanimitate, consideră că aceştia au avut la îndemînă un plan al arhitecturii interioare, fie şi numai din zvonuri, al Marii Piramide. Prea multe sînt, într-adevăr, coincidenţele pentru a presupune că numai hazardul a călăuzit lucrarea. Ce-i drept, norocul nu i-a ocolit, de vreme ce căderea imensei lespezi de piatră s-a petrecut în timpul zilei. Noaptea, cînd galeria era pustie, fără lucrători, prăbuşirea nu ar fi fost auzită de nimeni...

O dată pătrunşi în interior, arabii au descoperit două camere goale, într-una din ele un sarcofag de asemenea gol, fără capac. Ei au fost cei care au dat celor două încăperi numele de „camera regelui" şi „camera reginei" - denumiri fără nici o legătură cu posibilele destinaţii iniţiale, arabii dînd aceste nume în funcţie de forma diferită a... tavanelor! În tradiţiile funerare arabe, încăperea în care este înmormîntat un bărbat are plafonul plan, iar camera destinată unei femei are plafonul boltit în partea centrală.

Ieşirea din piramidă au făcut-o pe vechiul drum de acces, înlăturînd acel bloc de piatră aflat pe post de poartă, despre care scria Strabon. Lespedea se lipise, făcînd corp comun cu zidăria exterioară, de veacuri şi veacuri în care nu mai fusese folosită. Ea a dispărut, o dată cu învelişul exterior al piramidei.

Cartuşul cu numele lui Khufu (Kheops), găsit într-una din camerele constructive: jos semnificaţia fiecărei hieroglife.

Cînd zeii fură minţile oamenilor...

Majoritatea cronicarilor arabi susţin că Al-Mamun n-a găsit imensele comori bănuite a fi ascunse în piramidă. Au fost şi unii care au afirmat că, totuşi, califul ar fi descoperit cocoşi de aur în mărime naturală, împodobiţi cu pietre preţioase, cupe tăiate dintr-un singur smarald, grămezi de monede de aur. Nu lipsesc nici cei ce susţin că în sarcofag s-ar fi aflat statuia din marmură a unui om înveşmîntat în zale de aur, bogat împodobit cu pietre preţioase...

După patru veacuri de la forţarea intrării în Marea Piramidă, istoricul arab Abd al-Latif, care a vizitat Egiptul la începutul secolului al XIII-lea şi, mai mult, a intrat în piramidă, afirma cu înţelepciune că „a existat şi există un mare număr de oameni pe care o nebună lăcomie şi o speranţă zadarnică i-au condus în interiorul acestui edificiu". Tot el istoriseşte cum califul Melik-al-Asiz-Otman-ben-Iusuf, urmînd tatălui său, „s-a lăsat convins de unii de la curte, oameni lipsiţi de bun simţ, ca să poruncească dărîmarea piramidelor şi s-a început cu piramida roşie, a treia dintre marile piramide şi cea mai mică". Aventura încercării de demolare a piramidelor este, ea însăşi, o pildă a zădărniciei omeneşti, atunci cînd zeii fură minţile oamenilor:" (...) ei ridicau în fiecare zi, după mari sforţări şi după sleirea deplină a puterilor, una sau două pietre. Unii le împingeau de sus, alţii le trăgeau în jos cu frînghii. Cînd, în sfîrşit, cîte una cădea, făcea un zgomot de nedescris, ce răsuna pînă la mare depărtare, făcînd să se zguduie pămîntul şi să cutremure munţii. (...) Aceasta s-a întîmplat în anul 593 (1196 d. Ch.). Astăzi, cel ce priveşte pietrele rămase din dărîmare e încredinţat că piramida a fost distrusă din temelie; dar dacă, dimpotrivă, îşi aruncă privirea asupra piramidei, gîndeşte că aceasta nu a suferit nici o stricăciune şi că, doar pe una din feţe, o mică parte a învelişului a fost desprinsă..." Din nefericire, încercările de demolare au fost continuate de arabi pînă în secolele XIV-XV, aducînd piramidele în starea cunoscută de noi azi, în dorinţa de a utiliza piatra şlefuită la ridicarea feluritelor palate din Cairo.

La mai puţin de doi ani de la călătoria lui Abd-al-Latif, Egiptul a fost puternic încercat de un mare cutremur care a pus la pămînt mai bine de jumătate din Cairo. Reconstrucţia oraşului a avut drept carieră de piatră marile piramide de la Gizeh. Fără îndoială, azi, multe din moschei, din casele vechi, palatele şi fortificaţiile oraşului ascund la temelie ori în miezul zidurilor dalele care au învelit cîndva Marea Piramidă, ţinînd pentru totdeauna pecetluite tainicele hieroglife... Marele şi veşnicul păcat care va apăsa memoria vechilor arabi nu a fost că au forţat, din prostească lăcomie, intrarea în Marea Piramidă a lui Kheops, ci că au distrus, din sălbăticia ignoranţei, învelişul lustruit al piramidelor ce conţinea un tezaur fără seamăn de informaţii scrijelite sub forma hieroglifelor, tezaur ce va rămîne pe vecie o enigmă pentru omenire... (De altminteri, lăcomia, prostia şi ignoranţa vor însoţi mereu, ca un blestem, marile înfăptuiri ale civilizaţiei).

În episodul viitor, vom urmări cîteva din tainele cunoaşterii vechilor egipteni, înscrise în Marea Piramidă...

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica Mirăuţi

Fosta catedrală a Moldovei pînă în primul sfert al secolului al XVI-lea, biserica Mirăuţi este cel mai vechi monument de artă religioasă atestat documentar.

Tradiţia atribuie construcţia ei fie lui Petru I Muşat (1374-1391), fie lui Iuga voievod (1399), fie altui domnitor din secolul al XIV-lea, dar părerea cercetătorilor de astăzi este că a fost înălţată între 1380-1390, domnia lui Petru I Muşat fiind cea mai potrivită unei asemenea iniţiative.

Nu se ştie ce înfăţişare avea vechea biserică Mirăuţi, unde în 1402 Alexandru cel Bun a depus moaştele Sfîntului Ioan cel Nou, dar după numeroase avarii, ea nu mai îndeplineşte funcţia de catedrală. În 1514 Bogdan al III-lea începe construcţia noului edificiu, Sfîntu Gheorghe din Suceava. Moaştele Sfîntului Ioan cel Nou rămîn, însă, în vechea biserică pînă în 1589.

Biserica de azi a Mirăuţilor este o construcţie tipică pentru secolul al XVII-lea iar înfăţişarea ei actuală se datorează reconstrucţiei lui Romstorfer dintre anii 1898-1901. Elementul cronologic sigur pentru datarea reconstrucţiei în secolul al XVII-lea îl constituie o monedă poloneză de la Sigismund al III-lea (1587-1632), găsită în zidul dintre două ferestre ale turlei.

Din sicriul iniţial, în care erau depuse moaştele Sfîntului Ioan cel Nou, s-a păstrat una din cele 12 icoane care-l împodobeau. Aflată în posesia unui particular, ea este considerată cea mai veche icoană din Modova, cunoscută pînă acum. Prin modul de execuţie se aseamănă cu două icoane, una de la Luvru şi alta de la Moscova, aparţinînd artei bizantine constantinopolitane din vremea Paleologilor.

În racla cu moaştele Sfîntului Ioan cel Nou se conservă şi cea mai veche ferecătură de argint din Moldova, realizată în prima jumătate a secolului al XV-lea.

Aceasta dovedeşte existenţa la Suceava, respectiv la Mirăuţi sau altundeva a unui alt atelier, a unei vechi tradiţii locale în prelucrarea metalelor.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

UN ŞOC ŞI O SPERANŢĂ

Într-una din zilele anului 1809, mergînd spre Colegiul Franţei, Champollion se întîlneşte cu un prieten care, fără să ştie ceva despre visurile tînărului, despre hotărîrea lui de nestrămutat de a descifra hieroglifele de pe vestita piatră de la Rosette îi comunică, precipitat, noutatea devenită, deja, publică: hieroglifele au fost descifrate.

Vestea l-a trăznit. Champollion şi-a văzut spulberate idealurile, speranţele, eforturile depuse zile şi nopţi întregi pentru a studia tot ceea ce apăruse în literatura de specialitate despre scrierea egipteană şi nu numai despre ea. Foamea, umilinţele, privaţiunile deveniseră inutile.

Mai are puterea doar să întrebe: „Cine e autorul"? „Alexandre Lenoir! spune prietenul. Lucrarea lui a apărut de curînd, într-o broşură, intitulată *Noua explicaţie*. Este interpretarea concretă a hieroglifelor. Îţi dai seama ce înseamnă asta?"

„Lenoir? - întreabă Champollion - Este imposibil. Nimeni n-a vorbit despre acest lucru. Însuşi Lenoir n-a suflat o vorbă!"

„Ce te miră? ripostează celălalt. Cine ar vorbi despre o asemenea descoperire înainte de vreme?"...

Dialogului, transcris ca atare de W. Ceram în „Zei, morminte, cărturari" i-a urmat o undă de speranţă. Champollion îl cunoştea pe Lenoir, ştia că era un tip erudit dar nu-l considera un geniu. Bineînţeles, degrabă cumpără broşura, se afundă în lectura ei şi... „În bucătărie, văduva Mécran îşi lasă înspăimîntată cratiţele. Un zgomot infernal vine dinspre odaia locatarului ei. Îngrozită ascultă, apoi aleargă, deschide uşa: François Champollion stă culcat pe divan cu muşchii crispaţi, din gura lui ies nişte sunete nearticulate, dar rîde, rîde fără urmă de îndoială, este cutremurat de un rîs enorm, isteric"...

Era o reacţie firească pentru tînărul academician, care şi-a dat seama imediat că „afirmaţiile lui Lenoir" nu sînt decît nişte prostii, pure invenţii, un amestec bizar de fantezie şi de erudiţie prost întrebuinţată.

Chiar dacă avea calea deschisă spre cercetarea hieroglifelor şi a ţinutului faraonilor, Champollion nu va uita niciodată şocul suferit şi nici nu şi-ar fi imaginat că, peste puţină vreme, va fi acuzat de înaltă trădare a patriei, ceea ce-i va aduce exilul, şi, mai ales, că vor trece încă 12 ani pînă cînd taina hieroglifelor egiptene va fi descifrată.

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

CONTESA și GANGSTERUL

Yolande, contesă de Oultremont, în vîrstă de 35 de ani, a devenit doamna Francis Royen. Totul pare normal dacă evenimentul matrimonial nu s-ar fi petrecut la închisoarea din Nivelles (Belgia), în sala grefierei, iar proaspătul soţ al milionarei contese nu ar fi un cunoscut gangster, condamnat la 15 ani închisoare.

„Mi-am cunoscut soţul acum şapte ani, dar nu spun cum, relatează soţia. Viaţa lui a fost presărată de condamnări şi evadări, ultima şi cea mai periculoasă fiind cea de la închisoarea-model Lanţiu, declarată, de altfel, ca fiind cea mai sigură. Astfel Francis a

ajuns celebru. A comis multe infracţiuni în Franţa şi în Belgia. De altfel are un suflet pătimaş, moştenit probabil de la mama lui, care era ţigancă şi care a dus cu fiul ei o viaţă nomadă".

Între cei doi se înalţă acum zidurile reci ale închisorii din Nivelles, unde contesa vine mereu să-şi viziteze soţul.

„Voi face o cerere, a mărturisit ea ziariştilor, pentru a mi se elibera provizoriu şi condiţionat soţul. Francis mi-a jurat că nu va mai face nimic care să-l ducă din nou după gratii. Şi eu îl cred!" Dar pînă atunci, femeia fără prejudecăţi se va ocupa de creşterea fetiţei sale, Annick, provenită din prima căsătorie...

Dezvăluire senzaţională

AMOR ÎN SPAŢIUL COSMIC?!

Dezvăluirile dr. Vitali Volovici, medic al primelor misiuni spaţiale ale fostei URSS, sînt zguduitoare pentru Elena, fiica Valentinei Tereşkova - prima femeie-cosmonaut. „Ai fost concepută în Cosmos, în urma unui experiment comandat direct de Nikita Hruşciov!" Cum ar putea reacţiona cineva la auzul unei asemenea informaţii, cînd se ştie că în condiţiile speciale de la bordul rachetei rezultatul formării embrionului este imprevizibil?!

Elena, la 33 de ani

Cu părinţii, la cîteva luni de la naştere

Se pare că povestea este, totuşi, adevărată. Cu 34 de ani în urmă, Valentina Tereşkova şi Andrian Nicolaiev au fost obligaţi să conceapă în timpul zborului navei spaţiale un copil, pentru a vedeă dacă se va aduce pe lume un geniu, un monstru sau un om obişnuit. Cuplul s-a supus ordinului şi Valentina a fost internată ulterior într-o maternitate. Pe durata sarcinii s-a simţit destul de rău şi toţi cei care cunoşteau adevărul erau extrem de îngrijoraţi de soarta nou-născutului. În această perioadă, Valentina şi Andrian s-au căsătorit, iar soarta a infirmat relele prevestiri. Bebeluşul, botezat Elena, a fost cît se poate de normal şi s-a dezvoltat în cele mai fireşti condiţii...

Elena are acum 33 de ani şi este la rîndul ei mamă. Lucrează ca medic de bord pe o linie aeriană rusească. La auzul acestor declaraţii, pe care Vitali Volovici le-a ascuns conform dispoziţiilor şefilor săi, Elena şi-a rugat părinţii - despărţiţi de mai mulţi ani - să-i dea o explicaţie. Mama a negat, iar tatăl de asemenea. Ei i-au spus fiicei lor că se căsătoriseră din dragoste şi că şi-au dorit un copil. Inumanul experiment despre care vorbeşte dr. Volovici n-a avut loc...

Cine minte? Se ştie, din cercetările americane, că procrearea în condiţii de imponderabilitate este extrem de dificilă din punct de vedere fizic şi chiar hormonal, organismul funcţionînd la alţi parametri. Dar a face amor pe orbita circumterestră, la comandă, este faţeta morală pe care părinţii oricărui copil ar ascunde-o. A vrut dr. Volovici să şocheze opinia publică? Cît adevăr este în povestea naşterii Elenei? Probabil n-o să ştim niciodată. *(P. Ioan)*

6 COPII ŞI... 17 DIVORŢURI

Dacă s-ar fi dus la căsătoria fiicei sale, Patsy, chiar de Valentine's Day, Loretta Lynn, una din reginele muzicii country americane, ar fi participat pentru a 20-a oară la o astfel de ceremonie. A preferat însă să rămînă acasă, ţinînd pumnii strînşi ca de data aceasta... să dureze.

Propria sa căsătorie cu Mooney a fost, aşa cum se spune, „pînă cînd moartea ne va despărţi". Au trăit împreună 48 de ani şi au avut şase copii, patru fete şi doi băieţi. Pentru aceştia însă, totul a fost la stilul „hai să încercăm o lună, să vedem cum este". Patsy şi Bett Sue au fost măritate de patru ori, Cissie de trei, iar sora geamănă a lui Patsy, Peggy, de două ori. Băiatul cel mare, Jack, părea că îşi găsise fericirea cu cea de a treia soţie, cînd s-a înecat, la vîrsta de numai 32 de ani. Soţia, însă, se simţea atît de bine în familie încît s-a remăritat imediat cu fratele mai mic, Ernie, care şi el mai avusese trei soţii.

Divorţurile clanului Lynn au avut cele mai diverse motive, de la interese de afaceri, la probleme de băutură şi neînţeleri personale (una din proaspetele soţii a fost nevoită să renunţe pentru că nu putea fi de acord ca familia să... nu se îmbrace cum trebuie pentru cină!).

Patsy-fiica

Loretta Lynn - mamă

Loretta Lynn a ajuns chiar să se gîndească la propria sa viaţă de familie ca o explicaţie pentru acest adevărat faliment al căsătoriilor copiilor ei. Mooney, pe care l-a iubit foarte mult, lucra toată ziua la fermă şi copiii credeau uneori că nici nu mai sînt căsătoriţi, pentru că nu-i vedeau niciodată împreună.

„La noi a mers pentru că ne iubeam unul pe celălalt" - spune Loretta - „dar niciodată nu ne-am îmbrăţişat şi nu ne-am sărutat în faţa copiilor". Şi adaugă imediat: „Poate că ar fi trebuit să o facem".

(M. Dorobanţu)

COAFURI CANINE

La selecţionarea naturală, care a şlefuit rasele răspîndite azi s-a adăugat şi grija stăpînilor pentru patrupedele lor, ce au ţinut ca „odraslele" să ţină pasul cu cele mai noi exigenţe ale modei.

O lume nebună

Pentru un milion de dolari

Un săptămînal american a lansat una dintre cele mai trăsnite întrebări, întrebare pe care a repetat-o cîteva numere la rînd.

Ea suna astfel: „Aţi fi în stare să veniţi gol la serviciu pentru un milion de dolari?"

Circa 84% dintre bărbaţi au dat răsuns afirmativ dar numai 20% dintre femei au acceptat ideea.

Un funcţionar de la poşta din Miami a declarat că este gata să devină un milionar gol puşcă şi că cineva ar trebui să fie nebun să respingă ideea, iar un angrosist din Minneapolis a afirmat că el ar merge gol chiar şi la biserică pentru numai 500000 de dolari.

O doamnă de 32 de ani, din New York, a subliniat subtil că un moment de umilinţă face bine la sănătate şi că e recomandabil să-ţi dezgoleşti frumuseţile ascunse pentru a primi alte lucruri frumoase iar o chelneriţă de 39 de ani din Atlanta a spus că ar accepta ideea numai după ce ar slăbi vreo şapte kilograme.

Un profesor din Seattle a refuzat cu demnitate şi indignare dar cel mai nostim răspuns a fost cel al unui patron de restaurant din New York, om de 51 de ani, care a spus că banii i-ar face mare plăcere dar e sigur că l-ar părăsi nevasta.

(I. Stoica)

radio CONTACT

THE GREATEST FM EXPERIENCE

București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Săptămîna 6 - 12 iulie

tvr1

LUNI 10.00 Ferestre deschise (r) 12.05 Universul cunoaşterii 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Scena 18.10 Desene animate 18.35 Serial: „Katts şi ciinele" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Echipa de intervenţie" 21.50 Serial: „Nimic sfînt" 23.00 Pe faţă şi pe dos 24.00 Serial: „Canary Wharf" 0.25 Întîlnirea de la miezul nopţii.

MARŢI 6.00 România, ora 6 fix! 8.30 Concursul de admitere în liceu, clasa a IX-a 9.15 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Katts şi ciinele" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Efecte secundare" 21.50 Fotbal 0.30 Serial: „Canary Wharf".

ROBERT DE NIRO
PRO TV,
sîmbătă, ora 9.15

MIERCURI 6.00 România, ora 6 fix! 8.30 Concursul de admitere în liceu, clasa a IX-a 9.15 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Pro Patria 17.30 Medicina pentru toţi 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Katts şi ciinele" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Efecte secundare" 21.50 Fotbal 0.30 Serial: „Canary Wharf".

JOI 6.00 România, ora 6 fix! 8.30 Concursul de admitere în liceu, clasa a IX-a 9.15 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Ecclesiast '98 16.00 Convieţuiri 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Katts şi ciinele" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Război în bucătărie" (România) 22.05 Cu ochii'n 4 0.05 Bank-note 0.35 Serial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial: „Perla Neagră" 15.30 Emisiune în limba germană 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Hollyoaks" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Crima din Wuilbur Falls" (SUA, 1997) 23.00 Studioul şlagărelor 24.00 Cinematograful de noapte: „Împreună" (SUA, 1992).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineaţa, de la... Iaşi! 9.05 Feriţi-vă de măgăruş! 10.05 Serial: „Viaţa ca în viaţă" 10.55 Film: „Familia Cordier - judecător şi poliţist" (Franţa, 1995) 13.00 A doua alfabetizare 13.30 Ecranul 14.30 Video-magazin 16.30 Disney 17.40 Serial: „Justiţie militară" 18.30 Serial: „Hollyoaks" 18.55 Teleenciclopedia 19.45 Săptămîna sportivă 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Cer întunecat" 21.45 Fotbal 24.00 Arena Cupei mondiale.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineaţa... de la Cluj-Napoca! 8.30 Lumină din lumină 9.05 Desene animate 11.00 Viaţa satului 14.30 Turnul Babel 16.15 Disney 17.40 Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" 18.30 Serial: „Hollyoaks" 18.55 Robingo 19.40 Duminica sportivă 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „D-na King, agent secret" 21.45 Fotbal 24.00 Ciclism 0.45 Pop show nocturn.

tvr2

LUNI 10.00 Fotbal (r) 14.00 Convieţuiri-magazin 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.40 Sănătate, că-i mai bună decît toate! 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.00 Credo 22.00 Film: „Foc în noapte (SUA, 1993) 24.00 S.O.S. Patrimoniul!

MARŢI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Documentar (r) 14.00 Convieţuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Dosarele istoriei 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 22.00 Opera: „Rusalka" de Antoni Dvorak 23.35 Pelerinaje.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii (r) 13.30 Ecclesiast '98 (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Contemp-art 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 22.00 Film: „Grădina cu trandafiri" (Franţa, 1994) 24.00 Opera Mundi.

STEVEN SEAGAL
PRO TV,
vineri, ora 20.15

JOI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Documentar (r) 13.00 Medicina pentru toţi (r) 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Faţă în faţă cu autorul 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 22.00 Cinematograful de artă: „Doctor Semmelweis" (Franţa, 1995) 23.40 Lumea sportului.

VINERI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.05 Documentar (r) 12.50 Cu ochii'n 4 (r) 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 19.10 Arhive româneşti 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.40 Atletism 22.35 Panoramic jazz 23.15 Serial: „Buddha din suburbie".

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate 9.00 Comorile lumii 10.30 Documente culturale 11.30 TVR Cluj-Napoca 14.00 Serial: „Oppenheimer" (ep.1) 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 19.00 Documentar 19.30 Teatrul Naţional prezintă: „Ultima oră" de Mihail Sebastian 21.25 Ateneu 23.30 Convieţuiri.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii 11.30 TVR Iaşi 14.00 Serial: „Oppenheimer" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Alo, tu alegi! 19.00 Serial: „În plină acţiune" 20.00 Ultimul tren 21.00 Film: „Consiliu de familie" (Franţa, 1986) 22.40 Vitrina personajelor de operă 23.50 Arii celebre din opere.

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Dispariţia" (SUA, 1993) 14.30 Serial: „Walker - poliţist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Poveşti extraordinare" 18.35 Rişti şi cîştigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Ştiri de televiziune" (SUA, 1987). Cu: Jack Nicholson, Holly Hunter 22.55 Serial: „Seinfeld" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

MARŢI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 10.20 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Zdrenţăruşul" (US, 1981). Cu: Eric Roberts 14.30 Serial: „Walker - poliţist texan" 15.15 Serial: „Maria" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Poveşti extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Pensacola - Forţa de elită" 21.15 Serial: „Chicago Hope" 22.15 Serial: „Seinfeld" 22.45 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Moştenire cu bucluc" (US, 1994) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Poveşti extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Eu şi Veronica" (SUA, 1993) 22.15 Serial: „Seinfeld" 22.45 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 10.55 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Rivalitate" (US, 1993). Cu: Holly Hunter 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Poveşti extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 22.45 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 11.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 13.00 Film: „Preţul răzbunării" Cu: Christopher Reeve 14.30 Serial: „Walker, poliţist texan" 15.15 Serial: „Maria" (ultimul ep.) 16.10 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Poveşti extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Pradă dificilă" (SUA, 1998). Cu: Steven Seagal 22.00 Concertul de final al Campionatului Mondial de Fotbal 0.45 Procesul mondialelor 1.10 Serial: „Poltergeist" 2.00 Serial: „VR5".

SÎMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.45 Serial: „Superboy" (ultimul ep.) 9.15 Film: „Focul ucigaş" (SUA, 1991). Cu: Robert De Niro 12.00 Serial: „Heights" 13.00 Serial: „O căsnicie perfectă" 14.00 Generaţia PRO 15.40 Şut şi cîştigi! 16.10 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Conan" (ep.1) 18.20 Serial: „Adevărul gol goluţ" 18.50 Te uiţi şi cîştigi! 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Millennium" 21.00 Film: „Obsesii fatale" (US, 1993). Cu: Alec Baldwin, Nicole Kidman 23.00 Serial: „NYPD Blue - viaţă de poliţist" 1.00 Film: „Regele oraşului" (SUA, 1985). Cu: Tony Curtis 2.35 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Film: „Mowgli" 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 13.05 Serial: „O căsnicie perfectă" 14.45 Lumea filmului 15.15 Serial: „Al şaptelea cer" 16.00 Formula 1 - Marele Premiu al Marii Britanii 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Preţul corect 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Întoarcerea soldatului" (Marea Britanie, 1982) 22.00 Serial: „Cybill" 22.30 Serial: „Brigada 132" 0.00 Procesul mondialelor.

acasă

LUNI 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 21.30 Serial: „Verdict: crimă!" 22.30 Film: „Cel mai bun american" (SUA, 1964). Cu: Henry Fonda 0.00 Serial: „Secrete de familie".

MARŢI 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 21.30 Serial: „Verdict: crimă!" 22.30 Film: „Femeile din Veneţia" (Italia, 1986) 0.00 Serial: „Secrete de familie".

MIERCURI 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 21.30 Serial: „Verdict: crimă!" 22.30 Film: „Mica ceainărie" (SUA, 1956). Cu: Marlon Brondo 0.30 Serial: „Secrete de familie".

JOI 9.00 - 13.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 21.30 Serial: „Verdict: crimă!" 22.30 Film: „Rîul roşu" (SUA, 1948). Cu: John Wayne 0.40 Serial: „Secrete de familie".

VINERI 9.00 - 13.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 21.30 Serial: „Verdict: crimă!" 22.30 Film: „Buzduganul cu trei peceţi" (partea a II-a) 0.00 Serial: „Secrete de familie".

SÎMBĂTĂ 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Salonul muzical „Acasă" 22.30 Film: „Anna celor o mie de zile" (Anglia, 1969). Cu: Richard Burton.

DUMINICĂ 9.00 Sport la minut 9.40 Arte marţiale 10.30 Raliul Baia Mare 11.20 Baschet NBA 14.00 Fotbal Anglia 15.30 Cupa Mondială 1998 17.00 Retrospectiva săptămînii 17.40 Film: „Babe: viaţa lui Babe Ruth" (SUA, 1992) 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial" 21.00 Serial: „Arhiva neagră" 22.30 Film: „Danielle Steel: Schimbări" (SUA, 1991) 0.00 Film: „Rătăcire" (SUA, 1980). Cu: Jodie Foster.

antena 1

LUNI 12.10 Film: „Cele mai dulci minuni" (r) 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Caracatiţa 9" 21.15 Serial: „Omul cu o mie de feţe" 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Arliss" 23.45 Microbiştii de la miezul nopţii.

MARŢI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" (ep.1) 13.25 „Viaţa de la zero" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Închisoarea secretelor" (SUA, 1996) 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Arliss" 23.45 Microbiştii de la miezul nopţii.

MIERCURI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 „Viaţa de la zero" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Mai presus de toate" (SUA, 1992) 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Arliss" 23.45 Microbiştii de la miezul nopţii.

JOI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 „Viaţa de la zero" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Twin Peaks" 21.15 Serial: „Cronici paranormale" 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Arliss" 23.45 Microbiştii de la miezul nopţii.

VINERI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 „Viaţa de la zero" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Navarro" 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Arliss" 23.45 Microbiştii de la miezul nopţii 0.30 Film erotic: „Spetters" (Olanda, 1980).

DON JOHNSON
TELE 7 abc,
duminică, ora 21.40

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri 7.30 Serial: „Viaţa de la zero" 7.55 Film: „Berlin Express" (SUA, 1948) 9.15 Desene animate 10.15 Serial: „Alertă pe plajă" 11.00 Între prieteni 12.00 Mileniul III 13.30 Zebra 16.30 Serial: „Uragan în paradis" 17.15 Serial: „Spitalul Universitar" 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 20.00 Film: „Libertate furată" (SUA, 1996). Cu: Victoria Principal 21.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.30 Schimbul de noapte.

DUMINICĂ 7.00 Ştiri 8.30 Spirit şi credinţă 9.00 Serial: „Animal Show" 9.30 Desene animate 11.00 Fir întins 12.30 Doc.: „Descoperiri" 14.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Sparks" 20.00 Film: „Prinţesa Caraboo" (SUA, 1994) 21.45 Serial: „Păstrează visul" (ep.1) 22.45 Serial: „Sandra, prinţesa rebelă" 23.45 Microbiştii de la miezul nopţii.

prima

LUNI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Misterele din New Orleans" 21.15 Serial: „Şantajul" 23.30 Starea de veghe.

MARŢI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 21.15 Film: „Născuţi în L.A." (SUA, 1987) 23.30 Starea de veghe.

NICOLE KIDMAN
PRO TV,
sîmbătă, ora 21.00

MIERCURI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Un alt început" 21.15 Film: „Vizită la domiciliu" (SUA, 1978) 23.30 Starea de veghe.

JOI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Contralovitura" 21.15 Film: „Viaţă de erou" (SUA, 1988-89, prima parte) 23.30 Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Atingerea îngerilor" 21.15 Film: „Martor-cheie" (SUA, 1994) 23.30 Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 8.00 Serial: „Lumea lui Eric" 8.45 Serial: „Bailey Kipper" 9.10 Desene animate 10.30 Serial: „Formidabilii" 11.30 Serial: „Pămîntul: bătălia finală" 12.30 Eurofotbal 14.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 15.00 Film: „Dragoste îngheţată" (SUA) 17.00 Zona M 18.00 Serial: „911: apel de urgenţă" 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Dispărut în misiune" (SUA, 1982). Cu: Jack Lemmon 21.30 Serial: „Twisted Tales" 0.30 Film: „Casa blestemată IV" (SUA).

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" 8.30 Serial: „Căutătorii de aur" 9.00 Desene animate 10.30 Serial: „1999" 11.30 Duminică la prînz 14.00 Serial: „Lumea lui Dave" 15.00 Serial: „Faţă în faţă la Hollywood" 16.00 Videofashion 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Joc în doi" (SUA, 1995) 21.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 22.30 Serial: „Nimeni nu e perfect" 23.30 Starea de veghe 2.00 Film: „Decameronul" (SUA).

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Familia Walton" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 23.10 Serial: „Kung Fu".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Familia Walton" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Drumul spre Rai" 22.30 Linia întîi.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Familia Walton" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.05 Serial: „Secţia de poliţie" 23.05 Serial: „Kung Fu".

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Familia Walton" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viaţă" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Raidul '85" 23.10 Serial: „Kung Fu".

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Familia Walton" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viaţă" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.00 Serial: „Secţia de poliţie" 23.25 Serial: „Dosarele Rockford".

SÎMBĂTĂ 8.00 Ştiri 10.00 Serial: „Un om de milioane" 13.05 Serial: „Hotel" 17.05 Cinema '98 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Capricorn Unu" (SUA, 1978) 0.35 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 9.50 Serial: „Incredibilul Hulk" 13.05 Serial: „Hotel" 15.30 Film: „Ultima vară" (SUA, 1976). Cu: Jodie Foster 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Misiune dificilă" (SUA, 1989). Cu: Don Johnson 23.25 Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

SEINFELD

un sitcom de milioane

„Seinfeld" - „serialul despre nimic"

Aşa l-a conceput în urmă cu nouă ani, cînd a început să realizeze primele episoade, creatorul său, Jerry Seinfeld, în calitatea lui de producător, scenarist şi actor. Timp de 40 de minute, cît durează un episod, cele patru personaje ale sitcomului (un fel de comedie de situaţie) trăncănesc fie pe marginea unei cravate prost înnodate, fie a unui hamburger prea prăjit, a unui sul de hîrtie igienică, a heroinei, a contraceptivului, a obiceiurilor sexuale practicate în singurătate etc. Fiecare se consideră „maestru în domeniu", dar asta nu înseamnă că din grupul lor se detaşează totuşi vreun erou sau vreun lider. Toţi sînt egali ca importanţă, la fel de mediocri. Aşa i-a imaginat creatorul lor, Jerry Seinfeld. Nici unul dintre personaje nu reuşeşte să stabilească relaţii durabile cu un partener, se manifestă printr-un comportament destul de agresiv, adesea antisocial, pentru că nici unul nu se simte bine în pielea lui. Deşi situaţiile în care se găsesc sînt uneori de-a dreptul dramatice, cele patru personaje sînt amuzante prin detaşarea, cinismul şi ironia tonului cu care abordează orice problemă. Ei bine, în acest sitcom „despre nimic", americanii, în special cei între 25 şi 45 de ani, s-au regăsit şi acest lucru i-a încîntat. Au identificat serialul cu un „mal de vivre" al anilor '90 şi astfel „Seinfeld" a devenit o fărîmă de cultură americană specifică deceniului 9. Multe dintre expresiile personajelor au intrat în limbajul cotidian. În plus, „Seinfeld" le-a plăcut americanilor pentru că scenariul a avut curajul să abordeze - spre deosebire de serialele tradiţionale - pretexte de discuţii de-a dreptul şocante pentru societatea închistată în deja sufocantul şi uneori mimatul puritanism -, dinamitînd convenţiile şi lansîndu-se într-un non-conformism debordant. Şi astfel, trebuie să recunoaştem că ideea de acum nouă ani a lui Jerry Seinfeld a fost de... milioane.

„Seinfeld" - o găină cu ouă de aur

De milioane este şi faptul că un serial „despre nimic", cu puţine personaje şi cheltuieli

Intrigaţi, unii telespectatori s-ar putea să se întrebe: „De ce, mă rog frumos, de milioane? Ce mare lucru de capul lui?" Ce mare lucru? Haideţi să vedem!

minime de realizare, a vărsat în multe buzunare sute de milioane. În fiecare an, canalul N.B.C. care l-a transmis a cîştigat peste 200 milioane de dolari. Cu această „afacere" a lui, Jerry Seinfeld a ajuns la o avere de 500 milioane de dolari. Partenerii săi au cîştigat la rîndul lor 600000 de dolari pe episod.

Tarifele pentru anunţurile publicitare difuzate în timpul ultimului episod al serialului au întrecut şi ele orice imaginaţie. Firmele Sony, General Motors, Apple sau Canon au plătit 1,7 milioane de dolari pentru 30 de secunde de reclamă. În acea seară - seara de adio de la „Seinfeld", 15 mai a.c. - canalul N.B.C. a cîştigat de pe urma publicităţii 34 milioane de dolari. Sponsorii emisiunii - societăţile concurente Visa şi Mastercard - s-au întrecut, de asemenea, în generozitate.

„Seinfeld" - final în plină glorie

De milioane a fost şi hotărîrea lui Seinfeld de a pune punct lui „Seinfeld". Pentru mentalitatea americană, decizia producătorului, anunţată încă din noiembrie anul trecut, de a încheia un serial aflat în plină glorie, este lipsită de orice logică şi simţ practic. Don Ohlmeyer, preşedintele N.B.C., precum şi patroni ai numeroase posturi de televiziune din lume au făcut tot posibilul să interzică acea „crimă" anunţată. Dar, Seinfeld s-a dovedit neclintit, acceptînd doar să ofere o explicaţie revistei „Times": „M-am gîndit, bazîndu-mă pe experienţa mea din teatru, că momentul cel mai favorabil ieşirii din scenă este cel în care publicul se amuză. Dacă întîrzii, rişti ca vraja să se rupă. Şi apoi, nu poţi să vorbeşti la infinit despre nimic".

Ultimul episod - „secret de stat"

Episodul de final trebuia în mod obligatoriu să fie o mare surpriză. Aşa că accesul pe platourile de filmare s-a restrîns la minimum posibil, iar echipa a fost obligată să semneze un acord de păstrare strictă a confidenţialităţii. Dar, acest lucru parcă nu ar fi fost suficient, aşa că Jerry Seinfeld a hotărît să filmeze patru variante pentru a fi sigur că ţitele sînt mai încurcate, în cazul unei scurgeri de informaţii. Episodul din ultima seară a fost într-adevăr o surpriză, construit fiind pe ideea unui frumos adio din partea tuturor personajelor. (Credem că unii telespectatori preferă să nu dezvăluim mai multe amănunte).

„Seinfeld" isterizează America

În seara zilei de adio, oamenii au fost cuprinşi de o adevărată frenezie, egalată doar în 1983, cînd serialul „Mash" ajunsese şi el la final. O psihoză colectivă i-a împins pe oameni în faţa televizoarelor pentru a-şi lua rămas bun de la cele patru personaje - pe care, la drept vorbind, nu le-au găsit mereu prea simpatice, dar ce mai conta, prea semănau cu mulţi dintre ei. Canalul N.B.C. a reuşit astfel să mai răpească aproape o oră din timpul preţios al... 76 milioane de telespectatori.

Seinfeld - la fel de popular ca Harrison Ford

Pe 15 mai, Jerry Seinfeld a trăit emoţii egale cu cele ale momentului de debut. Era în 1976 cînd a urcat pe scena unui cabaret pentru a povesti istorii cu tîlc suculent, amuzant. Au trecut de atunci 12 ani, a devenit bogat, cunoscut şi la fel de popular ca Harrison Ford, Tom Cruise ori Bruce Willis. Drepturile pentru redifuzarea celor 169 episoade, fie în America, fie în ţări de pe alte continente îl vor ajuta cu siguranţă să-şi rotunjească şi mai mult averea. Iar gestul său, aparent sinucigaş, n-a făcut decît să-i sporească celebritatea.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Fascinaţia măştii

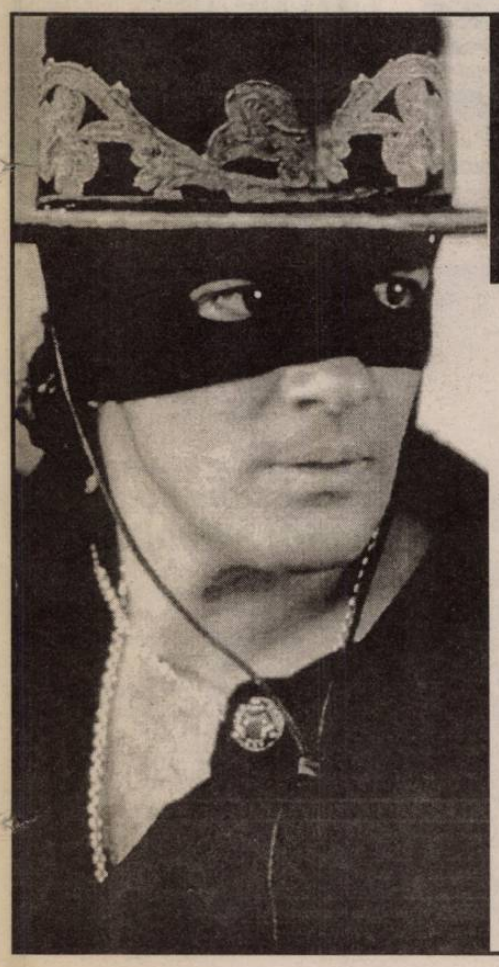

Miticul

personaj Zoro nu şi-a pierdut aura de mister, reuşind să fascineze permanent publicul. În anii '40, sub mantia lui Zoro se ascundea Tyrone Power, în anii '70 Alain Delon era cel ce îi făcea pe toţi copiii şi adolescenţii să inscripţioneze pereţii şi caietele cu semnul magic ce evoca acelaşi personaj de legendă, iar în anii '80 George Hamilton îl aducea din nou în memoria iubitorilor de film pe neînfricatul şi misteriosul erou.

Acum, spre sfîrşitul deceniului 9, povestea lui Zoro revine, dar ea reuneşte de această dată două nume de actori celebri: Sir Anthony Hopkins şi frumosul latin Antonio Banderas. Cum e posibil? „Vinovat" este un scenariu plin de originalitate, o variantă mexicană.

Don Diego de la Vega (Anthony Hopkins) putrezeşte într-o închisoare californiană, condamnat fiind la 20 de ani de detenţie. Alejandro Muriatta (Antonio Banderas), secondat de fratele său, se ocupă de jafuri. Cînd fratele lui este ucis, Alejandro îşi găseşte un nou partener de escapade periculoase în Don Diego, tocmai evadat din închisoare. Versatilul Don Diego este cel ce-l învaţă pe Alejandro trucul folosirii măştii lui Zoro ca pe un scut imbatabil. Astfel îl vom întîlni pe non-conformistul romantic ce-şi caută singur dreptatea („Desperado"), travestit în miticul Zoro.

Filmul „Masca lui Zoro", în regia lui Martin Campbell - demn continuator al latinului Robert Rodriguez („Desperado") - se anunţă a fi un succes de casă şi totodată un motiv de invidie pentru concurenţă, autori ai filmelor de aventuri. Dacă va fi aşa rămîne de văzut. Deocamdată, la rubrica „The big picture", „Film Review" publică imaginea lui Banderas, alias Zoro al acestui sfîrşit de mileniu.

Povestea

muschetarilor lui Alexandre Dumas este deopotrivă nemuritoare şi fermecătoare. La rîndul său, figura fratelui geaman al lui Ludovic al XIV-lea, întemniţat şi purtînd pe chip o sinistră mască de fier, este o altă poveste care a incitat mereu imaginaţia. Din cele două poveşti, alchimia creaţiei artistice a inventat o a treia, oferind substanţă filmului „Omul cu masca de fier", în regia lui Randale Wallace.

Muschetarii (în această variantă sînt patru) - întruchipaţi de Jeremy Irons, John Malcovich, Gerard Depardieu şi Gabriel Byrne - îşi dau seama că loialitatea lor e pusă la îndoială de un rege tînăr şi răsfăţat. Într-un subtil joc al măştii, Di Caprio face joc dublu: fie ca rege de o ticăloşie fără margini, fie ca frate geaman al acestuia (biologic vorbind), dar de o blîndeţe incredibilă. Impostor, crud, tiranic, răsfăţat, calin ori pedepsit de soartă, Di Caprio, cu masca pe faţă, este mai seducător decît de obicei, după cum îl apreciază îndeosebi generaţia adolescentină.

HOROSCOP
6.07 - 12.07

BERBEC (21.03 - 20.04): Dacă veţi reuşi să vă învingeţi timiditatea, luni sau marţi veţi dobîndi o victorie într-o confruntare de principii cu unul din şefii dv., sau cu partenerul de viaţă ce vă produce probleme cît se poate de delicate. Altfel spus, va fi o săptămînă în care psihicul va fi, sau nu, arma dv. esenţială. Situaţia financiară nu suferă modificări de nici o natură, rămîneţi prudent în cheltuieli.

TAUR (21.04 - 21.05): Curba financiară prezintă o ascensiune lentă dar sigură, avînd un maximum joi sau vineri. Coroborînd această alură cu poziţia favorabilă a lui Mercur, se pare că aţi devenit un magnet pentru bani, că toate drumurile dv. duc la casierie. Pe de altă parte, viaţa în cuplu decurge excelent pînă miercuri, joi, apoi se întîmplă ceva neplăcut care otrăveşte temporar o armonie ce se vrea granitică.

GEMENI (22.05 - 21.06): Monotonie profesională şi, în general, un plictis din care nu prea ştiţi cum să scăpaţi. Iată care ar fi portretul acestei săptămîni în care nu se întîmplă nimic, şi-n care un dor de ducă irezistibil vă scade enorm randamentul la serviciu. Atenţie la modul cum suportaţi canicula. Gemenii sînt afectaţi de generozitatea Soarelui în ceea ce priveşte sistemul respirator şi inima!

RAC (22.06 - 22.07): Deşi începeţi asaltat de gînduri cenuşii, ziua de miercuri vă va aduce două bucurii destul de consistente. Una este din domeniul financiar, iar cealaltă din zona socio-profesională. Se pare că veţi fi promovat sau o anume lucrare a dv. va fi foarte bine primită şi răsplătită. Oricare ar fi adevărul, aspectul extrem de favorabil pe care-l face Soarele cu Mercur se va concretiza într-un fel.

LEU (23.07 - 22.08): Nimic nou sub Soarele sferei materiale, în schimb viaţa sentimentală este bogată şi plină de satisfacţii. Cei născuţi în primul decan al zodiei vor avea prilejul să-şi consolideze puntea afectivă sau să plămădească una nouă, iar în general, toţi nativii vor trăi clipe fericite, de neuitat. Luna şi Jupiter contribuie din plin la stările prelungite de visare cu ochii deschişi...

FECIOARA (23.08 - 21.09): Se pare că veţi avea cîteva probleme profesionale - în prima parte a săptămînii -, datorate fie unui stres de care nu puteţi scăpa, fie datorită unor conflicte de principii. Situaţia financiară tinde să se înzdrăvenească, poate că miercuri sau joi veţi primi bani. În weekend sînt posibile divergenţe în familie sau veţi avea o veste mai puţin plăcută de departe, de la o rudă.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Această perioadă se caracterizează printr-o nevoie acută de comunicare, vă simţiţi înstrăinat şi fără orizont. Atît curba socio-profesională, cît şi curba psihicului au un declin pronunţat în prima jumătate a săptămînii, apoi îşi revin lent. Din fericire, curba financiară e sprijnită şi binevoitoare, sugerînd că veţi primi bani în ultima parte a intervalului, o sumă consistentă.

SCORPION (23.10 - 21.11): Unele din evenimentele acestei săptămîni vă dezamăgesc, vă dau o stare de disconfort psihic şi vă scad randamentul. Fără voia dv. sînteţi implicat în polemici inevitabile, care vă scot la lumină agresivitatea şi orgoliile. Recompensa psihică este dragostea cu care partenerul de viaţă vă înconjoară. Atenţie, nu vă puneţi prea mult la încercare sensibilitatea, veţi avea numai de pierdut!

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Deşi simţiţi nevoia unei revanşe morale asupra partenerului de viaţă (sau asupra unui prieten foarte apropiat), în această săptămînă sînteţi stăpîn pe emoţii şi sentimente, şi ieşiţi cu bine dintr-o situaţie profesională delicată (miercuri, joi). Pe de altă parte, curba financiară vă rezervă o surpriză plăcută spre finalul intervalului. Mici probleme cu sănătatea în weekend.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): În primele zile veţi avea o mare satisfacţie morală, urmată de una materială. Se pare că va fi o săptămînă deosebită din toate punctele de vedere, ceea ce în astrologia modernă se numeşte „bunăvoinţă panastrală". Atenţie, nu pierdeţi din vedere că principiul cu aromă maniheistă al compensaţiei bine-rău este valabil şi-n modul de manifestare a curbelor astrale, deci temperaţi-vă euforia!

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Se adună vînt din toate direcţiile, iar suflul lui este pozitiv în pînzele destinului dv. Toate curbele astrale principale sînt mult deasupra normalului, cea financiară avînd un maximum joi sau vineri. În weekend veţi primi o veste excelentă de departe, care va confirma o speranţă mai veche. Un amic din anturaj vă produce o surpriză neplăcută (marţi), fiţi mai vigilent!

PEŞTI (19.02 - 20.03): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este cel financiar. Se pare că veţi primi bani (marţi, miercuri), o sumă deosebită, dar şi o veste materială excelentă pentru viitorul apropiat. Pe de altă parte, relaţiile în cuplu părăsesc temporar armonia obişnuită, apărînd ciocniri inutile de orgolii. Curba psihicului tinde să scadă, aveţi grijă de momentele de relaxare, de oaza de divertisment a vieţii.

Grădina
micul nostru Paradis

Vara, plantele au nevoie de o mai mare cantitate de substanţe nutritive. Or, plantele crescute în ghivece sau jardiniere, dar chiar şi cele din mica noastră grădină, absorb foarte repede substanţele hrănitoare din pămînt, motiv pentru care au nevoie de completarea lor periodică. O dată la două-trei săptămîni le putem oferi aşadar „un mic desert". În florării se găsesc plicuri cu îngrăşăminte chimice (azot, fosfor, potasiu sau toate acestea combinate - sub formă de granule), însoţite de obicei de indicaţii de pregătire a soluţiei. În general, se poate dilua o lingură de îngrăşămînt chimic la 3-4 litri de apă.

Se poate

întîmpla ca unele plante predispuse mai uşor la îmbolnăvire prin dăunători să ne facă probleme. Trandafirul pitic japonez, trandafirii de grădină, cercelueşul, garofiţa, asparagusul, muşcata, hortensia etc. „colecţionează" mici insecte - cele mai des întîlnite sînt cele asemănătoare unor puricі de culoare verde - care le sug seva. Frunzele plantei încep să se chircească, devin lipicioase, iar bobocii se închistează şi nu se mai deschid. Ce facem?

- Dacă unele ramuri sînt complet afectate, se îndepărtează prin tăiere.
- Restul plantei „se spală" cu o soluţie de apă şi săpun (20 g săpun de rufe la 1 litru apă). Se repetă operaţia la două-trei zile distanţă.
- Dacă totuşi tratamentul nu dă rezultate, se aplică o soluţie mai consistentă, formată din apă, săpun şi tutun (lăsat la înmuiat 2-3 zile). *(A. Popescu)*

Utile

Voalurile albe se introduc într-o soluţie de săpun, se freacă uşor apoi se storc prin presare iar limpezirea se face într-un amestec de apă cu 2-3 picături de apret albăstrit.

Pantofii de lac îşi păstrează luciul dacă sînt curăţaţi cu o cîrpă udă iar după uscare sînt frecaţi cu o felie de ceapă. Pentru lustru este recomandată folosirea unei bucăţi de pluş.

Lămîile se pot păstra o perioadă foarte lungă în nisip. Acesta trebuie să fie fin şi uscat. Într-o lădiţă se aşterne un strat de 4-5 cm nisip peste care se pun lămîile ambalate în hîrtie. Aşezarea se face cu coada în jos şi la o mică distanţă una de alta. Peste rîndul de lămîi se aşterne un alt strat de nisip. Păstrarea se face într-un loc uscat.

Pantofii din piele fină nu trebuie văcsuiţi cu cremă. Se şterg de praf şi se plimbă pe toată suprafaţa o coajă de portocală cu partea interioară. Acelaşi lucru este valabil şi pentru genţile din piele.

Coaja de portocală pusă în dulap îndepărtează moliile şi, evident, dă un miros plăcut.

Coaja de portocală vitaminizează pielea feţei şi o face mată. După ce s-a uscat sucul, se spală faţa cu apă.

Răguşeala poate fi tratată prin inhalarea aburului de lapte în care se pune o smochină în timpul fierberii.

SAH 2

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi cîştigă

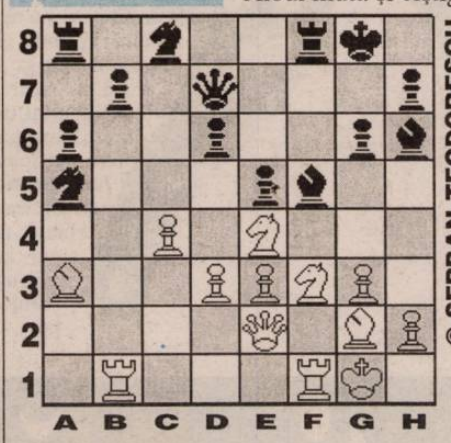

© ŞERBAN TEODORESCU

1. C:e5! d:e5 2. N:f8 R:f8 (2... N:e4? 3. N:h6 N:g2 4. T:f8 mat) 3. g4 Rg7 4. g:f5 g:f5 5. Nh3 Ce7 6. Cg3 cu avantaj decisiv.

Tot atît de importantă ca pregătirea tehnică a automobilului pentru un drum lung este şi pregătirea conducătorului auto pentru o călătorie în bune condiţii.

Experienţa conducerii autovehiculului timp de mai multe ore este, din acest punct de vedere, decisivă. Ca atare, dacă nu avem la activ un minim de

5-6000 km - care înseamnă, în general, 6-8 luni de conducere, zi de zi -, adică o „zestre" relativ suficientă pentru consolidarea reflexelor, a siguranţei în efectuarea manevrelor şi dobîndirea încrederii în autovehiculul pe care-l conducem, este foarte riscant să ne încumetăm la a porni la un drum de cîteva sute de kilometri, întrucît efortul de a conduce în trafic interurban solicită la maximum capacităţile noastre psihice şi chiar fizice.

Rularea cu viteză ridicată - 70-80 km/h -, efectuarea depăşirilor, mersul în coloană, traversarea localităţilor rurale (cu toate pericolele care pot surveni - căruţe, biciclişti, animale slobode, copii jucîndu-se pe marginea drumului, utilaje agricole etc.), modificările meteorologice neaşteptate, starea drumurilor, toate acestea şi încă multe altele presupun un alt comportament la volan decît cel cu care ne-am deprins în scurtele deplasări prin oraş.

De aceea, în noaptea premergătoare călătoriei se recomandă să nu consumăm băuturi alcoolice şi să ne odihnim minimum 7 ore.

Înainte de a ne aşeza la volan, este binevenită o „recapitulare", cu harta înaintea ochilor, a drumului pe care ne-am propus să-l străbatem. Alegerea rutei şi stabilirea unor repere după care ne vom putea orienta la nevoie, mai ales dacă vom avea de parcurs un drum pentru prima oară, sînt de mare importanţă. Nimic mai neplăcut decît să ne oprim la fiecare intersecţie a unui drum naţional pentru a întreba pe cineva încotro trebuie să mergem... În plus, anticipînd localităţile aflate pe traseu, vom putea utiliza cu folos indicatoarele rutiere şi bornele de kilometraj.

(Va urma)

Dorina David vă răspunde pe teme JURIDICE

Majorarea capitalului social pentru SRL

Puiu Costache - Bîrlad

Potrivit dispoziţiilor legale în vigoare, societăţile comerciale cu răspundere limitată deja înfiinţate, cu un capital social de 100000 lei, trebuie în mod obligatoriu să-şi majoreze capitalul social pînă la limita a 2 milioane lei. Operaţiunea de majorare a capitalului social trebuie efectuată, conform legii, pînă la data de 28 iulie a.c. În caz contrar, tribunalul va dispune dizolvarea societăţii. Capitalul social va putea fi divizat în părţi sociale egale, fiecare dintre acestea putînd avea o valoare de minimum 100000 lei.

„Paşii" necesari efectuării acestei operaţiuni sînt următorii:

- hotărîrea AGA de majorare a capitalului social;
- actul adiţional autentificat de notarul public;
- înregistrarea menţiunilor la Registrul Comerţului;
- publicarea în Monitorul Oficial - partea a IV-a.

Concediul pentru îngrijirea copilului

Stan Marinescu - Alba-Iulia

Prin Legea 120/1997, se poate acorda la cerere concediu plătit pentru îngrijirea copilului, oricăruia dintre părinţi. Condiţiile ce trebuie îndeplinite pentru a beneficia de această prevedere a legii sînt următoarele:

- vîrsta copilului să nu depăşească 2 ani;
- părintele care solicită concediu să fie asigurat în sistemul asigurărilor sociale de stat.

De menţionat că de această dispoziţie a legii beneficiază inclusiv cadrele militare în activitate. Pe toată durata concediului, se acordă o indemnizaţie de 85% din salariul de bază, iar această perioadă constituie vechime în muncă. Din scrisoarea dumneavoastră rezultă că puteţi beneficia de acest concediu.

Facilităţi pentru apicultori

Nicolae Bratu - Vălenii de Munte

Prin Legea nr.89/1998, publicată în Monitorul Oficial nr.170/30 aprilie 1998 - Legea apiculturii, au fost prevăzute, tocmai în vederea stimulării producătorilor apicoli, următoarele facilităţi de ordin fiscal:

- vînzarea mierii, atît pe piaţa internă, cît şi pe piaţa externă, este scutită de plata TVA;
- profitul realizat din apicultură este scutit de plata impozitului pe profit;
- acordarea de credite cu dobîndă subvenţionată de la bugetul statului pentru cumpărarea de stupi, utilaje apicole sau familii de albine.

Navigînd pe... paralele

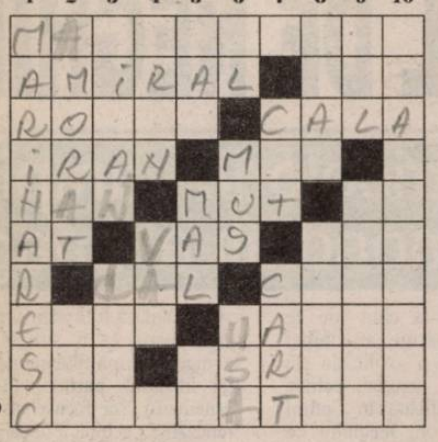

ORIZONTAL: 1) Vase curățate de piatră și rugină. 2) Mai marele marinarilor - Geograf vechi, care a întocmit harta în relief în 1510. 3) Tainul marinarilor (pl.) - Pîntecul navei. 4) Țară asiatică cu ieșire la Golful Persic - Dig de larg. 5) Curs de apă în toponimia celtică - Tace ca peștele - Punte! 6) Cal de mare - Navă sub orice pavilion - Pește mic... de mare. 7) Există și unul de mare - Case oltenești. 8) Mare... la arabi - Parimă pentru manevrarea velelor. 9) Fiul navigatorului legendar Noe - Dus de apă. 10) Loc de prindere a parimelor la catarg (pl.).

VERTICAL: 1) Provine de la marinari. 2) Un vas gata să iasă în larg - Miorița. 3) Mare... mare - Și întindere mare de pămînt. 4) Crește pe malul apei - Și se stinge la apă. 5) Parimă pentru manevră la bigă - Țărmul mării - Plută în amonte! 6) Vas vechi - Elev marinar - Stat cu putere maritimă însemnată. 7) Meandrul unei ape - Serviciu pe navă. 8) Neptun sau Poseidon ca patron al marinarilor - Poet militar de la noi, autorul versurilor închinate „Marinarilor". 9) Verigă - Cizmă pentru timp friguros de cart. 10) Emigranți peste mări și țări.

DICȚIONAR: DOX, NAN, SIM.

IULIAN IONESCU
Constanța

Soluția careului **„MAMIFERE"**

Orizontal: **CAMILA - ABE - ARICI - ELAN - T - CATEI - LO - AM - REN - MAT - RAS - RITAN - GAMA - ARET - VACI - URS - A - IRASER - UNU - TULUC - MIOR - ASIN - PONEI.**

PAR(anormale) de TOPAN

TEST PSI

Știi să te impui?

Nu de puține ori, și în viață asemenea ocazii abundă, trebuie să știi cum să-ți impui punctul de vedere în detrimentul altora care îți pot fi chiar prieteni. E un lucru de mare importanță a ști cum să impui altora raționamentul sau argumentele tale. Există însă și unii cărora le este foarte greu să se impună și asta se datorează timidității sau a unei exagerate dorințe de a apărea în ochii altora drept o persoană „cumsecade". Tu de ce parte ești? Răspunde la test și vei afla.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Ți s-a vîndut un produs cu defecte. Te întorci la magazin și convingi vînzătorul să-ți schimbe marfa? 1 2 3 4 5

2) Șeful e în dezacord cu o inițiativă de-a ta. Îți păstrezi calmul și argumentezi? 1 2 3 4 5

3) Un prieten vrea să te convingă să-i pledezi cauza. Ai curaj să-i spui că nu crezi în ideea lui? 1 2 3 4 5

4) Vecinul de apartament ascultă radioul dat la maximum. Îi spui să-l dea mai încet? 1 2 3 4 5

5) Călătorești într-un compartiment de nefumători. Un călător își aprinde o țigară. Îl inviți să o stingă? 1 2 3 4 5

6) Ai de gînd să parchezi mașina un minut. Apare un funcționar care îți cere taxa pentru o oră. Îi spui că nu-i dai nici un ban? 1 2 3 4 5

7) Observi că ai fost păgubit la nota de plată, într-un magazin alimentar. Te întorci la vînzător pentru a reclama? 1 2 3 4 5

8) O persoană plicticoasă are chef să pălăvrăgească și se agață de tine. Scapi de ea cu ușurință? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: Nu știi să te impui cu adevărat și asta din cauză că nu ai încredere în capacitățile tale și din cauză că te temi să nu pierzi simpatia și bunăvoința altora.

De la 19 la 31 puncte: Ai unele dificultăți în a te impune, mai ales pentru că uneori crezi că e prea obositor și stresant să-ți susții ideile care sînt în contradicție cu alte altora și, din cauza asta, lași de la tine.

De la 32 la 40 puncte: Nimeni nu te poate constrînge sau convinge să faci altceva decît ce crezi tu. Preferi să pari agresiv și încăpățînat decît un tip care cedează.

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se află orașul Port Moresby?
2. Cine era Dea Dia în mitologia romană?
3. Ce este un folicul?
4. Cum se numesc în popor puii de mistreț ceva mai răsăriți?
5. Cine a scris poemul „Ierusalimul eliberat"?
6. Din ce familie de plante face parte tarhonul?
7. Cine a sistematizat principalele grupe sanguine?
8. Cine a compus muzica operetei „Lăsați-mă să cînt"?
9. În ce parte a cerului se află constelația Ophiucus?
10. Cine a descoperit lacul Nyanza din Africa și l-a considerat izvor al Nilului Alb?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Statele federale ale Microneziei se află în Pacificul Central cuprinzînd cîteva grupuri insulare din sectorul estic al arhipelagului Caroline. 2) Echinodermele sînt o încrengătură de animale nevertebrate marine, din care fac parte, printre altele, stelele de mare. 3) Fotografia a fost inventată în 1824 de chimistul francez Nicophor Niepce (1765-1833), dar primele fotografii s-au numit dagherotipuri, după numele lui Jacques Daguerre (1787-1851) care a perfecționat invenția lui Niepce. 4) „Gorunul lui Horea" se află în comuna Țebea din Munții Apuseni. 5) Se pare că primele dantele, lucrate de mînă, au fost confecționate în Italia în jurul anilor 1500, de unde meșteșugul a trecut în Franța. 6) Linoleumul a fost inventat la Londra în 1864 de către Fred Walton. 7) Begoniile sînt originare din Haiti. 8) La întoarcerea în Itaca, Ulise i-a ucis pe pețitorii soției sale, Penelopa, cu ajutorul fiului lor, Telemah și al bătrînului porcar Eumen. 9) Corabia cu care Charles Darwin a călătorit în arhipelagul Galapagos se numea „Beagle". 10) Muzica baletului Coppelia a fost compusă de francezul Leo Delibes (1836-1891). (IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„BAZE"

SUȘINUT DE STAT... / DE SUPRAFAȚĂ	S	PUII CAPREI / OPRITĂ	I	GĂSITĂ / SUCURI	A	BOLD / UNIT!	A	NIVEL / SABIE	C	AVERI / SPAȚIU	V
S	U	P	E	R	F	I	C	I	A	L	A
ROCĂ / VORBA DESCOPERIRII	B	A	Z	A	L	T	INEL DE CORALI / EMBARGOU	A	T	O	L
E	V	R	I	C	A	BEȚE!	B	T	DIN OCOL! / SUBȚIRE	C	O
DINSA / SEU	E	A	METALURGIST / COLINDAT	O	T	E	L	A	R	LEZIUNE	R
U	H	T	U	R	A	CÎINI / LEGEA TĂCERII	O	G	A	R	I
STATE / NOTA 7	T	A	R	I	JIGNIRE / VALIDĂ	O	C	A	R	A	FABRICĂ
S	I	PRIMUL PESCAR / LOC DE ANCORAT	A	T	A		A	H	NEGAȚIE / PÎLCURI	N	U
MEDICUL OASELOR / SINGURĂ	O	R	T	O	P	E	D	SITUAȚIE / GARNITURĂ	C	A	Z
	H	A	MOMITE / OPERĂ MINI	A	T	R	A	Ș	E	AMAR!	I
IUBIT LA NEBUNIE / STADII	A	D	O	R	A	T	COMPUS CHIMIC	E	T	A	H
E	T	A	P	E	CALE DE RULARE	A	R	T	E	R	A

Dezlegarea integramei **„VORBE"**

Orizontal: E - T - P - G - E - O - EXPERIMENTAL - TELEFONICE - FERECAT - S - RC - REGENERAT - L - OM - AN - LA - OLE - IURTA - TACAM - ANTI - CRAVATA - AA - NAUCITA - IT - IO - SIDA - S - OIERI - TA - NA - ARAD - NEA - POT.

Serisori primite

Aveți întru totul dreptate, stimate Domnule NECULAI PĂDURARIU (București), în privința etimologiei cuvîntului francez *bistrot* (sau *bistro*), drept pentru care citățm din epistola Dvs. cu convingerea că numeroși alți cititori doresc să afle istoria acestui cuvînt atît de frecvent în franceza curentă de azi: «În 1813-1814, cînd trupele țarului Alexandru I s-au aflat pe teritoriul Franței, acestea au ajuns și la Paris. Cartiruite în marele oraș, ele au fost strict supravegheate de comandanți pentru a nu face abuz de alcool. Dar soldații ruși, după cum le-a fost din totdeauna firea, se furișau prin taverne, zvîrleau banii pe tejghea și, nerăbdători, arătau spre sticlele cu băutură strigînd „bîstro, bîstro!" („repede, repede!", pe rusește), temători să nu fie prinși de vreo patrulă. Așa s-a făcut că aceste mici localuri să devină cunoscute de francezi sub numele de „bistrot". V-aș mai putea oferi și alte cîteva explicații etimologice interesante, dar, pentru moment, vă spun „ciao!" sau, dacă vreți, „servus!", căci tot aia e! Cuvîntul italienesc de azi „ciao" derivă din „schiavo" (în latină, „sclavus", în româna veche „scheau"), ceea ce, în pofida diferențelor de nuanță, înseamnă tot „sluga (Dumneavoastră)"!» Vă mulțumim și așteptăm să ne mai scrieți!

Ne grăbim să vă răspundem, stimate Domnule Doctor EMILIAN BOERIU (Sighișoara), nu înainte de a vă mulțumi călduros pentru cordialele cuvinte adresate echipei noastre redacționale! Articolul colaboratorului nostru și-a propus numai să semnaleze marile progrese înregistrate în domeniul tiparului, progrese ce vor îngădui o puternică democratizare a accesului în segmentul tirajelor mici și foarte mici. Acest segment este încă vitregit din pricina costurilor de producție prohibitive. Din păcate, deocamdată în țara noastră încă nu au pătruns asemenea echipamente de ultimă oră - pe de-o parte, din pricina prețului destul de ridicat și, pe de altă parte, fiindcă proprietarii de tipografii încă se mai orientează spre utilaje tipografice de mare tiraj, neglijînd așadar segmentul despre care aminteam și care vă interesează. Adresa Institutului de Cercetări Etnologice și Dialectologice este str. Take Ionescu nr. 25. Cît privește cealaltă adresă solicitată, cu toate strădaniile noastre, nu am izbutit să o aflăm... Mai căutăm și dacă o vom descoperi, fiți sigur că, tot în acest colț de pagină, o să v-o comunicăm!

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție*, vor participa la trageri la sorți trimestriale, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

MISTRALUL FRANCEZ A CERNUT GRÎUL DE NEGHINĂ!

Stelea, din păcate, doar a apărat

mat pe tabla de şah croată

După euforia calificării pe primul loc în grupă, după un 1-1 chinuit cu Tunisia mi-am spus că ceva nu e în regulă. Una e vopsitul părului şi alta e joaca numită fotbal. Nu mai pun la socoteală beţia de cuvinte şi de planuri iluzorii ale comentatorilor şi chiar a jucătorilor conform căreia urma să jucăm Finala, problema era că nu ne alesesem încă partenera! Aşa se face că partida din optimi contra Croaţiei a fost una lamentabilă pentru tricolori care n-au fost în stare să marcheze nici măcar un gol. Am văzut un montaj de imagini la Euronews care nu cred că a mai fost realizat vreodată. În cele două minute de imagini nu erau prezentate decît ocaziile de gol ale croaţilor şi nici un moment al vreunui atac românesc! Asta a fost echipa noastră, nici o fază notabilă de joc. Cred că a echipa noastră a fost cea mai penibilă prezenţă în optimi. Singurul om de pe teren care poate fi menţionat a fost Stelea, dar el n-a putut şi marca. Ceea ce spuneam încă de acum trei săptămîni s-a adeverit: avem o echipă de foste vedete obosite şi plictisite pe care s-a mizat în mod absurd. Între aceste vedete şi grupul de fotbalişti tineri, talentaţi şi dornici de afirmare există o prăpastie pe care nu ştiu dacă un Piţurcă va şti vreodată să o umple. Aşa încît dorinţa unor fotbalişti de a li se ridica statui va trebui amînată pentru altă dată.

SONG, UNICUL. Apărătorul camerunez este pînă acum singurul jucător care a fost eliminat la două Cupe mondiale. În partida Brazilia-Camerun din 94 şi acum, în partida Camerun-Chile. Pentru că n-a jucat, Vlădoiu al nostru nu poate egala acest record.

BLATTER SUPĂRAT. Hopa, FIFA s-a trezit să-l tragă de urechi pe arbitrul care a dat un penalty imaginar cadou Norvegiei, prin care aceasta a învins Brazilia!

În sferturi au rămas formaţiile care, într-adevăr au arătat că ştiu ce e aia fotbal şi cu ce se mănîncă: Brazilia, Danemarca, Olanda, Argentina, Italia, Franţa, Germania şi Croaţia.

În schimb, pe cel care a făcut cadou Italiei un penalty egalizator, e vorba de anonimul Bouchardeau, Blatter l-a apărat, împreună cu Platini, amîndoi jurînd că a fost penalty acel hent involuntar, deşi despre acest arbitru buclucaş nu se mai ştie nimic, a dispărut în ceaţă. Maurul şi-a făcut datoria...

SIMBOLURI NAZISTE. "Fanii italieni nu trebuie să se comporte ca huliganii, altfel vor fi trataţi ca huliganii" acesta a fost avertismentul oficialilor din Marsilia în momentul în care poliţiştii francezi au fost împiedicaţi să intre pe stadion, înainte de partida Italiei cu Chile, de nişte zurbagii italieni din Verona care în plus au fluturat bandiere desenate cu oarecare simboluri naziste.

tricolorii, campionii mondiali ai imaginii

Nu mă aşteptam la cine ştie ce partidă în ultima apariţie a echipei României în grupa G şi explicaţia era simplă: indiferent de rezultat, echipa noastră era deja calificată în optimi singura problemă la ora meciului cu Tunisia fiind aceea a viitoarei adversare, Croaţia sau Argentina. Şi cu toate acestea, cea mai mare surpriză pe care tricolorii au furnizat-o întregii lumi a fost apariţia ei pe teren cu o nouă înfăţişare: absolut toţi jucătorii blonzi! O echipă de clonaţi arieni! Nu ştiu cum s-a ajuns la asta, o fi fost urmarea unui pariu, cum se spune, şi n-am motive să nu cred, dar oricum ar fi, ideea mi se pare absolut genială! Este primul gest nebunesc al unei echipe naţionale, nebunesc în măsura în care duce ideea spectacolului dincolo de micile trucuri individuale la care, din cînd în cînd mai apelează cîte un star fotbalistic. Şi eu sînt convins că gestul nu va rămîne necopiat. Pentru această idee absolut senzaţională, tricolorii pot fi consideraţi adevăraţii campioni ai Mondialelor. Adevărul e că trebuie să fii latin ca să ai asemenea idei! În fine, cam atît despre noul look al tricolorilor. Revenind la partida cu Tunisia, nu cred că se pot spune prea multe lucruri. Iordănescu a crezut că dacă foloseşte şi nişte rezerve, acest lucru va fi suficient pentru a învinge o echipă care nu marcase nici un gol în două partide. În meciul cu Danemarca aşa făcuse şi Jacquet, dar francezii cu echipa a doua au reuşit să-i bată pe danezi. Ei bine, lui Iordănescu nu i-a reuşit, mai mult, rezervele noastre le-au permis africanilor să înscrie şi ei un gol, să aibă şi ei o mulţumire, înainte de a pleca acasă. Nu zic că era o tragedie dacă eram înfrînţi, dar orgoliul probabil l-a făcut pe Iordănescu în repriza a doua să renunţe la rezerve, să aducă titularii pentru a reuşi o egalare onorabilă, onorabilă mai ales pentru fanii din ţară, fie că e vorba de tinerii care ies la fiesta din Piaţa Universităţii, fie că e vorba despre ziariştii necruţători cu privirea încruntată. Sau poate, avînd în vedere că Anglia învingea Columbia cu 2-0, ameninţînd locul întîi al grupei, l-a făcut pe Iordănescu să dorească primul loc în grupă, ajungînd la ideea că în optimi e mai bine să joace contra unei echipe fără prea mare experienţă fotbalistică, am numit Croaţia, ocupanta locului doi în grupa H, decît cu Argentina, chiar dacă pînă la urmă socotelile de acasă nu s-au potrivit cu cele din tîrg.

CIFRE

125 goluri *înscrise în primele trei manşe ale grupelor. S-au înscris 37 de goluri în prima manşă, 43 în a doua şi 45 de goluri în ultimele partide din grupe. O poftă de gol care a crescut, cum se vede, de la o manşă la alta.*

Moldovan, privind înapoi cu uimire

TOULOUSE

istoria oraşelor „mondialului"

Toulouse, dacă ar vrea, ar putea să decoleze. El este considerat astăzi capitala europeană a industriei aeronautice, aici avîndu-şi sediul companiile Airbus şi Aerospatiale. Pare curios că în acest oraş - în care coexistă cel mai mare centru universitar din Franţa (existent din 1229), după cel parizian, unde se adună în fiecare an peste 100.000 de studenţi, alături de o puternică industrie de tehnologie spaţială, electronică, robotică şi de telecomunicaţii - să se găsească şi rămăşiţele celui mai mare gînditor al evului mediu european, celebrul Tomasso D'Aquino (1225-1274), Prinţul Scolasticii, filozoful şi teologul italian născut la Roccasecca, lîngă Aquino, devenit după moarte sfînt şi îngropat la Basilica St. Sernin, a cărei construcţie a început în secolul al XI-lea. Că masonii francezi erau adevăraţi artişti o dovedesc şi catedralele Toulouse-ului, una am amintit-o, cealaltă ar fi St. Etienne, începută în secolul al XII-lea, precum şi Biserica Notre Dame la Blanche, restaurată în secolul al XVI-lea. Istoria acestui oraş a fost deseori tristă şi amară, dar Toulouse nu şi-a pierdut mîndria de a fi o adevărată capitală. Întemeiat de romani acum 2000 de ani, cu numele de Tolosa, oraşul galic a devenit repede capitala vizigoţilor din 419 pînă în 508 cînd este cucerit de Clovis I, regele Francilor. Devine, apoi, fieful puternicilor Conţi de Toulouse, stăpîni ai întregii regiuni Languedoc, deseori mai puternici decît regele din Paris. În secolul al XIII-lea oraşul este jefuit în timpul cruciadei împotriva Albigenilor (o sectă care se opunea Bisericii catolice). Cu acel prilej, în 1271, Toulouse trece sub coroana Franceză, bucurîndu-se de o puternică autonomie păstrată pînă la Revoluţie. În 1562, aici, la Toulouse, au fost ucişi peste 4000 de hughenoţi protestanţi, era vremea războiului religios. În timpul războaielor napoleoniene, Toulouse a fost cucerit, în 1814, de armata engleză condusă de Ducele de Wellington, iar ultima cucerire a oraşului s-a petrecut în 1942, cînd armata germană a invadat oraşul şi l-a ţinut sub ocupaţie pînă în anul 1944. Aflat pe rîul Garonne şi traversat de Canal du Midi, construit în secolul al XVII-lea, Toulouse este dominat de Capitoliu, dar dacă ajungi la Café des Artists, acolo să ştii că poţi admira, sorbind un nectar de caise, cum cărămizile roşcate ale podului Pont Neuf se înnegresc o dată cu căderea nopţii.

cum s-a ajuns în sferturi?

În săptămîna care a trecut s-au desfăşurat ultimele partide în grupe, precum şi optimile de finală. Înainte de a vedea ce se va întîmpla în „sferturi", să vedem cum s-a ajuns aici. Surpriza a fost victoria Marocului cu 3-0 asupra Scoţiei. Se părea că Marocul va intra în optimi, dar n-a fost aşa pentru că o decizie hazlie (!) a arbitrului a viciat rezultatul partidei Brazilia-Norvegia, acordîndu-le acestora din urmă penalty-ul victoriei, forţînd Marocul să plece acasă. Norvegia, cea mai norocoasă echipă a acestei Cupe, să nu uităm că echipa a egalat în ultimul minut al prelungirilor în ambele partide disputate, contra Marocului şi contra Scoţiei, dar neînvinsă de 17 partide, n-a arătat nici o fărîmă de fotbal în partida cu Italia, din optimi, pierzînd la limită, într-o partidă deloc spectaculoasă. O altă surpriză a fost eliminarea Spaniei, o favorită a acestor Mondiale. Ea a fost posibilă în primul rînd datorită împotenţei spaniolilor care înainte de ultima partidă din grupe pierduseră la nigerieni şi nu reuşiseră decît un egal în faţa Paraguayului. Ajunşi într-o asemenea situaţie, spaniolii şi-au umflat muşchii degeaba în partida cu dezamăgitoarea Bulgarie, reuşind un ineficient scor fluviu al acestei ediţii, 6-1! Ghinionul spaniolilor, în ultima partidă a grupei a fost surprinzătoarea victorie a Paraguayului asupra Nigeriei, scor 3-1! Mie mi s-a părut că Nigeria a făcut loc în faţă Paraguayului în detrimentul Spaniei care şi-a asigurat, prin arbitrul înţelegător, un penalty contra bulgarilor, încă din minutul 5. Cam acestea au fost surprizele grupelor, pentru că în rest, s-au calificat în optimi toate echipele care au arătat că merită să ajungă acolo. A doua echipă calificată în sferturile de finală a fost Brazilia care a reuşit în cadrul unei partide de mare spectacol să învingă ambiţioasa Chile, cea care ajunsese în optimi în urma a doar ... trei egaluri! Deşi au lăsat o impresie frumoasă, partida a fost la discreţia „cariocas" care au înscris prin Cesar Sampaio şi Ronaldo, cîte două goluri fiecare. Salas a înscris golul de onoare. O surpriză a fost a treia partidă din optimi în care Franţa s-a chinuit efectiv în faţa unui Paraguay care a jucat fără complexe şi fără greşeală. Am ţinut cu echipa lui Chilavert, dar pînă la urmă pînă şi şansa surîde tot celor puternici, de data asta puternicilor organizatori francezi care nu puteau admite că pot fi eliminaţi în optimi chiar de Paraguay! Cu primul gol de aur din istoria mondialelor, Franţa merge mai departe şi va juca în sferturi cu Italia. Balonul de săpun pe care l-au umflat nigerienii în grupe s-a spart în minutul 2 al partidei lor din optimi cu Danemarca. În minutul 11, danezii conduceau deja cu 2-0 şi devenea tot mai clar că ceea ce lumea aştepta de la Nigeria nu avea să se întîmple. Dimpotrivă, a fost un galop de sănătate al danezilor care, după acest 4-1, vor juca în sferturi cu Brazilia. Nemţii i-au bătut pe mexicani, după ce aceştia din urmă au condus cu 1-0, iar iugoslavii s-au înclinat în faţa olandezilor, care au marcat norocos golul victoriei în ultimul minut al partidei. Meci excepţional cel dintre Argentina şi Anglia, care a fost decis la penalty-uri în favoarea sud-americanilor.

topul spectacolului

CEL MAI SPECTACULOS FOTBALIST: Cesar Sampaio care a marcat de două ori în partida cu Chile, un gol cu capul, unul cu latul.

CEL MAI FRUMOS GOL: reuşita lui Vieri, în partida cu Norvegia.

CEA MAI PENIBILĂ FAVORITĂ: echipa Spaniei care a dovedit că degeaba s-a calificat la Turneul final din Franţa. Mai concurează la această rubrică şi Belgia care a remizat cu Coreea de sud!

CEA MAI BĂTĂIOASĂ ECHIPĂ: Mexic, care deşi a fost condusă de Olanda cu 0-2, a revenit, a egalat şi s-a calificat în optimi. Mai concurează Paraguay, mica buturugă care era să răstoarne carul mare francez şi care a rezistat peste 114 de minute fără să primească un gol.

bomberul cupei Vieri

a înscris pînă acum 5 goluri în primele patru partide, fiind, provizoriu, golgheterul France '98, împreună cu Batistuta (Argentina). Salas (Chile), 4 goluri, Hernandez (Mexic), Henry (Franţa), Ronaldo şi Sampaio (Brazilia) cîte 3. Moldovan al nostru nu are decît 2 goluri şi nici o şansă de a mai înscrie.

Pagină realizată de rămasul nostru special acasă
GEORGE CUŞNARENCU

VICTORIA JAMAICĂI. Această ispravă a naţionalei din Jamaica asupra Japoniei este a doua victorie a unei echipe din Caraibe la Mondiale. Victoria reuşită de „raggae boyz" vine la 60 de ani după prima victorie a naţionalei Cubei, care în 1938 a învins, pe cine credeţi?, România cu 2-1!

ADIO, VALDERAMA. Carlos Alberto Valderama, 37 de ani, 13 ani în echipa naţională a Columbiei, din care 11 ani căpitan, a decis că nu va mai juca niciodată în echipa ţării sale.

În numărul viitor

■ Viaţa pe Marte? Două dovezi pro şi contra ■ EUVE, un ochi care priveşte invizibilul ■ De ce sînt îngrijoraţi vizionarii din România ■ Somn sau sugestie? ■ Violenţa, un virus dezlănţuit ■ Vara şi „creierul periferic" ■ Cum să treci peste stările depresive ■ Adam şi Eva au fost africani ■ Marea Piramidă şi biletul de autobuz ■ Un egiptolog exilat pentru înaltă trădare ■ Hitchcock a vrut să facă şi el un „Titanic" ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ CUPA MONDIALĂ, săptămîna a 4-a.

SERIE NOUĂ - 373 • ANUL XLI • 9 IULIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 28 (2123)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

BASMUL şi TEHNICA

„Basmele au o origină arhaică, o vechime de multe mii de ani. Dar în ele se cuprinde desfăşurat în chip fabulos, întregul program al tehnicii moderne. Ştiinţa din timpul Renaşterii şi pînă astăzi, n-a făcut decît să sporească enorm şansele de realizare ale basmului." (Lucian Blaga)

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Japonia, a treia putere spaţială!

„NOZOMI" ÎN DRUM SPRE MARTE!

În noaptea de vineri spre sîmbătă, de la Centrul Spaţial din Uchinoura, a fost lansată prima sondă spaţială japoneză avînd drept ţintă planeta Marte. Sonda - un robot de 535 kg -, denumită „Nozomi" („Speranţa"), va studia atmosfera şi clima planetei şi va trimite pe Pămînt numeroase imagini realizate cu o cameră digitală. Întregul proiect a costat 30 miliarde de yeni (127 milioane USD), fiind o realizare sută la sută japoneză! Savanţii japonezi speră să tranşeze gîlceava cercetătorilor americani de la NASA privind existenţa vieţii pe Marte?!...

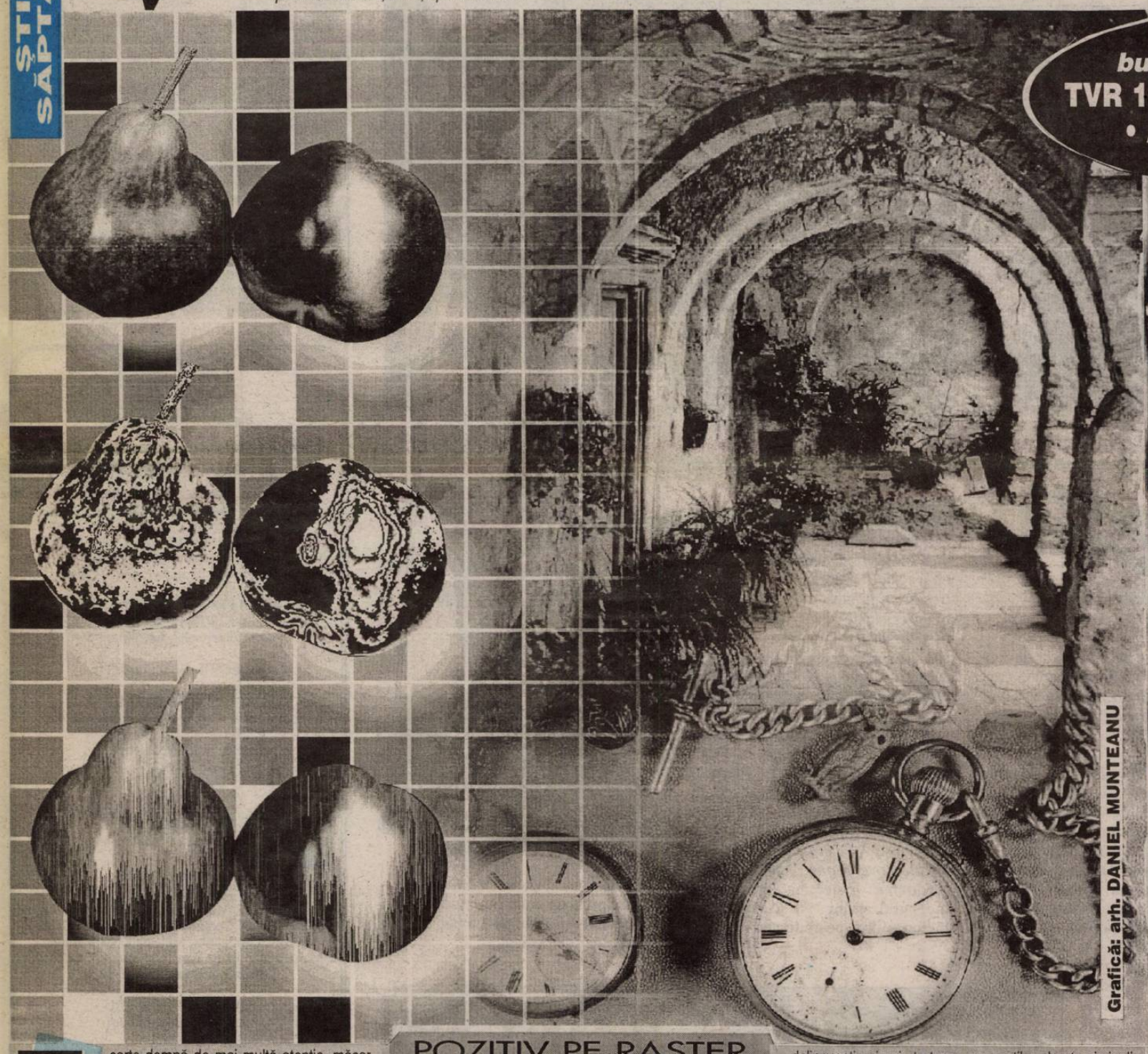

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
Viaţă pe Marte? Dovezi pro şi contra

Incursiune în paranormal 4
De ce sînt îngrijoraţi vizionarii din România?

Starea de veghe 5
Violenţa, un virus dezlănţuit

Medicina la zi 7
Vara şi „creierul" periferic

Homo Sapiens 8-9
Dosar „m" Adam şi Eva au fost africani

Terra X Dosarele planetei 10
Marea Piramidă şi biletul de autobuz

Idoli 13
• Hitchcock • De Niro
• Pamela Anderson
• 10 cupluri nemuritoare

Timp liber 14
• Horoscop • Grădina
• Pe 4 roţi • Juridice

femina club

POZITIV PE RASTER

Etica presei

GEORGE CUŞNARENCU

O carte demnă de mai multă atenţie, măcar din partea celor care şi-au ales ca mod de subzistenţă ziaristica, este cea semnată de Miruna Runcan intitulată „Introducere în etica şi legislaţia presei" (Editura All). Miruna Runcan a absolvit Facultatea de limba şi literatura română, iar după 1990 a gustat din mierea şi fierea jurnalisticii libere pentru ca în final să se dedice „experienţei atît de complexe" care este învăţămîntul jurnalistic. Cartea este o sinteză a acestei experienţe unice, rodul unei dorinţe pe care Miruna Runcan nu ezită să şi-o facă publică: „Disciplină obligatorie în orice şcoală superioară de profil din lume, pe picior de egalitate cu studiul legislaţiei ţării, ba şi a legislaţiei ţărilor înconjurătoare, etica presei este la noi în ţară încă privită cu suspiciune de presa însăşi, mai ales la nivelul cel mai „înalt", al patronilor de trusturi în plină expansiune şi al managerilor, fie ei ziarişti sau nu. Dimpotrivă, tinerele generaţii de studenţi, unii dintre ei confruntîndu-se nemijlocit cu nenumărate probleme în ceea ce priveşte judecata morală, responsabilităţile şi „iresponsabilităţile" organismelor de presă, ca angajaţi sau doar colaboratori, par din ce în ce mai interesaţi în a-şi forma o viziune concretă şi coerentă în domeniul eticii". Faptul că ziaristica s-a „născut" sălbatic după 1990 în ţara noastră nu înseamnă că ea va şi muri în acest stadiu. Avertismentul Mirunei Runcan este limpede în acest sens şi generos totodată pentru că se adresează tinerilor învăţăcei în ale presei, cei care peste un deceniu sau două vor fi poate marii ziarişti ai acestei ţări, ziarişti pentru care etica profesiunii lor nu va mai fi doar o bucată de brînză vîndută bine. Orice jurnalist din lume ştie că responsabilitatea lui fundamentală faţă de public este de a spune adevărul. Unde se găseşte omul simplu în această aparent simplă ecuaţie? „Dacă în domeniul economic, scrie Miruna Runcan, legislaţia românească a evoluat...în domeniul imaginii şi onoarei persoanei pare să nu se fi schimbat mai nimic... Zvonul, confidenţialitatea neverificabilă, trocul informaţional, informaţiile şi imaginile din spaţiul intim obţinute fără permisiunea persoanei aflate „în obiectiv", interviurile şi imaginile „deschise" cu victime sau delincvenţi minori, tratarea suspecţilor drept criminali gata judecaţi şi condamnaţi sînt în continuare monedă curentă în România". Că în ţara noastră în materie de etică jurnalistică sîntem tot la nivel de deziderate este o şi mai crudă realitate asupra căreia Miruna Runcan încearcă să-şi facă auzită vocea. Un singur exemplu de încălcare crasă a eticii profesionale voi da din cartea Mirunei Runcan, din care reiese că nici mentalitatea, nici legislaţia nu favorizează comportamentul etic. „În urma unui accident aviatic din 1996 la Baia Mare, un reporter şi un operator al PROTV au pătruns cu camera de luat vederi în garsoniera unuia dintre copiloţi, luînd un interviu „la cald" soţiei acestuia şi copiilor ei, înainte ca aceştia să fi aflat de accident. Profitînd de starea de confuzie creată, reporterul i-a comunicat vestea cumplită femeii în timp ce o filma..." Îmi aduc aminte de acea stupizenie şi de aceea mi se pare corectă concluzia autoarei acestei cărţi care ar trebui să mişte ceva şi din munţii noştri: „ răspunderea ziaristului ar trebui, într-o lume civilizată, să acopere atît zona anormalităţii - spre a o corecta - cît şi pe cea a normalităţii, spre a o proteja de indiscreţie şi abuz". Poate că generaţiile tinere vor putea fi motorul necesarei schimbări pare să fie mesajul lucid al Mirunei Runcan.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

Radiografii sonore

Double Live Assasins - W.A.S.P. O înregistrare din timpul turneului de anul trecut - *„Kill Fuck Die"* - care nu face altceva decît să confirme trupa printre cele mai scandaloase din hard-ul mondial, *W.A.S.P.* (înseamnă *We Are Sexual Perverts!)* menţinîndu-şi poziţia de lider la categoria *şoc...*

117 - Izzy Stradlin. Au trecut opt ani de cînd *Izzy* i-a părăsit pe *Guns N'Roses* şi iată-l ajuns la al doilea său album solo. Despre muzica sa se poate spune doar hard-rock, cu toate accesoriile sale! De precizat că şi de această dată *Izzy* este secondat de fostul său coleg - *Duff McKagan,* basistul trupei lui *Axl Rose...*

The Best Of Extreme. Cîntecul de lebădă al unei trupe prematur dispărute de pe scenă! Identificată perfect prin cei doi muzicieni de valoare - *Nuno Bettencourt* şi *Gary Cherone - Extreme* a fost, la începutul anilor '90 printre cele mai promiţătoare formaţii de hard&heavy, avînd şi cîteva mari hituri plasate în partea superioară a topurilor de pe ambele maluri ale Atlanticului (amintesc aici doar de *„Hole Harted"* şi *„More Than Words").* Chiar dacă selecţia de faţă este oarecum „întîmplătoare", cred că merită un loc în fonoteca voastră! Să nu uit: *Cherone* este acum solistul lui *Van Halen!*

TNT - Tortoise. Al patrulea album scos de această trupă americană în numai doi ani şi jumătate! Puţin cunoscută la noi, dar din ce în ce mai populară pe Continent şi peste Ocean *Tortoise* îşi lărgeşte continuu armata fanilor deoarece face o muzică de tip fusion, în care jazz-ul, pop-ul şi rock-ul (chiar progresiv) se amestecă foarte bine! Pentru mine a fost o descoperire plăcută, aşa cum sînt sigur că va fi şi pentru voi...

Demolition , - Umajets. Rock american făcut de doi foşti componenţi ai grupului Jellyfish - *Rob Aldridge* şi *Tim Smith.* Dacă v-au plăcut cei patru *Jellyfish* atunci vă vor plăcea şi cei doi *Umajets* deoarece ei continuă linia sonoră a albumelor scoase cu foştii lor colegi - *Roger Manning* şi *Eric Dover,* cu atît mai mult cu cît aceştia le-au dat o mînă de ajutor şi de această dată...

The Big Score - Various Artists. Este vorba de un CD care conţine 19 melodii - teme principale din coloana sonoră a unor filme din anii '70. Printre cei care apar aici se numără şi *James Brown, Quincy Jones, Barry White, Marvin Gaye, Bobby Womack, The Four Tops, Curtis Mayfield War* şi *Edwin Starr,* ei şi restul demonstrînd că la proba trecerii timpului melodiile au fost mai rezistente decît filmele! După numele înşirate mai sus v-aţi dat, sper, seama de registrul sonor al acestui *„The Big Score":* rhythm & blues, soul şi funk. Super!

With Love From... The Best Of The Ballads - Hall & Oates. Din anii '70 sărim un deceniu pentru a ne reîntîlni cu un duet alb-negru din Philadelphia care a avut un cuvînt important de spus în muzica soul a perioadei 1975-1985. *„With Love From..."* este, de fapt, reeditarea colecţiei apărute la începutul anilor '90 şi oferă acum melomanilor posibilitatea redescoperirii unui duet de valoare care a abandonat, de mult, luminile rampei! Colecţionarii, dar nu numai ei, vor avea doar de cîştigat...

Pagină realizată de
MARIAN MINCULESCU

Top Singles

1. Under The Bridge - All Saints
2. The Boy Is Mine - Brandy & Monica
3. Copa De la Vida - Ricky Martin
4. Stranded - Lutricia McNeal
5. All My Life-K-C Feat - Jojo
6. Gimme Love - Alexia
7. La Primavera - Sash!
8. Dance The Night Away - Mavericks
9. Truly Madly Deeply - Savage Garden
10. My All - Mariah Carey

PROPUNERI: Lost In Space - Lighthouse Family, Looking For Love - Karen Ramirez, Dreams - Corrs (foto), Our House - Remix '98 - Madness

Albumul Săptămînii

This Is Hardcore - PULP

Iată că una dintre cele mai non-conformiste trupe britanice aruncă pe piaţă un nou album, al şaselea din discografia sa, şi al cărui titlu reflectă destul de fidel conţinutul! Consideraţi mult timp drept cei mai îndreptăţiţi să poarte steagul noului val al pop-ului britanic, *Pulp* au sfîrşit prin a-i „linişti" pe cei care credeau acest lucru, registrul sonor ales avînd din ce în ce mai puţin în comun cu pop-ul! *Jarvis Cocjer* şi compania sa de sunet se prezintă în anul de graţie 1998 cu un hardcore veritabil care are toate elementele pe care critica muzicală le asociază acestui curent muzical apărut peste Atlantic: rock şi riffuri, puţin psichedelic, ceva glamour şi multe experimente. Britanicii au şi găsit un nume pentru acest hardcore insular: îi spun pop-art dar, ştiţi ceva?, e aceeaşi Mărie (sau Mary?) dar cu altă pălărie! Cu o muzică nervoasă, cei de la *Pulp* demonstrează, este părerea mea, că încă nu şi-au găsit registrul sonor care să-i reprezinte cel mai bine...

Tolba cu SCRISORI

Sabina Ilieş - Sighişoara: Scrisoarea ta ar putea fi subiect de discuţie pentru cel puţin cîteva „Tolbe"! Voi „ataca" acum doar folclorul şi muzica pop-rock românească: nu este rău dacă muzicienii şi interpreţii prezintă diferite variante, prelucrate, mai mult sau mai puţin, ale unor melodii populare, atîta timp cît produsul final pe care îl propun publicului nu se încadrează, cu brio, în categoria *kitsch!* Din păcate, marea majoritate a combinaţiilor de pop-rock şi folclor o reprezintă făcăturile penibile... Cum toată suflarea muzicală românească dă năvală să preia melodii populare şi să le transpună în registrul pop-rock sau techno(!) sînt silit să trag o concluzie: se pare că oricine cîntă muzică „uşoară" pe plaiurile mioritice trebuie să se preteze la astfel de încercări, în lipsa unor melodii originale pe care este evident că nu se prea mai înghesuie nimeni să le mai compună!

Nicoleta Răducanu - Vaslui: Aştept anunţul pentru corespondenţă. Pînă atunci, notează la *Talk Talk - „Tha Party's Over"* (iulie '82), *„It's My Life"* (februarie '84), *„The Colour Of Spring"* (februarie '86), *„Spirit Of Eden"* (septembrie '88), *„Natural History - The Very Best Of"* (iunie '90), *„History Revisited - The Remixes"* (martie '91), *„Laughing Stock"* (septembrie '91), *„The Very Best Of Talk Talk"* (ianuarie '97).

Bogdan Milea - Slobozia: Careurile trimise sînt publicabile. Dar nu în revista noastră! De ce? Grilele sînt de 12/12 şi nu de 10/10! Mă mir că nu aţi observat acest lucru, cu atît mai mult cu cît noi de mai bine de doi ani publicăm doar astfel de grile...

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Irina Stoica
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef),
Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin
Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O.
BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1,
sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

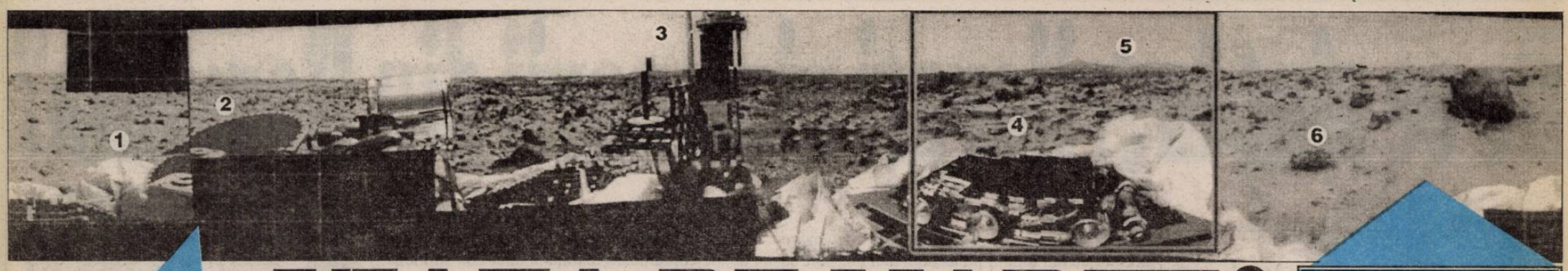

Dovezi pro și contra

VIAȚA PE MARTE?

NASA: „Există în subsolul planetei!”

MIHAELA DOROBANȚU

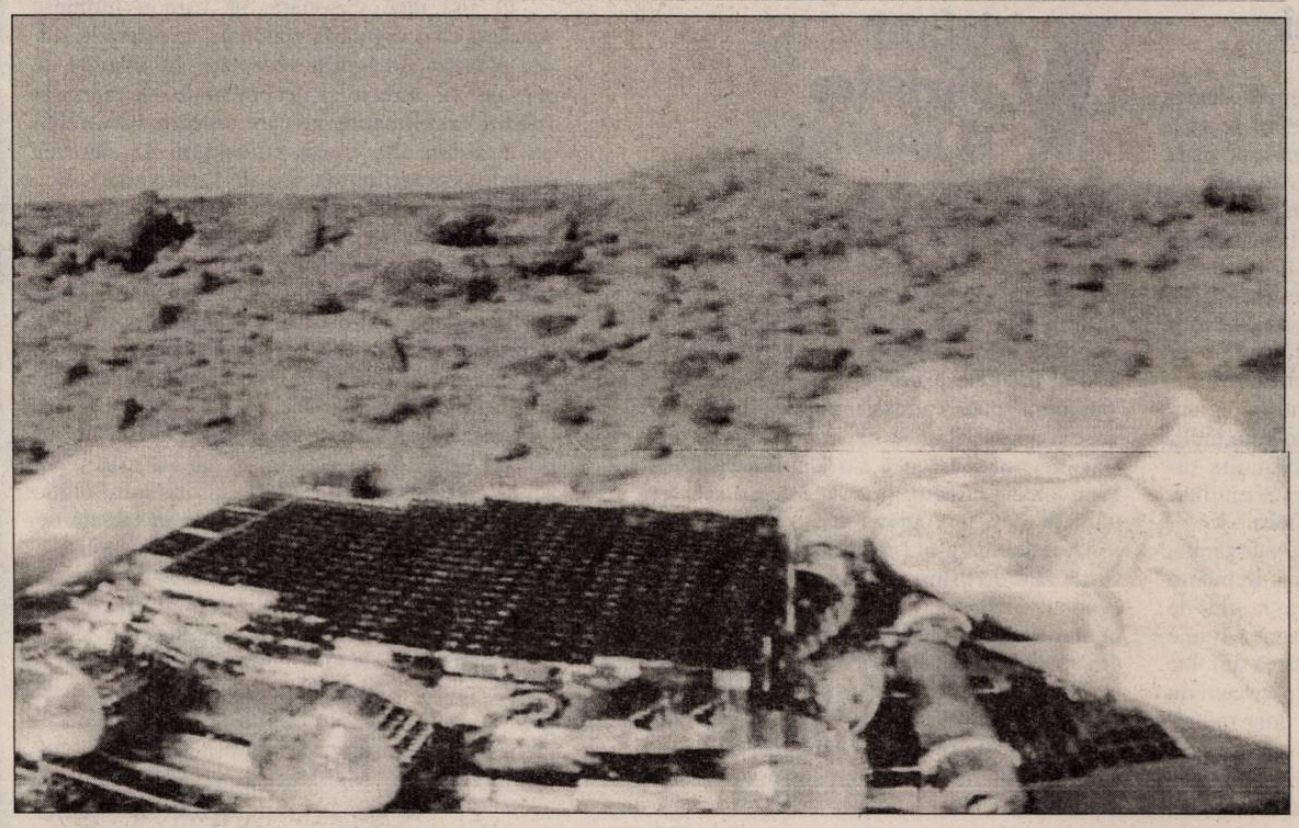

NASA poate că s-a grăbit!

Rocile nu conțin semne de viață

IRINA STOICA

După o lună de „tăcere”, datorată perturbării comunicațiilor, provocată de prezența Soarelui între Marte și Pământ, sonda americană Mars Global Surveyor (MGS) a transmis o serie de date spectaculoase, geologice și topografice, care vin în sprijinul ipotezei existenței vieții pe Marte, și în orice caz a prezenței în trecut a unor mari cantități de apă pe planetă.

Aflată pe orbită circummarțiană din septembrie 1997, MGS a reperat recent importante concentrații de hematită - un oxid de fier de culoare roșiatică, a cărui prezență este de obicei asociată cu cea a apei și a unei activități termice.

După cum subliniază Phil Christensen de la Universitatea Arizona, „respectivele rezultate aduc prima dovadă a existenței unui sistem hidrologic la scară mare care a funcționat sub suprafața marțiană pe parcursul unei perioade îndelungate a istoriei acestei planete”. Marile concentrații de hematită din zona ecuatorului marțian sugerează atît o temperatură mai... primitoare decît astăzi, între 20°C ziua și numai -70°C noaptea, precum și o atmosferă mult mai densă. Locul unde se află depozitul indică existența apei calde aproape de suprafață - unul din cele mai bune locuri pentru a căuta urme de viață!

Mai mult, o instalație specială aflată la bordul lui MGS a permis realizarea unor imagini tridimensionale în premieră ale reliefului din zona Polului Nord al planetei. Pe aceste imagini se observă clar, sub crusta de gheață și de zăpadă carbonică, o rețea de canioane care coboară la adîncimi de peste 1000 m în străfundurile încă misterioasei planete roșii...

În august 1996 o echipă de cercetători de la NASA comunica o știre de senzație. Cercetînd un meteorit găsit în Antarctica au stabilit că aparținea planetei Marte și că se desprinsese din solul planetei în urma coliziunii acesteia cu un asteroid. Se crede că „piatra” respectivă s-a învîrtit pe orbită cîteva milioane de ani înainte de a atinge Pămîntul cu cîteva mii de ani în urmă. Așa cum ne informează agenția Associated Press, meteoritul a fost găsit într-un cîmp de gheață numit Allen Hills și, firește, a primit la rîndul său numele de Allen Hills 84001.

Echipa condusă de Evert Gibson de la NASA, cercetător la Centrul Spațial Huston, unul dintre coautorii teoriei că pe Marte a existat cîndva viață, a analizat această rocă și a urmat știrea exploziva. Structurile carbonice descoperite probau, fără dubii pentru cercetători, că acestea se datorau unei bacterii care se găsea aici înainte de desprinderea meteoritului din Marte. Era deci dovada certă a vieții existente cîndva pe Planeta Roșie.

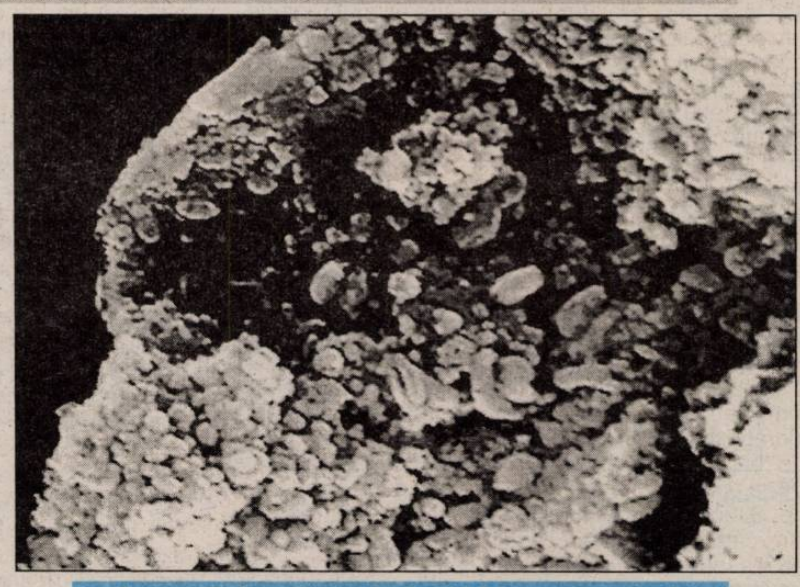

Oamenii de știință de la NASA au anunțat în 1966 cu mult zgomot că aceste roci marțiene sînt o dovadă a existenței unor foarte vechi urme de viață.

De curînd însă o echipă de cercetători din California a negat cu vehemență mult trîmbițata teorie.

Mark Thimens, conducătorul grupului, a declarat că, analizînd caracteristicile chimice ale oxigenului găsit în rocă, au ajuns la concluzia că acesta provine din dioxid de carbon și ozon din atmosfera marțiană. El susține că dacă oxigenul din structura minerală a rocii s-ar fi datorat unei forme de viață acesta ar fi fost recunoscut drept oxigen din apă, nu din atmosferă. Viața, așa cum este recunoscută acum, depinde de apă, iar oxigenul găsit aici nu dovedește acest lucru.

Thiemens declară că nu are încă o dovadă finală, concretă a descoperirii sale dar o consideră un argument suficient împotriva celor lansate de NASA.

Pe de altă parte, Everett Gibson susține că echipa californiană nu a putut cerceta suficient de bine meteoritul, instrumentele lor de lucru fiind mai puțin performante.

Controversele dintre savanți continuă, fiecare echipă de cercetători dorind să descopere acele argumente în favoarea propriilor teorii, care să confirme că adevărul este de partea unora (sau altora)!

Panoramă marțiană

1. *Dezumflat!* Unul dintre baloanele cu aer menit să amortizeze „căderea” lui Pathfinder pe Marte.

2. *Alo, Pămîntul?* Rotundă și dantelată, antena emițătoare ce permite transmiterea spre Terra a informațiilor (foto și meteo) culese de modulul mobil Rocky.

3. *O problemă de timp.* Dispozitivul meteo al misiunii: înregistrează date prețioase privind atmosfera marțiană - de 100 de ori mai rarefiată decît cea terestră! - compusă (peste 90%) din dioxid de carbon. El poate măsura și viteza vînturilor care, potrivit calculelor, ar depăși 200 km/h în timpul furtunilor.

4. *Un fel de „animălut” în deplasare* (pentru intimi Rocky) singurul vehicul capabil să vagabondeze pe suprafața marțiană pentru a colecta roci și a realiza fotografii.

5. *Surorile gemene.* Cele două coline denumite, la primul impuls, de americani... „Twin Peaks” (în amintirea serialului TV?)

6. *Și prima rocă* supusă analizelor privind compoziția minerală.

PARIUL CU TINE ÎNSUȚI

Continuăm seria enigmelor. Pentru rezolvarea „cazului” vă oferim șapte detalii. Considerați-vă campion dacă dați răspunsul după ce citiți prima, cel mult a doua informație.

Despre ce invenție tehnică este vorba?

● Este un dispozitiv semiconductor, format din două legături în serie; două sînt structurile posibile: n-p-n sau p-n-p.

● A fost inventat în 1948 de către fizicienii americani Bardeen, Brattain și Shockley.

● Într-o primă etapă, germaniul a fost folosit drept semiconductor. Dar acesta s-a dovedit prea sensibil la lumină și căldură.

● Germăniul a fost înlocuit ulterior cu siliciul, unul dintre cei mai buni semiconductori cunoscuți.

● Invenția a reprezentat o adevărată revoluție științifică. Dimensiunile reduse ale acestui dispozitiv îl fac mai comod decît vechile dispozitive amplificatoare cu tub.

● Progresele electronicii permit în continuare o miniaturizare incredibilă.

● Datorită lui, radioul a devenit portabil. Totodată i-a împrumutat acestuia și numele său.

(Răspunsul în pagina a 15-a)

De ce sînt îngrijorați vizionarii din România?

ION ŢUGUI

Continuîndu-mi preocupările prin zonele misterioase ale fenomenologiei paranormale, mi-am propus un timp mai dilatat pentru vrăjitorie şi vizionarism. Aceste „discipline" în care convieţuiesc atîtea enigme sînt transferate adeseori culturii populare sau unor disfuncţii psihomotorii. Fiind răbdător cu persoanele care au capacităţi extrasenzoriale de excepţie, nu o dată te simţi obligat să elimini atît cultura populară cît şi disfuncţiile psihomotorii. Asta pentru că există cu adevărat oameni care au darul viziunii şi al previziunii şi se întîmplă foarte des ca mesajele lor să fie pline de adevăr!

Apele din mijlocul Transilvaniei

Cu cîteva luni în urmă o vizionară despre care am scris, vorbea în transă despre apariţia undeva în mijlocul Transilvaniei a unei ape mari. Modul în care ea îşi exprima viziunea nu restituia o imagine ca aceea luată din elicopter, a inundaţiilor din Ardeal, ci era globală, asemenea unei fotografii de la mare distanţă în care delimitarea dintre ape şi uscat era corect făcută. De la acele viziuni pe care le-am reţinut din starea în transă a vizionarei, la inundaţiile catastrofale din acea zonă au trecut aproximativ trei luni. Întrebată ce vedea în „apele apărute într-o regiune anume", ea adăuga că vede şi morţi, dar nu mulţi, dar mai ales un cer cenuşiu şi multă, multă suferinţă. Vedea, atunci, oameni disperaţi, mutilări de relief, copaci plutind şi animale înecate...

Dacă considerăm aceste viziuni adevărate, avertismente anterioare evenimentelor, le putem presupune şi pe cele care urmează la fel de demne de luat în seamă. Aceeaşi persoană spune că în mijlocul Transilvaniei va apărea un lac mare, o apă care nu a fost, dar va fi! În viziuni nu se exprimă şi timpul calendaristic, ci doar imaginea a ceva ce acum nu există şi urmează să existe. Aceeaşi viziune o reţinusem anterior şi de la inginerul Istrate, din comunicările sale tot în stare de transă.

Dintre persoanele cu capacităţi de vizualizare în viitor nu am întîlnit pînă acum nici una care să fi exprimat în transă mesaje optimiste referitoare la ţara noastră. De aceea popularizarea lor mi se pare neavenită, motivul fiind că niciodată nu ştim despre o viziune dacă este adevărată decît după ce a devenit adevărată şi totodată este riscant din multe puncte de vedere să transmiţi mesaje care pot crea obsesii mai ample. Am reţinut aşadar doar un mesaj care a devenit scadent acum, cînd într-adevăr în mijlocul Transilvaniei imaginile televizate ne-au arătat, precum spunea vizionara, „un lac mare, o apă întinsă sub un cer cenuşiu!"

O frecvenţă vizionară se distinge în acest an la vizionarii români: apariţiile christice şi mariale. O relatare în acest sens impresionează prin limpiditatea ei, şi aparţine celebrei bioterapeute, dr. Maria Kant.

Viziuni christice şi mariale

Într-o stare de semitrezie, cu modificări ale subconştientului pînă la pierderea contactului cu lumea reală, vizionara a pătruns ca-ntr-un vis într-un cer de un alb imaculat. S-a simţit, cum se întîmplă în astfel de situaţii/fenomene, luată şi condusă prin mijloace ce aparţin teleportării. Prima imagine a fost a unui nor alb, de-un alb pur, cum spune ea însăşi, imposibil de descris, în care a apărut clară şi deplină imaginea lui Iisus. Din imagine, viziunea s-a amplificat conducînd la un impact direct şi la o stare de extaz şi fericire trăite în toată fervoarea lor.

Acestei imagini i-a urmat a doua, puţin modificată faţă de prima: apariţia Fecioarei Maria cu Pruncul în braţe. Această apariţie era parţială, numai bustul şi Pruncul, dar mediul şi spiritul din spaţiul ceresc fiind identice cu cele anterioare. În astfel de apariţii care sînt trăite de persoane ferite de psihoze mistice, bigotism sau fanatism religios, se exprimă, ca şi în cazul de faţă, echivalenţe ale unui mod de receptare de mesaje, care nu sînt vehiculate prin expresia lingvistică specifică vizionarei, ci într-un mod simbolic, ea însăşi trebuind să decodifice conţinutul lingvistic, de comunicare lizibilă, a unui cod simbolic.

Şi aceste apariţii au sensul de avertizare. Cel mai adesea referirea se face la „starea lumii". Dar nu în modul în care o fac viitorologii sau analiştii, ci incomparabil mai direct şi mai complet. Se deduce că, dacă nu se vor schimba forţele interioare ale omului, gîndurile, atitudinile, faptele, starea de spirit, înţelegerea adevărată a sensului credinţei, planeta va trebui „restructurată", „reparată" din temelii pentru a deveni viabilă în respectul faţă de legile divine...

Degradările pe Pămînt sînt produse de oameni

O altă idee vizionară, pe care o întîlnesc aproape ca o regulă la vizionari, se referă la starea planetei. Imaginile receptate, fie însoţite de mesaje, fie directe şi necomentate, se referă la modificări climatice pe care omenirea va trebui să le îndure din cauza influenţării de către ea înseşi, a energiilor telurice ale Pămîntului.

Unul din mesaje exprimă faptul că dereglările climatice se vor acutiza în anii următori. „Vor fi puse la încercare plantele, animalele şi mai ales oamenii, în multe locuri o să încolţească disperarea şi n-o să se ştie unde-i potrivit să stai, pentru că va fi o răscolire mare, va fi foamete şi unde-i acum frig o să fie cald, dar pămînturile acelea nu dau roade..."

Această previziune pare copiată dintr-un raport al unui forum ecologist, dar nu este. Persoana care a primit mesajul transcris între ghilimele nu ascultă radioul şi nu este interesată de studiile ştiinţifice despre viitorul climei pe Terra. Ea nu ştie despre încheierea unei ere climatice de peste zece milioane de ani şi începutul erei următoare, cu caracteristici climatice diferite şi cu schimbări esenţiale în structura fertilă a solului...

Rezoluţia conform căreia degradările de pe Pămînt ar fi efecte ale felului de-a fi al oamenilor, o putem considera azi fără să apelăm la mărturiile vizionare. Mai ales că nicăieri în lume în epoca tehnologiilor şi ştiinţei vizionarii nu au azi un mandat oficial. Dar înţelegem, memorînd mesajele vizionarilor, de ce în trecut, de la Egiptul faraonilor la Marea Egee istoria şi evenimentele, însăşi evoluţia societăţii constituiau un fel de autoritate/domenii ce se aflau în gestionarea vizionarilor! Dar funcţia lor nu s-a încheiat nici în epoca actuală, spre exemplu în acest secol. Abia de cîţiva ani am aflat că şi Hitler şi Stalin au avut vizionarii lor; mai ştim că acei indivizi cu capacităţi extrasenzoriale le comunicaseră tiranilor adevăruri din viitor. Dar nici unul nici altul n-au ţinut seama de ele. În cazul lui Stalin, celebrul Vronski a fost dat pe mîna lui Beria. În cazul lui Hitler, vizionarii săi, care-l sfătuiseră de bine au dispărut fără urmă în anul 1945!

Să reabilităm vizionarii? Nimeni nu va conveni că aşa ceva s-ar putea face. Nu ne rămîne decît atitudinea din acest articol: pur şi simplu să-i ascultăm! Şi atunci cînd o vizionară vede un lac în mijlocul Transilvaniei, să aşteptăm minunea. Iar în cazul relatat, minunea s-a arătat!

Spectator la graniţa realităţii

Capcana destinului

PAUL IOAN

Mărturisirile doamnei Marie B. - făcute unui hebdomadar parisian - sînt zăpăcitoare şi pot trezi îngrijorare printre cei ce apelează la serviciile vrăjitorilor moderni care practică magia albă (cea care are drept teme principale dragostea şi cîştigurile materiale). Năucitoare, pentru că vraja de care a beneficiat se pare că a fost autentică, şi îngrijorătoare pentru că acest caz relevă ideea dependenţei de vrăjitor a celui (celei) în cauză.

La 48 de ani, Marie B. e complet răvăşită. Ea îşi aduce aminte, cu durere în suflet, de dorinţa aprigă de a se căsători cu Maurice, un coleg de facultate de care se îndrăgostise nebuneşte şi care nu o băga în seamă. Şi atunci, în 1976, a apelat la serviciile unei anume Simone, cunoscută ghicitoare în cărţi şi „vrăjitoare de inimi". Discreta întrevedere n-a durat mai mult de un sfert de oră. „Îmi spusese să mă prezint la ea - mărturiseşte Marie B. - cu o inimă proaspătă de pui de găină, o cutie cu ace cu gămălie, fotografia lui Maurice, o cheie cît mai ruginită, dacă se poate ştirbă, şi un săculeţ de mătase roşie. De la început m-a uluit, ghicindu-mi prenumele adevărat cu ajutorul cărţilor de tarot. Apoi l-a descris pe Maurice ca şi cum s-ar fi aflat în faţa ei! Pe masă a aşezat o hîrtie pe care scrisese cu roşu numele lui - neavînd fotografie -, pe hîrtie inima sîngerîndă, pe care a străpuns-o cu 21 de ace (...) Tot timpul bolborosea un fel de refren magic, ireproductibil. În cele din urmă a pus inima şi hîrtiuţa în săculeţ şi mi-a spus să mă gîndesc la ea (la Simone - n.n.) fix la miezul nopţii, 21 de nopţi la rînd..."

Oftînd, Marie B. adaugă ceea ce ei i se pare esenţial după acea mascaradă: „La plecare, vrăjitoarea mi-a spus că vraja va exista doar atît timp cît ea este în viaţă!" Întîmplător sau nu, destinul acestei disperate cliente a făcut să se mărite cu Maurice, chiar în acel an. Şi asta la insistenţele lui, după ce s-au cunoscut mai bine la o discotecă... Pînă-n 1996 au avut o căsnicie suficient de armonioasă ca să reziste mulţi ani de atunci înainte. Se părea că floarea iubirii lor nu se va ofili niciodată. Dar în 1996, fără nici un motiv lesne de deslusit la prima vedere, Maurice începe să bea, s-o neglijeze, chiar s-o insulte şi s-o ameninţe că pleacă de acasă. Marie încearcă să aplaneze lucrurile, însă tentativele ei sînt zadarnice. Atunci şi-aduce aminte de Simone, pe care n-o mai contactase de douăzeci de ani. După o săptămînă de cercetări asidue, ea află că vrăjitoarea murise în iarna acelui fatidic an 1996. Să fie tot o întîmplare că după decesul Simonei a început să se clatine zdravăn legătura afectivă cu Maurice? Sau, altfel spus, există o legătură cauzală între vraja respectivă şi destin, ori e o simplă succesiune de evenimente ce coincid aleatoriu cu cuvintele vrăjitoarei?

Cîteva luni mai tîrziu, Marie şi Simone s-au despărţit. În ziua separării - ce pare definitivă - el i-a mărturisit tranşant că s-a îndrăgostit de altă femeie, dar că nu-i pare rău că au trăit 20 de ani împreună... Mai în glumă, mai în serios, Marie se gîndeşte acum să apeleze la altă vrăjitoare, cît mai tînără, pentru a-l vrăji din nou pe Maurice şi a-l face să se întoarcă la ea. „Dar de ce tot pe Maurice, adaugă ea zîmbind amar, am doar 48 de ani"...

Amintirile subconştientului

Somn sau sugestie?

MIHAELA DOROBANŢU

Dacă pentru noi, cei de astăzi, sînt relativ clare posibilităţile remarcabile pe care le deschide hipnoza, de la tratarea şi chiar vindecarea unor boli, la „descifrarea" unor aspecte tulburi ale trecutului nostru, nu acelaşi lucru se întîmpla atunci cînd această spectaculoasă tehnică făcea doar primii paşi.

După Mesmer şi Marchizul de Puységur, aproape în acelaşi timp cu acesta din urmă, este rîndul unui preot portughez, Abatele Faria, care se pretindea brahman şi venit din India, să descopere o nouă tehnică de a-şi „magnetiza" subiecţii. El îi privea fix în ochi şi le poruncea brusc: „dormiţi!", respingînd cu încăpăţînare atît teoria lui Mesmer despre existenţa unui fluid care se transmitea între cei doi participanţi, cît şi pe cea a lui Puységur, privind acţiunea voinţei.

Mult mai tîrziu, la începutul secolului XIX, un chirurg englez, Dr. James Braid, găseşte un alt mijloc de a-şi „adormi" pacienţii: el îi face să-i fixeze un deget sau un obiect strălucitor. Tot lui James Braid îi datorăm şi termenul „hipnoză", inventat de el, pornind de la grecescul „hypnos", somn. El merge încă şi mai departe, explicînd că această stare nu este de fapt provocată de cine ştie ce putere miraculoasă a hipnotizatorului, ci este datorată unei modificări a sistemului nervos. Ulterior, flacăra interesului pentru hipnoză este reaprinsă de un alsacian. Henri Bertheim, autor al teoriei *ideodinamismului*, conform căreia elementul declanşator al fenomenului hipnotic este *sugestia*.

Hipnoza nu mai poate fi trecută cu vederea. Jean-Martin Charcot primul titular al catedrei de neurologie din Franţa, anatomist şi neurolog de renume, demonstrează că hipnoza - sau, mai bine zis, starea hipnotică - este în realitate o stare isterică, iar capacitatea de a fi hipnotizat este o consecinţă a acestei maladii mentale şi nu o facultate normală a creierului.

Împreună cu el, la celebrul spital Salpêtrière, un nume ce va face carieră: tînărul pe atunci, Sigmund Freud, care învaţă cum să-i vindece pe isterici. Revenit la Viena în 1886, Freud îşi va deschide un cabinet medical, declarîndu-se „specialist în boli nervoase", unde va practica hipnoza, încercînd să-i trateze aici pe pacienţii refuzaţi de medicina „obişnuită".

Acesta este momentul în care se naşte psihanaliza, dar, din nefericire, reputaţia primilor „hipnotizatori" nu este din cele mai bune. O serie de „simulatori" fac ca Jean-Martin Charcot să fie ridiculizat, ceea ce pune sub semnul întrebării valoarea lucrărilor sale şi deci hipnoza însăşi.

Viitorul nu pare prea luminos, dar hipnoza nu-şi spusese încă ultimul cuvînt...

VIOLENȚA

un virus dezlănțuit

Cercetătorii Centrului Internațional de Studiu al Copilăriei (titulatură caremi dă frisoane cînd văd „aurolacii" Bucureștiului) au explicitat patru mecanisme ale asimilării violenței la copii, prin intermediul programelor de televiziune:

● *imitația* - copilul se identifică cu un anume personaj și-i imită gesturile și cuvintele;

● *impregnația* - proces involuntar, modelele vizionate sînt stocate în memoria de lungă durată a creierului;

● *dezinhibiția* - unele imagini îl inspiră pe copil, care-și poate disipa inhibiția și prinde curaj, în anume împrejurări;

● *desensibilizarea* - repetarea vizionării scenelor violente creează obișnuința cu astfel de situații, pe care cu timpul copilul le consideră normale.

Nu trebuie să fii un fin observator ca să sesizezi mulțimea ce așteaptă să intre în sala de cinema unde rulează un film „de acțiune" împănat cu agresiuni de toate genurile, iar vizavi, la un cuminte film psihologic, spectatorii sînt numărați pe degete... Dar, din nefericire, apetitul pentru imaginile violenței coexistă cu violența însăși. Brutalitatea din ficțiune are un teribil corespondent în realitate, în toată lumea, inclusiv la noi. Criminologii, medicii, autoritățile menite să vegheze asupra ordinii în societate, analiști ai fenomenelor sociale sînt unanimi în a afirma că violența este un flagel pe cît de vechi, pe atît de statornic. Din păcate, în ceea ce privește țara noastră, există...

Teorie și practică

Legea termică. Savantul belgian Adolph Quetelet (1796-1874) susține contrastul Nord-Sud. Climatul și anotimpul cald favorizează crimele cu sînge rece.

Teoria regresiei. Psihologul italian Cesare Lombroso (1835-1909) considera că sistemul nervos central al criminalilor se apropie, fizic și psihic, de stadiul de maimuță.

Principiul inteligenței. Cercetătorul american H.H.Goddard punea în prim-plan existența unei „gene a inteligenței", care la delincvenți nu funcționează normal, deci ei sînt considerați debili mintali.

Englezul Javelock Ellis (1859-1939) ne-a lăsat o maximă extrem de dură: „Incapacitatea de a roși face casă bună cu crima"!

Răbufniri controlate. În unele mari întreprinderi japoneze s-au introdus, în locuri special amenajate, manechine semănînd cu șefii anumitor compartimente. Salariații își pot descărca nervii pe ele, dacă simt nevoia...

Primul apel primit la „Centrul pentru femei bătute" din București, a fost de la un bărbat! Această instituție se ocupă și de soții agresați de soții, alungați de acasă.

Motive de îngrijorare

Nivelul violenței în societatea noastră pare să fie într-o continuă creștere, după 1990. Cifrele seci ale statisticilor o demonstrează fără tăgadă. După cum rezultă din datele puse la dispoziție de dl. lt. col. *Haralambie Neda*, din cadrul Inspectoratului General al Poliției, în anul de referință 1990 s-au produs la nivelul întregii țări 5667 infracțiuni prin violență (tîlhării, violuri, vătămări corporale grave, crime), cu o rată de 24 de cazuri la 100000 de locuitori. Trei ani mai tîrziu, în 1993, această rată aproape se dublase, ajungînd la 42/100000, iar în 1996 a fost de 39 cazuri la 100000 de locuitori.

Specialiștii sînt unanimi în a recunoaște între principalele cauze instabilitatea economică și socială provocată de schimbările intervenite în societatea românească după 1989. Caruselul bulversărilor situației materiale a unei largi pături a populației este însoțit de un proces de alienare la nivelul individului, în special la cei ce se simt marginalizați. Este un răspuns tipic de respingere a societății, în cazul celor defavorizați, o societate în care nu-și găsesc șansa împlinirii idealurilor sau chiar a supraviețuirii decente. De aici dorința de refugiu într-o lume interioară, cu ajutorul „stimulentului" numit alcool. La noi și pretutindeni reacțiile sînt aceleași, înstrăinarea de care vorbea Herbert Marcuse, arătînd cu degetul „capitalismul sălbatic", este universală.

Dar nu numai degringolada economică poate fi incriminată. „Fluiditatea" autorității justiției și a altor instituții ale statului, desconsiderarea moralității, scăderea generală a nivelului de educație, tensiunile intrafamiliale în care se descarcă toate neîmplinirile membrilor familiei, frustrările generației tinere etc. etc., toate acestea au fost și sînt „motorul" violenței. Ne întrebăm retoric și cu îngrijorare: cît durează cauza durează și efectul?

Rămînînd la capitolul statistici, să amintim că dureroasele consecințe ale violenței intrafamiliale sînt divorțurile și fuga copiilor de acasă. În 70 la sută din cazurile de divorț (1990-93), motivul este brutalitatea, dar și violența verbală, iar în 48 la sută din cazuri a existat și alcoolismul agresorului. Femeile apar mai frecvent ca victime, însă rolul lor de agresor (împotriva bărbatului sau/și copilului) nu este neglijabil. În legătură cu aceste probleme intrafamiliale și nu numai am rugat-o pe doamna *Ortansa Brezeanu*, cercetător principal la Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române, să ne facă unele precizări.

Tandrețea, pe cale de dispariție?

- De ce este corect să se spună violență intrafamilială și nu „conjugală" sau „domestică"?

- Pentru că victima poate fi soțul sau soția, existînd și cazuri în care părinții neputincioși sînt izgoniți, copiii sînt bătuți, împinși la cerșit sau prostituție, sub amenințarea alungării de acasă. „Intrafamilial" este termenul acoperitor.

- Acest tip de agresiune este în cele mai multe cazuri acoperit de discreție, victimele fac rareori plîngere penală. Cum le poate veni societatea în ajutor?

- În 1996 s-a înființat *„Centrul pilot pentru femei bătute"*, în București, sub egida Ministerului Muncii și protecției sociale. Acesta poate fi apelat la numărul *983*. Este un început promițător, însă nici pe departe suficient. Fiind încă în faza de experiment, va mai trece timp pînă se vor găsi fondurile organizării lui pe baze moderne. La acest Centru, femeile prigonite pot sta 2-3 zile, sînt îngrijite, se ia legătura cu poliția. Dar numeroase femei nu-și cunosc drepturile, iar pe de altă parte, victima face concesii repetate, împăcîndu-se cu partenerul violent, într-un compromis efemer.

- Se poate vorbi de un declin al tandreții în sînul familiei?

- Evident, dar fără să generalizăm.. De obicei, pe fondul consumului exagerat de alcool, violența verbală precede pe cea fizică, se naște o psihoză a confruntării cvasipermanente. Un studiu asupra unui eșantion de 600 elevi de liceu a scos în evidență faptul că 85 la sută din subiecți reclamă un tratament lipsit de dragoste și blîndețe, iar un astfel de mediu lasă urme psihice adultului de mai tîrziu. După 1989, violența în rîndul minorilor și tinerilor a crescut foarte mult.

- Este legea suficient de aspră față de infracțiunile comise cu violență? Ar fi reinstituirea pedepsei capitale descurajantă pentru criminalii înrăiți?

- Dacă vorbim despre violența intrafamilială, trebuie să știți că dispozițiile Codului penal incriminează faptele *independent de originea lor*, asigurînd sancționarea celor mai numeroase manifestări. Referitor la pedeapsa cu moartea pot să vă spun că experiența internațională a arătat că nu reduce criminalitatea, în timpul omorului făptașul „uită" sau nu-i mai pasă de consecințele crimei.

- Pot fi prevenite agresiunile, măcar în parte?

- Drept răspuns, am să vă dau următorul exemplu. Se știe că în perioada de criză din anii 1914-15, prefectul Bucureștiului și șeful Siguranței au decis adunarea vagabonzilor (al căror număr era în creștere alarmantă) și trimiterea lor lîngă comuna Mălureni, județul Argeș. Li s-a pus la dispoziție un teren pentru grădinărit de 5 ha și doi specialiști în legumicultură. Produsele muncii lor erau vîndute în Piața Sf. Ștefan și ei remunerați cum se cuvine. De asemenea, unii s-au ocupat și de olărit, zona abundînd în argilă. Acest gen de resocializare înainte de comiterea unei infracțiuni prin violență se practică în multe țări. În SUA există faimoasele colonii forestiere.

- Spuneți-mi, în finalul discuției noastre, a devenit violența o problemă mai gravă în România decît în alte țări?

- Nu, cele mai multe infracțiuni sînt cele care privesc furturile în paguba avutului (proprietății) public și privat. Analizînd violența, trebuie să ne pună serios pe gînduri, pe noi, părinți, profesori etc., creșterea în rîndul minorilor și tinerilor. Societatea, statul trebuie să le ofere reale perspective de realizare în viață. Evadarea în alcool sau droguri reprezintă un pericol real, favorizant de acte antisociale.

Există o predispoziție biologică?

Această întrebare, care vizează arhitectura codului genetic și funcționarea creierului, preocupă pe oamenii de știință din întreaga lume. Din confruntarea lor de idei reise, pînă-n prezent, o singură certitudine: *alcoolismul este capul răutăților în ceea ce privește agresivitatea.* Mai multe studii efectuate în SUA, pe loturi de alcoolici violenți, au demonstrat că alcoolul afectează funcționarea corectă, normală, a unor compuși cerebrali și dereglează activitatea unor gene care răspund de autocontrolul comportamental al individului. Consumul sistematic, inclusiv de droguri, conduce la degenerarea zestrei ereditare.

◆ O altă concluzie intersantă este aceea potrivit căreia stimulii receptați în timpul vieții intrauterine pot favoriza violența la viitorul tînăr, iar explicația genetică nu mai este suficientă. Înainte de naștere, în timpul organizării primare a creierului, rolul stimulilor senzoriali este foarte important.

◆ O altă categorie de factori favorizanți este reprezentată de mediul educațional și cultural. Acest tip de factori antrenează schimbări ale secrețiilor de neuromediatori, în funcție de ambianța violentă sau relaxată în care trăim. Același grup de neuroni poate secreta neuromediatori diferiți, în circumstanțe diferite.

◆ Studii extrem de laborioase s-au concentrat doar asupra unuia din cei mai importanți neuromediatori, *serotonina*, care participă la reglarea a numeroase funcții vitale: pulsul, temperatura, pofta de mîncare, atenția distributivă etc. Serotonina are, în general, un rol de „calmare" a activității celulelor nervoase. Statisticile au arătat că un nivel scăzut al ei este asociat comportamentului agresiv. Un raport al cercetătorilor americani a arătat - după analiza unui lot de 1043 de piromani - că slaba prezență a serotoninei este asociată violenței comise cu sînge rece, premeditate.

◆ Cu diferențe de nuanță, concluzia specialiștilor este că violența are un cumul complex de cauze grupate în genetice și socio-economice. Nu se poate exclude nici un fel de predispoziție biologică a fiecăruia dintre noi, căci există o zonă a creierului numită „creierul reptilian", cunoscută a avea funcții directe în ceea ce privește frica, instinctul sexual și agresivitatea. Este partea cea mai veche a sistemului nervos central, pe care o moștenim de la omul preistoric. Din modul ei de funcționare rezultă că între frică și agresivitate este o strînsă legătură, deci chiar un om cu un comportament firesc, sub presiunea unei amenințări, poate deveni violent... În timp ce scriu aceste rînduri, de pe stradă se aud strigăte și admonestări. În lipsa discernămîntului, de la violența verbală la cea fizică e doar un pas, iar despre aceste manifestări comportamentale nu se va scrie niciodată de ajuns.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Scenă de film? Nu, simplu instantaneu stradal.

Dosarul celulitei 3

O proastă circulaţie venoasă agravează celulita şi invers, celulita deja instalată îngreuează circulaţia. Atunci cînd stratul adipos se instalează în special pe suprafaţa internă a genunchiului şi la nivelul gleznelor, cînd simţiţi furnicături şi umflături, pentru a scăpa de celulită trebuie să aveţi în vedere problemele de circulaţie. Masajul efectuat de un kinetoterapeut priceput permite un drenaj limfatic ce conduce la eliminarea toxinelor şi reduce infiltrarea apei. Pentru a obţine efectul scontat, ar trebui să vi se facă 10-20 şedinţe de masaj. O altă soluţie eficientă o reprezintă aparatele ce se bazează pe masajul cu bile rotative. Duşurile reci avînd ca ţintă în special gambele, făcute în fiecare seară, urmate de rotiri ale gleznelor ar avea efect benefic. Obişnuiţi-vă să mergeţi zilnic pe jos, cel puţin 20 de minute. În sfîrşit, consultaţi medicul şi urmaţi timp de 2-3 luni un tratament adecvat pentru tonifierea vaselor sanguine.

E bine de ştiut că nu trebuie să abuzaţi de diuretice care deshidratează organismul. Nu purtaţi tocuri nici prea înalte, nici prea subţiri. Feriţi-vă de agresiunile tutunului şi alcoolului.

Contraceptivele orale, compuse din estrogeni în doze mari aveau tendinţa de a favoriza creşterea în greutate şi celulita. O dată cu utilizarea noilor generaţii de mini-pilule, riscurile au fost diminuate considerabil, dar trebuie încercate mai multe formule pînă ce se găseşte cu adevărat cea mai convenabilă. Dacă aveţi impresia că pilula pe care o folosiţi vă generează inflamaţii şi vă creşte apetitul, vorbiţi cu ginecologul dv. pentru a vă propune altceva.

Unele femei, în special din regiunea mediteraneană se nasc cu o morfologie tipic „ginoidă", adică au un bazin mare, şolduri şi pulpe generoase. Această grăsime, relativ profundă, se transmite ereditar şi se accentuează cu vîrsta sub efectul sedentarismului şi al meselor copioase. Chiar dacă nu se pot modifica genele, se pot subţia aceste proeminenţe deloc feminine. Se impun exerciţii zilnice de gimnastică pentru întărirea fesierilor şi subţierea pulpelor. În institutele occidentale în astfel de situaţii se practică lipoaspiraţia, care dă rezultate excelente. Regimurile disociate, bazate pe consumul unui singur tip de aliment, ca şi cele hipocalorice, ce presupun consumul a mai puţin de 1200 calorii pe zi nu sînt recomandate.

Celulita situată în partea superioară a corpului este mai rară şi foarte adesea survine la persoanele de peste 45 de ani, fiind corelată cu premenopauza sau menopauza. Ovarele nu mai produc sufici-enţi estrogeni, grăsimea se repartizează diferit, pe piept, braţe, umeri, spate şi sîni. Ce e de făcut? În primul rînd, consultaţi frecvent ginecologul. Studiile au demonstrat că femeile sub tratament hormonal (bine dozat) iau mai puţin în greutate şi îmbătrînesc mai lent decît celelalte. În plus, serii de masaj, utilizarea aparatelor de gimnastică ce mobilizează musculatura sau o alimentaţie săracă în grăsimi şi bogată în lactate, legume şi fructe, bogate în calciu şi antioxidanţi nu pot fi decît benefice.

GASTRONOMICE

Prăjitură economică cu vişine

2 ouă, un pahar zahăr, un pahar lapte, două pahare făină, un pahar (de vin) cu ulei, un praf de copt, coajă rasă de lămîie, vanilie, 1 kg vişine.

Se freacă ouăle întregi cu zahărul, se adaugă alternativ uleiul şi laptele amestecînd în continuare.

Se pune făina amestecată cu praful de copt şi aromele. Compoziţia se răstoarnă în tava unsă şi tapetată cu făină, iar deasupra se pun vişinele fără sîmburi. Se coace în cuptorul încălzit în prealabil, iar cînd se răceşte se taie dreptunghiuri şi se pudrează cu zahăr.

Reţetă oferită de cititoarea noastră din Braşov, doamna Ariadna Făgărăşanu.

Indiscreţii...

Frumoasele planetei şi... afacerile

Important este faptul că în acest moment, potrivit celor relatate de revista britanică „BusinessAge", Elle MacPherson este top-modelul cel mai bogat din lume, cu o avere de aproximativ 50 de milioane de dolari. Ea este „talonată" de Cindy Crawford (cu aproximativ 40 de milioane de dolari) şi de Claudia Schiffer (o sumă foarte apropiată). Dar, mai multe detalii despre afacerile lor, săptămîna viitoare.

Cele mai frumoase fete din lume sînt şi extrem de norocoase în afaceri şi implicit, foarte bogate. Argumentele de ordin financiar nu pot decît să anuleze mai vechile postulate ce spuneau că frumuseţea feminină şi inteligenţa nu fac casă bună... Sau, de această dată să fie vorba despre excepţii?

Adolescenţii au cuvîntul...

● Ce calităţi apreciaţi la prietenul sau prietena voastră?

1. Îmi este simpatică. Mi se pare chiar foarte sensibilă şi nu mă pot abţine s-o privesc şi s-o admir - este foarte frumoasă. Bunătatea ei şi chiar doar prezenţa ei mă fac fericit...
2. Inteligenţa
3. Şi-a deschis sufletul în faţa mea fără nici o ezitare.
4. Frumuseţea şi mai ales Banii!!!
5. Sinceritatea, faptul că mă iubeşte şi că mă acceptă aşa cum sînt.
6. Umorul, aspectul fizic şi bogăţia intelectuală.
7. Aspectul moral, dar şi cel fizic, compatibilitatea.
8. Am foarte mulţi prieteni, nu am un prieten anume. Ce apreciez? Bunătatea lor, dorinţa de distracţie. Mai sînt unii şi sufletişti, care te înţeleg la nevoie.
9. La prietenă apreciez cel mai mult simţul umorului, aspectul fizic, comportamentul, sinceritatea şi inteligenţa.
10. Încă nu am, deoarece sînt prea „mică" din punctul de vedere al mamei mele, dar cred că aş aprecia cel mai mult sinceritatea la un băiat şi apoi celelalte calităţi.

Răspunsuri formulate de liceenii de la Liceul teoretic „Paul Georgescu" din Ţăndărei.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Să continuăm lunga listă a diferenţelor dintre El şi Ea.

Testosteronul este hormonul nr.1 al bărbaţilor. Acesta determină comportamentul specific masculin. Este hormonul combativităţii, al vigorii dar şi al violenţei. Există

101 diferenţe...

într-un procent de 20 de ori mai mare la bărbaţi decît la femei. Este hormonul etalon, genetic în serviciul reproducerii.

La femei, omonimul testosteronului este ocitocina, hormonul dulceţii feminine, cel ce declanşează instinctul matern, efluvii de tandreţe şi atitudini conciliante. Bărbaţii cunosc foarte puţin influenţa ocitocinei, doar în timpul orgasmului. Aceasta îi face tandri după ce fac amor.

Au fost toate acestea cîteva din lungul şir al diferenţelor înnăscute.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc A.E. Locuiesc în Bucureşti şi am avut norocul să urmez tratament bioenergetic la doamna Vasilica Ciupea pentru o coxartroză bilaterală, spondiloză cervicală şi tensiune oscilantă. După primele trei şedinţe am simţit o puternică durere musculară, la mîini şi picioare. Din acest motiv mă deplasam foarte greu. Starea aceasta s-a menţinut pînă la ultimele două şedinţe. După terminarea seriei complete durerile au dispărut ca prin minune şi acum mă simt excelent..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 26

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 15 august 1998 ●

Programări la telefon: 6862046

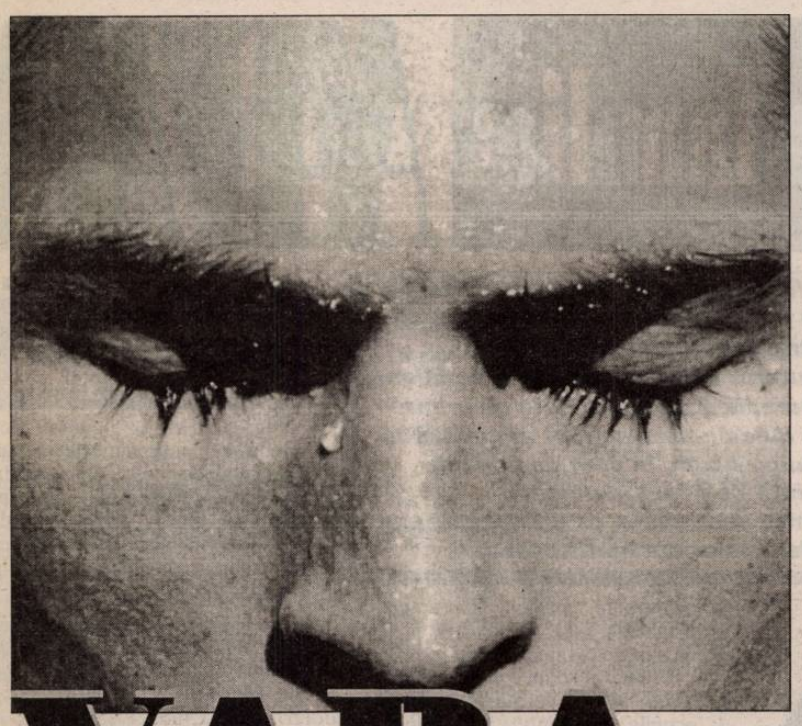

VARA

şi „creierul" periferic

ARCADIE PERCEK

Cum am intrat în luna lui Cuptor, merită, cred, să facem succinte consideraţii, de mare importanţă, asupra acestui înveliş exterior al corpului, care este pielea, organ atît de solicitat vara, şi de integritatea căruia depinde traversarea în bune condiţiuni a acestui anotimp fierbinte. Pielea, totuşi, este departe de a fi un simplu înveliş, un simplu sac care ne conţine, aşa cum sîntem înclinaţi a crede. Dimpotrivă, aceasta deţine numeroase funcţii complexe, mijlocind printre altele legăturile dintre propriul corp şi mediul exterior, legături de o mare importanţă pentru buna funcţionalitate a organismului.

Acest organ, care la adultul normoponderal are o suprafaţă de circa 2 metri pătraţi şi o greutate echivalînd cu a cincisprezecea parte din greutatea totală a corpului, (un individ de aprox. 70 kg dispunînd, aşadar, de aproximativ 4 kg piele) frapează în primul rînd prin neobişnuita sa rezistenţă şi elasticitate. Aceasta, deoarece numai 2 cm de piele suportă, fără riscuri, o greutate de pînă la 2 kg (!).

Structurile de o mare varietate şi variabilitate ale pielii îi asigură acesteia posibilitatea desfăşurării unor funcţii deosebit de complexe. În acest sens vom reaminti, în primul rînd, faptul că pielea este un important organ de protecţie împotriva agenţilor fizici şi microbieni, fiind de fapt o autentică teacă protectoare şi o autentică manta capilară ce ne acoperă.

În al doilea rînd, pielea exercită funcţii vitale pe linie de termoreglare, funcţii pe care le exercită pe calea vasodilataţiei, a vasoconstricţiei şi a transpiraţiei, atît de mult solicitate vara şi care determină menţinerea homeostaziei termice.

În al treilea rînd, pielea mai exercită funcţii absolut vitale şi pe linie de sensibilitate tactilă, termică şi dureroasă, fiind din acest punct de vedere *un autentic creier periferic şi un paznic al organismului, întotdeauna în stare de alertă, semnalînd fidel şi prompt creierului central fiecare dereglare, fiecare agresiune, fiecare pericol.*

Pielea, de asemenea, alături de rinichi şi de tubul digestiv, reprezintă şi un important organ de excreţie, ajutînd la eliminarea apei de care organismul doreşte să se debaraseze, a clorurii de sodiu, a ureei, ca şi a altor produşi de dezasimilaţie. Se ştie în acest sens că, în canicula deşerturilor aride, oamenii pot pierde pînă la 12 kg apă, în cursul unei singure zile, cu o rată de circa un litru pe oră.

Tot atît de importante însă sînt şi funcţiile de depozitare şi de înmagazinare ale pielii, în ceea ce priveşte grăsimile şi sîngele, acest organ putînd înmagazina în anume situaţii cantităţi considerabile de ţesut adipos ca şi de sînge, care constituie reţeaua capilară dermică.

De asemenea, nu trebuie să trecem cu uşurinţă peste funcţiile metabolice ale pielii, ştiut fiind că la acest nivel se formează aşa-numitul pigment melanic, pigment care transformă pielea într-o originală şi nepreţuită umbrelă, care ne protejează de agresiunea radiaţiilor solare. *Ce ne-am face oare fără această umbrelă biologică, în zilele toride de vară, şi asta mai ales la mare şi la munte, locurile preferate pentru petrecerea concediului de odihnă?*

Aceluiaşi organ îi mai sînt proprii încă multe alte funcţii, motiv pentru care se consideră că profesorul H. Schultz din Bayreuth, Germania, o somitate în dermatologie, nu exagera prea mult considerînd întregul organism ca pe un laborator al pielii.

Prim-ajutor

Înţepăturile de insecte

Sezonul cald ne îmbie la petrecerea unui timp îndelungat în mijlocul naturii. Se poate întîmpla însă ca bucuria, relaxarea şi buna dispoziţie declanşate de generoasa mama-natură să fie brusc curmate de un incident banal, destul de neplăcut şi, uneori, cu implicaţii imediate grave asupra întregului organism. Aceasta, pentru că simptomele pe care le declanşează o înţepătură (sau mai multe concomitent) de viespe, albină sau bondar, se manifestă în primul rînd local, dar poate avea răsunet la nivelul întregului organism, dat fiind că veninul insectelor menţionate este toxic.

Ştiţi să recunoaşteţi simptomele locale?

✍ durere vie, înroşire a pielii la locul respectiv, apariţia unei umflături albicioase în zona centrală şi roşie în jur.

Dar pe cele generale?

✍ ameţeli, palpitaţii, respiraţie grea, chiar uşoară febră, urticarie generalizată, greţuri şi, uneori, leşin.

Care sînt măsurile de prim-ajutor?

✍ scoaterea pe cît posibil a acului insectei rămas în piele.

✍ se aplică pe locul înţepăturii o compresă cu alcool sau cu amoniac diluat - 1 parte la 5 părţi apă sau oţet -, în funcţie de ceea ce avem la îndemînă.

✍ în lipsă de altceva, se poate apela la scrumul de ţigară.

✍ ulterior se aplică o compresă cu apă rece sau gheaţă.

✍ în cazul apariţiei semnelor de reacţie generală a organismului, persoana trebuie transportată de urgenţă la cea mai apropiată unitate sanitară.

Dr. CONSTANTIN BOGDAN

Terapie naturală

SUNĂTOAREA (pojarniţa)

Sunătoarea este o plantă medicinală cunoscută din vechime de poporul nostru. Este răspîndită aproape în toată lumea, iar la noi este frecventă prin fîneţe, pe marginea drumurilor şi a pădurilor, prin locuri necultivate. Înfloreşte din iunie pînă în septembrie; florile sînt grupate la vîrful tulpinii şi ramurilor; sînt de culoare galbenă aurie prevăzute fiecare floare cu mici glande negre. Planta poate fi confundată cu alte specii neutilizate în terapeutică.

La ce e bună? Datorită hipericinii şi pseudohipericinei, uleiului volatil şi taninului, produsul are acţiune antiseptică, astringentă şi cicatrizantă. Flavonoidele sînt răspunzătoare de acţiunea vasodilatatoare şi hipotensivă. Acizii clorogenici şi cafeic alături de hipericină explică proprietăţile antiinflamatoare şi colagoge ale sunătoarei.

Cum se recoltează? Dimineaţa pe timp uscat părţile terminale (de 20-30 cm) îmbobocite şi înflorite, în coşuri sau lădiţe, nu îndesate în saci; imediat după recoltare se vîntură uşor spre a nu se încinge şi se pun la uscat pe hîrtii curate, în strat subţire într-o cameră bine aerisită. Se păstrează în pungi de hîrtie.

Cum se foloseşte? a) Intern: sub formă de infuzie 2% (2-3 căni pe zi) se administrează în colite, diaree şi colecistopatii. În bolile de ficat şi ulcere gastrice se foloseşte *„uleiul de sunătoare"* care se prepară astfel: 20 g sunătoare uscată şi mărunţită se îmbibă cu 20 ml alcool concentrat, iar după 12 ore se adaugă 200 ml ulei de floarea soarelui; amestecul obţinut se ţine trei ore pe baia de apă la fierbere agitînd din cînd în cînd. După 2-3 zile de repaus se filtrează, iar după 24 de ore se filtrează din nou. Se administrează între mese sub formă de picături. b) Extern: se folosesc infuziile mai concentrate de 10-15 la sută sub formă de gargarisme în inflamaţiile gingiilor şi ca cicatrizant în arsuri şi răni sub formă de cataplasmă.

Utilizări populare - la tăieturi, răni, arsuri se foloseşte „untul de sunătoare", rezultat din florile plămădite în untdelemn cîteva zile, la soare ori la căldură pînă la 40°C. Se strecoară şi cu lichidul rezultat se ung ţesuturile bolnave.

ATENŢIE: Numai planta ale cărei flori galben aurii au pe ele mici glande negre şi ale cărei frunze privite în transparenţă prezintă nişte puncte translucide (de unde denumirea de perforatum) este medicinală. Aşa se înlătură confuzia cu celelalte specii nemedicinale.

DUMITRU RĂDUCANU

Medicul vă răspunde

Se pot opera varicele?

Cititorul *Pavel V. Constantin, din comuna Cîmpuri, judeţul Vrancea,* ne întreabă dacă se poate undeva opera de varice, boală de care suferă la ambele picioare, „...dar nu după metoda chirurgicală clasică, ci după o metodă modernă".

Pe cîte înţeleg din rîndurile Dv., stimate D-le Pavel Constantin, aveţi 65 de ani şi suferiţi de această boală de mai bine de 25 de ani. Deci boala este cît se poate de veche. N-aţi făcut bine stînd atît de mult timp cu braţele încrucişate. Nu veţi face bine nici de aici înainte, aşteptînd o nouă metodă, modernă, care să vă absolve de această suferinţă. Tratamentul clasic, chirurgical, a dat posibilitatea la mii şi mii de suferinzi de a scăpa de aceste suferinţe. Dacă mai întîrziaţi, aşteptînd o metodă mai modernă de tratament, riscaţi să vă confruntaţi cu inevitabilele complicaţii, care vă vor îngreuna şi mai mult situaţia. Aşa că, prezentaţi-vă cît se poate de repede, la vreo clinică de chirurgie cardiovasculară dintr-un oraş din apropiere, de preferinţă din Iaşi, sau de la Spitalul Fundeni din Capitală, avînd asupra Dv actele necesare în vederea internării, respectiv biletul de trimitere, eliberat de policlinica de care depindeţi, talonul de pensie, şi buletinul de identitate.

Dr. ANDREI ONU

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

ANCA DONŢU

Cum să treci peste stările depresive

- Cititorul nostru Mihăiţă, din Bîrlad, are 25 de ani, lucrează la un patron, dar are o serie de probleme. Cînd cineva îi spune o vorbă rea, intră într-o stare depresivă şi se blochează. Are tendinţa de a se izola, se simte nedreptăţit şi se confruntă cu o serie de prejudecăţi care îl fac să se simtă respins. Are nevoie de un sfat şi nu are cine să i-l dea, nici măcar părinţii. Parcă nu s-ar mai duce la muncă şi se întreabă cum să treacă peste toate aceste lucruri. O serie de întrebări îl frămîntă şi ar dori un răspuns la ele: „Cum să îi suporţi pe oamenii care nu pot să te suporte la lucru şi chiar în cazul părinţilor? Cum să reacţionezi la interdicţii...? Cum să te comporţi atunci cînd cineva te minte, mai ales atunci cînd urăşti minciuna şi pe cei care mint?"

Dragă Mihăiţă, în viaţă întîlneşti oameni de diferite feluri, mai buni sau mai răi, depinde de firea şi de educaţia fiecăruia. În mod normal, dacă nu te înţelegi cu cineva, este mai bine să îl eviţi. Dar apar şi situaţii în care nu ai încotro, depinzi de persoana respectivă, aşa cum este cazul tău. Cred că îţi este greu, dar ar trebui să nu mai pui la suflet toate răutăţile pe care ţi le spun sau ţi le fac patronul şi colegii tăi. S-ar putea ca ei, văzînd că tu suferi, să rîdă pe seama ta şi să continue să te rănească; pentru unii oameni, acesta este un mod de a se distra. Poate că dacă ar vedea că ţie nu-ţi pasă, că nu-i iei în seamă, nu ar mai avea nici o satisfacţie şi ar renunţa. În definitiv, eşti aproape bărbat în toată firea şi ar trebui să impui respect celorlalţi prin atitudinea ta. Sfatul meu este să îţi vezi de treabă şi să îi laşi să se distreze cît vor. Interesul tău este să cîştigi bine şi ar trebui să te concentrezi asupra acestui lucru. Merită să iei în seamă ce îţi spun părinţii, persoanele apropiate, prietenii adevăraţi, cu toate că şi ei se pot înşela adeseori; dar nu merită să îţi pierzi serviciul pentru nişte oameni fără educaţie sau de o calitate îndoielnică.

Nu ştiu ce pregătire ai, cîţi ani de şcoală ai urmat, pentru a te sfătui unde altundeva ai putea să munceşti. Dar pot să îţi spun că nu trebuie să îţi pierzi curajul şi că ai putea să îţi cauţi alt loc de muncă, poate găseşti ceva chiar mai bine plătit, pentru a-ţi putea cumpăra cele necesare pentru pictat. Dacă ai succes, atunci poţi renunţa la postul de la vulcanizare şi astfel, scapi şi de actualul patron şi de colegii tăi.

Important în viaţă este să îţi fixezi un obiectiv principal şi, după aceea, să te gîndeşti ce ar trebui să faci pentru a-l îndeplini. Dacă eşti hotărît să reuşeşti, atunci nimic nu trebuie să te dea înapoi: nici răutăţi, nici greutăţi; nici colegi, nici familie sau prieteni. Străinii nu trebuie să conteze pentru tine. Cei apropiaţi trebuie să te înţeleagă şi să-ţi respecte sentimentele şi hotărîrile. Iar tu trebuie să îi determini să te accepte aşa cum eşti: dacă te vor vedea decis să faci ceva bun, dacă vor înţelege că nu te pot abate de la drumul tău, atunci te vor sprijini sau măcar te vor lăsa în pace.

Iar în încheiere, vreau să îţi dau un sfat: şeful are întotdeauna dreptate. Acest fapt este valabil peste tot şi trebuie să te obişnuieşti cu ideea, pentru a putea supravieţui la un loc de muncă. Dar nu este nici pe departe cel mai grav lucru şi, aşa cum ţi-am mai spus, important este ceea ce-ţi propui să realizezi. Îţi doresc mult curaj şi aştept să ne mai scrii, cu veşti bune.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Ce ne așteaptă după colț...

ALEXANDRU MIRONOV

...Adică mîine, dacă este să studiem corect anatomia secundei de astăzi, într-o lume aflată în fierbere globală - așa cum n-a fost niciodată, de la facerea ei.

Privind în mai rozul lucrurilor, descoperim că minunea numită *Internet*, rețeaua rețelelor democratizează - cel puțin - informația mai dihai decît orice for mondial. Iar mariajul dintre receptorul de televiziune și calculatorul personal duce la nașterea unei unelte care s-ar putea să fie necesar căminului nostru precum... cana de apă, ibricul de cafea, masa sau patul: se va numi *webTV* și va aduna, în același dispozitiv, radioul, televizorul, telefonul și PC-ul (TV+PC = webTV), scria revista americană „Newsweek", de unde am mai aflat că în 40% din casele americanilor (de nord) se găsește, instalat, un PC, în 90% - un televizor, în aproape toate, un telefon și, că, dincolo de informație, americanii mai pot căpăta, folosind aceste instrumente: bilete de călătorie, pe rețele înscrise pe *web*-uri specializate (dar toate sînt!), accesul la contul personal din banca unde își ține americanul banii, cumpărături diverse, prin comandă la magazinele înscrise pe rețea - unde marfa se și vede, la televizor sau pe ecranul PC-ului! - bilete la spectacole și - element esențial pentru ziua de mîine - să poate căpăta educație, se poate învăța, în teleclase organizate sau navigînd, individual, pe Internet). De altfel specialiștii spun că *webTV*-ul își poate oferi, deja, simultan, pe o „fereastră" de pe monitor, un film, pe alta cotele Bursei, în timp ce pe restul ecranului urmărești *site*-urile pentru, să zicem, lucrarea ta de licență!

...În aceeași ordine de idei funcționează deja (și la noi!) „cafenele *Internet*", grădinițe info, pentru cei mici, librării, chiar biblioteci pe PC, de fapt dischetoteci gigantice, din care toată lumea va lua, după dorință, plătind o taxă - ceea ce înseamnă că viitoarele „generații *www*" (*www* fiind acronimul de la *World Wide Web* - rețeaua mondială de rețele) vor avea o altă poziție în bancă, pentru că altfel îi va fi accesul la pagina de cărți (ecranul) și de seris (tot ecranul) decît l-am avut noi, copiii „galaxiei Gutemberg". *PC*-ul oferă copiilor mai multă informație, mai multe jocuri, noțiuni din ce în ce mai complexe, la vîrste tot mai tinere - și este clar că schimbarea lumii nu mai poate fi oprită. De altfel, cum spune profesoara Brenda Laurel: *sîntem născuți pentru a ne crea unelte și a ne lua astfel soarta în mîini.*

...Pe *Internet* ne așteaptă, de altfel, pe toți, însăși economia de piață! Mii de rețele de posturi de radio - practic localizate nicăieri - sau de televiziune („spionii viitorului" se află deja printre noi - rețele ca *MTV*, *CNN*, *Cartoon Network* sau *Eurosport*), locuri de muncă, oriunde pe Pămînt și sute de miliarde de dolari, în afaceri care așteaptă întreprinzătorii care le vor întrețese - deci o extraordinară unealtă a civilizației sfîrșitului de mileniu, croită mănușă pentru mileniul care vine, la îndemîna a miliarde de oameni. SUA, cu clarviziunea înainte mergătorilor ei a acordat deja 2,25 miliarde dolari pentru cablarea tuturor claselor de școală și universități. Iar parizienii și-au inventat chiar și o „sărbătoare pe *Internet*" (studenții politehniști instalînd un server chiar în Parlamentul Franței, deschis tururor la un sfîrșit de săptămînă). Pentru noi, cea mai bună ocazie de democratizare a PC-ului pot fi *taberele info* (Gălăciucul Vrancei fiind cel mai reușit exemplu) căci, în cele 225 de locuri de vacanță pe care le are Ministerul Educației Naționale, se pot instala cîte 4-5 *PC*-uri (detașate din școlile dotate cu mijloace info) dar și - acțiune foarte ieftină - în tabere de oraș ale liceelor, acolo unde copiii săraci, care nu merg în concedii cu părinții, își pot petrece timpul făcînd sport în curtea sau sala de sport a școlii, urmărind filme la un televizor dar mai ales luînd primul contact cu această „fierbinte" unealtă a civilizației secundei pe care tocmai o analizăm.

Dacă la „capătul firului" se află, chiar acum, domnul ministru al Educației naționale, cu atît mai bine...

DOSAR m

Căsătorie în familie: ADAM și EVA AU FOST AFRICANI

Din cele mai vechi timpuri, încă din momentul în care Omul a ridicat privirea din țărînă devenind ceea ce este în ziua de astăzi - FIINȚA GÎNDITOARE, respectiv „Homo sapiens sapiens" - o întrebare tulburătoare vine și revine obsesiv, ocupîndu-ne multe, puținele clipe de reflexie pe care ni le permite viața: Cine sîntem și de unde venim? O întrebare din care s-au născut religii și în jurul cărora s-au construit filozofii, s-au iscat controverse științifice. Cu fiecare răspuns încercat Omul s-a apropiat cu un pas (depărtîndu-se, totodată, ca de un miraj întrevăzut în deșert) de locul geometric al tuturor căilor cunoașterii, de Eden, respectiv de Paradisul pierdut o dată cu prima mușcătură din dulcele-amarul fruct al copacului binelui și al răului. Acum, în prag de mileniu, încercăm o schiță de bilanț al acestor răspunsuri, dintre care unele, de ultimă oră, par a ne apropia de o oarecare certitudine.

Răspunsul axiomatic al credinței

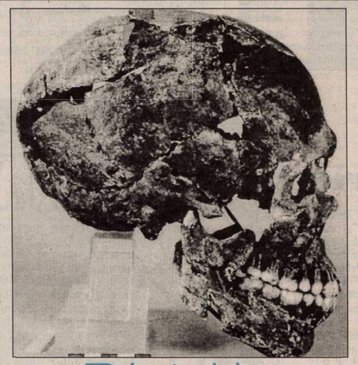

„Și a zis Dumnezeu: «Să facem om, după chipul nostru și după asemănarea noastră, care să aibă stăpînire peste peștii mării și peste păsările cerului și peste dobitoace și peste tot Pămîntul și peste toate jivinele care se tîrăsc pe pămînt.»

Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul său, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut, bărbat și femeie i-a făcut.

Și a privit Dumnezeu la toate cîte le făcuse și iată erau bune foarte. Și a fost seară, și a fost dimineață: ziua a șasea." (Facerea, cap. I: 27, 28, 31).

Astfel povestește Biblia apariția omului pe Pămînt, traducînd în limbajul său metaforic, potrivit înțelegerii păstorilor de acum cîteva mii de ani, lucrarea divină aflată la începutul tuturor lucrurilor. O lucrare sfîrșită și încununată cu facerea omului, în șase zile Dumnezeiești, zile ritmate altfel decît de trecerea diurnă a Soarelui pe bolta cerească; de altfel, Soarele, Luna și toate celelalte corpuri cerești nu fuseseră create decît în ziua a patra. (Facerea, cap. 1: 16)... Au fost șase zile cît șase miliarde de ani, după socoteala noastră pămînțească, după care Dumnezeu *„s-a odihnit în ziua a șaptea de toată lucrarea pe care o făcuse".*) (Facerea, cap. 2: 2). O zi a șaptea care durează și azi...

Și timp de mii de ani acesta a fost singurul răspuns pe care credincioșii l-au căpătat la întrebarea: *„De unde venim?"*... Și au crezut întrînsul, după cum cerea porunca: *„Crede și nu cerceta!"*.

Paleoantropologia sau căutarea răspunsului în trecut

Raționalismul caracteristic cercetării științifice nu și-a propus de la bun început să demoleze această credință. La urma urmelor, după o celebră replică de spirit, *„știința nu simte nevoia ipotezei existenței lui Dumnezeu pentru a explica lumea"*. Iar secolul XIX, o dată cu Darwin, aducea o explicație șocantă, dar convingătoare apariției omului: pur și simplu omul nu este decît rezultatul unui lung proces de selecție naturală, care l-a făcut să se desprindă la un moment dat din maimuță. Iar acest scenariu n-a suferit, de la apariția în 1859 a *„Originii speciilor"* - opera revoluționară a lui Charles Darwin - nici o schimbare majoră. Ceea ce nu înseamnă, însă, că lucrurile ar fi atît de simple cum par la prima vedere.

Este evident, pe de o parte, că omul nu este urmașul maimuțelor actuale. Cel mult, „vărul" lor. Așa încît s-a impus oamenilor de știință, respectiv paleoantropologilor, sarcina descoperirii strămoșului comun. Fosilele descoperite în anumite colțuri ale lumii păreau, totuși, a configura un traseu liniar al evoluției umane, de la pitecantropi la neandertalieni și pînă la omul modern. Fusese, cu alte cuvinte, suficientă apariția unei maimuțe mai dotată decît celelalte pentru supraviețuire, pentru ca motorul evoluției să facă restul.

Pe măsură ce erau descoperite fosilele tot mai multor hominizi - precursori ai omului modern -, lucrurile păreau însă să se complice, în loc de a se simplifica. Pînă nu demult, paleoantropologii nu identificaseră fosile ale unor primate ce dovedeau (datorită conformației scheletului) că dobîndiseră posibilitatea și obișnuința unei poziții verticale mai vechi de 10 milioane de ani. Strămoșul cel mai îndepărtat al omului (sau, dacă vreți, cel mai apropiat filogenetic de humanoizi) era încă socotit a fi o mică maimuță patrupedă, denumită *Proconsul*, care a trăit acum 20 milioane de ani. Așadar, 10 milioane de ani fuseseră necesari strămoșilor noștri îndepărtați spre a cîștiga posibilitatea să-și ridice fruntea (încă îngustă) spre cer.

În anii '60, însă, în Uganda, la Moroto, o echipă condusă de William Bishop descoperea resturile celui mai vechi strămoș comun (contemporan, de altfel, cu Proconsulul pe care îl detronează din poziția sa) pe care-l împărțim cu gorilele, urangutanii și gibonii. Era un animal din familia primatelor, de mai puțin de 50 kilograme, înalt de 1,22 metri, încă patruped, dar care reușea să se țină drept, suspendat de crengile arborilor. Descoperirea în anii '94-'95, de către o echipă americano-ugandeză, a altor părți ale scheletului confirma faptul că acest *Maropithecus bishopi*, cum a fost denumit, trăia, precum urangutanii actuali, cățărîndu-se lent pe ramurile de care se atîrna. Un mod de viață ce i-a condiționat conformația anatomică: un spate drept, femurul gros și solid, articulațiile umărului mobile și suple. Într-un cuvînt, toate caracteristicile necesare evoluției spre o poziție verticală.

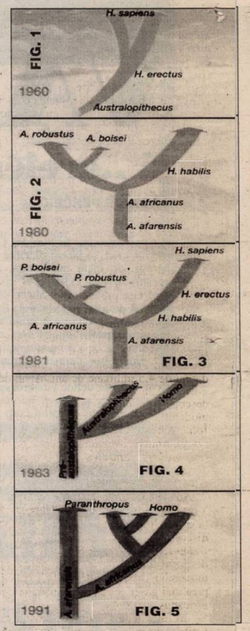

Homo sapiens sapiens - supraviețuitorul unei mari familii

Cele mai multe schimbări le-a suferit însă, în ultimele patru decenii, imaginea noastră despre configurația „arborelui genealogic" al omului modern. În anii '60, acesta era încă extrem de simplu, corespunzător imaginii darwiniste despre evoluție, în care omul era rezultatul final al unui lanț liniar de transformări, din care au ieșit toate speciile actuale. O concepție aproape aristotelică privind ordinea naturală, ce înglobează și rolul de „rege al creației" conferit omului de către divinitate (fig. 1).

Fosilele descoperite în anii '60 în Africa au subliniat însă realitatea contemporaneității parantropilor cu strămoșii omului. Arborele genealogic devenea unul *filogenetic*, mai ramificat, acest model fiind propus în 1967 de Philip Tobias, cel care a „inventat" noțiunea de *Homo habilis* ca treaptă evolutivă spre *Homo sapiens*. Separarea acestor două ramuri din trunchiul comun constituit de populațiile de *Australopitecus africanus* se va fi făcut acum circa 2,5 milioane de ani, cu precizarea că, în anii '80, a fost adăugată acestui trunchi comun specia *Australopitecus afarensis* a acărei reprezentantă de marcă este celebra Lucy (fig. 2).

Exact 20 de ani după descoperirea lui Lucy era găsit și craniul unui mascul din aceeași familie. Dar, aproape concomitent, și resturile unui alt australopitec, denumit *ramidus* (de la termenul arab „rami", însemnînd „rădăcină"), mult mai vechi, datînd de 4,5 milioane de ani. Apar, deci, noi modele menite a pune de acord descoperirile cu teoria. Se naște astfel modelul *„trunchiului comun"* propus de Johanson (unul din descoperitorii lui Lucy), trunchi comun reprezentat de *Australopitecus afarensis*, din care s-a desprins linia evolutivă a omului acum circa 3 milioane de ani (fig. 3).

În 1983, însă, lucrările echipei lui Yves Coppens puneau în evidență existența a trei linii evolutive care ar fi apărut direct din unele populații de *Australopitecus afarensis*. Singurul și marele defect al acestui model (care punea capăt modelului „trunchiului comun") era că nu prea mai găsea loc pentru *Australopitecus africanus*... (fig. 4)

În fine, după 1991, noile studii asupra fosilelor primilor „oameni" din Africa de Est conduc la ideea unei diversități de specii existente între 2,5 și un milion de ani vechime, ramurile „arborelui genealogic" al omului ramificîndu-se și mai mult prin descoperirea altor fosile în Africa de Sud (fig. 5).

Actualmente, „arborele" a căpătat mai degrabă configurația unui tufiș, cu mai multe „rădăcini" și mai multe „ramuri moarte" (linii închise), corespunzînd unei expansiuni a hominizilor acum circa 3-4 milioane de ani. Baza arborelui a „explodat", omul actual, *Homo sapiens sapiens*, aparînd ca rezultat al unui lung șir de încercări evolutive, în care celebra Lucy nu mai reprezintă decît o ramură închisă, ca și, mai tîrziu, populațiile de neandertalieni ce fuseseră o vreme considerate a fi strămoșii noștri direcți (fig. 6).

În realitate, în intervalul cuprins între 2,5 și 1,7 milioane de ani, mai multe linii ale speciei generice *Homo* (caracterizată de o viață colectivă, ce presupune un ineput de comunicare, de o poziție mai mult sau mai puțin verticală și de capacitatea de a utiliza și a fabrica unelte) au coexistat. Numai cei mai mobili, sub raportul ocupării teritoriului, dar și al modului de hrană - din ce în ce mai puțin legat de fructele pădurii tropicale - au supraviețuit, ajungînd, prin evoluție, pînă la noi.

Răspunsul geneticii: cheia e la noi

Evoluția geneticii - știință aparținînd eminamente secolului XX - a permis, mai ales în ultimii ani, analizarea genomului unei specii pînă la nivelul cromozomilor, a căror comparare devenea, deci, posibilă. Tehnicile folosite sînt prea specioase pentru a putea fi prezentate aici, dar este suficient să știm că diferite modalități de marcare și secționare a unui cromozom sau, mai mult, a unei gene permit o individualizare cu suficientă precizie pentru a deduce, prin extrapolare, identitatea genetică a individului căruia îi aparține. Oricum, în ciuda diversității practic infinite a indivizilor unei specii superioare (datorită îmnulțirii sexuate care face ca fiecare individ să fie heterozigot, deci reunind, într-o asamblare aleatorie, gene aparținînd în mod egal celor două sexe), pentru genetician omul rămîne definit de existența celor 46 cromozomi, dintre care doi sexuali. Acésta ar fi genul proxim al speciei Homo.

În ansamblul genelor unui individ, cel puțin două scapă, însă, variabilității datorate reproducției sexuate, ele fiind, teoretic, transmise ca atare de la o generație la alta: sînt cele cuprinse în mitocondrii (acestea fiind mici organite în interiorul celulelor, care le furnizează acestora energia, fiind prevăzute cu mici lanțuri de ADN independente de cele cuprinse în nucleu) și cele aparținînd cromozomului sexual Y, a cărui prezență determină apartenența individului la sexul masculin. Mitocondriile, datorită faptului că se transmit doar pe linie maternă (spermatozoidul pierzîndu-le pe cele aflate în „coada" sa în momentul fecundării ovulului), iar cromozomii Y dat fiind că se transmit exclusiv de la tată la fiu.

În realitate se constată însă diferențe în structura mitocondriilor sau a cromozomilor Y de la un grup de indivizi la altul, datorită mutațiilor intervenite în timp. Proprietate care a permis abordarea unei direcții de cercetare menită a stabili gradul de înrudire dintre indivizii aparținînd unor grupuri sau specii diferite. Procedînd la compararea, din aproape în aproape, a cromozomilor aparținînd unor specii diferite, se pot identifica elemente comune care pot fi socotite a fi ancestrale, aparținînd strămoșului comun virtual. Spre exemplu, constatarea că cimpanzeul, gorila și urangutanul posedă un cromozom identic cu cromozomul 6 uman indică faptul că strămoșul lor comun îl poseda deja. Și, conform principiului acceptat al parsimoniei, cea mai simplă ipoteză este cea mai probabilă.

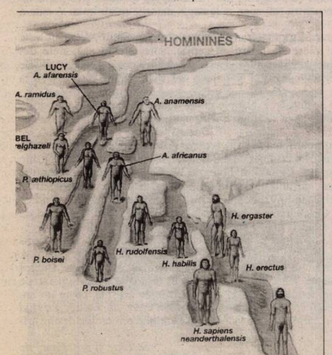

Și a urmat... Adam

Concluzia cercetătorilor americani nu a fost acceptată fără rezistență de către mediile științifice, care criticau în special numărul restrîns de femei cuprins în studiu. Încă de atunci a fost însă întrevăzută posibilitatea coroborării acestui rezultat cu cel ce ar putea fi obținut prin cercetarea cromozomului Y, deci a liniei masculine. Dacă rezultatele concordau, atunci căpăta o solidă confirmare.

Ceea ce s-a și întîmplat, în 1997, cînd Michael Hammer, genetician din cadrul Universității din Arizona, anunțau, de curînd, obținerea unor rezultate practic identice, care conduceau la identificarea părintelui umanității, a primului *Homo sapiens sapiens*, ***Adamul genetic virtual,*** în spațiul estului african, pe care îl ocupa acum circa 150000 de ani. Mai mult, au fost identificați și descendenții săi direcți, printre membrii unui mic trib sud-african, tribul Khoisanilor sau al Bushmenilor. Metoda folosită (deși mai laborioasă) nu diferă de aceea care a condus la descoperirea Evei: analizarea unor diverse secvențe ale cromozomului Y, căutîndu-se mutațiile care au permis trecerea de la o formă la alta). Odată realizată aceasta reconstituire, rămînea să se determine care secvență genetică este ancestrală (deci cea mai veche) în raport cu celelalte. În acest scop, ambele echipe au recurs la compararea secvențelor studiate cu cele existente în cromozomul Y al cimpanzeului, considerîndu-se, logic, că cele mai apropiate secvențe umane de cele ale cimpanzeului trebuie să fie, evident, și cele mai vechi, mai apropiate de cele aparținînd strămoșului lor comun. Restul a fost o „joacă de copii"...

M. Hammer a observat că o majoritate a bărbaților posedă o secvență genetică situată pe scara evolutivă a mutațiilor naturale imediat după secvența ancestrală identificată conform procedeului descris. În schimb, secvența ancestrală ca atare nu se întîlnește decît la unele populații africane, între care tribul Bushmenilor - înregistrează cu o frecvență de 20%, față de doar 3-5% la alte populații africane. Rezultate practic identice (cu mici deviații cantitative) cu cele obținute de echipa lui Peter Underhill.

În continuare, apelîndu-se la acela al „orologiu molecular" ce ritmează mutațiile spontane, ambele echipe au ajuns la valori apropiate în ceea ce privește datarea aparției acestui Adam african: 147000 de ani pentru Hammer și 162000 ani pentru Underhill.

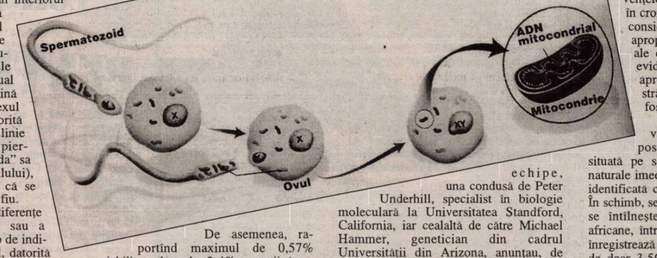

Două echipe de cercetători americani, lucrînd independent, s-au aplecat tocmai asupra mutațiilor înregistrate la nivelul cromozomului Y.

Cele două echipe, una condusă de Peter Underhill, specialist în biologie moleculară la Universitatea Standford, California, iar cealaltă de către Michael Hammer, genetician din cadrul Universității din Arizona, anunțau, de curînd, obținerea unor rezultate practic identice, care conduceau la identificarea părintelui umanității, a primului *Homo sapiens sapiens*, ***Adamul genetic virtual,*** în spațiul estului african, pe care îl ocupa acum circa 150000 de ani. Mai mult, au fost identificați și descendenții săi direcți, printre membrii unui mic trib sud-african, tribul Khoisanilor sau al Bushmenilor. Metoda folosită (deși mai laborioasă) nu diferă de aceea care a condus la descoperirea Evei: analizarea unor diverse secvențe ale cromozomului Y, căutîndu-se mutațiile care au permis trecerea de la o formă la alta). Odată realizată aceasta reconstituire, rămînea să se determine care secvență genetică este ancestrală (deci cea mai veche) în raport cu celelalte. În acest scop, ambele echipe au recurs la compararea secvențelor studiate cu cele existente în cromozomul Y al cimpanzeului, considerîndu-se, logic, că cele mai apropiate secvențe umane de cele ale cimpanzeului trebuie să fie, evident, și cele mai vechi, mai apropiate de cele aparținînd strămoșului lor comun. Restul a fost o „joacă de copii"...

M. Hammer a observat că o majoritate a bărbaților posedă o secvență genetică situată pe scara evolutivă a mutațiilor naturale imediat după secvența ancestrală identificată conform procedeului descris. În schimb, secvența ancestrală ca atare nu se întîlnește decît la unele populații africane, între care tribul Bushmenilor - înregistrează cu o frecvență de 20%, față de doar 3-5% la alte populații africane. Rezultate practic identice (cu mici deviații cantitative) cu cele obținute de echipa lui Peter Underhill.

În continuare, apelîndu-se la acela al „orologiu molecular" ce ritmează mutațiile spontane, ambele echipe au ajuns la valori apropiate în ceea ce privește datarea aparției acestui Adam african: 147000 de ani pentru Hammer și 162000 ani pentru Underhill.

În loc de concluzie...

Așadar, avem probe suficiente (dacă ținem seama de cele oferite de „Eva genetică", dar și de cele reieșite din studiul fosilelor) pentru a stabili faptul că ***Homo sapiens sapiens*** *a apărut în Africa, acum circa 150000 de ani. Putîn timp mai apoi, o mutație întîmplătoare a modificat patrimoniul genetic al acestui strămoș ancestral și toamai posesorii acestei gene derivate au fost cei ce au migrat, ulterior, populînd întreaga planetă. Singură Africa a mai practicat „căsătoria în familie" a celor mai vechi oameni, urmașii acestora regăsindu-se astăzi în micul trib al Bushmenilor.*

Dar asupra traseelor, motivațiilor, cronologiei și probelor existente în problema istoriei migrațiilor strămoșilor ancestrali vom reveni într-un număr viitor.

Dosar realizat de **MARIAN GRIGORE**

Primul om care a căzut pe Lună!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

▼Mai întîi o scurtă precizare la textul articolului anterior: Armstrong și Aldrin au adus, totuși, pe Lună, o cameră de luat vederi, un reflector laser, o velă destinată „vîntului solar" și o stație științifică automată de tip ALSEP... Iată, deci, că au avut și sarcini științifice...!

▼Revenind la APOLLO-12, în timp ce Gordon, la bordul cabinei „Yankee Clipper" se afla pe orbita de parcare circumlunară, astronauții Conrad și Bean părăsiseră Modulul lunar INTREPID, începînd prima din cele două expediții lunare în noua bază din Oceanul Furtunilor, fiecare dintre ele durînd peste 3,5 ore...

▼Ei au instalat camera TV, o antenă parabolică, o mică colorimetrică pentru depistarea nuanțelor culorilor, drapelul american, vela solară din aluminiu și aparatele din componența stației științifice automate ALSEP, alimentată de un generator radioizotopic SNAP-27.

▼Deși au acuzat dificultăți de acomodare la lumina solară prea puternică din acea zonă, Pete (Conrad) și Al (Bean) s-au acomodat foarte repede cu mersul pe solul selenar ușor săltat și cu picioarele apropiate, poate chiar prea repende (!) deoarece, în euforia începutului cu succes a primei și celei mai dificile părți a misiunii, Conrad a sărit în sus și și-a... pierdut echilibrul, devenind primul pămîntean care a experimentat o căzătură pe Lună!

▼Iată cum descria chiar Conrad acest eveniment: „...Am coborît treptele scării, am ocolit în spatele LM-ului și am privit în direcția aceea. «Surveyor» era acolo. M-aș fi frecat la ochi dacă aș fi putut... Primul lucru pe care l-am remarcat a fost ușurința cu care se poate face orice mișcare. De fapt, sprinteneala aceasta mi-a dat senzația neplăcută că aș putea cădea oricînd. După vreo zece minute această teamă a dispărut și mersul pe Lună a devenit o adevărată plăcere... Întreaga noastră misiune a fost foarte plăcută, inclusiv căzătura mea în cap...

Al (Bean) și cu mine ne entuziasmăm... în general, pentru ceea ce facem... Cei care ne cunosc consideră că felul cum am reacționat era perfect normal pentru noi... Cînd am pășit pe Lună și ne-am dat seama că putem să ne îndeplinim sarcinile acolo, am resimțit, fără îndoială, o stare de euforie. Am fost fericiți că lunile de antrenament, de efort, au fost rodnice...". Deci, vina pentru căzătura a purtat-o... euforia!

▼Ambii selenauți au vizitat și fotografiat stația automată SURVEYOR-III, aselenizată încă de la 20 aprilie 1967; cu ajutorul unor clești speciali au fost detașate mostre de cabluri și conducte și a fost demontată camera de luat vederi. Totul a fost transportat în etajul superior al Modulului lunar și, ulterior recuperat la revenirea astronauților pe Pămînt, spre a fi analizate influențele cosmosului asupra materialelor fabricate pe Terra.

▼Din cele peste 31,5 ore petrecute pe solul prăfos al bazei spațiale din Oceanul Furtunilor, astronauții Conrad și Bean au folosit pentru excursii selenare extravehiculare aproape 7,5 ore (aprox. 25%!), în care timp, în afara instalării aparatelor științifice și vizitării stației SURVEYOR, au fost recoltate 34 kg de mostre de rocă lunară și de praf (regolit). Au fost fotografiate cratere de diferite dimensiuni, roci, denivelări ale terenului.

Minunile lumii

MAREA PIRAMIDĂ ŞI BILETUL DE AUTOBUZ

Astăzi, cînd placarea exterioară, din piatră şlefuită, nu mai există, s-au putut număra 203 rînduri de piatră, fără cele din vîrf, care lipsesc. Înălţimea medie a blocurilor de piatră e de 0,68 m; cele mai mari, îndeosebi de la bază, ajung pînă la 1,10 m ! Potrivit unor calcule, volumul piramidei se compune din 2.300.000 de blocuri, fiecare cu un volum mediu de 1,100 mc. Cu această piatră s-ar putea ridica un zid de 2 m înălţime şi 0,3 m lăţime, plus fundaţia, cu o lungime de 3.152,9 km, adică lungimea totală a... frontierelor terestre, fluviale şi maritime ale României!

ADRIAN HOAJĂ

S-au scris zeci de mii de pagini, dacă nu şi mai mult, de-a lungul vremilor, despre fabuloasele cunoştinţe de astronomie, geodezie şi matematică deţinute de anticii egipteni, cunoştinţe încifrate în construcţia Marii Piramide. E imposibil de cuprins cu mintea, azi, această imensă bibliografie scrisă în aproape toate limbile Pămîntului... E greu chiar şi să faci o selecţie, cît de sumară, fără să încerci sentimentul că te-ai pierdut într-un hăţiş de informaţii în care numai bunul simţ şi propria cultură par, uneori, să nu te mai ajute în a cerne informaţia cu adevărat valoroasă de speculaţie şi fantasmagorie. De altfel, titlul acestui episod ne-a fost sugerat de exasperarea unui om de ştiinţă francez care, sătul de toate aiurelile puse în seama

Piramida de la Meidum a regelui Snefru.

Marii Piramide, a exclamat într-o bună zi: „Pot să dovedesc că egiptenii au înscris în datele numerice ale Marii Piramide şi dimensiunile actuale ale unui bilet de autobuz parizian!". Firește, lucrurile nu stau chiar aşa! Ba, putem zice că nu stau chiar deloc...

Dar să începem cu acelaşi Herodot, care afirmă că preoţii egipteni l-au învăţat că proporţiile stabilite pentru Marea Piramidă, între latura bazei şi înălţime, erau astfel calculate încît pătratul construit pe înălţime (avînd înălţimea drept latură) egala exact suprafaţa fiecărei feţe triunghiulare. Este prima referire despre măiestria geometrilor şi arhitecţilor egipteni.

Făcînd un salt în timp, pînă la mijlocul veacului trecut, să reţinem că un confrate englez, ziaristul John Taylor, care era şi un excelent matematician, publica o carte în care susţinea, primul, că raportul dintre înălţimea Marii Piramide şi perimetrul bazei este egal cu raportul dintre diametrul cercului şi lungimea circumferinţei şi că unitatea de măsură fusese dedusă din... diametrul polar al Pămîntului! El a fost cel ce a deschis lungul şir al oamenilor de ştiinţă moderni care s-au lăsat prinşi în capcana „piramidomaniei", ca să zicem aşa! Cercetătorii care au urmat lui Taylor, pe lîngă faptul că i-au confirmat ipotezele, au dezvăluit că anticii greci, înaintea cărora ne tot extaziem pentru marile lor înfăptuiri ştiinţifice, par să fi fost mici copii faţă de egipteni! Bunăoară, ştim bine că în secolul III î. Ch., deci cu peste două milenii DUPĂ înălţarea piramidei lui Kheops, grecul Arhimede a demonstrat „primul" că valoarea lui π este de 3,1428 - cu primele două zecimale exacte. Ei bine, cercetătorii de azi au descoperit că, dacă socotim perimetrul bazei Marii Piramide (4 x 232,805 m = 931, 22 m) drept lungimea circumferinţei unui cerc şi luînd înălţimea piramidei (148,208 m) drept raza aceluiaşi cerc, vom obţine 3,1415982 - adică o valoare în care primele cinci zecimale sînt exacte! Dacă vom rotunji această valoare, obţinem binecunoscutul 3,1416 pe care-l învăţăm şi-l folosim la şcoală!

Alţi matematicieni au demonstrat că enigmaticii constructori egipteni au încifrat în Marea Piramidă şi vestitul „triunghi de aur", precum şi triunghiul dreptunghic zis „al lui Pitagora" (triunghiul cu laturile unghiului drept 3, 4 şi ipotenuza 5), pe care le cunoşteau cu peste 2500 de ani î. Ch.!

Firește, informaţiile matematice sînt cu mult mai ample, dar şi cele evocate aici credem că sînt relevante pentru înaltul nivel al geometriei egiptenilor.

Cercetările întreprinse de geodezi au relevat alte fapte încă şi mai uimitoare. Se ştie că unitatea de măsură folosită de preoţii egipteni pentru lungime era „cotul sacru" care, utilizat şi la construcţia Marii Piramide, se mai numea şi „cotul piramidal". Ei bine, acesta reprezintă a zecea milioana parte din raza polară a Pămîntului şi este egal cu 0,635660 m, adică aproximativ valoarea razei polare a Terrei, exprimată, firește, în kilometri. Dacă iertăm imprecizia „instrumentelor de măsură" ale contemporanilor lui Kheops, care nu aveau la îndemînă sateliţi capabili să măsoare cu maximă fineţe toţi parametrii geofizici, vom constata că această valoare este extrem de apropiată de cea cunoscută nouă azi, înscriindu-se, am putea zice, în limita erorilor admisibile!

Cît priveşte amplasarea pe teren a piramidei, cele patru feţe ale acesteia sînt orientate către cele patru puncte cardinale. Prelungirea diagonalelor bazei cuprinde, în sectorul nordic, întreaga deltă a Nilului, iar axa N-S a bazei împarte delta în două părţi egale ca suprafaţă şi chiar ca formă. Dacă luăm în considerare centrul bazei, acesta se află pe paralela 30º N, cu o infimă abatere (1'9"), şi pe meridianul 31º 7'E. Aceste coordonate, la o primă vedere, poate că nu spun mare lucru, dar, dacă aflăm că atît meridianul, cît şi paralela traversează cea mai mare întindere de uscat, iar meridianul împarte uscatul în exact două părţi egale, atunci s-ar putea să le dăm dreptate acelor savanţi care au propus şi susţin ca meridianul 0º să nu treacă, arbitrar, pe la Greenwich, orăşelul din Anglia fără nici o virtute geografică sau geodezică mai acătării decît, să zicem, Caracal, ci prin axa Marii Piramide!!

După cum spuneam, cele patru feţe ale piramidei sînt riguros orientate spre cele patru puncte cardinale. Mare lucru, am putea spune, dar credeţi că-i chiar atît de simplă o astfel de întreprindere?! Nicidecum, de vreme ce busola nu indică decît cu aproximaţie polul magnetic, pol deviat faţă de cel geografic, Soarele descrie mereu arce diferite, iar Steaua Polară, cît e ea de „polară", e oarecum „pe lîngă" prelungirea axei terestre, aceasta din urmă evoluînd permanent pe o circumferinţă (cercul de precesie, enunţat pentru „prima dată" de Hipparch, în anul 130 î. Ch.). Cu scuzele de rigoare pentru limbajul oarecum arid al explicaţiilor ce urmează, se ştie că axa Pămîntului oscilează în jurul centrului planetei astfel încît cercul de precesie descris în planul eclipticii are drept centru polul ecliptic, determinat de axa ce străbate centrul Pămîntului, perpendiculară pe planul eclipticii. Cercul de precesie se „închide" - e un fel de a spune, întrucît întregul Sistem Solar se deplasează - în aproximativ 25.800 de ani, astfel încît pe măsură ce axa polilor tereştri se orientează spre alte stele, acestea, la rîndul lor, vor fi socotite de noi ca fiind „stele polare"!... Mai mult decît atît, în 1577 celebrul astronom danez Tycho Brahe a vrut să orienteze observatorul său de la Uraniborg şi tot ce a putut face, după multă trudă, a fost să-i fixeze orientarea nord-sud cu o deviere de aproximativ 18'. Cam aceeaşi deviere o are şi vestitul Observator din Paris, amplasat în 1666. Ei bine, „primitivii" ăia de egipteni au izbutit să-şi amplaseze colosul de piramidă cu o eroare de aproape cinci ori mai mică, devierea acesteia pe direcţia nord-sud fiind de numai 4'35", o extraordinară performanţă pe care abia în zilele noastre o putem depăşi, ce-i drept, cu ajutorul sateliţilor, al tehnicilor GPS şi al computerelor!!... Cum de au reuşit egiptenii faraonilor, ce metode au folosit - va rămîne, poate pe veci, o enigmă...

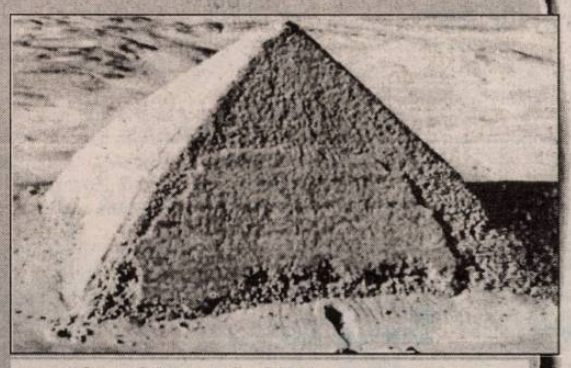

Piramida romboidală de la Daşur.

S-a mai constatat că axa coridorului descendent din interiorul piramidei a fost îndreptată către un punct de pe cercul de precesie care, în anul 2170 î.Ch., corespundea cu poziţia stelei Alpha din constelaţia Balaurului, cunoscută de astronomi sub numele de Alpha Draconis. Acum peste 4000 de ani, aceasta era „adevărata" Stea Polară a vremii şi se pare că, astfel, constructorii au dorit să-şi „dateze" opera. Cum, adică, să şi-o dateze?! Actuala Stea Polară (Alpha din constelaţia Ursa Mică) joacă acest rol pentru doar cîteva sute de ani şi ea se va afla abia în anul 2100, deci în prag de secol XXII, la cea mai mică distanţă de cercul de precesie!... Lucru similar cu cele întîmplate, cu mii de ani în urmă, în perioada celei de-a IV-a dinastii, şi cu Alpha Draconis...

Dar, dacă vă pasionează astfel de stranii minuni ale lumii, peste care s-au aşternut vălurile mileniilor şi colbul uitării, ne vom întîlni din nou săptămîna viitoare...

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

Mănăstirea Arnota

Mănăstirea Arnota este una dintre cele mai cunoscute ctitorii ale lui Matei Basarab.

Aflată pe teritoriul comunei Costeşti, ea a fost înălţată după unele surse în 1634, după altele între 1633-1636 pe locul unei biserici mai vechi - aşa cum o dovedesc săpăturile efectuate sub egida Direcţiei Monumentelor Istorice în 1974 - şi are hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril".

Între anii 1705-1706, marele iubitor de artă care a fost Constantin Brîncoveanu o supune unor serioase reparaţii, adăugîndu-i pridvorul cu turlă şi reconstruindu-i tîmpla altarului, o adevărată bijuterie sculptată în stilul brîncovenesc, adusă în 1913 la muzeul din Bucureşti. Uşa bisericii a fost sculptată în lemn de castan în vremea cînd Constantin Brîncoveanu era vel-logofăt, după cum afirmă inscripţia slavonă de pe ea. Această uşă păstrează pictura originară, făcută în timpul lui Matei Basarab, restaurată o dată cu „zugrăvirea" pridvorului. Alături de portretul ctitorului, aflat în biserică, pictura uşii este de mare valoare artistică.

Faţadele bisericii sînt împărţite în două registre cu ajutorul unui brîu de cărămidă aparentă. Cel inferior este decorat cu firide rotunjite iar cel superior cu ocniţe adîncite. Pereţii şi cele două turle: una deasupra naosului şi una deasupra pridvorului, au ornamentaţii de cărămidă aparentă, în ciubuce.

Mănăstirea este restaurată între 1852-1856 de domnitorul Barbu Ştirbei, care construieşte alte chilii în locul celor vechi, dărîmate, apoi în 1934 cînd în una din noile încăperi se amenajează un mic muzeu pentru odoarele de aici.

În pronausul bisericii este înmormîntat Matei Basarab, al cărui trup fusese depus la Tîrgovişte la 9 aprilie 1954 şi adus la Arnota după răscoala Seimenilor. Tot aici au fost mutate de la Alba Iulia, în 1648, rămăşiţele lui Danciu, vel-vornic, tatăl lui Matei Basarab, fost oştean al lui Mihai Viteazul.

Biserica şi întregul ansamblu mănăstiresc au suferit restaurări importante în secolul nostru, încercînd să se conserve cît mai bine cu putinţă, artă, istorie şi credinţă specifice spiritualităţii româneşti.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

UN EGIPTOLOG EXILAT PENTRU ÎNALTĂ TRĂDARE

Pe cînd avea 12 ani, într-o compunere citită la şcoală, François Champollion se declarase republican, considerînd şi argumentîndu-şi opţiunea politică, prin aceea că această formă de guvernămînt este singura care poate facilita libertatea de gîndire, de exprimare şi de manifestare a ştiinţei. Anii au trecut şi din iulie 1809, tînărul academician, în vîrstă de 19 ani preda istoria la Universitatea din Grenoble. Cum era de aşteptat, între colegi s-a instalat invidia. Cu intrigi şi duşmănie, cei mai în vîrstă, care se simţeau umiliţi, au reuşit să-l discrediteze în aşa fel încît conducerea Universităţii i-a redus profesorului adolescent salariul la un sfert. Ca „scuze" au fost citate declaraţiile prin care Champollion proclama „că scopul cel mai înalt al cercetării istorice este adevărul, înţelegînd prin aceasta un adevăr absolut şi nu un adevăr bonapartist sau burbonic. Aşadar, pretindea, pur şi simplu, independenţa ştiinţei. Scrie: «Soarta mea este pecetluită. Sărac ca Diogene, îmi voi cumpăra un butoi şi o pînză de sac, în loc de haine. Iar cele necesare pentru trai sper să le capăt datorită mărinimiei vestite a atenienilor»".

Cu toate piedicile, pasiunea lui pentru Egipt se transformă în obsesie. Studiază, alcătuieşte un dicţionar al limbii copte, dar şi piese de teatru (Ifigenia), apreciate în saloanele din Grenoble, compune melodii, imnuri intonate de mulţime, scrie eseuri şi lucrări despre secretele civilizaţiei egiptene fără să îi pese de prăbuşirea lui Napoleon sau, mai apoi de ceea ce istoria a consemnat ca cele „O sută de zile".

Europa e zguduită de răsturnare: se întoarce Napoleon. Şi iată-l pe cuceritor la porţile oraşului Grenoble, cea mai importantă bază strategică a Franţei, care-l va primi ca pe un aventurier, şi de unde va pleca Împărat.

Champollion se află printre cei care participă la întrevedere. Primarul oraşului îl prezintă, Împăratul află despre studiile tînărului, este fascinat de erudiţia lui, îi vorbeşte despre propriile încercări lingvistice... „Doi cuceritori ai Egiptului, notează W. Ceram în Zei, morminte, cărturari, stau acum faţă în faţă. Unul, urmînd planurile lui politice, ocupase ţara Nilului în dorinţa de-a o face să renască şi, auzind de limba coptă, se însufleţise şi se hotărîse s-o ridice la rangul de limbă oficială a ţării. Celălalt nu văzuse niciodată Egiptul, dar îl privise de nenumărate ori cu ochii minţii şi îl va cuceri mai tîrziu prin forţa ştiinţei şi raţiunii sale".

Din nou Napoleon se prăbuşeşte şi este trimis pe insula Sfînta Elena, iar Champollion, după ce crease „Liga Delfice", prin care îşi exprima dorinţa de libertate, cade în dizgraţia regaliştilor. Este concediat, exilat pentru înaltă trădare şi în acel an şi şase luni de exil începe studiul hieroglifelor. Eforturi fantastice, sănătate şubrezită, un nou proces de înaltă trădare, îl fac pe tînărul academician să părăsească, pe ascuns, în 1821 oraşul. Cu toate acestea, peste un an, publică lucrarea care îl va face celebru în toată lumea: *„Scrisoare către dl. Dacier privind alfabetul hieroglifelor fonetice"*. Este o carte de mare valoare care conţine principiile descifrării hieroglifelor.

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU

■ Mai ceva ca-n „Zbor primejdios”

PILOT LA... 81 DE ANI!

Întîmplarea de mai jos a stîrnit vîlvă în Statele Unite, toţi grăbindu-se să-l califice pe protagonistul ei drept un erou. Robert Kupferschmid, un bătrîn în vîrstă de 81 de ani, se afla la bordul unui avion Cessna 172, pilotat de prietenul său, Wesley Sickley. Totul părea în ordine, cerul era senin, vizibilitatea perfectă, cînd, la un moment dat, Wesley are un atac de cord fatal şi moare, apăsînd cu pieptul pe manşă şi aruncînd, astfel, avionul, într-un picaj extrem de rapid. Fără să-şi piardă cumpătul, Robert a aplecat pe spate corpul prietenului său şi a preluat comanda avionului, deşi nu mai pilotase în viaţa lui un avion. Văzîndu-l pe Wesley cum folosea aparatul de radio, a procedat la fel şi a solicitat ajutor. Norocul lui a fost că apelul disperat i-a fost auzit de Mike Bowen, un pilot amator, care zbura, în cadrul unui program de antrenament, la mică distanţă. Intrînd în legătură cu bătrînul, Mike i-a explicat ce anume butoane trebuie să apese şi cînd, în aşa fel încît să redreseze aparatul. Acţionînd „pe pipăite”, cum s-ar spune, octogenarul a reuşit să reia controlul asupra bolidului în cădere liberă. Cum cel mai apropiat loc de aterizare era la Mount Vornfort Airport, Bowen a luat legătura cu oficialităţile de acolo, pentru a le solicita sprijinul. În acest moment, un alt avion, condus de Eddie

Merchant, s-a apropiat de ei. Ghidat şi încadrat de cei doi, bătrînul Robert a reuşit să se înscrie pe pista aeroportului şi să încerce aterizarea. Deşi aceasta a fost forţată - avionul a aterizat sub un unghi de 30 de grade, ceea ce l-a făcut să ia un „salt” de circa 300 de metri pînă să revină iar pe pămînt - curajosul octogenar a scăpat doar cu cîteva răni uşoare, făcîndu-l pe Mike Bowen, „ghidul” bătrînului în această insolită călătorie, să exclame, ironic: „O aterizare reuşită este atunci cînd eşti, totuşi, în stare, să pleci acasă pe propriile picioare!” *(G. Tudor)*

■ Unde duc ghinioanele?

LA... SCHIMBAREA SEXULUI!

Tată alcoolic şi violent, mamă ce se refugia aproape zilnic la un amant de duzină, sărăcie lucie... Iată circumstanţele în care Donna Winter s-a decis, la 18 ani, să-şi ia lumea în cap. Zis şi făcut. Pe atunci, acum unsprezece ani, locuia în nordul SUA, în statul Montana. A ieşit la şosea şi-n cel mai pur stil american a colindat ţara cu autostopul în căutare de slujbe şi de un acoperiş deasupra creştetului. În desele ei popasuri, a fost chelneriţă şi spălător de vase, a îngrijit copii şi bătrîni, a plimbat cîini de rasă şi a cules roadele livezilor. Nu s-a prostituat niciodată, a făcut dragoste doar atunci cînd s-a considerat iubită... Şi de aici i s-a tras necazul: atunci cînd reuşise să strîngă bani de o casă, pe la 24 de ani, ultimul logodnic a părăsit-o luîndu-i drept amintire toată agoniseala!

Răzbunare!, şi-a zis Donna. Iar strategia a fost pe măsura furiei sale. A pîndit, în lumea bună din Phoenix, Arizona, un milionar în vîrstă, văduv sau necăsătorit. Deghizată în studentă, îmbrăcată elegant şi decorată cu podoabe de împrumut, l-a prins în mreje pe Greg Linosky, de 64 de ani, proprietar al unui lanţ de magazine de antichităţi. În ciuda vîrstei, Greg nu se prea pricepea la femei şi i se părea suspect că îl curtează atît de multe. Dar tinereţea Donnei l-a fermecat şi-n 1995 s-au căsătorit pe un iaht, în Golful San Francisco... Însă viaţa i-a făcut din nou figura, numai după un an de mariaj înfloritor: Greg a fost găsit împuşcat şi criminalul, neidentificat nici pînă azi, a regizat asasinatul astfel încît vina să cadă asupra ei. Mobilul? Moştenirea fabuloasă. Neavînd alibi, Donna a fost anchetată sub stare de arest aproape zece luni, apoi a fost eliberată din lipsă de probe concludente. Rudele lui Greg au tîrît-o apoi într-un proces de moştenire care nu s-a finalizat nici astăzi. Între timp, „studenta” a redevenit chelneriţă şi trăieşte iar de pe o zi pe alta, ferindu-se de bărbaţi ca şarpele de mangustă. Donna s-a jurat că dacă „pune mîna” pe o parte din averea defunctului ei soţ, îi investeşte într-o operaţie de schimbat sexul... *(P. Ioan)*

(În fotografiile de mai sus, Donna şi răposatul Greg)

■ Mîndrie texană

NAŞTERE NEOBIŞNUITĂ

O tînără din New York urma să dea naştere unui copil. Dorinţa ei fierbinte era ca acest copil să se nască pe pămîntul Texasului natal. Din nefericire, viitoarea mamă nu putea părăsi oraşul New York şi atunci a găsit o soluţie originală.

În cîteva borcane, i s-a adus pămînt texan, care a fost sterilizat, pus în pungi şi plasat pe masa de naştere a tinerei care a devenit mama unui băiat de patru kilograme!

Medicii n-au avut nimic de obiectat faţă de această ciudată cerere, ba, dimpotrivă, au socotit-o stimulativă faţă de o femeie întotdeauna agitată în asemenea situaţii grele.

„Un texan rămîne, întotdeauna, texan şi nu se poate naşte decît pe pămînt străbun” a spus fericita mamă. *(I. Stoica)*

FENOMEN DE RESPINGERE

Cînd Rosalind Mitchell a fost aleasă consilier municipal la Bristol, în luna mai, anul trecut, ea încă se numea David Spry. Nu ajunsese să-şi realizeze schimbarea de sex. Prima oară, cînd s-a prezentat la o reuniune fiind machiată şi îmbrăcată femeieşte, nimeni dintre laburişti nu s-a opus ca ea să-şi menţină funcţiile. Recent însă, după cum relatează „The Guardian”, Rosalind a fost atacată de un grup de femei din localitatea Labour. Cu o diferenţă de un vot, ea a fost declarată persoana non grata. „Pentru majoritate, ea rămîne... el, David Spry”, a declarat purtătorul de cuvînt al partidului laburist.

LA PESCUIT DE... MAŞINI

Ofiţerii de poliţie finlandezi Kimmo Jokinen şi Markus Kiiskinen prezintă prototipul unui harpon instalat în partea din faţă a maşinii de poliţie. Harponul e destinat să stopeze automobilele ai căror şoferi refuză să oprească în urma somaţiilor agenţilor de circulaţie şi se lansează în curse nebuneşti. (D. Măran)

Vrăjitorii şi... impozitele

În Ungaria, toţi sînt egali în faţa legilor, inclusiv Uniunea Vrăjitorilor Unguri, care numără peste 8000 de membri şi, pe cît se vede, prosperă, o dată ce i se pretinde să achite impozite. Totuşi, vrăjitorii se opun cu îndîrjire, făcînd referire la faptul că uniunea lor e înregistrată ca... organizaţie religioasă. Potrivit legilor maghiare, asemenea uniuni nu numai că sînt scutite de impozite, dar au dreptul la unele subvenţii din partea bugetului de stat. După cum susţine vrăjitorul şef, care s-a prezentat presei sub numele de Cezar, serviciile pe care membrii organizaţiei sale le aduc populaţiei sînt comparabile cu cele bisericeşti. Vrăjitorii organizează pentru cei ce doresc ceremonii matrimoniale, înmormîntări şi alte servicii de acest fel.

Săptămîna 13 - 19 iulie

TVR 1

LUNI **10.00** Ferestre deschise (r) **12.05** Universul cunoașterii **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.30** Scena **18.10** Desene animate **18.35** Serial: „Katts și câinele" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție" **21.50** Serial: „Nimic sfînt" **23.00** Ciclism: Turul Franței **0.10** Serial: „Canary Wharf" **0.35** Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI **6.00** România, ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **16.00** Emisiune în limba maghiară **18.10** Desene animate **18.35** Serial: „Katts și câinele" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Kristin Lavransdatter" (Norvegia, 1995, partea I) **22.35** Ciclism: Turul Franței **23.00** Avocatul poporului **24.00** Serial: „Canary Wharf".

MIERCURI **6.00** România, ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **15.30** Pro Patria **17.30** Medicina pentru toți **18.10** Desene animate **18.35** Serial: „Katts și câinele" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Teatrul Național prezintă: „O seară romantică" **23.10** Un secol de cinema **0.10** Serial: „Canary Wharf".

JOI **6.00** România, ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **15.30** Ecclesiast '98 **16.00** Convietuiri **18.10** Desene animate **18.35** Serial: „Katts și câinele" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Destine în vremuri de război" **22.10** Cu ochii'n 4 **23.10** Dintre sute de catarge **0.15** Bank-note **0.45** Serial: „Canary Wharf".

VINERI **6.00** România, ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.30** Convietuiri **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **15.30** Emisiune în limba germană **17.30** Mapamond **18.10** Desene animate **18.35** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Elisabeth R" (BBC, 1971) **23.00** Ciclism: Turul Franței **0.10** Cinematograful de noapte: „Sărutul de la miezul nopții" (SUA, 1992).

SÎMBĂTĂ **7.00** Bună-dimineața, de la... Timișoara și de la București! **8.30** Alfa și Omega **10.00** Serial: „Viața ca în viață" **10.45** Film: „În fața pistei" (SUA, 1995). Cu: Brad Pitt **13.00** A doua alfabetizare **14.30** Video-magazin **16.30** Disney **17.40** Serial: „Justiție militară" **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Teleenciclopedia **19.45** Săptămîna sportivă **20.00** Jurnal **20.30** Serial: „Cer întunecat" **22.30** Ciclism: Turul Franței **22.40** Film: „Hombre" (SUA, 1967). Cu: Paul Newman **0.30** Arena AS.

DUMINICĂ **7.00** Bună dimineața... de la București! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **11.00** Viața satului **14.30** Video-magazin estival **16.20** Disney **17.40** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Robingo **19.40** Duminica sportivă **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Întoarcerea bătinașului" (SUA, 1994) **22.55** Serial: „D-na King, agent secret" **23.50** Pop-show nocturn **0.50** Fotbal mondial 1998.

BRAD PITT
TVR 1,
sîmbătă, ora 10.45

TVR 2

LUNI **10.00** Fotbal (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **14.00** Convietuiri-magazin **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.40** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.10** Serial: „Ultimele știri" **22.00** Film: „Circumstanțe atenuante" (SUA) **24.00** S.O.S. Patrimoniul!

MARȚI **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **11.00** Comorile lumii (r) **14.00** Convietuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Dosarele istoriei **20.10** Serial: „Ultimele știri" **22.00** Teatrul Național prezintă: „Ciocîrlia" de Jean Anouilh.

ANTONIO BANDERAS
PRO TV,
marți, ora 13.00

MIERCURI **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **11.00** Documentar (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Ecclesiast '98 (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Atletism **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Contemp-art **20.10** Serial: „Ultimele știri" **22.00** Film: „Arestarea lui Gotty" (SUA, 1994) **24.00** Meridianele dansului.

JOI **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **9.00** Documentar (r) **11.00** Comorile lumii (r) **13.00** Medicina pentru toți (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.10** Față în față cu autorul **20.10** Serial: „Ultimele știri" **22.00** Cinematograful de artă: „Pielea" (Franța, 1981). Cu: Marcelo Mastroianni, Claudia Cardinale **0.10** Lumea sportului.

VINERI **6.30** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **11.00** Ferestre spre lume **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Universul cunoașterii **19.10** Arhive românești **20.10** Serial: „Ultimele știri" **22.00** Time-out **22.30** Panoramic jazz **23.10** Serial: „Buddha din suburbie".

SÎMBĂTĂ **8.00** Desene animate **8.55** Comorile lumii **9.30** Pas cu pas **10.30** Documente culturale **11.20** TVR Timișoara **14.00** Serial: „Oppenheimer" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **17.40** Tradiții **19.00** Documentar **19.30** Teatrul Național TV prezintă: „Idolul și Ion Anapoda" de George Mihail Zamfirescu **21.40** Ateneu **23.30** Convietuiri.

DUMINICĂ **8.00** Desene animate **8.50** Comorile lumii **9.25** Ferestre deschise **10.25** Cinematograful vremii noastre: „Méliès, vrăjitorul" (ARTE, partea I) **11.20** TVR Iași **14.00** Serial: „Oppenheimer" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Serial: „În plină acțiune" **20.00** Ultimul tren **21.00** Fotbalmania **24.00** Compozitorul și interpretul său: Respighi - Celibidache.

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **11.30** Serial: „Insula misterioasă" (ultimul ep.) **13.30** Film: „Academia FBI" (SUA, 1988) **15.15** Serial: „Maria" **16.10** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Familia Bundy" (ep.1) **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Inamicul meu (US, 1985) **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Serial: „Cracker" **0.00** Serial: „Seaquest" (ep.1) **1.00** Serial: „Viața ca-n filme" (ep.1).

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **11.30** Serial: „Fiica oceanului" (ep.1) **13.00** Film: „Leagă-mă bine!" (Spania, 1990). Cu: Antonio Banderas **15.15** Serial: „Maria" (ultimul ep.) **16.10** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Familia Bundy" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Pensacola - Forța de elită" **21.15** Serial: „Chicago Hope" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Serial: „Cracker" **0.00** Serial: „Seaquest" **1.00** Serial: „Viața ca-n filme".

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **11.30** Serial: „Fiica oceanului" **13.30** Film: „Piranha - peștii ucigași" (SUA, 1978) **15.15** Serial: „Walker, polițist texan" **16.10** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Familia Bundy" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Minciunile lui" (SUA, 1997) **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Serial: „Cracker" **0.00** Serial: „Seaquest" **1.00** Serial: „Viața ca-n filme".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **11.30** Serial: „Fiica oceanului" **13.30** Film: „Alibi perfect" **15.15** Serial: „Walker, polițist texan" **16.10** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **18.00** Serial: „Familia Bundy" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Nikita" **22.15** Serial: „Seinfeld" **23.15** Serial: „Cracker" **0.00** Serial: „Seaquest" **1.00** Serial: „Viața ca-n filme".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **11.30** Serial: „Fiica oceanului" **13.30** Serial: „Beverly Hills" (r) **15.15** Serial: „Walker, polițist texan" **16.10** Serial: „Nano" **17.35** Urmărire generală **18.00** Serial: „Familia Bundy" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Excalibur" (SUA, 1981) **22.45** Serial: „Ultima frontieră" **0.00** Serial: „Poltergeist" **0.45** Serial: „Aventuri în casa morții" **1.15** Serial: „VR5".

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Ciberkids" (ep.1) **9.25** Film: „Acord judiciar" (US, 1994) **11.00** Gillette - lumea sportului **12.00** Serial: „Heights" **13.00** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.30** Serial: „Adevărul gol goluț" **14.00** Generația PRO **15.10** Șut și cîștigi! **15.45** Serial: „Hercule" **16.30** Serial: „Conan" **17.15** Film: „Crimă la înălțime" (SUA, 1991) **18.50** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Millennium" **21.00** Film: „Cînd dragostea ucide" (SUA, 1989). Cu: Al Pacino **23.15** Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" **0.00** Film: „Afacerea «bătrînilor»" (SUA, 1978) **1.30** Film erotic: „Prea frumos ca să fie adevărat".

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Film: „Mowgli" **11.00** Serial: „Doctor în Alaska" **12.00** Profeții despre trecut **13.05** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.35** Serial: „Adevărul gol goluț" **14.50** Lumea filmului **15.20** Serial: „Al șaptelea cer" **16.05** Serial: „Fast Track" (ep.1) **18.00** Serial: „Beverly Hills" **19.00** Prețul corect **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Colegiul intoleranței" (SUA, 1992). Cu: Chris O'Donnell **22.00** Serial: „Cybill" **22.45** Serial: „Brigada 132".

ACASĂ

LUNI **8.00 - 14.15** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Serial: „Verdict: crimă!" **22.30** Film: „Unu, doi, trei" (SUA, 1961) **24.15** Serial: „Secrete de familie".

MARȚI **8.00 - 14.15** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Serial: „Verdict: crimă!" **22.30** Film: „O dată la două săptămîni" (Franța, 1990) **0.00** Serial: „Secrete de familie".

MIERCURI **8.00 - 14.15** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Serial: „Verdict: crimă!" **22.30** Film: „Promontoriul groazei" (SUA, 1962). Cu: Robert Mitchum, Gregory Peck **0.15** Serial: „Secrete de familie".

JOI **8.00 - 14.15** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Serial: „Verdict: crimă!" **22.30** Film: „Trei și una" (SUA, 1933). Cu: Gary Cooper **0.15** Serial: „Secrete de familie".

VINERI **8.00 - 14.15** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Serial: „Verdict: crimă!" **22.30** Film: „Glissando" (România, 1984) **1.00** Serial: „Secrete de familie".

SÎMBĂTĂ **8.00 - 13.30** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Serial: „Verdict: crimă!" **22.30** Film: „Adela" (România, 1985) **23.50** Serial: „Secrete de familie".

DUMINICĂ **9.00** Sport la minut **9.45** Motor Sport Magazin **10.30** Baschet NBA **15.15** Istoria fotbalului **16.15** Gillette World Cup Special **17.00** Retrospectiva sportivă a săptămînii **19.15** Sport la minut **19.30** Desene animate **20.00** Salonul muzical „Acasă" **22.30** Film: „Vacanță boemă" (SUA, 1991). Cu: Hugh Grant **0.15** Film: „Fetița cu chibrituri" (SUA, 1987).

HUGH GRANT
ACASĂ,
duminică, ora 22.30

ANTENA 1

LUNI **7.00** Dimineața devreme **10.25** Serial: „Animal Show" **11.00** Film: „Prințesa Caraboo" (r) **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Caracatița 1" (ep.1). Cu: Michele Placido **21.15** Serial: „Omul cu o mie de fețe" **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" **23.45** Serial: „Nash Bridges" (ep.1). Cu: Don Johnson.

MARȚI **7.00** Dimineața devreme **10.30** Serial: „Animal Show" **13.25** „Viața de la zero" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Film: „Crima" (SUA, 1991) **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" (ultimul ep.) **23.45** Serial: „Nash Bridges".

MIERCURI **7.00** Dimineața devreme **10.30** Serial: „Animal Show" **13.25** „Viața de la zero" (ultimul ep.) **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Film: „Numărătoare inversă" (SUA, 1989) **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Film: „Scarlet Pimpernel" (Anglia, partea I). Cu: Jane Seymour **0.15** Serial: „Nash Bridges".

JOI **7.00** Dimineața devreme **10.30** Serial: „Animal Show" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Twin Peaks" **21.15** Serial: „Cronici paranormale" **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Film: „Scarlet Pimpernel" (partea a II-a) **0.15** Serial: „Nash Bridges".

VINERI **7.00** Dimineața devreme **10.30** Serial: „Animal Show" **14.10** Serial: „Sfîntul" (ultimul ep.) **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Navarro" **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Film: „Univers întunecat" (SUA, 1986).

WHOOPY GOLDBERG
ANTENA 1,
sîmbătă, ora 20.00

SÎMBĂTĂ **7.00** Știri **7.05** Film: „Ținuturi nesfîrșite" (SUA, 1952). Cu: Kirk Douglas **9.15** Desene animate **10.15** Serial: „Alertă pe plajă" **11.00** Între prieteni **12.00** Mileniul III **13.30** Zebra **16.30** Serial: „Uragan în paradis" **17.15** Serial: „Spitalul Universitar" **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **20.00** Film: „Partenerul meu, dinozaurul" (SUA, 1995). Cu: Whoopy Goldberg **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.30** Schimbul de noapte.

DUMINICĂ **7.00** Știri **8.30** Spirit și credință **9.05** Serial: „Animal Show" **9.35** Desene animate **11.00** Poveștile prietenilor mei **12.30** Doc.: „Descoperiri" **14.00** Duminica în familie **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Sparks" **20.00** Film: „Printre străini" (SUA, 1989) **21.45** Serial: „Păstrează visul" **22.45** Serial: „Sandra, prințesa rebelă" **23.45** Film: „Glorie apusă" (SUA). Cu: Tony Curtis.

PRIMA

LUNI **7.00** Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.15** Serial: „În căutarea dreptății" **18.00** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meșterul casei" **20.15** Serial: „Misterele din New Orleans" **21.15** Serial: „Șantajul" **23.30** Starea de veghe.

MARȚI **7.00** Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.15** Serial: „În căutarea dreptății" **18.00** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meșterul casei" **21.15** Film: „Camera obscură" (Australia, 1986) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI **7.00** Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.15** Serial: „În căutarea dreptății" **18.00** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meșterul casei" **20.15** Serial: „Un alt început" **21.15** Film: „Charlie Varick" (SUA, 1973) **23.30** Starea de veghe.

JOI **7.00** Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.15** Serial: „În căutarea dreptății" **18.00** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meșterul casei" **20.15** Serial: „Contralovitura" **21.15** Film: „Viață de erou" (a doua parte) **23.30** Starea de veghe.

VINERI **7.00** Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **17.15** Serial: „În căutarea dreptății" **18.00** Serial: „Celebri și bogați" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meșterul casei" **20.15** Serial: „Atingerea îngerilor" **21.15** Film: „Destin rescris" (SUA, 1990) **23.30** Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ **8.00** Serial: „Lumea lui Eric" **8.45** Serial: „Bailey Kipper" **9.10** Desene animate **10.30** Serial: „Formidabilii" **11.30** Serial: „Pămîntul: bătălia finală" **12.30** Eurofotbal **14.00** Serial: „În căutarea dreptății" **17.00** Zona M **18.00** Serial: „911: apel de urgență" **19.00** Focus 19 **19.45** Film: „Challenger" (SUA, 1989) **21.30** Serial: „Centennial".

DUMINICĂ **7.30** Serial: „Lumea lui Eric" **8.30** Serial: „Căutătorii de aur" **9.00** Desene animate **10.30** Serial: „1999" **11.30** Duminică la prînz **14.00** Doc.: „Marile aventuri ale secolului XX" **15.00** Serial: „Față în față la Hollywood" **16.00** Videofashion **19.00** Focus 19 **19.45** Film: „Ghinionistul" (SUA, 1989) **21.30** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **22.30** Serial: „Nimeni nu e perfect" **23.30** Starea de veghe.

TELE 7 abc

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Serial: „Renegatul" **15.45** Serial: „Star Trek" **16.40** Serial: „Falcon Crest" **17.35** Serial: „Hotel" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **20.00** Serial: „Străzile din San Francisco" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Lucy Show" **23.10** Serial: „Kung Fu".

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Serial: „Renegatul" **15.45** Serial: „Star Trek" **16.40** Serial: „Falcon Crest" **17.35** Serial: „Hotel" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Străzile din San Francisco" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Drumul spre Rai" **22.30** Linia întîi.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Serial: „Renegatul" **15.45** Serial: „Star Trek" **16.40** Serial: „Falcon Crest" **17.35** Serial: „Hotel" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Străzile din San Francisco" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Lucy Show" **22.05** Serial: „Secția de poliție" **23.05** Serial: „Kung Fu".

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Serial: „Clientul" (ep.1) **15.45** Serial: „Star Trek" **16.40** Serial: „Falcon Crest" **17.35** Serial: „Hotel" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Detectivul" (SUA, 1968). Cu: Frank Sinatra **23.30** Serial: „Kung Fu".

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Serial: „Clientul" **15.45** Serial: „Star Trek" **16.40** Serial: „Falcon Crest" **17.35** Serial: „Hotel" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Lucy Show" **22.00** Serial: „Secția de poliție" **23.25** Serial: „Dosarele Rockford".

FRANK SINATRA
TELE 7 abc,
joi, ora 21.40

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **10.00** Serial: „Un om de milioane" **13.05** Serial: „Dosarele Rockford" **17.05** Cinema '98 **20.00** Serial: „Aventuri la Snowy River" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Misiune sub acoperire" (SUA, 1992) **0.25** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Știri **10.00** Serial: „Incredibilul Hulk" **13.05** Serial: „Dosarele Rockford" **15.00** Film: „Conflict în Dodge City" (SUA, 1959) **18.35** Serial: „Lou Grant" **19.30** Serial: „Lumi paralele" **20.00** Serial: „Aventuri la Snowy River" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Un computer buclucaș" (SUA, 1984) **23.15** Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Hitchcock a vrut să facă şi el un „Titanic”

Într-un interviu publicat în 1938, Alfred Hitchcock, maestrul suspansului şi al thrillerului psihologic, afirma că a vrut să debuteze în cariera sa de regizor în America (a lucrat mai întîi în Anglia) cu un film avînd drept subiect... tragedia vasului Titanic. Nu-şi imagina filmul decît ca pe o transpunere cinematografică a naufragiului, foarte fidelă realităţii. Deci, ceva mult asemănător ideii lui Cameron care a bulversat omenirea cu recentul său „Titanic”. Numai că James Cameron a readus în memoria spectatorilor tragedia scufundării Titanicului şi dispariţia în naufragiu a peste o mie de pasageri, acum, după mai bine de 80 de ani de la scufundarea vasului, cînd rănile sufleteşti ale oamenilor s-au mai cicatrizat, iar psihicul lor poate să reziste în faţa imaginilor de coşmar. În schimb, în 1938, anul la care se referă Hitchcock, un film care ar fi reluat pas cu pas detaliile dezastrului întîmplat şi nu doar imaginat ar fi fost de un cinism demn de dezavuat, a considerat el. În plus, nota de profund realism a filmului ar fi putut contribui la sporirea fricii de croazieră a oamenilor. Aşa că, în ciuda tentaţiei, regizorul a avut această reţinere, de altfel aşa au gîndit şi posibilii producători. Pare de-a dreptul uimitor ca inegalabilul creator de mai tîrziu al atmosferei terifiante din „Vertigo”, „Psycho”, „Păsările” etc. să-şi refuze pornirea de a face un film realizat pe un fapt real atît de cutremurător. Probabil că intuiţia nu l-a înşelat de vreme ce şi acum, unii dintre spectatorii „Titanicului” lui Cameron mărturisesc că niciodată nu li s-a întîmplat ca un film să-i aducă într-o asemenea stare de presiune psihică, de nelinişte şi de tristeţe.

DE NIRO şi fiul său nr. 5

La cei 54 de ani cît are în prezent, De Niro este mai activ ca niciodată în completarea biografiei sale cu date mai mult sau mai puţin picante. La începutul acestui an, se confrunta la Paris cu sistemul legislaţiei franceze, acuzat fiind de implicare într-o reţea internaţională de prostituţie de lux. Pe 18 martie, soţia lui, Grace Hightower îi dăruia un fiu, al cincilea copil al celebrului actor, ceilalţi patru fiind rezultaţi dintr-o fostă căsătorie şi o legătură anterioară mai de durată. În privinţa biografiei artistice, numele său onorează două noi filme: „Wag the Dog” şi „Jackie Brown”.

Pamela Anderson, gata să ucidă

Frumoasa blondă din „Baywatch” este mereu în atenţia presei, din păcate nu pentru noi succese în cariera ei artistică, ci din cauza evenimentelor picante din viaţa personală. Certurile, bătăile, despărţirile, împăcările cu „originalul” ei soţ, Tommy Lee, o aduc periodic în paginile revistelor, dar, mai nou, decorativa Pamela Anderson este subiectul unui alt gen de scandal. De data aceasta, Pamela s-a angajat într-o bătălie pe viaţă şi pe moarte cu reţeaua Internet din Seattle (I.E.G.), în scopul de a opri difuzarea unor imagini în care actriţa - cu pretenţii de soţie fidelă şi mamă exemplară a doi copii - face sex cu fostul ei prieten, Bret Michaels. Anul trecut, sirena din „Baywatch” s-a aflat într-o situaţie asemănătoare, numai că protagoniştii partidei de sex erau Pamela - Tommy Lee şi, în acea variantă, indiscreţia n-a deranjat-o la fel de mult. De altfel, chiar a avut impresia că a cîştigat în popularitate. Acum însă, familia lezată, dar şi Bret Michaels au intentat proces companiei I.E.G. şi au cerut despăgubiri pentru atentat la imaginea publică, în valoare de 90 milioane de dolari.

10 cupluri NEMURITOARE

E cunoscută predilecţia americanilor de a alcătui topuri pe cele mai neaşteptate subiecte. Recent, General Cinemas a efectuat în rîndul spectatorilor un sondaj, menit să ierarhizeze, în funcţie de preferinţele lor, cele mai romantice cupluri ale filmelor din toate timpurile. Iată rezultatele primelor zece clasate:

1. Leonardo DiCaprio - Kate Winslet („Titanic”)
2. Tom Hanks - Meg Ryan („Sleepless In Seattle”)
3. Patrick Swayze - Demi Moore („Ghost”)
4. Billy Crystal - Meg Ryan („When Harry Met Sally”)
5. Tom Cruise - Renee Zellweger („Jerry Maguire”)
6. Humphrey Bogart - Ingrid Bergman („Casablanca”) şi, deopotrivă, Richard Gere - Julia Roberts („Pretty Woman”)
7. Richard Gere - Debra Winger („An Officer and a Gentlman”)
8. Leonardo DiCaprio - Claire Danes („Romeo şi Julieta”)
9. Ryan O'Neal - Ali McGrow („Love Story”)
10. Patrick Swayze - Jennifer Grey („Dirty Dancing”)

Mărturisiri şi declaraţii de dragoste

Un cuplu veteran al Hollywood-ului este cel alcătuit din cunoscuţii actori Joanne Woodward, azi în vîrstă de 67 de ani, şi Paul Newman, de 72 de ani. Ei sînt căsătoriţi de 38 de ani (de altfel amîndoi poartă şi verigheta nunţii de argint), dar dragostea lor este la fel ca la început. Mărturisirile celor doi soţi sînt edificatoare:

JOANNE WOODWARD: „Paul este un soţ fermecător. Mereu mă întîmpină cu surprize şi nu ştie ce să mai facă pentru a mă face fericită. Primesc flori întruna şi nenumărate atenţii, pentru a-mi face plăcere. Odată, m-a întîmpinat la aeroportul din Los Angeles cu o orchestră, declarînd în public că a sosit comandantul suprem al inimii şi căsniciei sale. Altă dată, cînd l-am însoţit în Hawaii, unde Paul juca într-un film, mi-a oferit o rochie superbă, apoi m-a dus cu avionul într-o insulă mică şi pustie, unde a organizat, numai pentru noi doi, o cină chiar pe malul oceanului. O minusculă orchestră a cîntat serenade numai pentru mine. Pentru tot ce este, pentru tot ce face, îl iubesc enorm şi-i sînt extrem de recunoscătoare. Mă simt minunat ştiind că Paul încă mă mai consideră... sexy, deşi am trecut de mult de 60 de ani. Avem o căsătorie solidă pentru că ne respectăm şi nu ne îngrădim libertatea.”

PAUL NEWMAN: „Menajul meu a fost întotdeauna idilic, deşi trebuie să recunosc că am avut şi perioade de furtună, dar dragostea ne-a făcut să trecem peste toate. Joanne este o soţie ideală, de care nu te plictiseşti niciodată.”

Cei doi actori au jucat împreună în 11 filme, dintre care amintim „Mr. and Mrs. Bridge”. Au împreună trei fiice: Nell, Melisa şi Clea, fiecare acum în vîrstă de peste 30 de ani. *(A. Dianu)*

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

HOROSCOP
13.07 - 19.07

BERBEC (21.03 - 20.04): Se pare că sub semnul favorabil al lui Saturn, se va produce deznodămîntul pozitiv al unei afaceri sau al unei inițiative pe care ați avut-o de curînd în mediul profesional. Pe de altă parte, curba financiară staționează la un nivel mediu în primele zile, apoi are o alură ascendentă și chiar un maximum (joi, vineri). Mici probleme cu sănătatea, în weekend.

TAUR (21.04 - 21.05): Aveți tendința să vedeți totul în negru, un pesimism acut pune stăpînire (temporar) pe psihicul dv. Cred că o obsesie mai veche revine cu brutalitate în actualitate și vă diminuează puterea de concentrare asupra problemelor cotidiene. Din fericire, curba financiară se situează la cote înalte, semn că veți primi bani sau o veste foarte bună, pentru viitorul foarte apropiat.

GEMENI (22.05 - 21.06): Temperamental și ușor influențabil, sînteți acum gata-gata să cădeți într-o capcană sentimentală întinsă din interese obscure de cineva din anturajul profesional. Există primejdia să vă abandonați interesele imediate în favoarea unei aventuri estivale și, conform curbei socio-profesionale, faptul ar putea avea urmări neplăcute inclusiv în plan material. Nu credeți în „carpe diem"!

RAC (22.06 - 22.07): O împrejurare favorabilă va scoate la lumină inteligența și spiritul dv. generos mai mult cu semenii, decît cu sine. Veți fi de mare folos unui prieten, îl veți ajuta să traverseze o situație delicată din punct de vedere social. Soarta este la rîndu-i generoasă cu astfel de oameni și vă recompensează prin primirea unei sume de bani, cu totul întîmplător... Dacă sub astre există ceva „întîmplător"?!

LEU (23.07 - 22.08): Luni sau marți va sosi momentul unei decizii importante, în plan familial, și se pare că veți trece cu bine acest extemporal al vieții. Sînteți acum protejat de Soare și de Jupiter, de aceea vitalitatea dv. este remarcabilă, chiar molipsitoare. Pe de altă parte, aveți grijă de provocarea erotică, specifică verii, sosită pe nepusă masă din partea unui Berbec sau Taur!

FECIOARA (23.08 - 21.09): Două vești contradictorii vor asezona acest interval agitat, plin de tensiuni inutile, dar inevitabile în contextul unei nervozități generate de lipsurile de zi cu zi. Se pare că ori veți primi o sumă captivantă de bani, ori veți fi nevoit să vă împrumutați pentru a duce la bun sfîrșit o investiție începută cu puțin timp în urmă. Din fericire, curba psihicului sugerează că veți fi stăpîn pe situație.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Cel mai remarcabil aspect al săptămînii este ascensiunea curbei financiare, care vă poate produce o surpriză extrem de plăcută - pe la mijlocul intervalului. Într-adevăr, poziția lui Mercur față de Soare este excelentă, deci vă puteți permite și investiții de nivel mediu. Acum sînteți inspirat și veți face numai afaceri bune. Un mic conflict profesional, joi sau vineri.

SCORPION (23.10 - 21.11): Aveți grijă cum cheltuiți banii, se pare că veți parcurge o scurtă criză financiară provocată de o mică nesăbuință. Gîndiți-vă de trei ori pînă să duceți mîna la buzunar, Saturn este pus pe șotii și, în consecință, imprevizibilul bate insistent la ușa destinului dv. Latura pozitivă a săptămînii este cea sentimentală, în a cărei oază vă veți găsi liniștea și tandrețea.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Rezistați cu brio unei încercări a sorții, de natură financiară, și veți ieși basma curată datorită verticalității dv. Dinamismul și inteligența dv. vă vor fi acum de mare folos, întrucît una din inițiative este pe cale de a se concretiza. Curba financiară are o alură promițătoare, deși nu atinge cote foarte înalte. Atenție, deci, la partenerii de afaceri și la intențiile lor ascunse.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Instabilitate psihică, stîngăcii sentimentale. Iată care ar fi etichetele acestei săptămîni în care nu prea vă găsiți locul, vă implicați în prea multe lucruri deodată și ambiția prost înțeleasă ia locul rațiunii. Influența astrală nu vă este favorabilă, și în astfel de situații ați face bine să vă retrageți într-un turn de fildeș și să meditați asupra proiectelor de viitor.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Farmecul și prezența de spirit vă vor ajuta să ieșiți dintr-o situație delicată, provocată de cineva din familie sau de un amic foarte apropiat. Abilitatea în relațiile interumane va stîrni admirație, dar și invidie. Curba financiară staționează la o cotă mulțumitoare, nedînd semne de înzdrăvenire. Fiți în gardă! O veste bună de departe, la finele perioadei.

PEȘTI (19.02 - 20.03): O veste bună vă va mai înviora spiritul, căci aceasta vine din sfera socio-profesională și vă va da prilejul să vă afirmați. Pe de altă parte, situația financiară nu înflorește deloc, și va trebui să vă chivernisiți cu mare atenție pentru a nu intra într-o jenă materială. Este posibil ca vremea capricioasă, cu un Soare care se joacă de-a v-ați ascunselea printre nori, să vă influențeze temperamentul.

FERIGA DE CAMERĂ

Nephrolepis exaltata - este o plantă „foarte la modă" în decorarea apartamentelor, deși, pe timpul verii, poate fi scoasă și afară, pe balcon sau terasă. Se poate cumpăra din florării, la un preț nu exagerat, dar nici chiar nesemnificativ, așa că, dacă o achiziționăm e bine să știm cum să-i prelungim existența și frumusețea. În primul rînd, feriga cîștigă în „puterea ei de seducție" dacă ghiveciul în care e plantată e introdus într-un coșuleț de răchită sau într-un vas de pămînt de forma unui bol. Se poate așeza pe un soclu mai înalt, pe o etajeră din bibliotecă, pe o măsuță joasă, dar și atîrnată de o grindă a terasei ori fixată pe un zid alb pentru a crea impresia unor „aplice vii". Important este să beneficieze de locuri cu multă lumină, dar în nici un caz în bătaia directă a soarelui, avînd în vedere că feriga este iubitoare de temperatură moderată și atmosferă umedă. De aceea, la temperaturi mult peste 15º (ideal pentru plantă), udările trebuie să fie abundente. În orele răcoroase de dimineață ori seara tîrziu, frunzele se pulverizează cu apă.

Grădina
micul nostru Paradis

FATSIA

Fatsia japonica - este, de asemenea, o plantă care cîștigă tot mai mult teren în casele și grădinile noastre, fiind foarte decorativă și nu exagerat de pretențioasă. În plus, se prinde ușor, crește foarte repede și acceptă aproape orice formă dorim să îi dăm - de tufă bogată, de coloană înaltă și suplă, de arbust cu tulpină și coroană sferică. O puteți cumpăra din florării, dar dacă o cunoștință are deja planta și „se îndură" să vă dea un lăstar, îl puneți mai întîi în apă, pînă cînd se formează rădăcini, apoi îl plantați într-un ghiveci cu un amestec de nisip și turbă. Planta preferă o lumină difuză, temperatură moderată și apă din belșug în special vara cînd e foarte cald. La două săptămîni, îi vom îmbogăți solul cu îngrășămînt-soluție și periodic îi vom spăla frunzele cu apă. E de preferat să îi dați forma dorită (prin tăierea masivă a unor ramuri) numai primăvara. *(A. Popescu)*

Cu toate că sînt destui conducători auto care ridică în slăvi călătoria pe timp de noapte (drumul nu este aglomerat, răcoare, sosirea la destinație în zori, „cîștigîndu-se" astfel o zi), o călătorie, noaptea, ascunde mult mai multe pericole decît efectuarea aceluiași drum ziua. Pe lîngă oboseala fiziologică specifică nopții, încordarea psihică și mai puternică, necesară pentru

observarea la timp și evitarea posibilelor obstacole conduce la o instalare mult mai rapidă a unei stări de epuizare psihică și fizică. Nimic mai periculos decît atipirea, fie și pentru cîteva secunde, la volanul unui vehicul ce rulează cu viteză!... Să mai adăugăm și pericolul de a fi „orbiți" de farurile prost reglate ale vehiculelor care circulă în sens contrar...

Totuși, dacă sîntem nevoiți să circulăm pe timp de noapte, să reținem că, în situația în care sîntem „orbiți" de luminile altor vehicule, se impune reducerea imediată a vitezei și oprirea vehiculului pînă cînd acuitatea vizuală se restabilește. Aceeași manevră se impune și în cazul în care sîntem „orbiți" de farurile vehiculului care circulă în spatele nostru, reflectate în oglinda retrovizoare (centrală sau laterală).

(Va urma)

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE

București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

ȘAH 2

PROBLEMA DE AZI:
Negrul mută și cîștigă

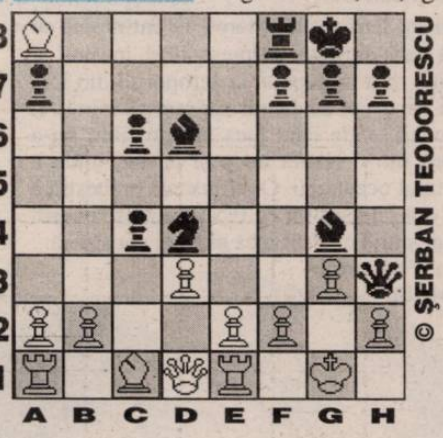

© ȘERBAN TEODORESCU

Negrul cîștigă și după 1... T:a8 2. d:c4 Nc5 3. Ne3 Td8 4. N:d4 T:d4 5. Dc2 Nf5 6. e4 Ng4 7. Te3 Td6 etc., dar există o soluție mai simplă: 1... N:e2! 2. T:e2 Cf3 + 3. Rh1 D:h2 mat

TALON DE FIDELITATE

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonați ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorți, puteți cîștiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteți taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacției.

NUME .....
PRENUME .....
ADRESĂ .....
.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

iulie nr. 28

● Contractul de închiriere

Prin Legea 114/1996, publicată în Monitorul Oficial nr.254 din 21 octombrie 1996 (legea locuinței) în capitolul II, art. 21-23, a fost reglementat și modul în care se pot încheia contractele de închiriere a locuinței, drepturile și obligațiile părților contractante (proprietar și chiriaș), modalități de încetare a contractului.

Astfel, în art.21 se precizează că închirierea locuinței se poate face *numai* cu acordul scris al părților (proprietar-chiriaș). Cu alte cuvinte, pentru a se considera valabil încheiat, contractul trebuie în mod obligatoriu să îmbrace forma scrisă; nu este necesar că acest înscris să fie autentificat la un notar public însă *este obligatoriu* ca acesta să fie înregistrat la organele fiscale teritoriale (administrațiile financiare).

Printre clauzele obligatorii contractul va cuprinde:
- adresa locuinței ce va fi închiriată
- suprafețele locative exclusive și comune

Dorina David *vă răspunde pe teme*

JURIDICE

- valoarea chiriei lunare, modul de plată și eventual, modul prin care aceasta se poate modifica
- suma plătită în avans
- obligațiile părților privind utilizarea, întreținerea spațiilor închiriate
- inventarul obiectelor și dotărilor aferente
- data intrării în vigoare și durata contractului.

În art. 22 se prevede că sînt nule de drept orice clauze contractuale prin care:
- chiriașul este obligat să plătească în avans proprietarului o sumă cu titlu de reparație ce se află în sarcina proprietarului
- se impune o responsabilitate colectivă a chiriașilor în cazul degradării construcțiilor sau a instalațiilor comune
- chiriașul este obligat să încheie asigurări de daune
- proprietarul este exonerat de răspundere cu privire la nerespectarea oricăror obligații aflate în sarcina acestuia și care decurg din prevederile legale
- se permite proprietarului să obțină venituri prin nerespectarea clauzelor contractuale.

De asemenea, în lege este prevăzută și posibilitatea subînchirierii (art.26) însă numai cu acordul expres al proprietarului.

Studenţească

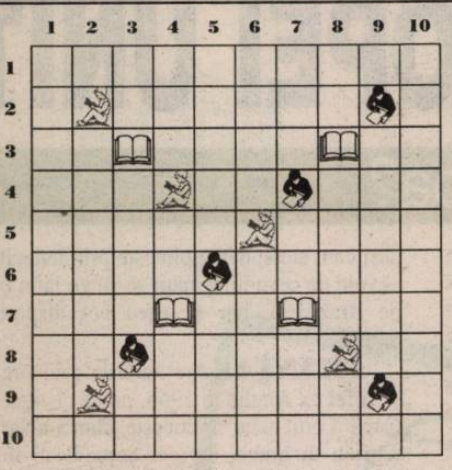

ORIZONTAL: 1) Asistent al unui conferenţiar. 2) Om cu studii superioare. 3) Funie! - Probe scrise - Tania Cernat. 4) Ultimele cămine! - Unu şi una! - Petrecerea studenţilor începători. 5) Forţă morală (pl.) - Studenta la medicină, din romanul „Pribegi noi visăm", de Nicolae Damian. 6) Producţia epică - Preparat din carne. 7) Tare la carte - Cuci! - Ieşirea din clasă! 8) La ieşirea din facultate! - Tip de învăţământ superior - Pete! 9) Lucrare scrisă respinsă la examen. 10) Probe de examen.

VERTICAL: 1) Tip de forum studenţesc (pl.). 2) Căzute la examenul de admitere. 3) Primii cercetători! - Oamenii cărţilor (sg.) - Precum. 4) Intrarea în amfiteatru - Primii la istorie! - Fluviu în Rusia. 5) Tratate de medicină (inf.) - Cu experienţă (fig.) 6) Autorul lucrării dramatice „Într-o seară de toamnă", a cărei eroină este o studentă - A şicana. 7) Academia de Studii Economice (sigla) - Poftim la decanat! - Noţiune care ocupă un loc central în filozofia antică chineză. 8) Catete! - Fiere - Ultima studentă! 9) A scris volumul „Plec la facultate" (Nicuţă). 10) Înscrisă la drept.

DICŢIONAR: INE, TAO.

LUCIAN STĂNCEŞCU
Bîrlad

Soluţia careului **„NAVIGÎND PE... PARALELE"**

ORIZONTAL: MATAGONITE - AMIRAL - DOX - RATII - CORP - IRAN - MOL - A - MAN - MUT - PT - AT - VAS - TIR - R - CAL - CASI - EMIR - SAULA - SIM - PURTAT - CAPELATURI

PAR(anormale) de ToPAN

TEST PSI

Ştii să profiţi?

Să ştii să te foloseşti de circumstanţele favorabile este ceea ce cam încercăm fiecare să facem în viaţă. Unii exagerează, încercînd să profite de orice prilej pentru a-şi adjudeca totul în defavoarea altora. Alţii ştiu să aştepte un moment bun al unei situaţii favorabile pentru a profita eficient. Tu în ce tabără eşti? Unul care ştie să selecteze situaţiile favorabile sau un tip care vrea să „radă" tot ce-i iese în cale? Dezleagă testul şi vei avea răspunsul.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Traficul e aglomerat, dar o ambulanţă îşi găseşte loc şi se strecoară. O iei cu maşina după ea, ca să profiţi? 1 2 3 4 5

2) Ca să-ţi faci analizele vorbeşti cu un prieten să pună o vorbă bună ca să nu mai aştepţi? 1 2 3 4 5

3) Ai observat că ai un ascendent puternic asupra unui coleg mai tînăr. Te foloseşti de el ca să-i dai lui să facă unele lucruri pe care trebuie să le faci tu? 1 2 3 4 5

4) Eşti de părere că „scopul scuză mijloacele"? 1 2 3 4 5

5) Înainte de un examen, încerci să „ajungi" la examinatori? 1 2 3 4 5

6) Eşti îndrăgostit de o persoană care e rudă cu un subaltern. Ceri ajutorul acestuia? 1 2 3 4 5

7) La promovarea într-o funcţie îl votezi pe individ pentru că ajuns şef te-ar putea favoriza? 1 2 3 4 5

8) Ai un accident uşor de maşină. Pentru a obţine despăgubiri bune adaugi pe listă şi daune anterioare? 1 2 3 4 5

Confruntă-ţi punctajul

De la 8 la 18 puncte: Nu ştii să profiţi de ceva la care ştii că nu ai contribuit prin forţele tale sau datorită meritelor personale. Eşti onest.

De la 19 la 31 puncte: „Trebuie să te descurci" este motto-ul tău. Dacă poţi avea unele avantaje nu te dai înapoi.

De la 32 la 40 puncte: Eşti tare, nu? Reuşeşti mereu să găseşti un remediu pentru toate situaţiile şi să profiţi de ce îţi iese în cale. Ai grijă la ghinioane.

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Care este cea mai îngustă strîmtoare maritimă cunoscută pe glob?
2. Unde locuiau, în mitologia greacă, cele nouă muze?
3. Ce este un tubercul?
4. Cine a inventat margarina?
5. Cît a durat construcţia castelului Peleş?
6. Cînd a fost descoperit Arhipelagul Madeira?
7. De unde vine numele leopardului?
8. Cînd au fost folosite primele insecticide?
9. Cine a compus muzica operetei „Crai Nou"?
10. Cum se numeşte cea mai cunoscută comedie a lui Balzac (1799-1850)?

Răspunsurile din numărul trecut

Răspunsuri: *1) Oraşul Port Moresby este capitala statului Papua-Noua Guinee din vestul Oceanului Pacific. 2) În mitologia română Dea Dia era o veche zeiţă agrară, sărbătorită în luna mai. 3) Foliculul este o formaţiune anatomică, de dimensiuni mici, în formă de sac. 4) Puii de mistreţ ceva mai răsăriţi se numesc în popor godaci sau godini. 5) Poemul „Ierusalimul eliberat" a fost scris de Torquato Tasso (1544-1595). 6) Tarhonul face parte din familia Compositae. 7) Principalele grupe sanguine au fost sistematizate de psihiatrul şi serologul ceh Jan Jansky (1873-1921). 8) Muzica operetei „Lăsaţi-mă să cînt" a fost compusă de Gherase Dendrino (1901-1973). 9) Constelaţia Ophiucus se află în regiunea ecuatorială a cerului, traversată de Soare în luna decembrie. 10) Lacul Nyanza din Africa a fost descoperit de călătorul şi exploratorul englez John Hanming Speke (1827-1864). (IRINA STOICA)*

Integramă de MARIAN MINCULESCU „FORMALE"

PORNIRI NATIVE / ALESE	T	ROATĂ / MUZICANT	C	UNIT! / STAT	I	COMUN / EU	H	PRECUM / RUDĂ	C	AMURG / A OMENI	S
S	E	L	E	T	I	O	H	A	T	E	
URIAŞI / PRINS	M	Ă	R	Ă	CEASURI / FORME	O	R	E	CURĂ! / CARIE!	R	A
A	P	U	C	A	T	VERDEAŢĂ / A SCRIE	M	A	R	A	R
DIN DETA! / EMOŢIE	E	T	EXPLOZIBIL / SCOATERE DIN UZ	D	I	N	A	M	I	T	Ă
T	R	A	C	PUNCT DE ATRACŢIE / PRENUME FEMININ	P	O	L	CAMĂ! / INFORMARE	M	A	FORTĂREAŢĂ
INDICAT / DIN ROMA!	A	R	A	T	A	T	CARE! / RUMEGUŞ	R	E	FĂCUT PENTRU ODIHNĂ	C
O	M	SORĂ / PROVINCIE TURCEASCĂ	S	U	R	A	T	A	CASE! / CARNE!	Ş	E
SCRISE CU GREŞELI / CULTIVĂ INUL	E	R	A	T	E	BUN LA SPĂLAT / FIRE	A	P	R	E	T
I	N	A	R	I	BUNĂ LA BOX / SERE!	A	L	O	N	J	A
DUMITALE / OMĂT	T	I	E	VEDETĂ	Ş	T	A	R	SCOASE DIN RUTĂ!	U	T
N	E	A	MĂRIRE	C	R	E	S	T	E	R	E

Dezlegarea integramei **„BAZE"**

ORIZONTAL: S - I - A - A - C - V - SUPERFICIALA - BAZALT - ATOL - EVRICA - BT - CO - EA - OTELAR - R - UNTURA - OGARI - TARI - OCARA - SI - ATAMAN - NU - ORTOPED - CAZ - UNA - ATRASE - I - ADORAT - ETAN - ETAPE - ARTERA.

Scrisori primite

Noua ta scrisoare ne-a bucurat dar, în acelaşi timp, ne-a şi întristat, stimate Domnule NICU-DANIEL CONSTANTIN (Brăila)... Ne-a bucurat, prin interesul constant pe care-l acorzi revistei noastre şi, în general, ştiinţei. Dar ne-a întristat prin faptul că declari senin că „obiectul cel mai antipatic este româna". Iartă-ne, însă nu credem că vei deveni un om adevărat, la terminarea şcolii, dacă personalitatea ta va fi deficitară la capitolul cultură generală, capitol în care literatura, arta au ponderea cea mai mare...Cu atît mai mult, cu cît este vorba despre literatura, cultura poporului nostru... La cei 17 ani pe care îi ai s-ar putea să ţi se pară „balast" domeniul ştiinţelor umaniste şi al artei. Însă mai tîrziu, la vîrsta adultă, vei regreta că n-ai preţuit cum se cuvine acest domeniu. Fiindcă vei fi un om INFORMAT (despre ştiinţă şi tehnică, să zicem) dar nu vei fi un om CULT. Cît priveşte aşa-zisa „descoperire" a medicamentului anti-SIDA de către un bulgar, simplul fapt că am evitat publicarea ştirii - deşi o cunoşteam - în revista „Magazin" ar fi trebuit să fie pentru tine un avertisment pentru faptul că sîntem în faţa unei mari escrocherii, de genul aceleia care a zăpăcit ţara noastră acum cîţiva ani, cu „Colladeterul" unui vraci dintr-o zonă a Africii uitată de Dumnezeu... Adevărul e într-o ştire publicată de noi pe prima pagină a numărului din 25 iunie a.c. din „Magazin", ştire publicată de revistele ştiinţifice „Science" şi „Nature", precum şi de foarte seriosul cotidian francez „Le Monde". Respectivul post TV probabil că n-a aflat care sînt sursele serioase de informaţii ştiinţifice. Asta-i situaţia!

Regretăm, stimate Domnule LUCIAN BORTIŞ (Timişoara), dar „articolul" pe care ni l-aţi trimis nu este ştiinţific, după cum credeţi Dv. Din păcate, nu este nici literatură S.F.... Prin urmare, nu vedem cum l-am putea publica în paginile revistei „Magazin".

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Soluţia din pagina a 3-a
TRANZISTORUL

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie*, vor participa la tragerii la sorţi trimestriale, la care pot cîştiga valoroase premii în bani şi obiecte!

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

BRAZILIA, SINGURĂ ÎN FAȚA EUROPEI UNITE

Rămîne de văzut dacă Tafarel va rezista în fața atacanților europeni...

cine va cuceri Cupa?

Careul de aşi urmează să-şi dispute Titlul de campion mondial săptămînă aceasta. Din pricina faptului că ediția noastră se închide marți, mă văd în imposibilitatea de a comenta semifinalele chiar în acest număr. Rămîne să închei acest periplu mondial săptămîna viitoare cînd deja toate lucrurile vor fi clarificate. Acum, fiind marți la prînz, ne întrebăm încă: cine va cîştiga Cupa? Franța, Croația, Brazilia sau Olanda? Să le luăm pe rînd:

BRAZILIA. Are cel mai bun lot, cu staruri, cu megastaruri, fiind numită chiar o mega-echipă. E drept că mai există şi vorba aia cu „pomul lăudat...". Uneori e greu să armonizezi atîtea individualități, alteori ele sînt chiar cele care dau forța unei adevărate echipe. Despre brazilieni se spune că înscriu mai multe goluri decît primesc. Asta ar putea fi şansa lor. Vor reuşi ei această performanță în semifinale? Dar în finală? Va cîştiga Brazilia al cincilea Titlu mondial? Va rezista ea în fața Europei Unite? Deşi aşa ar fi normal, după potențialul şi valoarea ei, pînă la urmă s-ar putea ca Franța (organizatori, nu?) să ia crema.

OLANDA. Ar avea şansa să se impună acum şi să ajungă în finală mai ales că eterna ei rivală, Germania, a fost trimisă acasă înainte de vreme. Dacă trece de Brazilia, Olanda ar putea visa la o Finală pe care, pentru prima oară, să o şi cîştige. Poate că ar fi şi dreptul ei, pînă la urmă. Lot are, deşi cam şters, dar suplineşte prin tenacitate. Mai e nevoie de ceva imaginație şi sînge latin ca să-i bată pe Brazilieni, dar şi astea pot dispărea în fața Şansei.

FRANȚA. Are atuurile țării organizatoare şi la fel ca Anglia în 1966, poate cîştiga, părtinitor, Cupa. Lotul ei nu străluceşte, cum s-a văzut. Foc de artificii în grupe, dar cai împiedicați în optimi şi sferturi. O groază de vedete pe la cluburi străine, dar încă nu o echipă mare. Cineva spunea că dacă părăsesc jocul defensiv şi se lansează în joc ofensiv au şanse. Bine-bine, dar şi jocul ăsta ofensiv trebuie să se termine cu goluri, nu cu balet şi bune maniere. Eu nu-i văd trecînd de Croația, dar fotbalul e mare, iar arbitrii sînt suverani...

CROAȚIA. Este cotată la bursa pariurilor cu cele mai mici şanse de a ajunge în finală şi de a o cîştiga. Dar, uneori, buturuga mică... aşa încît o surpriză nu e imposibilă. Dacă vor reuşi să joace ca în partida cu Germania, ei pot trece uşor de Franța, dacă nu, nu. Să nu uităm un adevăr: unde sînt bani mulți, sînt şi interese mari. Iar o autsaideră, fie ea şi Croația, nu cred că poate emite pretenții de campioană mondială în Franța 98. Rămîne de văzut cît de mult m-am înşelat în aceste aprecieri. Pînă săptămîna viitoare, la ultimul nostru rendez-vous cu mondialele.

amintiri

Giovanni Agnelli are 77 de ani, este fostul preşedinte al companiei Fiat şi şeful familiei care patronează echipa Juventus, echipa torineză care are un număr record de titluri naționale în campionatul de fotbal italian. Pasionat de fotbal, Agnelli are amintiri interesante şi despre Cupele mondiale: „Am urmărit toate cele 15 ediții ale Cupelor mondiale de fotbal, chiar de la prima ediție din 1930, din Uruguay. Aveam 9 ani, dar îmi amintesc că gazdele au cîştigat cu 4-2 în fața Argentinei, în finala de pe stadionul Centenary din Montevideo. Căpitanul naționalei Uruguayului era unul Jose Nasazzi, cunoscut şi sub numele de El Terible. Cînd intra în careul de 16 metri era nenorocire! Au urmat două succese italiene la Roma în '34 şi la Paris în '38, era epoca fascistă. Mussolini a asistat la toate partidele de la Roma şi victoria Italiei a devenit, îmi amintesc, o adevărată problemă de stat şi de prestigiu național. Erau atunci cîțiva fotbalişti italieni foarte buni, cîțiva dintre ei au dat forță echipei Juventus care a cîştigat cinci titluri naționale la rînd, între 1930 şi 1935. E vorba despre Combi, Monti şi Orsi. Apoi a venit războiul. În 1954 lucrurile stăteau altfel. Îmi amintesc finala de atunci. Marea favorită era echipa Ungariei, cu Puskas, Kocsis şi Hideghuti care umiliseră Anglia cu 7-1. Finala cu Germania părea o joacă de copii, mai ales că în preliminarii ungurii îi bătuseră pe nemți cu 8-3. Culmea a fost că Germania a cîştigat cu 3-2 prin golul înscris de Helmut Rhan. Nazismul fusese înfrînt cu un deceniu înainte, dar această victorie la fotbal i-a ajutat pe nemți să simtă că erau parte a lumii civilizate din nou. Cinci jucători în toată această istorie mi-au plăcut în mod deosebit: Schiaffino, Bobby Charlton, Pele, Maradona şi Platini. Dintre aceştia, doar Platini n-a cîştigat cu naționala lui o Cupă mondială".

topul spectacolului

Cea mai penibilă favorită: Germania care a încasat-o fără drept de apel de la Croația, după ce emitea pretenții la titlul mondial.

Cea mai puternică autsaideră: Croația care a ştiut să se impună în semifinale spre deosebire de echipa României, tot autsaideră, care a rămas doar cu vorbele şi cu „iluziile moarte"

Cea mai norocoasă: echipa Franței care în ultimele 234 de minute jucate (contra Paraguay şi Italia) nu a înscris decît un gol şi cu toate astea acum joacă în semifinale, țintind, nu-i aşa, titlul mondial.

Cel mai prost portar: Kopke

Cea mai frumoasă partidă: Brazilia - Danemarca.

sferturile

Aş putea spune că Danemarca a visat o clipă că poate învinge Brazilia şi asta în minutul doi al partidei cînd au deschis scorul. După aceea poate au sperat că vor învinge la penaltyuri cînd au reuşit să egaleze, 2-2. Totuşi Brazilia a mai apăsat o dată pe acceleratorul geniului ei combinativ şi şi-a asigurat o victorie neconcludentă, dar firească.

Portocala mecanică a avut din nou noroc, după ce în ultimul minut a eliminat Yugoslavia din optimi, acum ea a eliminat în aceeaşi manieră Argentina. Sudamericanii nu au încă o echipă solidă cu care să emită pretenții la Cupa mondială, cu un Batistuta care a vrut să-l detroneze pe Vieri din clasamentul golgheterilor cu orice preț, ratînd aproape nepermis. Fără prea mari vedete, dar cu băieți hotărîți, cu idei puține, dar spirit de echipă sudat, Olanda a ajuns în semifinale unde poate accede cel puțin la finala mică.

Incontestabil, surpriza sferturilor s-a numit Croația, echipa despre care generalul nostru cu dor de ducă gafa spunînd că „dorim să jucăm cu o echipă mai puțin experimentată decît cu Argentina", vă mai amintiți euforia de dinaintea optimilor. Croația a reuşit un joc excepțional aplicînd Germaniei cea mai dureroasă înfrîngere după cea din 54 cînd Ungaria o învinsese cu 8-3! Kaizerul Beckenbauer, cel care ştia cum să bată Brazilia în Finală, a dovedit că are tot atîta imaginație ca şi echipa germană care nu degeaba e poreclită "panzer". Se pare că nemții n-au învățat nimic din înfrîngerea de acum patru ani în fața Bulgariei. Nu-i nimic, mai au patru ani de reflecție. Una peste alta, sferturile ar fi fost anoste fără lecția usturătoare a Croației.

bomberi trişti

Vieri şi Batistuta sînt singurii fotbalişti care au înscris cîte 5 goluri (pînă în faza sferturilor) la această ediție a CM din Franța. Ei aveau ocazia să-şi mărească avantajul dar, din păcate şi Italia şi Argentina au fost nevoite să plece acasă. Rămîne de văzut pînă la Finală, cine se va bucura în clasamentul golgheterilor.

CE AŞTEAPTĂ FRANȚA

Dacă Platini n-a reuşit să cîştige o Cupă, poate că va reuşi acest lucru ca organizator al Cupei mondiale de fotbal, France 98. Întrebarea care se pune este: vor reuşi francezii să fructifice avantajul terenului? Pînă acum se pare că da. Amuzant este că ultima oară cînd susținătorii naționalei cocoşului galic i-au văzut pe "les Bleus" jucînd la o Cupă mondială a fost în 1986 în Mexic. Cum ştiți, în 1990, în Italia, francezii nu s-au calificat, iar în 1994 n-au ajuns în SUA din cauza pîrdalnicilor de bulgari. În fine, după 12 ani joacă şi ei într-o cupă mondială şi asta doar grație avantajului de a fi organizatori şi în consecință fiind calificați fără jocuri, din oficiu. Rămîne însă o întrebare: sînt ei chiar atît de buni pentru a merita să cîştige această Cupă mondială? După ce au arătat în partida din sferturi cu Italia n-aş putea pune mîna în foc. 120 de minute de sterilitate şi să nu uităm alte 114 minute de ineficiență în optimile cu Paraguay nu este tocmai cel mai fericit mod de a arăta lumii că Franța merită Statueta de aur. Las la o parte faptul că partida cu Italia a fost un fel de "menage a trois", situație atît de iubită de francezi nu numai la fotbal, ci şi în literatură şi chiar şi cinematografie. Căsnicia asta în trei, soț, soție, amanți (e vorba despre faptul că 11 jucători dintre cei 22 de tricolori francezi joacă în campionatul italian fiind colegi de echipă cu componenții naționalei Italiei) a dus la cea mai stupidă partidă văzută în sferturi. Toți atacanții păreau că ajunseseră la învoială, acel conformism burghez care nu vrea să strice convenientele sociale, lăsăm lucrurile să meargă înainte, parcă era deviza jucătorilor şi antrenorilor celor două echipe şi să vedem ce vor decide penalty-urile. Aşa a şi fost, numai că mi s-a părut şi aici că ceva fusese aranjat dinainte, în fine, o victorie franceză obținută fără snagă, în urma unui contract marital.

istoria oraşelor „mondialului" — LYON

Opera din Lyon

Lyon este un amestec de nord şi sud, de eficiență, epicurism şi convivialitate. Acest elegant echilibru este poate un rezultat al plasamentului acestui oraş, aproape echidistant între Paris şi Riviera franceză, undeva la picioarele Alpilor şi confluența Rhonului cu Saonul. Romanii n-au avut o idee rea atunci cînd s-au gîndit să pună bazele Lyonului la întretăierea a cinci drumuri de acces, de unde se putea face comerț cu întreg imperiu. Ei bine, această vocație a oraşului pentru schimbul de mărfuri şi de idei avea să se maturizeze în timpul Renaşterii cînd la Lyon au avut loc primele tîrguri comerciale şi s-au deschis primele bănci internaționale. Prima Bursă din Franța s-a deschis tot aici, în 1506. La jumătatea secolului al XVI-lea, oraşul devine un important centru al prelucrării mătăsii care acoperea necesitățile Europei de vest, iar în 1804, lionezul Joseph-Marie Jacquard revoluționează industria textilă inventînd războiul mecanic de țesut. Azi, Lyon face un puternic pariu cu infrastructura urbană, încercînd parcă să treacă peste problemele ridicate de şomaj, peste cele ridicate de cartierele mărginaşe şi de poluare. Ce alt oraş din Franța ar îndrăzni să facă dintr-o parcare auto o problemă de artă? Lyonul încearcă dînd mînă liberă artiştilor avangardişti. Un periscop inversat plasat în mijlocul reconstruitei Place des Celestines oferă imaginea uluitoare a unei parcări subterane, opera arhitecților Jean-Michel Wilmotte şi Daniel Targe. Cînd acest proiect va fi gata, cel de-al doilea oraş al Franței va avea de ce să fie mîndru. (Ca populație, Lyon este al treilea oraş al Franței după Paris şi Marsilia, însă neoficial el este numit de francezi "Al Doilea"). Opera din Lyon a fost reconstruită de arh. Jean Nouvel care a montat un enorm acoperiş semi-cilindric din sticlă deasupra clădirii originale din secolul al XIX-lea. Iar „planul Lumiere" face din Lyon cel mai frumos oraş luminat pe timp de noapte din Franța. În privința Muzeului de arte frumoase din Lyon, după ce va fi renovat, există un plan de opt ani, el va deveni „micul Luvru" cum deja îl numeşte presa franceză.

În numărul viitor

■ Fuziunea, un vis de dimensiuni demiurgice ■ Misterul clarviziunii ■ Vrăjitorii sînt printre noi ■ Individualitatea „egoistă" a genelor ■ Alfabetul uman, 3 milioane de „litere" ■ Antarctica şi efectul de seră ■ Canicula, metabolismul apei şi sănătatea ■ Din nou despre contracepție ■ Prim ajutor - Insolațiile ■ Bijuteriile Africii ■ Vom trăi 150 de ani? ■ Kheops, Soarele, Pămîntul şi Nilul ■ Meryl Streep, „mică, fragilă, neajutorată" ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Timp liber ■ CUPA MONDIALĂ, săptămîna a 4-a.

Pagină realizată de rămasul nostru special acasă
GEORGE CUŞNARENCU

SERIE NOUĂ - 374 • ANUL XLI • 16 IULIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 29 (2124)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„Cuvîntul rostit trebuie să fie asemenea rubinului, uşor, dar de mare preţ. Cît timp nu ai vorbit, cuvîntul a stat în puterea ta; de îndată ce l-ai rostit, el te ţine în puterea lui."

(ABU SHAKUR, sec. X)

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Strategie terapeutică de viitor

RECIDIVA CANCERULUI VA FI PREVENITĂ?

Doi cercetători francezi au comunicat primele lor rezultate încurajatoare privind stimularea sistemului imunitar al organismului în lupta împotriva extinderii celulelor maligne, după eliminarea tumorii canceroase prin intervenţie chirurgicală. Spre deosebire de metodele utilizate în prezent (radio şi chimio-terapie), de prevenire a formării de metastaze în urma unui cancer tratat şi aparent vindecat, cercetătorii francezi sînt pe punctul de a demonstra că sistemul imunitar, cu „un ajutor" dat pe calea manipulărilor genetice efectuate asupra „celulelor dendritice" (celule care aparţin sistemului imunitar şi care au rolul unor veritabile santinele ce dau alarma şi declanşează lupta organismului împotriva agenţilor patologici) poate stăpîni diseminarea celulelor canceroase.

Bijuterii ale Africii

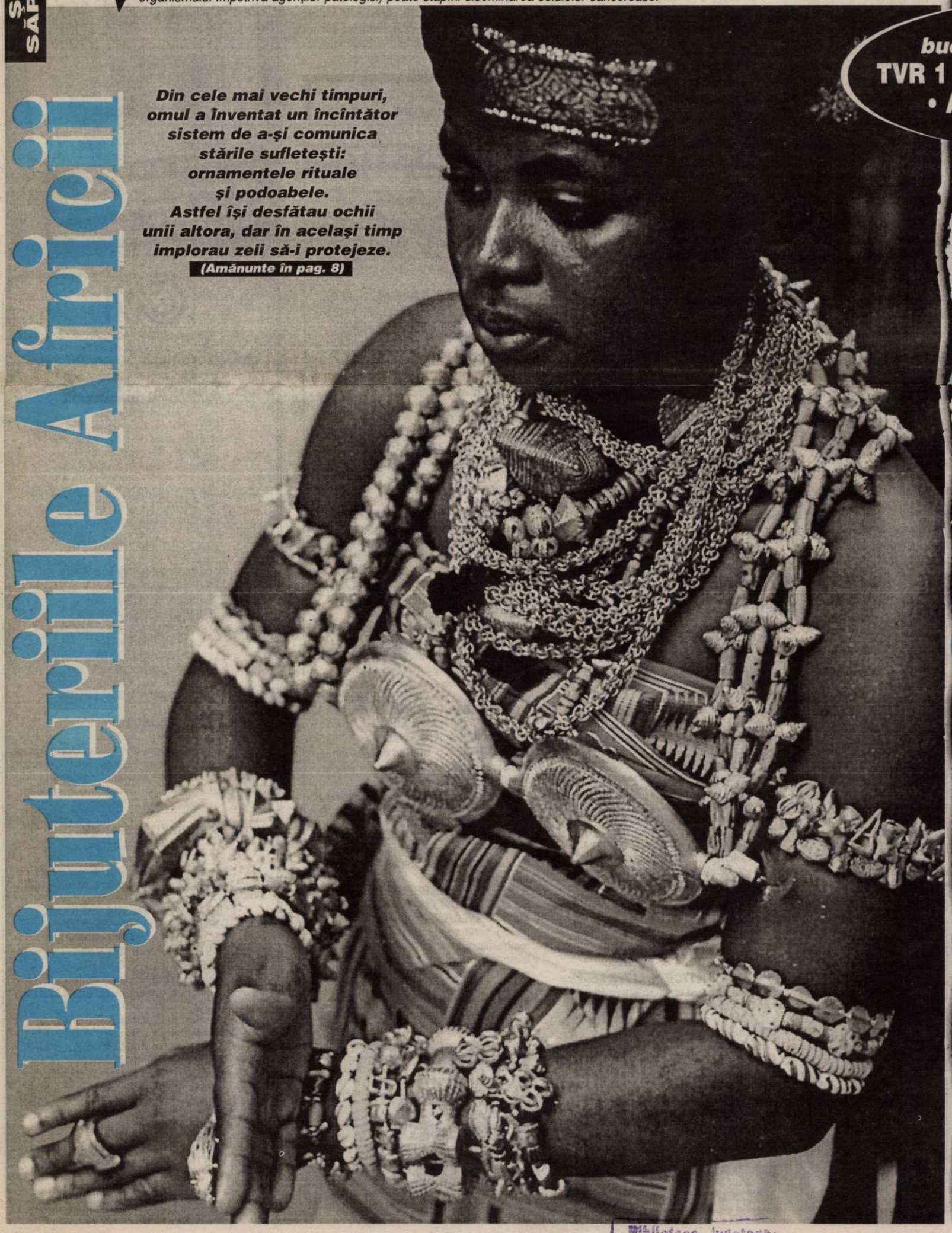

Din cele mai vechi timpuri, omul a inventat un încîntător sistem de a-şi comunica stările sufleteşti: ornamentele rituale şi podoabele. Astfel îşi desfătau ochii unii altora, dar în acelaşi timp implorau zeii să-i protejeze.

(Amănunte în pag. 8)

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3

Fuziunea, un vis de dimensiuni demiurgice

Incursiune în paranormal 4
Vrăjitorii sînt printre noi!

Starea de veghe 5

Antarctica şi efectul de seră

Medicina la zi 7
Canicula, metabolismul apei şi sănătatea

Homo Sapiens 9

Vom trăi 150 de ani?

Terra X Dosarele planetei 10
Kheops, Soarele, Pămîntul şi Nilul

Idoli 13

Frank Sinatra - gusturile şi culorile „Vocii"

Timp liber 14
• Horoscop • Grădina • Pe 4 roţi • Juridice

femina club

Biblioteca judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

Tolba cu SCRISORI

Bogdan Sileanu - Turda: Careurile au sosit la destinatar dar nu au reuşit să convingă! De vină a fost densitatea tematică cvasi inexistentă... Nu este suficient să numeşti o grilă „Geografie" pentru ca ea să devină automat publicabilă, indiferent de cuvintele introduse în ea. Practic, dumneavoastră aţi folosit toate cuvintele care v-au „căzut" sub condei iar rezultatul este direct proporţional cu „exigenţa" demonstrată! Cum este evident că aveţi o bună dexteritate la îngrilare, vă recomand să perseveraţi şi să fiţi mai atent cu densitatea tematică. Reveniţi?

Lavinia Simu - Bucureşti: Iată cîte ceva despre *Sinead O'Connor:* data naşterii - 12 decembrie 1966. Primul single - *„Troy"* (1987) iar primul album - *„The Lion And The Cobra"* (1988). În 1990 single-ul *„Nothing Compares 2U"* intra în rîndul celor mai rapid vîndute din istoria muzicii (5 săptămîni Number One în Anglia şi patru în SUA!). Single-ul este pe albumul *„I Do Not Want What I Haven't Got"* (Number One în 13 ţări şi triplu album de platină în SUA!). În 1991 cîştiga *Brit Award For Best International Artist* iar un an mai tîrziu edita albumul *„Am I Not Your Girl?"* care conţinea cover versions. În 1994 apărea cel de-al treilea său album - *„Universal Mother"* (modest), an în care single-ul *„You Made Me The Thief Of Your Heart"* (din coloana sonoră *„In The Name Of The Father"*) se clasa acceptabil în topuri... La finele lui 1997 ieşea *„So Far... The Best Of Sinead O'Connor"*. Ar mai fi multe de adăugat dar spaţiul nu-mi permite...

Dumitru Florea - Galaţi: Careurile publicate de noi nu aparţin, cum aţi fi afirmat, „unui cerc închis de colaboratori"! Dacă aţi avut curiozitatea de a consulta colecţia revistei noastre aţi fi putut observa că acest „cerc închis" are „doar" cîteva zeci de colaboratori, unii constanţi, alţii nu! Nimic nu vă împiedică să ne trimiteţi careuri, de 10/10 şi tematice!

Mariana Dumitru - Bucureşti: Nu mă găseşti la redacţie dar mi-ai putea lăsa un număr de telefon, poate facem ceva cu muzica despre care mi-ai vorbit. 2) Aştept OK-ul tău pentru a da drumul anunţului!

Albumul Săptămînii

Walking Into Clarksdale - JIMMY PAGE & ROBERT PLANT

Legenda *Led Zeppelin* continuă şi după 18 ani de la destrămarea oficială a celebrei trupe britanice! Purtătorii ştafetei s-au schimbat continuu, cînd solo, cînd în duet, spiritul *Led Zep* păstrîndu-se viu. După *Coverdale/Page* şi după *Page/Plant („MTV Unledded")* iată că fanilor le este oferită o plimbare muzicală prin teritoriul stăpînit cu autoritate de cei doi mari muzicieni - acela al hard-rock-ului! Cu două asemenea călăuze nu ne putem aştepta decît la un parcurs fără probleme într-un univers sonor pe care *Page* şi *Plant* au ştiut să-l ţină, al naibii de bine, departe de orice interferenţe actuale şi părerea mea este că au făcut foarte bine! Nici pomeneală de o muzică din cimitirul elefanţilor, hard-rock-ul clasic păstrîndu-se la modă! Deh, că d-aia e clasic...

Radiografii sonore

The Very Best Of KC & The Sunshine Band. O reeditare a unei compilaţii care va face fericiţi mulţi melomani, în special pe cei care au prins valul disco al celei de-a doua jumătăţi a anilor '70! Începătorilor le spun că *KC & The Sunshine Band* a fost unul din vîrfurile de lance ale curentului disco, influenţa sa în muzica de dans fiind unanim recunoscută. Nostalgică şi al naibii de dansabilă, colecţia de faţă poate fi considerată ca o piesă de referinţă a genului, asta cu atît mai mult cu cît poate fi verificată în orice discotecă de la noi sau de aiurea!

The EP Collection - Little Richard. O întoarcere nostalgică, dar foarte dansabilă, în zorii rock and roll-ului, o reîntîlnire cu marile şlagăre nemuritoare lansate de fostul pastor nord-american! Au trecut 30-40 de ani de cînd melodiile sale făceau furori în toată lumea, timpul scurs nereuşind să le scoată din uz. Neîncrezătorilor, dar nu numai lor, le recomand această cură de rock and roll cît se poate de clasic...

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

Top Albume

1. The Heavy Heavy Hits - Madness
2. Maggie May - The Classic Years - Rod Stewart
3. Mezzanine - Massive Attack
4. Gretest Hits, Vol. I, II, III - Billy Joel
5. Trampoline - Mavericks
6. Gloria! - Gloria Estefan
7. The Best Of Nick Cave & The Bad Seeds
8. All Saints - All Saints
9. Come On Over - Shania Twain
10. The Best Of David Essex

PROPUNERI: Never Say Never - Brandy, The Philosopher's Stone - Van Morrison, Talk On Corners - Corrs, Blue - Simply Red, When We Were The New Boys - Rod Stewart, Where We Belong - Boyzone

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ●

Mai frumoase ca oricînd!

Mai ales acum, vara, este firesc să vă ocupaţi mai mult de frumuseţea şi sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ şi avizate de Ministerul Sănătăţii. Este vorba despre:

◆ ***LOŢIUNEA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - o cremă magică ce penetrează profund pielea feţei, cicatrizează şi înlătură acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - conţine extracte de plante care ajută la vindecarea acneei şi dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă ştirbesc personalitatea. Acum, datorită acestor produse veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***CREMĂ GEL - ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR*** - are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active, naturale de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi şi înălbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***PUDRĂ PENTRU BRONZAT ARTIFICAL*** - prin aplicarea acestei pudre obţineţi o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, cu aspect de bronz natural.

◆ ***CREMĂ ANTIRID*** - conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ ***LOŢIUNE PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR*** - conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***PASTA DE CURĂŢAT MÎINILE*** - pentru curăţiri grele. Îndepărtează uşor şi complet vaseline, uleiuri de motor, grăsimi industriale.

◆ ***UNGHII FALSE*** - vă ajută să păstraţi aspectul îngrijit al mîinilor în orice ocazie.

◆ ***APĂ DE GURĂ*** - loţiune antiseptică pentru gargară, cu proprietăţi anestezice,

menţine igiena gurii şi a gîtului. Se foloseşte în gingivite, stomatite, pentru uşurarea durerii şi îndepărtarea mirosului neplăcut al gurii.

◆ ***BOMBY*** - diverse arome (produs medicinal care împrospătează respiraţia eliminînd mirosul neplăcut al gurii şi al gîtului). Este mic, plăcut, uşor de purtat - un prieten care vă ajută în orice moment al zilei.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR*** - a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi. Are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor; aceste zone rămîn netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ Produs ***CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR*** - folosindu-l, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură de a avea încredere în dumneavoastră în orice împrejurare.

◆ ***LOŢIUNE ANTIPISTRUI*** - prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta!

◆ ***LOŢIUNE CAPILARĂ*** - împotriva căderii părului. Activează circulaţia capilară, combate eficient calviţia (chelia).

◆ ***GEL CAPILAR*** cu extract de urzică şi aloe vera - combate mătreaţa şi calviţia (chelia).

◆ ***RIMEL PENTRU PĂR*** - doamnele elegante îşi vor face şuviţe cu acest rimel; culoarea va dispărea la periat sau primul spălat.

◆ ***GEL ANTICELULITIC*** - conţine extras de plante şi unisfere active cu vitaminele A, E, C. Combate celulita, vergeturile, hrăneşte şi catifelează pielea, împiedicînd îmbătrînirea.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER*** (roşeaţă, iritaţie) - pentru bătrîni, bolnavi obligaţi să stea imobilizaţi în pat şi pentru copii (bebeluşi).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI*** (rîie) - tratează scabia printr-o singură aplicaţie.

◆ ***BALSAM - CREMĂ ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI*** (păduchi) - elimină păduchii şi ouăle lor printr-o singură utilizare.

◆ ***STIMULENT GENERAL*** - loţiune - produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, este un tonic şi energizant general. Întîrzie simptomele de îmbătrînire, creşte rezistenţa organismului faţă de boli, îmbunătăţeşte activitatea fizică şi mentală, stimulează metabolismul celular şi funcţiile sexuale.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** - pastile - un produs natural (biologic) fără efecte secundare sau toxice recomandat în lipsa apetitului sexual, impotenţă, frigiditate. Măreşte durata actului sexual, dorinţa şi plăcerea intimă, putînd fi folosit atît de doamne, cît şi de domni.

◆ Pentru marile nebunii şi însăşi protecţia dumneavoastră, folosiţi acum ***PREZERVATIVELE AROMATE*** - banane, căpşuni, normale royale, silke regular.

◆ Tablete ***ÎMPOTRIVA FUMATULUI*** - cu proprietăţi antitabagice, energetice, remineralizante. Consumînd aceste produse biologice veţi reuşi să vă lăsaţi de fumat în cel mai scurt timp posibil.

◆ ***LEUCOPLAST ANTIREUMATIC*** - care, aplicat pe diverse părţi ale corpului (gît, spate, mijloc, picioare, mîini), face ca durerea reumatică să dispară în cîteva minute.

◆ ***UNGUENT DENTAR*** - îndepărtează durerile dentare şi gingivale dînd o senzaţie de confort instantaneu.

◆ **Tablete împotriva OBEZITĂŢII** - conţin pulberi vegetale şi uleiuri volatile care datorită principiilor active acţionează puternic asupra organismului reducînd pofta de mîncare, avînd şi un efect laxativ, diuretic şi emolient protejînd tubul digestiv. Folosind aceste tablete ajungeţi în scurt timp la greutatea dorită.

◆ ***COMPLEX ANTIRID*** şi ***ANTISTRES*** - o nouă tehnologie în domeniu. Folosind aceste capsule veţi fi uimită de rezultatul produs.

◆ ***TEST SARCINĂ*** - metodă simplă şi rapidă de a afla în maximum 5 minute dacă sînteţi sau nu însărcinată.

◆ ***PICĂTURI ANTI-SFORĂIT*** - Este un produs chinezesc cu extract natural de plante care reduce sforăitul şi stimulează căile respiratorii.

◆ ***PRODUSE MEDICALE TERAPEUTICE, ORTOPEDICE ŞI DE RECUPERARE*** - ciorapi elastici compresivi, genunchiere, glezniere, corsete lombo-sacrale, corsete abdominale, slip incontinenţă urinară, talonete ortopedice, proteze de membre, proteze de şold, proteze de sîn, bastoane, cîrje, cadru păşitor, încălţăminte pentru bolnavi diabetici şi orice alt produs la comandă; relaţii la 3214698.

IMPORTANT - **Comandînd produsele noastre veţi scăpa de multe neplăceri cu care vă confruntaţi astăzi. Fiţi sigur(ă) că toate complimentele pe care le veţi primi vor fi sincere.**

Stocurile noastre sînt limitate. Dacă doriţi să intraţi cît mai repede în posesia produselor mai sus menţionate, vă rugăm trimiteţi bonul alăturat chiar azi sau sunaţi la tel.: 01/684.19.52 sau 01/321.46.98.

Cumpărătorii fideli ai firmei care comandă 3 produse vor descoperi în pachetul solicitat un *cadou surpriză*.

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL, OP 4, CP 91, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Mască filmogenă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Cremă gel ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTIRID la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR la preţul de 40.000 lei
___ buc. PASTĂ DE CURĂŢAT MÎINILE, la preţul de 25.000 lei
___ buc. UNGHII FALSE la preţul de 25.000 lei
___ buc. APĂ DE GURĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. BOMBY, la preţul de 15.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR la preţul de 32.000 lei
___ buc. Produs CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ANTIPISTRUI la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune CAPILARĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Gel CAPILAR, la preţul de 39.000 lei
___ buc. Gel ANTICELULITIC, la preţul de 56.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER, la preţul de 20.000 lei
___ buc. LEUCOPLAST ANTIREUMATIC, la preţul de 25.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA SCABIEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Balsam-cremă ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. STIMULENT GENERAL - loţiune, la preţul de 55.000 lei
___ buc. STIMULENT SEXUAL -pastile, la preţul de 50.000 lei
___ buc. PREZERVATIVE AROMATE (3 buc.), la preţul de 20.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA FUMATULUI la preţul de 55.000 lei
___ buc. DENTOCALM, la preţul de 35.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA OBEZITĂŢII la preţul de 40.000 lei
___ buc. COMPLEX antirid antistres la preţul de 56.000 lei
___ buc. Test sarcină la preţul de 40.000 lei
___ buc. Rimel pentru păr - diferite culori la preţul de 100.000 lei
___ buc. Pudră pentru bronzat artificial la preţul de 45.000 lei
___ buc. Picături anti-sforăit la preţul de 50.000 lei

Preţurile produselor sînt valabile pentru luna iulie

Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitatea: _____ Judeţ: _____ O.P. ____ Cod: _____
Telefon: _____

M/29

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Paul Ioan
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef),
Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

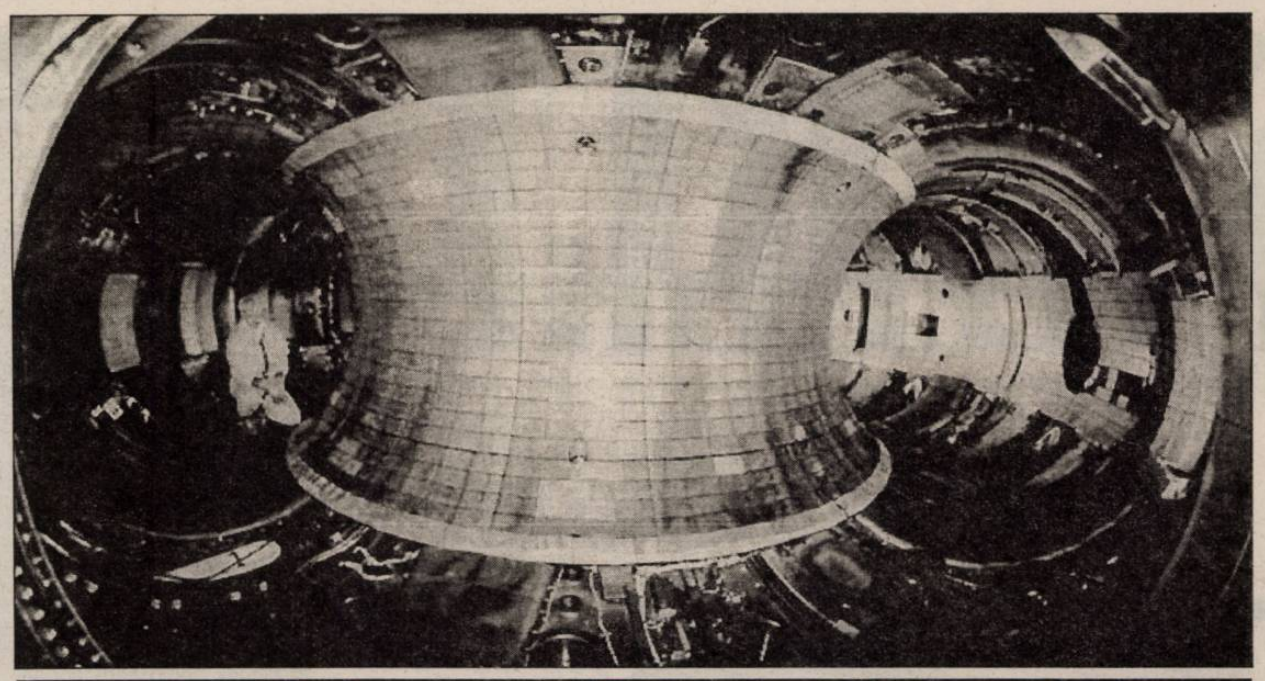

FUZIUNEA
un vis de dimensiuni demiurgice

Timp de milenii, omenirea nu a cunoscut și nu a folosit decît resurse naturale de energie: energia focului - rezultată din reacțiile chimice de oxidare a unor compuși naturali de carbon, conținuți în lemnul copacilor sau în cărbuni (și, mai tîrziu, în petrolul și gazele naturale) -, energia vîntului (acționînd pînzele corăbiilor sau aripile morilor de vînt), energia apei (acționînd paletele morilor de apă) și, în foarte mică măsură, cea, omniprezentă, a Soarelui. Doar energia focului s-a dovedit capabilă, pînă acum, să răspundă nevoilor energetice ale erei industriale, o eră care în mai puțin de trei secole a reușit să consume cea mai mare parte a resurselor de petrol și gaze naturale.

O criză majoră este, deci, previzibilă în măsura în care nu se dezvoltă surse alternative de energie. În această direcție, ecologiștii, firește, ar pleda pentru promovarea surselor de energie regenerabile, cum ar fi aceea a vîntului sau a Soarelui. Din păcate, nici randamentul economic al acestor surse nu este încurajator pentru o asemenea dezvoltare, nici impactul (nepoluant, dar nu mai puțin agresiv) asupra mediului nu pare mai puțin deranjant, datorită uriașelor suprafețe de teren ce ar trebui afectate unor unități energetice bazate pe asemenea resurse.

E=mc²: teoria revoluționară a lui Einstein

La începutul acestui secol, Einstein revoluționa întreaga noastră concepție despre Univers, enunțînd celebra sa formulă privind echivalența masei cu energia, $E=mc^2$ (unde „E" este energia, „m" este masa, iar „c" reprezintă viteza luminii, de 300000 km/s). Sigur, la început formula a prezentat un interes exclusiv teoretic, nimeni pe atunci, nici măcar astăzi, nereușind să transforme total în energie nici măcar un singur atom. Și nici invers. Pentru un asemenea rezultat ar fi necesar să reconstituim condițiile existente în primele momente ale Big-Bangului, marea explozie din care s-a născut Universul. Sau, cel puțin, să avem posibilitatea de a obține, izola și menține o cantitate (fie și infimă) de antimaterie care, în contact cu materia, s-ar anihila reciproc, transformîndu-se integral în energie. Posibilitatea ținînd încă (probabil pentru încă multă vreme) de literatura SF.

Parțial, însă, s-a întrevăzut destul de repede posibilitatea (mai întîi teoretică) de a obține energie din procesele de fisiune și fuziune ale materiei. Deși procedee total opuse *(fisiunea* presupunînd divizarea, spargerea unor atomi grei în alții mai ușori, iar *fuziunea,* dimpotrivă, obținerea unor atomi mai grei din unii mai ușori), ambele procedee se bazează pe constatarea că energia de legătură care asigură coeziunea internă a nucleelor atomice este cea mai scăzută, deci mai economică, în cazul fierului. Ca o consecință, orice atom mai greu decît cel de fier (iar atomii metalelor radioactive sînt mult mai grei!) va elibera prin fisiune, o cantitate de energie egală cu diferența între cea necesară coeziunii nucleului greu și aceea (mai mică) necesară coeziunii celor două nuclee rezultate. La fel, fuziunea a două nuclee ușoare spre a da naștere unui nucleu mai greu, (dar nu mai greu decît fierul!), va elibera, de asemenea, energie. O energie cu atît mai mare, cu cît nucleele sînt mai depărtate de fier.

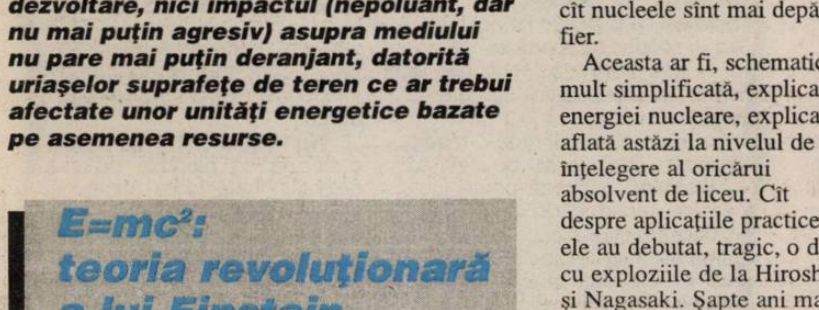

Schema reacției de fuziune, prin care, din un atom de deuteriu și unul de tritiu rezultă un atom de heliu și un neutron. Plus, evident, energie...

Aceasta ar fi, schematic și mult simplificată, explicația energiei nucleare, explicație aflată astăzi la nivelul de înțelegere al oricărui absolvent de liceu. Cît despre aplicațiile practice, ele au debutat, tragic, o dată cu exploziile de la Hiroshima și Nagasaki. Șapte ani mai tîrziu, în 1952, deasupra atolului Bikini din Pacific se înălța prima ciupercă termonucleară, născută dintr-un proces de fuziune. În paralel, cercetările privind aplicațiile civile ale acestei noi surse de energie contribuiseră la apariția primelor centrale electrice nucleare bazate pe fisiune. Cu fuziunea, însă, lucrurile se arătau a fi, tehnic, mai complicate...

Condițiile teoretice ale realizării fuziunii...

Ideea realizării fuziunii termonucleare controlate reprezintă, fără îndoială, cel mai ambițios proiect al omenirii de pînă acum. Este vorba, în fond, de a reproduce și a folosi fenomenele ce fac stelele să strălucească. Bomba cu hidrogen - un adevărat soare în miniatură - a demonstrat capacitatea tehnică a omului de a reproduce fenomenul fizic, fără a-l putea însă controla. Energia eliberată exploziv într-o fracțiune de secundă nu poate fi în acest caz stăpînită, risipindu-se devastator în spațiu, fără a se putea autoreproduce pentru a „aprinde" în lanț alte și alte cantități din „combustibilul" alcătuit dintr-un amestec de deuteriu și tritiu (doi izotopi grei ai hidrogenului). Totuși, experiențele vizînd realizarea unor instalații capabile să asigure condițiile unei fiziuni controlate, menită să producă energie în mod continuu, au început încă din anii '50, chiar înainte de prima explozie termonucleară. Iar aceste condiții ce trebuie realizate sînt date, în esență, de produsul a trei parametri: 1) *temperatura* amestecului de deuteriu și tritiu, temperatură ce trebuie să atingă valori de sute de milioane de grade Celsius (mult mai ridicată decît aceea din centrul Soarelui); 2) *densitatea plasmei* astfel obținute (la asemenea temperaturi atomii pierzîndu-și învelișul electronic, transformîndu-se într-un gaz ionizat, bun conducător de electricitate), densitate care să permită un număr mare de ciocniri între nucleele de deuteriu și tritiu care, datorită energiei imprimate de temperatura ridicată, reușesc să învingă bariera respingerii electrostatice, fuzionînd și producînd un nucleu de heliu, concomitent cu eliberarea unui neutron intens energetic; 3) *timpul de stabilitate a plasmei în granițele unui spațiu limitat,* astfel încît aceasta să-și mențină volumul și caracteristicile în limitele unor anumiți parametri, pentru a asigura astfel continuitatea procesului. Conform unei formule stabilite de John Lawson în anul 1957, produsul celor trei parametri trebuie să fie superior cifrei de $6x10^{21}$, formulă în care *temperatura* este exprimată în KeV (un Kiloelectron-Volt este egal cu energia cinetică medie a unui nucleu într-un gaz aflat la o temperatură de circa 11 milioane grade Celsius), *densitatea* prin numărul de nuclee pe centimetrul cub, iar timpul, în secunde. Numai dincolo de această valoare se poate realiza „aprinderea" combustibilului, prin fuziune, producîndu-se în același timp o cantitate de energie mai mare decît aceea necesară pentru inițierea procesului.

...și primele realizări practice

În anii '50, savanții sovietici Andrei Saharov și Igor Tamm realizau primele instalații de tip tokamak (denumire sub care sînt cunoscute și în prezent), instalații în care se urmărea obținerea plasmei hiperfierbinți și stabilizarea acesteia într-o capcană electromagnetică. Schematic, instalația (și ideea) este destul de simplă: într-o incintă vidată, de formă inelară (un fel de covrig, dacă vreți, sau, în termeni geometrici, un tor) se injectează amestecul de deuteriu și tritiu (sau, în varianta inițială, doar de deuteriu), amestec transformat în plasmă printr-o descărcare electrică (procedeu nu mai complicat decît cel realizat în banalele tuburi de neon). Grație unui sistem de electromagneți, în plasma astfel creată se induc puternici curenți electrici, care ridică rapid temperatura acesteia, ionii astfel creați fiind siliți, datorită configurației speciale a cîmpului magnetic, să se rotească ameițor în interiorul torului, aceleași cîmpuri magnetice asigurînd și menținerea plasmei în centrul incintei vidate, departe de pereții pe care altfel i-ar vaporiza instantaneu. În acest scop, instalația este prevăzută cu două rînduri de electromagneți: unii dispuși concentric de-a lungul torului, înfășurîndu-l, denumiți magneți *toroidali,* și alții dispuși paralel cu torul, meniți a crea un cîmp magnetic, perpendicular pe planul acestuia, fiind denumiți din această cauză magneți *poloidali.* Liniile de cîmp rezultate din interacțiunea acestor două serii de magneți vor obliga nucleele de deuteriu și tritiu să parcurgă un traseu spiralat de-a lungul centrului torului, accelerîndu-se continuu și producînd, prin autoinducție, curenți electrici deosebit de intenși.

O temă de casă pentru întreaga omenire

Primele instalații sovietice, deși au demonstrat încă din anul 1968 valabilitatea ideii, nu realizau decît o valoare a „produsului Lawson" de ordinul a 10^{17}, mult sub cea necesară obținerii unui excedent energetic utilizabil. Dar au avut meritul de a pune în evidență o serie de probleme tehnice pe care instalațiile ulterioare, construite pe baza aceleiași idei, atît în URSS, cît și în SUA, Franța, Japonia, sau, prin colaborare internațională, în Comunitatea Europeană, au reușit, parțial, să le rezolve. În 1974, cel mai performant tokamak din lume era *TFR 1,* construit de Franța, La Fonteney aux Roses. A funcționat pînă în 1986. Pe baza rezultatelor obținute de acesta, în anul 1983 a demarat proiectul internațional *JET* (Joint European Torus) materializat într-o instalație multinațională europeană, instalată în Anglia, la Oxford. În prezent, acesta este în curs de a trece la faza experimentării unui amestec de deuteriu și tritiu, după ce în prima fază a fost folosit doar deuteriu. În paralel, japonezii realizau instalația *JT 60-U,* iar americanii instalația *TFTR,* situată la Princeton. Instalația americană, cea mai mare realizată pînă la această dată și care și-a încetat funcționarea anul trecut, deține recordul actual, furnizînd 10 megajouli energie timp de o fracțiune de secundă; dar au fost necesari 40 MW pentru a încălzi plasma!...

Efortul financiar necesar, în ciuda rezultatelor obținute, s-a dovedit a fi prea mare pentru a putea duce la capăt o asemenea întreprindere grație eforturilor unei singure țări. Așa s-a născut, în anul 1984, din inițiativa lui Mihail Gorbaciov, ideea unui mare proiect internațional, *ITER,* la care participa URSS (azi Rusia), SUA, Comunitatea Europeană și Japonia. Primele studii au debutat în anul 1988. Faza desenelor tehnice de detaliu ale instalației a început în anul 1992 și va fi terminată în acest an. Moment în care se va lua o decizie definitivă privind continuarea sau nu a proiectului. Dacă va fi continuat, instalația va putea intra în activitate în anul 2010.

În ciuda marilor eforturi financiare și a complexității tehnologice impuse de realizarea acestui proiect, *ITER* nu va reprezenta totuși decît un reactor experimental menit a demonstra fezabilitatea științifică și (în parte doar) tehnologică a producerii de energie prin fuziune. În caz de reușită, îi va succeda în următoarele decenii o instalație demonstrativă (DEMO) care, în cel mai bun caz, va da naștere spre orizontul anilor 2050 primelor centrale electrice termonucleare. Așadar, omenirea mai are de așteptat această sursă de energie practic inepuizabilă și aproape total nepoluantă. Complexitatea problemelor tehnice de rezolvat face însă și pe unii oameni de știință (pentru a nu mai vorbi de economiști) să se îndoiască de faptul că acest rezultat va fi vreodată posibil. Merită încercat...

Însă asupra problemelor de ordin tehnic și științific pe care le implică realizarea practică a unei centrale termoelectrice de fuziune ne vom apleca într-un număr viitor. Vom reveni.

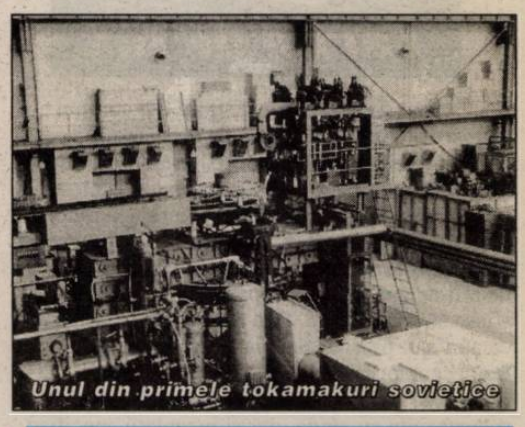

Unul din primele tokamakuri sovietice

Pagină realizată de **MARIAN GRIGORE**

MISTERUL clarviziunii

ION ŢUGUI

În toate timpurile şi pe toate meridianele, de la organizarea tribală pînă în actualitatea noastră istorică şi socială, obsesia viitorului pare o enzimă foarte activă pe care o căpătăm prin naştere. În lumea animalelor există specii care în mod instinctual se folosesc de „senzori" cu funcţii complexe de „predicţie" şi de orientare în spaţiu. Tocmai pe acestea omul pare să le fi pierdut, probabil prin exerciţiul permanent al raţiunii şi al logicii interconditionărilor în relaţia sa cu realitatea. Spre deosebire de vieţuitoare, singur omul este purtătorul gîndirii abstracte, această „materie fără materie" din care s-au construit cultura şi filozofia, dar şi arheologiile tuturor civilizaţiilor. De la atlanţi la Egiptul faraonilor şi de la sumerieni la antichitatea greacă „instituţia clarviziunii" pare să fie singura de neclintit, chiar dacă, nu o dată, clarviziunile imprecise sau eronate îi duceau pe desemnaţi la moarte.

Poate părea paradoxal ca într-o lume prin care informaţia circulă precum curenţii de aer, iar analiştii şi futurologii, sociologii şi prospectiviştii sînt cuprinşi într-o identitate profesională, să existe, încă, o acceptare tacită a enigmei clarviziunii îndeobşte aparţinînd unor persoane care-şi consumă harul departe de computere şi de modelări matematice. Clarviziunea rămîne aşadar şi-n epoca ştiinţei un mister ce se susţine continuu tocmai prin faptul că se dovedeşte nu o dată furnizor de evaluări corecte. Fenomen psihic sau probabilitate ce se întîlneşte la un moment dat, obligatoriu, cu o realitate în curs de fiinţare, har ceresc sau particularitate a omului, privilegiu sau accident, clarviziunea rămîne cel mai incitant fenomen în toate epocile evoluţiei istorice a oamenilor. Fenomenul cu manifestare spontană, lipsit de o bază de cunoaştere culturală sau ştiinţifică beneficiază, totuşi, de un suport spiritual căruia nu-i lipsesc argumentele.

Reproducere după HR GIGER

În ştiinţele spirituale clarviziunea este identificată cu harul divin, ea este efectul superior al unei evoluţii spirituale înalte. Au fost distinse două tipuri de clarviziune, totală şi parţială, fiecare operînd în funcţie de planurile reprezentate. În clarviziunea totală cuprinderea temporală a evoluţiei poate marca evenimente de la crearea lumii pînă în prezent şi viitor. Clarvăzătorii de excepţie par să aibă astfel de capacităţi, chiar dacă clarviziunile lor nu fac obiectul vreunei expuneri în forurile academice. Mai toţi iniţiaţii confirmă că procesul sau fenomenul clarviziunii poate fi înţeles ca „plecare cu gîndul" în oricare direcţie spaţio-temporală şi istorică. Orice clarvăzător atestat mărturiseşte „prezenţa cu gîndul" într-un timp şi spaţiu dorite. Este mai greu de afirmat dacă el este condus sau se conduce, dar importanţa viziunilor sale este confirmată de un element sau un adevăr. Cele mai senzaţionale „călătorii" cunoscute pînă acum sînt cele efectuate de clarvăzători în corpul uman şi în orice structură vie...

Clarvăzătorii cîmpului evenimenţial istoric par să fie mai bine reprezentaţi pe planeta noastră. Ei sînt prezenţi şi azi în interesul unor instituţii oficiale, comunicările lor sînt reţinute. Mai rari sînt clarvăzătorii cu acces la entităţi cereşti. Aceştia aparţin unui înţeles aparte, asimilaţi fiind de către un plan superior, la care nu au acces muritorii de rînd.

Clarviziunea parţială este prefigurată de asemenea ca un har pe care desemnatul are obligaţia de a-l păstra nealterat. În condiţiile neîndeplinirii unor rigori divine, clarviziunea parţială este retrasă şi vinovatului îi vor trebui zeci de ani ca să o recupereze. Chiar dacă în ultimele secole nimeni nu s-a gîndit să „oficializeze" clarviziunea, mai toate evenimentele importante din istorie, din prezent şi viitor, se regăsesc, ca-ntr-o arhivă auxiliară, în clarviziunile iniţiaţilor...

Amintirile subconştientului

De vorbă cu propriul inconştient

MIHAELA DOROBANŢU

Paradoxal, la un moment dat hipnoza începe să fie dată uitării. De ce paradoxal? Pentru că, pe de o parte, apariţia sa produsese un adevărat şoc, iar, pe de altă parte, cei care i se dedicaseră încă din primele stadii ale evoluţiei sale erau, fără îndoială, nume perfect respectabile ale ştiinţei şi medicinii. Cu tot efortul depus de un psihiatru de faima lui Pierre Janet, se ajunsese pînă acolo încît să se afirme că fenomenul... pur şi simplu nici nu ar exista!

Rămînea numai imaginea populară şi prea uzitată de cinematograf, a medicului perfid care adoarme, cu ajutorul unui simplu ceas pe care i-l leagănă în faţa ochilor, un tînăr pur şi nevinovat, pentru a-l împinge în cele din urmă să comită, fără să-şi dea seama, faptele cele mai îngrozitoare...

Şi totuşi medicina este unul dintre importanţii beneficiari ai hipnozei. Pînă într-acolo încît există chiar şi specialitatea de „hipnoterapeut", pe care şi-o atribuie cei ce folosesc hipnoza în scopuri terapeutice.

Care sînt însă afecţiunile în care hipnoza poate fi utilizată cu succes?

Pentru Gerard Arcas, medic francez intervievat de revista „Mystères", hipnoza poate juca un rol important în problemele psihosomatice, respectiv atunci cînd avem de a face cu repercusiunile spiritului asupra corpului. Gama este aici extrem de largă: de la stres, la probleme nevrotice, trecînd prin migrene. Acestea sînt manifestări ale corpului care semnifică, în general, că mentalul se află în impas.

Cum acţionează efectiv hipnoza? Simplu: ea permite „inconştientului" să... preia ştafeta de la starea conştientă, pentru a obţine o mai bună „gestiune" a problemei pe care el însuşi a creat-o. Să nu uităm că avem de a face cu un stadiu în care medicina nu poate să facă nimic.

Hipnoza plasează pacientul într-o stare modificată de conştiinţă - care nu este nici starea de veghe, nici cea de somn. Ceea ce se realizează însă în această nouă situaţie, este de a „pune" pacientul în comunicare cu inconştientul său, permiţîndu-i „demultiplicarea" puterii acţiunilor sale.

Admiţînd şi verificînd frecvent că noi înşine sîntem deţinători de resurse inconştiente de vindecare, se pot obţine cicatrizări foarte rapide. Se poate accelera vindecarea unei fracturi, dominarea problemelor vasculare sau suprimarea durerii.

Nu trebuie uitat însă cu nici o ocazie că hipnoza nu şi-a dezvăluit încă toate tainele şi ca atare fiecare utilizare a sa trebuie făcută cu cea mai mare grijă. Dr. Arcas are clar în vedere acest lucru cînd afirmă că nu trebuie acţionat prin hipnoză pentru o îndepărtare necondiţionată a durerii. În orice caz nu înainte de a descoperi sursa acestei dureri, căci, aşa cum se ştie, unele dureri pot fi chiar folositoare.

Important este să faci să dispară, chiar cu titlu de experiment, ideea de durere. Hipnoza poate astfel permite să i se arate pacientului că dispune el însuşi de resursele necesare funcţionării propriului organism după bunul său plac, „decuplînd" conştientul atunci cînd este nevoie şi... cînd este folositor.

Spectator la graniţa realităţii

Vrăjitorii sînt printre noi!

PAUL IOAN

Tarife de lux

Brice Saint-Clair este unul din cei mai cunoscuţi vrăjitori de pe Coasta de Azur. Acest personaj elegant este arhetipul vrăjitorului modern, trăind într-o opulenţă mai mult sau mai puţin mascată, are clienţi doar în lumea industriaşilor şi bancherilor, şi, atenţie!, are brevet de vrăjitor în Franţa. În „Hexagon" există peste 30 de mii de astfel de „parapsihologi" care nu se sfiesc să recunoască, fără a-şi ascunde mîndria, că au făcut pact cu Satana, că folosesc pentru farmece păpuşi de ceară, ace lungi de oţel, măruntaie de pui de găină şi şobolani, boabe de fasole stropite cu sînge, dar şi incantaţii specifice, păstrate de secole în manuale obscure, transmise din generaţie în generaţie. Paparazzi au descoperit că la reşedinţa din Mougins (sudul Franţei), dl. Saint-Clair face jogging prin parc alături de o puma, în piscină moţăie un aligator inofensiv, iar bodyguarzii săi patrulează noaptea în compania unei pantere negre, de-a lungul şi de-a latul proprietăţii.

Politicos dar ferm, acest vrăjitor francez de elită refuză comenzi cu valoare mai mică de 50 de mii de franci şi recomandă pe unul sau una din colegele de breaslă. Şi asta în pofida faptului că, anual, în afară de taxele către stat, donează 50% din venituri unei misterioase confrerii de „parapsihologi" căci se pare că, deşi lucrează strict individual, vrăjitorii moderni sînt grupaţi în organizaţii ce-şi apără dreptul la existenţă, recunoscut oficial şi tolerat de biserică. Astfel, un serviciu de vrăjitorie se face la un anumit număr de Minitel (servicii publice telefonice în Franţa şi nu numai), pentru tariful de 200 FF.

Momeala

Cum îşi atrage clienţii dl. Saint-Clair? Evident, datorită renumelui său şi unei cariere doldora de succese. Organizează serate discrete dar somptuoase, unde valsează gulere albe şi rochii de voal. Apoi se retrage în cabinet cu doritorii de a-şi îmbunătăţi afacerile sau de a cuceri mîna vreunei văduve ce se odihneşte solitară pe o saltea de dolari... O dată contractul încheiat, se retrage la ceas de taină în laborator, execută ritualul de cîte ori este nevoie, într-o perioadă prestabilită. Saint-Clair nu se consideră un telepat, ci un cunoscător al unui limbaj prin care poate pune la lucru biocîmpurile mediului unde activează clientul. El nu ghiceşte viitorul, îl influenţează prin intermediul unor spirite ce-i sînt obediente. Se foloseşte în permanenţă de calculator pentru a cunoaşte în fiecare zi ce poziţie au planetele favorabile scopului propus. „Astrele sînt un intermediar indispensabil, pe ele sălăşluiesc entităţi care pot interveni în destinul uman, dacă ştii să le apelezi", spune el.

Ce şi-ar mai putea dori un asemenea personaj, care pe seama naivităţii unor semeni şi-ar putea aprinde trabucul cu o bancnotă de 100 de franci? Un vis nemărturisit ar fi acela ca lumea să facă pelerinaj la mormîntul său, pentru a-l invoca dincolo de moarte pentru vreun ideal meschin. Şi asta pentru că există un precedent. În anul 1990, autorităţile au trebuit să închidă temporar accesul publicului în celebrul cimitir parizian Père-Lachaise. La mormîntul marelui vrăjitor Fabre d'Olivet se executau ritualuri satanice, femei dezbrăcate se culcau lîngă piatra tombală pentru a fi... însămînţate de spiritul celui dispărut! Era un omagiu adus vrăjitoriei moderne, susţinută de entităţi diabolice.

ANTARCTICA și efectul de seră

IRINA STOICA

Un grup de oameni de știință a hotărît să petreacă un an întreg printre ghețurile arctice la bordul unui spărgător de gheață canadian. Ei au încercat să înțeleagă mai bine vremea polară și impactul ei asupra globului. Studiul cercetătorilor a fost canalizat mai ales asupra rolului pe care activitatea umană îl are asupra climatului și care sînt efectele pe termen lung.

De la începutul revoluției industriale, cantitatea de dioxid de carbon din atmosferă aproape s-a dublat și continuă să crească pe măsură ce se dezvoltă industria.

Problema principală este că nu avem suficiente date despre atmosfera Pămîntului. Așa că grupul de cercetători a hotărît să le caute, să le descopere, prin observații minuțioase făcute în condiții dintre cele mai vitrege, la bordul vasului „Des Groseillers", la o temperatură de minus 40 de grade, cu vînt puternic.

Programul de măsurare a radiației atmosferice (ARM) s-a concentrat asupra rolului norilor și a echilibrului dintre puterea razelor de soare și pierderea căldurii. Spre deosebire de Antarctica unde există sloiuri masive de zăpadă, adevărate stînci sau platforme, gheața Arcticei este relativ subțire și plutește pe apă. Legătura între atmosfera arctică, gheață și ocean este foarte delicată, micile schimbări putînd avea efecte globale.

Cercetătorii au stat în acest cîmp alb 13 luni pentru a surprinde un ciclu întreg al formării gheții.

Folosind aparate perfecționate, au măsurat creșterea cantității vaporilor de apă din atmosferă și creșterea cantității de apă în nori. Astfel, ei au descoperit că vaporii de apă, și nu dioxidul de carbon, sînt cei care produc așa-zisul efect de seră! Dublarea concentrației de dioxid de carbon produce numai o ușoară încălzire dar, datorită faptului că Pămîntul este dominat de apă, această încălzire va spori cantitatea de vapori, care, la rîndul lor, vor opri pierderea căldurii în spațiu, într-un ciclu permanentizat.

Mai curînd sau mai tîrziu, vaporii se condensează în nori care conțin apă ori cristale de gheață, sau ambele. Acești nori mențin căldura care nu poate fi eliberată în spațiu, dar, în același timp, reflectă o parte din razele solare, care nu mai ajung pe Pămînt. Această ecranare conduce la răcirea planetei.

Cercetătorii își continuă munca pentru clarificarea acestui proces.

PARADOX

INDIVIDUALITATEA „egoistă" a genelor

MARIAN GRIGORE

Am mai vorbit și altă dată, în cadrul acestei rubrici, de siguranța autoînșelătoare pe care o aveam asupra a ceea ce *știm că știm,* care nu arareori se rezumă la ceea ce *credem* că știm. În fond, este în firea omului (și se înscrie în tendința absolut naturală a tuturor fenomenelor de a alege traseul cel mai scurt și, deci, cel mai *economic* pentru a ajunge la un rezultat) să reducă judecățile sale la aplicarea unor scheme logice bine fixate, în care *cauza* și *efectul* reprezintă o unitate dual indivizibilă: nu există efect fără cauză și, invers, nu există cauză fără efect - ceea ce, altfel spus, ar putea însemna că nu există nimic fără *scop,* tocmai efectul fiind țelul ascuns al existenței oricărui lucru. Sigur, o asemenea gîndire este mecanicistă, simplificatoare, dar este caracteristică marii majorități a oamenilor, care acceptă cu ușurință faptul că nu cunosc rostul unui lucru sau al altuia (din lipsa cunoștințelor necesare), dar nu ar putea înțelege cu aceeași ușurință că lucrurile pot exista *în sine* și *pentru sine,* fără nici o „grijă" pentru „rostul" lor ascuns în ordinea generală a firii. De remarcat că acestui tip de gîndire nu îi scapă nici cei mai avizați dintre oameni - oamenii de știință - , care, atunci cînd găsesc „ceva" nou în domeniul lor de preocupare, al cărui „rost" le scapă în lumina cunoștințelor momentului, cel mai adesea caută acest rost, respectiv efectul prezumat al acestei prezențe, în același spațiu delimitat de ansamblul faptelor *deja știute.* Or, „ceva" cu adevărat nou poate, nu arareori, să înnoiască întregul ansamblu, recompunîndu-l într-o nouă ordine, pentru a-și recăpăta coerențe. Fenomen care întîmpină întotdeauna o mare rezistență pînă la a fi acceptat.

Spre exemplu, fără a avea nici un fel de cunoștințe speciale de genetică, acceptăm cu ușurință faptul - stabilit științific, deci absolut demn de credibilitate pentru un nespecialist - că sîntem produsul genelor aflate, încă din momentul în care a fost fecundat, în ovulul din care ne-am născut. Pare evident că fiecare genă din structura cromozomilor noștri are un rol bine definit în mecanismul apariției și dezvoltării fiecărui individ, conferindu-i totodată unicitatea, dar și caracterele generale ce-l fac să aparțină speciei. Iată de ce orice nespecialist va afla cu surprindere că doar 9 pînă la 27% din ADN-ul genomului uman codează, efectiv, producerea unor proteine constitutive ale organismului.

De asemenea, ar fi fost de așteptat ca organismele cele mai evoluate - în special omul - să posede genomul cel mai lung și complex, pornindu-se de la ideea că ADN-ul reprezintă cantitatea de informație necesară construirii unui individ complet. Or, genomul uman conține 3,5 x 10^9 baze constitutive, în timp ce tritonul, spre exemplu, are 19 x 10^9 baze, recordul în materie fiind deținut de o specie relictă de pești - Protopterus aethiopicus - cu 140 x 10^9 baze, dar avînd doar 0,4 - 1,2 la sută gene codante. Restul genelor sînt, aparent, „fără rost", ridicînd, totuși, evident, problema mecanismelor ce le permit să se perpetueze de la o generație la alta. Conform percepției comune, guvernată de ideea selecției naturale care păstrează și perpetuează doar genele *utile* individului și, în ansamblu, speciei, aceste gene ar fi trebuit să dispară de mult!

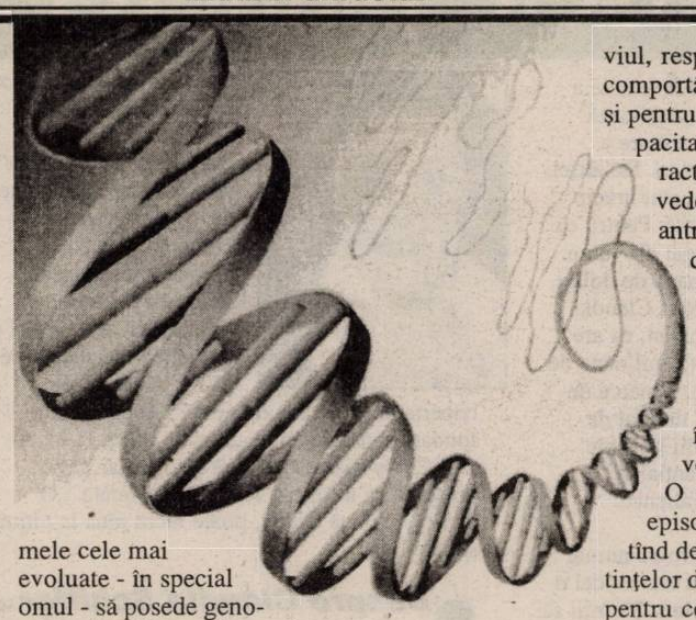

De la această constatare paradoxală, ce violentează bunul simț comun, și pînă la acceptarea ideii că aceste gene nu au alt rost decît propria lor reproducere, acționînd într-un mod ce l-am putea considera egoist, nu a fost decît un pas. Cu alte cuvinte, înseși genele noastre se supun legii generale care guvernează viul, respectiv perpetuarea vieții. Înseși genele se comportă, în cele din urmă, ca niște *indivizi* în sine și pentru sine, condiționarea ansamblului - prin capacitatea lor codificatoare - nefiind decît o caracteristică neesențială din punctul *lor* de vedere. (Iertată fie-ne personalizarea cu iz antropomorfic, dar este singura modalitate pe care am găsit-o pentru a descrie această situație paradoxală). Mai mult, se poate constata o adevărată luptă pentru existență între gene, dintre care unele au chiar capacitatea de a elimina genele concurente pentru a favoriza astfel propria lor înmulțire. Uneori chiar cu prețul defavorizării individului rezultat, în ansamblu.

O dată enunțată problema, vom reveni în episodul următor cu amănunte, subiectul meritînd dezvoltat nu doar pentru îmbogățirea cunoștințelor de genetică ale celor interesați, dar mai ales pentru consecințele pe care le are asupra modului nostru de înțelegere a ceea ce sîntem și, în genere, a „rosturilor" ascunse ale naturii.

Anatomia secundei

ALFABETUL UMAN 3 MILIOANE DE „LITERE"

ALEXANDRU MIRONOV

Pe de o parte există un proiect internațional - a început acum cîțiva ani, sub conducerea celebrului Stanley Miller, descoperitorul dublei elice a acidului dezoxiribonucleic (ADN) - de cercetare a moleculei vieții, cu descifrarea, în teorie, pînă în 2005, a rolului pe care îl joacă fiecare genă, fiecare cromozom dintre cei 46 în care sîntem încifrați, fiecare dintre noi. Recent, întruniți la Cambridge, 300 de mari geneticieni ai lumii și-au comunicat rezultatele, obținute în laboratoarele americane, japoneze, franceze, britanice - cu această ocazie au aflat că *zilnic* fiecare lucrare, a fiecărui cercetător este raportată pe *Internet,* tocmai pentru că întreprinderea este cumplit de grea, căci înseamnă practic decodarea a 3 milioane de „litere" pe care le are „alfabetul" uman! Totul gratuit, bineînțeles, cu subvenții din partea statelor cu cercetare științifică serioasă, în numele idealurilor cunoașterii.

Pe de altă parte, se afla de față americanul J. Craig Venter, *cercetător particular,* reprezentant al firmei - private, bineînțeles - *The Institute for Genomic Research.* Iar dl. Venter nu venise la Cambridge ca idealist, dimpotrivă, ca reprezentant al capitalismului în cercetarea științifică. Venter este un savant cunoscut, unul dintre cei care poate fi caracterizat drept turbulent, etern nemulțumit de felul în care merge lumea și el a venit pe frontul *Genomului uman* cu o metodă ultrarapidă de „citire" a codului, de sute de ori mai rapidă decît tehnologiile clasice ale geneticienilor. În „Războiul genelor" (acesta este și titlul unei cărți scrise de Robert Cook-Degan) nimeni nu a punctat cu mai mult succes și profit decît turbulentul J. Craig Venter. Care nici nu vrea, de altfel, să descifreze totalitatea cromozomilor și genelor ADN-ului uman, ci doar cele 100-300 gene care... pot aduce profit în industria farmaceutică.

Cotat la bursă cu peste 1 miliard de dolari, *The Institute for Genomic Research* este o garanție a succeselor viitoare din terapiile genetice. Și a revoluției inevitabile prin care va trece, foarte curînd, toată industria farmaceutică. Cele mai eficiente fabrici, *uzinele* genetice vii, s-au ivit deja, înainte de zorii veacului XXI. Din cornul abundenței mileniului ce vine, invenția lui Dumnezeu și a naturii numită viață va fi cea care va pune cel mai bine în funcțiune leacurile și mecanismele de reparare ale membrilor societății umane.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Am o fetiță de 11 ani care în urma efectuării unui tratament greșit, în urmă cu cîțiva ani, a orbit. Pentru a încerca să-i tratez atrofia optică bilaterală de care suferea copilul am apelat la cei mai buni oftalmologi, dar fără succes. Disperată am apelat și la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea și fiicele sale, doamnele Mariana Ciupea și Ana Stoica. Incredibil, după două serii de tratament bioenergetic fetița noastră a început din nou să vadă..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 27

Numele și prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 10 august 1998 ●

Reflecții psihologice

Singurătatea femeilor

o fatalitate?

Departe de a fi un atribut al sfîrșitului de mileniu, solitudinea feminină reprezintă, în opinia specialiștilor, un fenomen extrem de complex și de vechi. Statisticile demonstrează că în secolul trecut, mai exact în 1880, 75 la sută dintre femeile de peste 50 de ani erau singure, iar dintre acestea, 55 la sută, celibatare. Majoritatea erau casnice. Profesiile predilecte erau cele de asistente medicale și de învățătoare, iar cele ce le practicau erau supuse trup și suflet profesiei și moralei.

Prețul succesului profesional?

Practicarea unei meserii era un veritabil act de curaj în condițiile în care bărbații își doreau soții supuse, gospodine, fără preocupări în sfera socialului. Oricum, sînt de acord psihologii, solitudinea femeilor privită de-a lungul timpului este prețul plătit pentru succesul lor profesional. În plus, în ultimele decenii, femeile și-au ales profesii rezervate altădată mai ales bărbaților, așa cum sînt cele de medic, avocat sau ziarist, revendicîndu-și dreptul de a trăi într-un ritm mai alert. Această cutezanță manifestată în profesie le-a conferit și dreptul de oarecare independență, dreptul la „nesupunere oarbă" în viața conjugală.

Avide de iubire și tandrețe

Femeile și-au impus o anumită conduită, și anume aceea de a-l iubi doar pe acela ce le învăluie în iubire și tandrețe. Chiar dacă nu este ușor. Oricum, dacă altădată femeile singure simțeau gustul amar al frustrării sau inutilității, astăzi pe plan psihologic și social lucrurile s-au schimbat. Acum, la sfîrșit de mileniu, femeile solitare se bucură de libertatea și autonomia dorită, elemente ce le conferă un grad de fericire aparte.

Doar bărbații poartă vina?

Între cauzele ce determină solitudinea feminină, psihosociologii au inclus și comportamentul bărbaților. Sociologul Jean-Claude Kaufman afirmă că după 25 de ani, femeile își găsesc mai greu un partener. La rîndul lor, bărbații, cu cît avansează în vîrstă, își caută partenere mai tinere. Pentru ei, adesea, vîrsta este singurul criteriu, calitățile sau carențele partenerei neavînd mare importanță. S-ar părea că pentru femei timpul trece mai repede, pentru că spre 35 de ani femeile ascultă și privesc „ceasul biologic" cu îngrijorare. Și dacă azi ele tind să îi acuze pe bărbați pentru singurătate, sociologii aproape că le dau dreptate. Sociologul André Comte-Sponville consideră, la rîndul său că nu „falimentul" cuplului produce solitari, ci lipsa iubirii.

Iubire împlinită = două solitudini?

Oricum, azi și ideea de cuplu e diferită de cea de acum 50 de ani, de exemplu. Cuplul nu mai echivalează cu fuziunea totală a partenerilor uniți într-o fericire eternă. Cuplul nu poate anula suferințele și angoasele fiecăruia dintre parteneri. El nu este antiteza solitudinii, pentru că ceea ce lipsește cu adevărat femeilor singure este iubirea. Continuînd studiul, psihologii au conchis că dacă iubești cu adevărat, trebuie să renunți la ideea că iubirea împlinită este sfîrșitul solitudinii. În realitate, dacă ai acceptat iubirea partenerului, ai acceptat și solitudinea lui. Continuînd raționamentul înseamnă că vei trăi două solitudini, pe a ta și pe a lui... Cît de complicată este iubirea... Dar, merită să încercați...

Dosarul CELULITEI (4)

O celulită veche ce nu este tratată, cu timpul se încrustează în profunzime, cu atît mai mult cu cît țesuturile și mușchii se destind. Pielea „de portocală" capătă acel aspect specific, cu asperități, foarte inestetic. O lipoaspirație ratată, realizată cu canule prea groase sau pe o piele deja degradată, poate, de asemenea, să dea aceste „valuri" dizgrațioase. Ce este de făcut? Specialiștii vorbesc despre reconstituirea masei musculare, în special a fesierilor și coapselor cu ajutorul exercițiilor fizice, făcute, de preferat, sub supravegherea unui profesor, asociate cu mersul pe jos, înotul, mersul pe bicicletă și cu un regim echilibrat. Pentru ca pielea să devină netedă, mătăsoasă, catifelată, se impun și ședințe de masaj. Nu trebuie, totuși, să vă descurajați, nu este niciodată prea tîrziu. Nu greșiți dacă credeți în regimuri și produsele miracol. Celulita nu apare brusc, de pe o zi pe alta și în consecință nici nu poate dispărea rapid.

Și cum modalitățile de acțiune sînt multiple, presupunînd programe anticelulitice complexe, ce includ reguli dietetice dar și talasoterapie, de exemplu, sau creme și loțiuni speciale, este clar că dv., împreună cu specialistul pe care îl veți consulta, puteți stabili concret ofensiva pe care o veți adopta. Oricum, este bine de știut că:

- Dacă se utilizează în fiecare zi una dintre cremele de slăbit imaginate de cercetători, după două luni veți observa efectele: textura pielii se va ameliora, aspectul de „piele de portocală" se va estompa, circulația vasculară se va ameliora, iar talia se va subția cu 2-3 cm.
- Folosind produsele specifice, practicînd un sport și o alimentație adecvată mușchii vor redeveni fermi, iar pielea catifelată, frumoasă.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

astronomice

Șarlotă de fructe

Sînt necesare: 4 gălbenușuri, 4 linguri de zahăr, 1/4 l lapte, 1 pahar suc de fructe (zmeură, vișine, caise), 250 g frișcă, 4-5 foi de gelatină. Se freacă gălbenușurile cu zahărul, se adaugă laptele apoi zeama de fructe. Se pun pe foc și se bat fără întrerupere pînă ce compoziția se îngroașă. Cînd s-a răcorit se adaugă gelatina dizolvată în puțină apă caldă. Cînd s-a răcit, se încorporează frișca. Este excelentă în zilele toride de vară.

101 diferențe

- ***Genetic bărbații sînt programați să fie mai înalți și mai grei cu 10% decît femeile.***
- ***Capacitatea vitală a pulmonilor este cu 20% mai mare la bărbați. Debitul sanguin cardiac este cu 15% mai puternic la bărbați decît la femei.***
- ***Femeile zîmbesc mai mult decît bărbații. Ele își privesc interlocutorul în ochi și îi surîd, uneori cuceritor, în vreme ce bărbații ocolesc privirile interlocutorului. Indiferent de sex...***

Indiscrații

Frumoasele planetei și... afacerile

● ***Cea mai frumoasă*** femeie a Australiei, Elle MacPherson negociază apariția sa pe podiumurile de prezentare a modei pornind de la 40000 de dolari. De altfel, se spune că silueta și greutatea sa sînt invers proporționale cu greutatea în valută. Pentru că Elle este top-modelul cel mai bogat din lume. Cu o avere personală de 45 milioane de dolari, le devansează pe Cindy Crawford și Claudia Schiffer. O veritabilă businesswoman, ea are contracte de publicitate mirifice (3 milioane de dolari doar cu firma „Biotherm"), o marcă de lenjerie feminină cu numele său, un lanț de baruri Fashion Café, cîteva apariții în filme. Toate acestea au contribuit substanțial la rotunjirea zestrei frumoasei australience.

● ***Alunița lui Cindy*** (oare numai alunița?) i-au adus celebrului top-model o avere de peste 40 milioane de dolari. Părinții săi, muncitori în Illinois, doreau să-și vadă fiica inginer chimist, iar pentru a se întreține la studii Cindy a pozat pentru o revistă locală. Astăzi contractul său de publicitate cu „Revlon" îi aduce anual 3 milioane de dolari. Veniturile îi sînt completate de editarea unei casete video cu lecții de gimnastică aerobică și un talk-show de succes pe MTV. A apărut pe coperta unor reviste de peste 500 de ori și a fondat propria agenție, „Cindy". Dar, la 32 de ani, Cindy visează să facă film, chiar dacă prestația sa în film a fost mult criticată. „O actriță, explică Cindy, poate lucra pînă la ultima suflare".

● ***Despre Claudia Schiffer*** se spune că este un euro-star din aur masiv: 40 milioane de dolari. Claudia are surîsul unui înger, aura unui șar și mintea unui autentic om de afaceri. La 27 de ani, top-modelul german își păstrează imaginea ca pe un capital. Două treimi din veniturile sale provin din publicitate. Dacă în urmă cu zece ani poza pentru coperta revistei „Elle" pentru 200 dolari, azi o face pentru 50000 de dolari. La fel cu Cindy, dar, cu ceva mai mult succes cochetează și cu actoria.

Prim-ajutor

INSOLAŢIILE

E vară, vrem să profităm cît mai mult de soare, dacă ar fi posibil am face rezerve şi pentru la iarnă. Dar, „lăcomia" poate fi sancţionată în acest caz cu o INSOLAŢIE. Sub acţiunea prelungită a razelor calorice, învelişul creierului suferă o congestie care se manifestă prin anumite simptome:
● durere puternică de cap ● ameţeli ● vîjîituri în urechi - înroşirea şi congestionarea pielii capului şi a feţei.

În ce constă primul- ajutor?

◆ la primele semne de insolaţie, persoana în cauză se transportă la umbră sau într-o încăpere bine aerisită.
◆ se aşază în poziţie culcat, cu capul mai sus decît restul corpului, pentru a favoriza descongestionarea creierului.
◆ se descheie la gît şi piept.
◆ se pun comprese cu apă rece pe cap, frunte, faţă şi piept. Pe cap se poate pune chiar o pungă cu gheaţă.
◆ pentru durerile de cap se poate folosi orice antinevralgic.
◆ la febră de peste 38º, corpul se împachetează în cearceafuri umede.
◆ se hidratează permanent organismul au apă, sucuri răcoritoare neacidulate şi nu prea reci, în cantităţi mici şi dese.
◆ persoana insolată va sta în repaus, la adăpost de razele soarelui, minimum 24 de ore.
◆ în cazul în care apar şi alte simptome, ajungîndu-se pînă la pierderea cunoştinţei, persoana se va transporta de urgenţă la spital.

CANICULA

metabolismul apei şi sănătatea

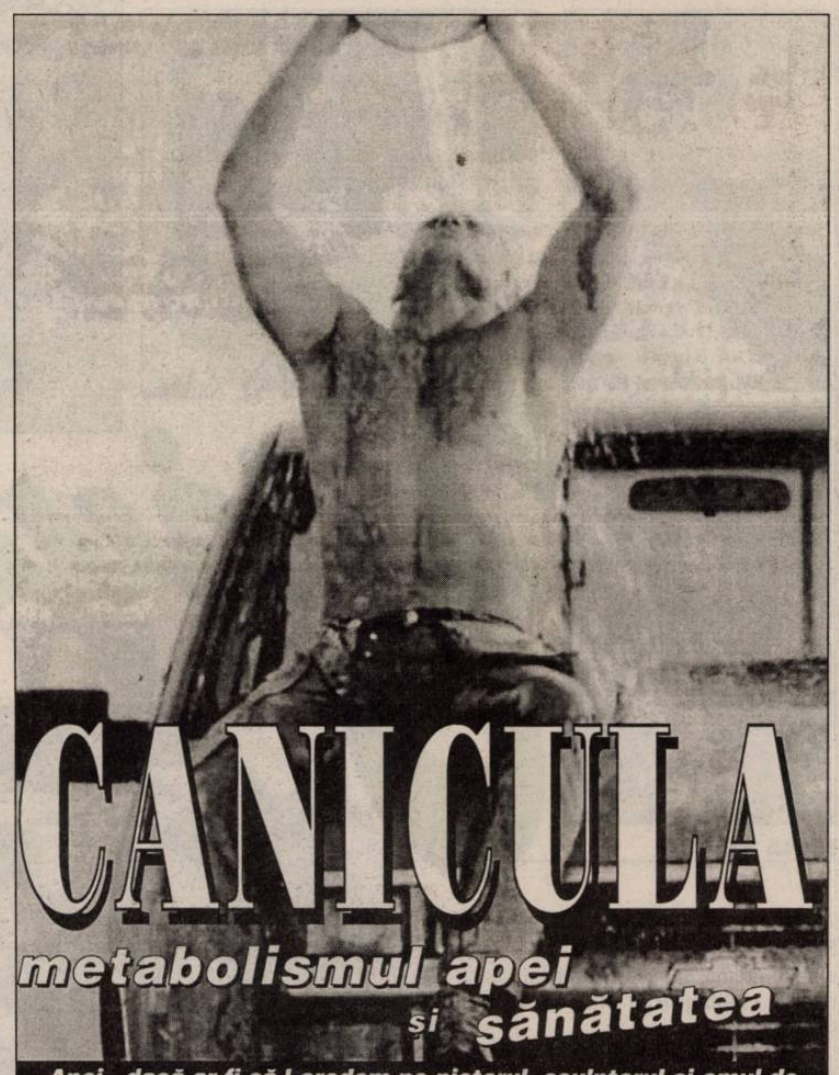

Apei - dacă ar fi să-l credem pe pictorul, sculptorul şi omul de ştiinţă italian, Leonardo Da Vinci (1452-1519) - i-a fost dată puterea magică de a deveni seva vieţii pe pământ. Şi, într-adevăr, aşa este, din moment ce la sînul ei a apărut viaţa. Orice fiinţă vie este, din anumite puncte de vedere, creaţia Soarelui şi a Apei.

Apa este unul dintre cei mai perfecţi solvenţi pe care i-a produs vreodată natura, din moment ce nenumăratele substanţe dizolvate în acest produs îşi păstrează nealterate proprietăţile chimice şi biologice.

Merită a şti că, aşa cum apa acoperă ceva mai mult de 2/3 din suprafaţa Pămîntului, tot ea - printr-o stranie coincidenţă - reprezintă 2/3 din conţinutul organismului uman.

Merită, de asemenea, a şti că şi în organismul uman - întocmai ca în mijlocul naturii -, apa se află într-o continuă circulaţie şi primenire. Prin intermediul pielii, atît de mult solicitată în zilele caniculare, pierdem zilnic în jur de 500 ml apă pe zi, prin aerul expirat eliminăm în jur de 350 ml, iar pe calea renală, mai precis, prin intermediul urinei, în jur de 1500 ml.

Circulaţia menţionată nu se efectuează însă numai din interior spre exterior, ci şi invers. Sursele exogene de apă ale organismului sînt apa obişnuită, pe care o ingerăm pe cale bucală, apoi apa provenită din alimente, ca şi cea rezultată din oxidarea acestora. Contrar a ceea ce se crede în mod obişnuit, alimentele reprezintă o sursă foarte importantă de apă, ştiut fiind, de exemplu, că în anumite zarzavaturi şi fructe, apa se află în procente ce merg şi pînă la 95%.

Reţineţi faptul că, *în timpul verii şi în special în zilele caniculare ale acesteia, pielea este un organ foarte solicitat, în special din punctul de vedere al metabolismului apei,* motiv pentru care el trebuie să se afle în bună integritate funcţională. Cele mai solicitate vor fi în condiţiile menţionate funcţiile de termoreglare ale pielii, funcţii care se exercită pe calea vasodilataţiei, a vasoconstricţiei şi a transpiraţiei.

În special această ultimă funcţie, exercitată de cele în jur de 2 milioane de glande sudoripare, existente în cei circa 2 metri pătraţi de piele, cîţi revin adultului normostatural şi normoponderal, este foarte importantă în timpul verii, şi asta pentru că ne asigură sudoraţia, respectiv secreţia şi trecerea la nivelul glandelor şi a celorlalte formaţiuni tegumentare, nu numai a vaporilor de apă, ci şi a bioxidului de carbon, a unor săruri, şi a unor substanţe anorganice care, în ansamblul lor, alcătuiesc sudoarea.

Avînd în vedere importanţa şi circulaţia apei în organism, şi asta în special în timpul verii, *nu cochetaţi cu setea, şi pentru că nevoia de apă reprezintă un semnal care trebuie deîndată reperat şi ascultat.* De altfel setea se constituie într-una din cele mai chinuitoare senzaţii, motiv pentru care deîndată ce îşi face simţită prezenţa, trebuie să îi dăm ascultare. A nu se uita însă că există şi o sete discretă, abia sesizabilă, şi asta mai ales în timpul verii. Şi aceasta trebuie deîndată reperată şi satisfăcută, altfel metabolismul are de suferit.

Nu vom confunda însă transpiraţia, care este o secreţie normală a glandelor sudoripare, cu hiperhidroza, respectiv cu transpiraţia foarte abundentă, întîlnită în diverse boli febrile, după eforturi fizice deosebite sau după şederea într-un mediu supraîncălzit, şi asta deoarece hiperhidroza produce înmuierea şi macerarea pielii, favorizînd în plus tot felul de infecţii cu microbi sau cu ciuperci (micoze).

ARCADIE PERCEK

MEDICUL vă răspunde

Sindromul anxios - depresiv

„Mă numesc *Georgescu Toma* şi locuiesc în oraşul Ploieşti, Str. Slănicului No.3 - îşi începe scrisoarea susnumitul. După părerea mea - continuă acesta - revista pe care o publicaţi este o revistă foarte reuşită, deoarece citind-o reuşeşti să înveţi foarte multe lucruri interesante şi educative. Ca tot omul, am şi eu o problemă, şi sper să o rezolv cu ajutorul Dv. Am vîrsta de 44 de ani şi o vechime în muncă de 25 de ani. De vreo patru ani sufăr de un sindrom anxios-depresiv, sindrom care îmi creează multe probleme în rezolvarea treburilor mele zilnice, şi mai ales în acelea legate de sectorul meu de muncă. De aceea, mă gîndesc să mă pensionez pe caz de boală. Ce doresc să ştiu de la Dv.? Vă rog să-mi spuneţi dacă merită să mă pensionez şi, în acest caz, să-mi spuneţi, ce valoare va avea pensia pe care o voi primi"?

După precizia cu care mi-aţi formulat diagnosticul bolii de care suferiţi - „sindromul anxios depresiv" - bănuiesc că aţi fost la un consult de specialitate, stimate D-le Georgescu, şi poate chiar internat. Acest sindrom, foarte răspîndit, de altfel, constă dintr-o stare afectivă patologică, caracterizată prin nelinişte psihomotorie (adică şi psihică şi corporală), apoi prin teamă nedesluşită, şi care este însoţită de reacţii vegetative multiple. Tot acest sindrom mai constă, de asemenea, din prezenţa unei stări psihice caracterizată în principal dintr-o dispoziţie tristă, dintr-o încetinire a ritmului ideativ, (adică a ritmului de gîndire), ca şi din inhibiţia activităţii.

Diagnosticul o dată stabilit, mai este nevoie de a se cunoaşte şi gradul de intensitate al sindromului, ştiut fiind că nu se aseamănă boală cu boală din acest punct de vedere. Firesc, cînd este vorba despre o formă accentuată a sindromului în cauză, se impune pensionarea medicală, definitivă sau temporară, după cum stabileşte comisia medicală care acordă această pensionare. Cînd este vorba însă de o formă uşoară a sindromului menţionat, nu este neapărat necesară o pensionare, decît în ipoteza că medicul care supraveghează tratamentul administrat şi evoluţia bolii, conchide aceasta.

Dr. ANDREI ONU

Terapie naturală

COADA ŞORICELULUI

Coada şoricelului este una dintre plantele medicinale folosite pe scară largă încă din antichitate. În scopuri terapeutice se utilizează părţile aeriene.

Ce principii active conţine?

Coada şoricelului conţine: un ulei volatil de culoare albastră bogat în azulene (chamazulenă) proazulene (M_1, M_2 şi C, achilină), taninuri, flavonoide şi unele substanţe cu acţiune antibiotică.

La ce e bună?

Proprietăţile majore ale produsului vegetal folosit se datorează uleiului volatil şi proazulenelor şi anume stomahice, astringente, antiinflamatoare, calmante, uşor antiseptice şi tonic amare.

Cum se recoltează?

Dimineaţa pe timp uscat părţile aeriene şi florile din luna iunie pînă la sfîrşitul lunii august; se usucă în straturi subţiri, în locuri aerisite, aşezate pe hîrtie curată, în poduri acoperite cu tablă; se păstrează în pungi de hîrtie.

Cum se foloseşte?

Intern, infuzie 2-5% (200-300 ml pe zi). Se administrează în diferite afecţiuni ale stomacului, în enterocolite şi gastrite; infuzia de 10% uşurează eliminarea viermilor intestinali; se bea dimineaţa pe stomacul gol.

Extern: infuzie 10% sub formă de băi sau comprese se foloseşte ca antiinflamator dezinfectant şi calmant în arsuri, plăgi purulente, hemoragii etc.

Utilizări populare:

La răni şi tăieturi se stoarce seva pe rană sau tăietură. Pulberea din părţile aeriene se foloseşte între degetele de la picioare contra opărelii sau mîncărimii.

Atenţie!

Nu-i jumuliţi rădăcina, folosiţi numai părţile aeriene şi florile dătătoare de SĂNĂTATE.

DUMITRU RĂDUCANU

Din nou despre contracepţie

Geta din Galaţi, cititoare a rubricii noastre suferă de o pilozitate accentuată şi, pe de altă parte, este foarte slabă. Ne întreabă ce contraceptive i s-ar putea recomanda şi ar dori să ştie preţul şi doza zilnică.

- Deoarece doriţi să aflaţi mai multe despre un contraceptiv care să producă în acelaşi timp şi creşteri ponderale, vă recomandăm un contraceptiv cu progestativ, care stimulează apetitul alimentar.

Încercaţi un contraceptiv cu levouorgestrel sau Restovar. În cazul acestuia din urmă, cantitatea de 0,0375 miligrame de etinilestradiol pe care o conţine este suficientă pentru a contrabalansa efectul pilozităţii.

Înainte de a vă administra tratamentul, întrebaţi însă un medic sau un farmacist.

Preţul îl puteţi afla de la orice farmacie.

Succes!

E.D.M. din Armeniş este tînără, are 31 de ani şi ni se adresează pentru a o ajuta în rezolvarea a două probleme.

În primul rînd, deşi este căsătorită de opt ani şi are doi copii, a avut foarte puţine orgasme şi, după cum spune chiar ea, „nu ştie ce-i aceea plăcere". A ajuns să aibă discuţii şi neînţelegeri cu soţul din această cauză. Se întreabă de ce? Să fie oare din teama de a nu rămîne gravidă?

A doua întrebare apare oarecum logic şi se referă la cea ce ar putea lua pentru a preveni graviditatea. Este o femeie sănătoasă, a născut copii sănătoşi, şi este firesc să-şi dorească împlinirea pe toate planurile.

Sexualitatea

dr. DANIELA POPESCU

Scrisoarea dumneavoastră m-a făcut să încerc sentimente contradictorii.

Pe de o parte, m-am întristat realizînd cît de greu trebuie să fie şi ce dezamăgire trebuie să încerce o femeie care după două sarcini încă nu cunoaşte plăcerea sexuală.

Vă asigur însă că nu sînteţi singura femeie în această situaţie. Vă felicit, în acelaşi timp, pentru faptul că nu v-aţi resemnat cu această idee, ci v-aţi propus să îndreptaţi situaţia în care vă aflaţi.

Ceea ce nu trebuie să uitaţi este că teama de sarcină, în subconştient, răpeşte femeii cel mai important sentiment de care are nevoie pentru a se simţi bine în timpul actului sexual.

Dacă aveţi încredere totală în partener, cum cred că este cazul în familia dumneavoastră, vă recomand ceea ce recomand tuturor femeilor care se respectă - un contraceptiv delicat, cu o cantitate scăzută de hormoni şi care nu îngraşă: Marvelon.

Dar aceasta nu va rezolva automat problema dumneavoastră. Vă dau un sfat practic: începeţi folia bleu din prima zi a ciclului menstrual. Protecţia contraceptivă începe imediat. Încercaţi să fiţi alta de la prima folie de contraceptiv!

Cum? Pe deplin protejată de o sarcină nedorită, daţi frîu liber imaginaţiei dumneavoastră. Amintiţi-vă de visele tinereţii şi încercaţi să le puneţi în practică. Fiţi puţin „altfel" decît pînă acum!

A ajunge sau nu la satisfacţie, este mai mult o problemă de comportament, decît una medicală. Încercaţi!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Agonie şi extaz la sfîrşit de mileniu

MIHAELA DOROBANŢU

Milioane de pagini adună în ele înţelepciunea oamenilor care, de-a lungul anilor, au scris istoria lumii. Reportaje de senzaţie continuă neîntrerupt să relateze despre mari descoperiri dar şi despre marile probleme şi chiar pericole cărora Terra va trebui să le facă faţă în mileniul următor. Uneori însă, cifrele pot fi mai grăitoare decît volume întregi...

1 Există o singură specie pe Pămînt care a avut pînă astăzi un sucees neîntrerupt, ca nici o alta în întreaga istorie a Terrei: *omul.*

10 cel puţin (38 cel mult) sînt speciile care *dispar* zilnic de pe faţa Pămîntului, conform calculelor ecologului american Andrew Dobson.

13 specii de păsări Moa *au dispărut* în Noua Zeelandă în mai puţin de 1000 de ani de la sosirea Maori-lor.

25 la sută este procentul pădurilor pluviale care *vor dispărea,* conform lui Dobson, în următorii 50 de ani, dacă va continua actuala presiune demografică a speciei umane.

70 de specii s-ar putea să *dispară* zilnic în viitor - un ritm de 100 de ori mai mare decît cel al extincţiei naturale.

83 de specii de mamifere *au dispărut* în ultimii 400 de ani.

113 specii de păsări, cel puţin, *au dispărut* în ultimele patru veacuri.

160 de specii de coleoptere sînt „specializate" pentru a putea trăi fiecare în cîte un anumit arbore al pădurii tropicale.

1479 de specii au fost declarate oficial în 1995 ca fiind *pe cale de dispariţie* în întreaga lume.

18000 este, conform calculelor entomologului american Terry Erwin, numărul speciilor de insecte care mai trebuie clasificate încă şi care trăiesc pe o suprafaţă de un singur hectar în Panama.

1400000 este numărul total de specii de insecte cunoscute la ora actuală dar, conform lui Andrew Dobson,

10000000 este probabil numărul insectelor care trăiesc pe Pămînt.

30000000 de specii trăiesc în total astăzi, tot conform lui Dobson. 90 la sută dintre ele vieţuiesc în atît de ameninţatele păduri tropicale...

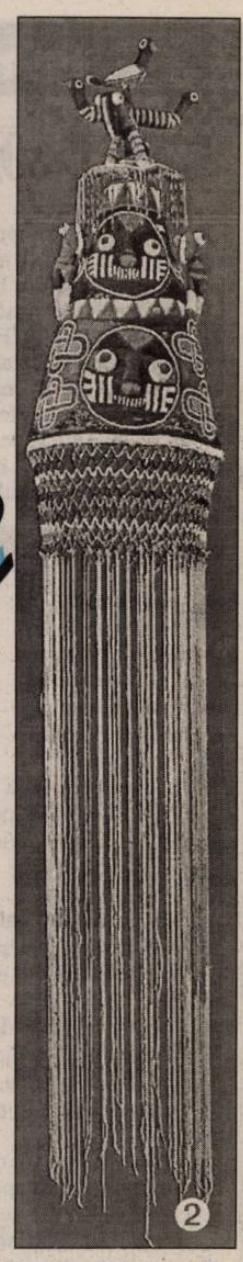

Bijuteriile Africii

IRINA STOICA

Limbajul podoabelor cu care oamenii îşi decorau trupurile este tot atît de vechi pe cît este însuşi omul. Primele dungi făcute pe obraz cu argilă, primele fragmente de oase agăţate în păr sau la gît păreau să spună „Priveşte-mă! Admiră-mă!" Nicăieri mai bine decît în Africa podoabele de orice fel nu pot vorbi atît de clar despre viaţa de fiecare zi a oamenilor. Simpla pieptănătură îţi poate „deconspira" statutul social, grupul de vîrstă, viaţa de fiecare zi, inclusiv dragostea sau participările la bătălii.

Coafurile din Mali ale oamenilor Songhai sînt împodobite cu argint, alamă, aramă, monede europene, bucăţele de chihlimbar şi mărgele de sticlă (foto 1).

Arta bijuteriilor este străveche, răspîndită pe întregul continent. Interesante sînt materialele din care sînt confecţionate, ele demonstrînd înainte de toate starea materială a regiunilor respective. Astfel în Africa de Vest sînt obişnuite bijuteriile de aur şi alte metale preţioase, în timp ce în Samburu - Kenya se poartă podoabe de piele, fibre de plante, uneori împodobite cu resturi de sîrme de telegraf. Mărgelele din sticlă, oferite cîndva de cuceritori, împodobesc acum adevărate coroane princiare ale celor aparţinînd poporului Yoruba din Nigeria (foto 2).

Pentru cei din Moroko, cunoscuţi sub numele de Horatin podoabele femeilor sînt obligatorii chiar şi cînd ară pămîntul (foto 3) în timp ce femeile Rashaida din Sudan poartă, conform legilor islamice, obrazul acoperit de la vîrsta de cinci ani, vălul fiind împodobit cu nasturi şi pandantive (foto 4).

Bărbaţii aparţinînd unor grupuri Dinka din Sudan îşi subliniază frumuseţea trupului atletic prin corsete confecţionate din şiruri de mărgele viu colorate (foto 5), iar femeile poartă pelerine lucrate din aceleaşi podoabe. Piele, pietre, tatuaje sînt podoabele războinicilor Masai ale căror turbane sînt de fapt coamele leilor ucişi, purtate chiar şi în timpul somnului, protejate însă cu un suport de lemn. Femeile Mooroco din Niger manifestă o predilecţie deosebită pentru monedele europene cu care îşi înconjoară fruntea, brăţări groase şi coliere de mărgele iar tuaregii îşi fac desene geometrice pe palme (foto 6) şi pe labele picioarelor. În afara bijuteriilor trebuie remarcate vasele ornamentale, măştile, statuetele lucrate în lemn sau în fildeş.

Casa unei căpetenii din Camerun este o capodoperă de sculptură în lemn şi împletituri de bambus, străjuită de coloane şi vegheată de membri ai familiei împodobiţi cu pene şi purtînd măşti rituale.

Funeraliile se desfăşoară după un ritual aparte. În Gana, de exemplu, sacrificiul femeilor rămase văduve a fost înlocuit cu dansuri rituale, îmbrăcămintea executanţilor fiind de o frumuseţe greu de descris. Bijuterii, ornamente, case, ritualuri toate vorbesc despre o lume stranie, fascinantă prin frumuseţe şi imaginaţie.

„Numărul 1" de la APOLLO-12

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Charles „Pete" Conrad, comandantul echipajului APOLLO-12, a primit „botezul spaţiului" la 21 august 1965 cînd, împreună cu Leroy Gordon Cooper, a alcătuit echipajul capsulei spaţiale GEMINI-5. Cel de al 2-lea zbor spaţial „Pete" l-a efectuat în calitate de comandant al navei cosmice GEMINI-11, avîndu-l copilot pe Richard Gordon (misiune complexă în care s-a efectuat joncţiunea cu racheta AGENA etc.).

După încheierea Programului GEMINI, Conrad a fost inclus în Programul APOLLO, fiind numit component al echipajului de rezervă pentru misiunea APOLLO-9, iar apoi comandant al zborului APOLLO-12...

Conrad este un om jovial, prietenos, care a practicat înotul, atletismul, schiul acvatic, golful; el rămîne un pasionat al muzicii „country".

Au fost remarcate rapoartele sale după fiecare din misiunile spaţiale, dar în mod special cele de după zborul APOLLO-12, datorită cursivităţii şi a talentului lui „Pete" de memorialist. Astfel, iată cum a descris Conrad lovirea de un fulger a ansamblului spaţial SATURN-APOLLO-12, imediat după lansare:

„În primele 36 de secunde, lansarea a fost normală. Apoi, ne-a învăluit un fulger. Sînt sigur că a fost fulger, pentru că l-am simţit şi l-am văzut... Apoi am auzit semnalul de alarmă şi s-au aprins toate luminile pe tabloul de comandă... Nu mi-a fost frică deloc, dar eram descurajat pentru că aveam impresia că fusesem loviţi serios şi nu vom mai putea merge spre Lună"... De fapt, echipajul a putut remedia uşor defecţiunile apărute atunci.

Ulterior, Conrad a demonstrat că, deşi în plină epocă a ordinatoarelor şi a simulatoarelor, aselenizarea chiar în zona planificată nu este deloc o misiune simplă; referitor la acestea, el a afirmat următoarele:

„...Alt moment de îngrijorare l-am avut în Modulul lunar. Eram întinşi pe spate cu picioarele înainte... am modificat poziţia cabinei (Modulului lunar, n.a.) pentru a arunca o privire afară... am observat suprafaţa lunară şi nu am recunoscut nimic. Chiar nimic! (Aici, Conrad avea în vedere imaginile de referinţă memorate cu ocazia antrenamentelor la simulator, n.a.). Am încercat cel puţin două secunde, o adevărată panică"... Ulterior, Conrad a sesizat că ordinatorul de bord luase direcţia cea bună: „Am formulat în gînd o mulţumire calculatorului...", a adăugat el pe notele de după zbor.

Experienţa sa de pilot al aviaţiei ambarcate pe portavioane şi numeroasele ore de antrenament l-au ajutat la aselenizare, cînd „Pete" Conrad a luat comanda manuală a celei mai dificile manevre şi anume coborîrea Modulului lunar pe Selena... Conrad a declarat:

„...eram la înălţime şi mergeam cu viteză; din această cauză am ţinut LM-ul cu faţa în sus spre a-i încetini viteza (astfel tracţiunea motorului acţiona invers sensului de deplasare, n.a.). Ştiam exact unde voiam să ajung şi, la cca 70 m de sol, am rămas plutind în aer. A fost foarte bine că am acţionat aşa. De pe Lună a început să se ridice un nor de praf... nu am mai văzut zona de aterizare". Totuşi Conrad a aterizat perfect pe Selena!

(Va urma)

REMEMBER

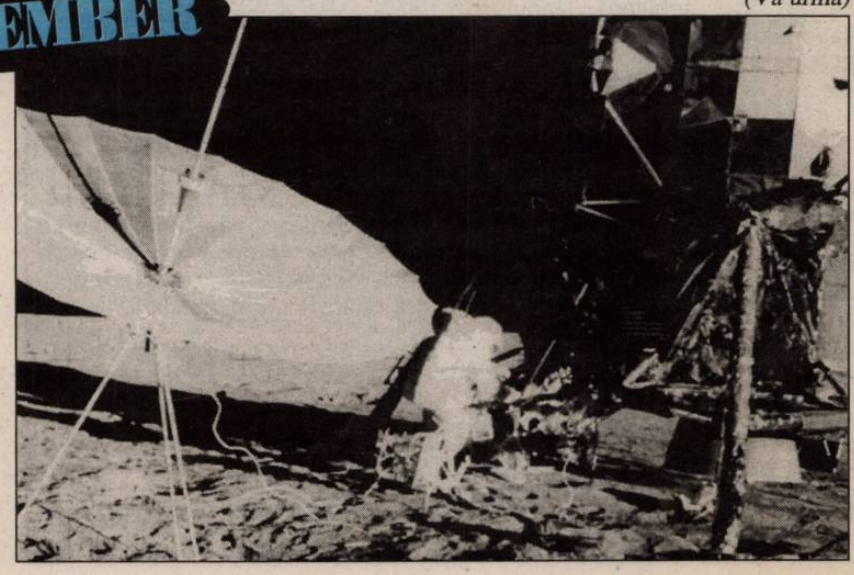

Vom trăi 150 de ani?

● De la fîntîna tinereţii... ● ...la codul genetic ● În anul 2015 vom dispune de substanţe care prelungesc viaţa? ● La un pas de pragul celor 100 de ani ● Procesul îmbătrînirii încetineşte după 70 de ani ● Ceasul ascuns al vieţilor noastre ● Dieta de viaţă lungă ● Bătrîneţe şi ereditate ● Genele tinereţii

În sala principală a castelului baronilor de Manta, în Italia, există o frescă din anul 1420 care reînvie vechiul mit al fîntînii tinereţii. Înalţi prelaţi cu feţe scofîlcite, burghezi bătrîni obişnuiţi intră printr-o parte a fîntînii, pentru a ieşi pe cealaltă tineri, gata să pornească la vînătoare, la turniruri îndrăzneţe, cu inima deschisă pentru noi iubiri care îi aşteaptă.

Ştiinţa este ceva mai puţin optimistă şi, în orice caz, mai rezervată. „Tot" ce a descoperit ea pînă la ora actuală este că, deşi nu se poate spune cu precizie care este explicaţia îmbătrînirii, mecanismele sale profunde se află la nivelul ADN-ului, în codul genetic al fiecărei fiinţe. În celule există aşa numitele mitocondrii, „centralele energetice" ale acestora. Aici se pot genera, de asemenea, radicalii liberi, molecule cu un electron în minus care dacă nu sînt imediat neutralizate, pot afecta bazele chimice care compun ADN-ul - deteriorări uneori reparabile, alteori nu. În acest din urmă caz, celula începe să aibă dificultăţi în funcţionare. Una din consecinţe este îmbătrînirea. Un alt mecanism pus în evidenţă de către cercetători este cel al scurtării progresive a aşa numiţilor telomeri, porţiuni ale ADN-ului care protejează extremităţile cromozomilor, cei care conservă ADN-ul. La un moment dat, aceştia devin atît de scurţi încît celula nu se mai poate duplica. Deci masa celulară nu se mai poate reînnoi.

Şi totuşi, deşi nimeni nu mai vorbeşte despre poţiuni magice, oamenii nu şi-au pierdut speranţa de a învinge bătrîneţea. Pînă într-acolo încît un specialist în ştiinţele sistemului nervos afirmă în cartea sa „Inversarea sensului îmbătrînirii omului", că în mai puţin de 20 de ani vom dispune de substanţe capabile să ne prelungească tinereţea. Primul obiectiv este fără îndoială...

...Pragul celor 100 de ani

În mai puţin de un secol speranţa medie de viaţă a crescut cu aproximativ 25 de ani. Şi, după părerea cercetătorului american Kenneth Manton, continuă să crească. Segmentul de populaţie cu cele mai remarcabile rezultate este cel al oamenilor care deja au depăşit 80 de ani. Iar un studiu efectuat pe 5000 de participanţi, a ajuns la concluzia că un control strict al factorilor de risc fundamentali (hipertensiune, colesterol, glicemie etc.) ar putea face ca bărbaţii să trăiască 99,9 ani, iar femeile, 97. Un rezultat care readuce speranţa, mai ales avînd în vedere că recordul absolut la ora actuală, perfect documentat, este cel al franţuzoaicei Jeanne Calment din Arles, care a trăit 122 de ani!

Oricum, dacă nu s-a reuşit efectiv atingerea acestei limite, s-a obţinut un lucru la fel de important: mărirea procentului celor care ajung la vîrsta bătrîneţii. Mai mult, conform unui studiu al specialiştilor americani efectuat pe 230000 de persoane care au depăşit 60 de ani, bătrînii de astăzi sînt... mai tineri decît cei ce aveau vîrsta lor acum 14 ani! Trăiesc mai bine, cu mai puţine boli, sînt mai lucizi... Pentru cine a trecut pragul de 70 de ani, procesul îmbătrînirii încetineşte. A fost prelungită tinereţea.

Ca şi cum am avea acces, undeva în profunzimile organismului uman, la...

...Ceasul ascuns al vieţilor noastre!

Acesta este ceasul pe care oamenii de ştiinţă încearcă să-l dea înapoi. Chiar dacă el este de o extraordinară complexitate, construit dintr-o infinitate de angrenaje, fiecare cu rolul şi efectele sale, cele mai multe încă incomplet cunoscute şi înţelese.

Unul dintre aceste mecanisme pare a fi sexul - şi nu trebuie uitat că tocmai observaţia că *femeile trăiesc în medie cu circa şapte ani mai mult decît bărbaţii*, i-a determinat pe cercetători să înceapă să caute soluţia enigmei numită „bătrîneţe".

De ce de pildă a favorizat mecanismul de selecţie existenţa unei vîrste pentru reproducere? Evident pentru că numai la o anumită vîrstă puteau fi transmise caracteristicile genetice de la o generaţie la alta. Dincolo de această limită pare a nu mai exista nici un interes pentru prelungirea vieţii. Deşi lucrurile nu sînt chiar atît de simple, de vreme ce s-a observat că în familiile în care bunicii îşi cresc nepoţii, aceştia se reproduc cu mai mult succes decît în familiile în care acest lucru nu se întîmplă - ca şi cum s-ar fi transmis astfel gena longevităţii!

Dar indiferent că vorbim despre prelungirea tinereţii, sau întîrzierea bătrîneţii, sau longevitate, sînt încă multe lucruri care surprind. Un interesant exemplu este activitatea sexuală: este sau nu benefică în lupta cu bătrîneţea? Răspunsul, oarecum neaşteptat, este: uneori da, uneori nu.

Astfel, la unii viermi (studii efectuate de David Gems şi Donald Riddle la Universitatea din Missouri), la musculiţa

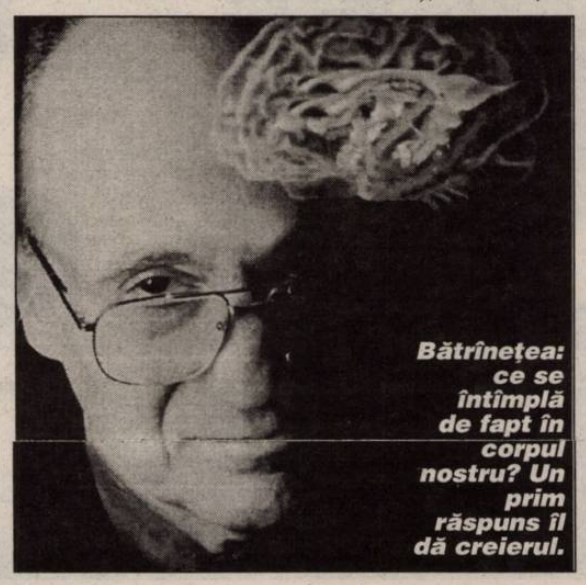

Bătrîneţea: ce se întîmplă de fapt în corpul nostru? Un prim răspuns îl dă creierul.

Drosofila sau la femelele unei specii de păsări din insula Gotland (Suedia - conform studiilor Universităţii Uppsala) cu cît reproducerea începe la o vîrstă mai tînără, cu atît viaţa lor este mai scurtă.

Să fie oare îmbătrînirea legată de o genă a reproducerii?

La oameni, lucrurile par a sta altfel! Un studiu publicat recent în prestigiosul „British Medical Journal" pare să demonstreze că o activitate sexuală intensă favorizează viaţa lungă. Iar noi rămînem cu o întrebare (încă) fără răspuns:

Care sînt mecanismele îmbătrînirii?

„Moartea celulelor se datorează unor cauze interne ale acestora" - iată concluzia lui Leonard Hayflick, cercetător american. Şi el continuă: „Este probabil că îmbătrînim pentru că una sau mai multe populaţii celulare importante îşi pierd capacitatea de înnoire". Cu 30 de ani în urmă, Hayflick reuşea să arate că în timp ce celulele de embrioni se înmulţesc de 50 de ori înainte de a muri, la adulţi ele se multiplică de un număr de ori invers proporţional cu vîrsta. Cu cît organismul este mai bătrîn, cu atît se reduce multiplicarea celulelor (deci şi gradul lor de înnoire). Mai mult, pe măsură ce îmbătrînesc, celulele generează tot felul de daune în jurul lor, cum ar fi celulele pielii care produc enzima numită colagenoză, căreia i se datorează neplăcutele pete de pe piele...

Enzime şi gene, sau unde căutăm cheia tinereţii?

Dacă genele sînt unităţile ereditare, iar cromozomii sînt structurile care poartă informaţia genetică, enzimele sînt nişte substanţe cu totul speciale, pentru că ele catalizează reacţiile biochimice, fără ca, cel puţin aparent, să participe la ele.

Pe lîngă amintita colagenoză, o altă enzimă cu un rol determinant în îmbătrînire, este telomeraza, enzima „însărcinată" cu „întreţinerea ADN-ului. La începutul acestui an un mare număr de publicaţii ştiinţifice anunţau un rezultat de senzaţie: corporaţia californiană Geron reuşise să demonstreze că adăugînd telomerază unei culturi de celule, se putea dubla viaţa acestora! O enzimă care dublează viaţa? Poate, doar că mai întîi trebuie rezolvată problema efectelor secundare cancerigene ale utilizării acestei enzime. O altă enzimă interesantă este elicaza, care „rupe" elicea ADN-ului - etapă indispensabilă înainte de duplicarea celulei. Cînd gena care îi este asociată, se deteriorează, se produce aşa numitul *Sindrom Werner* - „caricatura bătrîneţii". Cu adolescenţi care încep să-şi piardă părul, au cataracte, pete pe piele, suferind de ateroscleroză şi, în final, murind înainte de a fi împlinit măcar 50 de ani. Ar putea fi stopată sau măcar încetinită această dramatică îmbătrînire prin administrarea de elicază? Ar putea aceşti adolescenţi să ajungă şi ei nişte bătrîni normali, obişnuiţi?

Şi iarăşi ne întoarcem la gene. Acelaşi Leonard Hayflick a transplantat celule din piele de embrion în celule de piele adultă şi a reuşit să dubleze durata de viaţă a acestora din urmă. Canadianul Bernard Lakowski a creat adevăraţi viermi matusalemici, care trăiesc de şase ori mai mult decît durata lor normală de viaţă! Ar putea ajunge omul să trăiască peste 400 de ani? Oricum, un lucru devine clar: ceasul vieţii se găseşte în nucleul celulelor, acolo unde se află în custodie genele. Şi deşi s-a dovedit că 65% din bătrîneţea noastră o datorăm factorilor de mediu şi doar 35% eredităţii (transmisă pe linia mamei), genele sînt efectiv cele care pot explica de ce viaţa unui om este de 5 ori mai lungă decît a unei pisici, care este de 5 ori mai lungă decît a unui şoarece, care este de 25 de ori mai lungă decît a unei musculiţe...

* * *

Un genetician citat de neuitatul Constantin Maximilian compara longevitatea cu un tort pe care arde un număr imens de lumînări de lungimi diferite. Sînt genele. Ereditatea ştie de la început cît vom trăi fiecare din noi, cît de lungă este fiecare lumînare. Deşi, ca la orice tort, surprizele se află sub decorul de cremă care îl acoperă...

În căutarea elixirului de viaţa lungă...

1990: D. Rudman, (Medical College Wisconsin, SUA) este convins că a descoperit noua *fîntînă a tinereţii,* nicăieri altundeva decît în hormonul creşterii. Îl administrează timp de 6 luni la 12 bărbaţi (61-81 de ani). Spectacol! Creşte masa musculară, grosimea pielii, scade stratul adipos. Toţi întineresc cu 10-20 de ani. Apoi - efectele secundare: inflamări ale nervilor mîinii, semne de diabet... Şi un cost de 10-20 mii de dolari. Reflectoarele interesului general se mută pe alţi hormoni, melatonina şi Dhea-dehidroespiandrosteronul. Administrarea sa la animale reduce obezitatea, diabetul, cancerul şi maladiile cardiace. La oameni, primele rezultate sînt şi ele încurajatoare. Fizic şi psihic, toţi se simt mai bine. Dar mai trebuie încă multe studii pînă să se clarifice efectele secundare. În prezent, singurii hormoni despre care se ştie cu certitudine că au un efect protector sînt estrogenii, în terapia menopauzei. Deocamdată, pe lîngă indiscutabilul efect al unui antrenament fizic rezonabil (şi bine controlat) de întreţinere, ne întoarcem la

Dieta tinereţii

Şi iarăşi ne întîlnim cu genele. Una dintre ele „se cuplează" şi iniţiază un program de longevitate, atunci cînd hrana devine insuficientă. Lucrurile încep să capete sens. A mînca mai puţin oferă un mecanism de încetinire a metabolismului. Încă de acum 60 de ani, la Universitatea Cornell, SUA, se descoperă că o reducere cu 30% a caloriilor în alimentaţia şoarecilor le mărea cam cu acelaşi procentaj durata medie de viaţă! Nu foame, nu malnutriţie - o alimentaţie echilibrată, săracă în calorii, dar cu toate elementele nutritive necesare. „Regimul" este testat şi la maimuţe, cu succes, deci există şanse reale şi pentru oameni. Mai ales că un alt american, Richard Weindruch, profesor de medicină la Madison, a calculat o dietă, pornind de la datele care au dus la prelungirea vieţii maimuţelor şi musculiţelor: PROTEINE - a nu se începe înainte de 20 de ani pentru a nu afecta creşterea. Se prescriu 1g, plus 0,5 g lipide pe zi pe kilogram de greutate, plus carbohidraţi, pînă cînd se ajunge la 2/3 din numărul de calorii prescris pentru greutatea teoretică ideală; SUBSTANŢE VEGETALE - se vor menţine la un nivel ridicat, mai ales cele bogate în antioxidanţi pentru a compensa producţia de radicali liberi care pot afecta celulele.

Nu ne rămîne decît să ne alegem varianta care ne convine...

BĂTRÎNEŢEA enigma se află în gene

Pagină realizată de MIHAELA DOROBANŢU

1932 - F. Griffith descoperă transformarea unui tip de bacterii într-un alt tip, prefigurînd o ipoteză incredibilă: ereditatea poate fi transformată!

1944 - O.T. Avery descoperă că factorul transformant este ADN, „banalul" acid dezoxiribonucleic, cunoscut de chimişti încă din 1869.

1953 - J.B. Watson şi F.H.C. Crick descoperă structura de dublă elice a ADN, explicînd astfel comportarea moleculei, capacitatea sa de a se copia şi de a copia şi purta informaţia. Trecuseră exact 50 de ani de cînd danezul W. Johannsen introdusese termenul „genă" şi lumea începea să descifreze alfabetul format din patru litere, A (adenină), C (citozină), G (guanină) şi T (timină) (Cele patru componente ale ADN) cu ajutorul căruia este scris limbajul eredităţii. Şi al bătrîneţii. Renaşte speranţa că odată şi odată vom putea înţelege şi „vindeca" această „boală"...

Ce înseamnă însă bătrîneţea pentru corpul nostru?

CREIERUL Semnele sale par a nu fi chiar atît de dramatice pe cît credeam noi odinioară: La 90 de ani creierul nostru pierde în medie doar 5-10% din greutatea sa, în special în cortex şi hipocampus (important pentru memorie). Cel puţin pînă la 70 de ani nu se poate vorbi despre pierderea lucidităţii.

AUZUL Slăbirea sa începe spre 30 de ani, cînd timpanul şi celelalte componente ale urechii încep să-şi piardă elasticitatea.

OCHII Scade capacitatea pupilei de a controla trecerea luminii, cristalinul se îngroaşă, muşchii nu se mai contractă suficient pentru a permite focalizarea necesară, sînt afectate celulele sensibile la lumină, apar cataracte.

MIROS ŞI GUST Scădere uşoară a sensibilităţii. Cauzele sînt necunoscute.

INIMA Compensînd ritmul redus, pereţii ventriculelor se destind, lăsînd să treacă o cantitate mai mare de sînge la fiecare bătaie.

PLĂMÎNII Îşi pierd elasticitatea. Pînă la 90 de ani se pierde 40% din capacitatea lor.

MUŞCHII Strîngerea de mînă la 75 de ani este doar 75% din cea de la 30 de ani. O situaţie rezolvabilă prin exerciţii fizice.

METABOLISMUL Scade capacitatea de metabolizare a zaharurilor.

Minunile lumii

KHEOPS, SOARELE, PĂMÂNTUL ŞI NILUL

ADRIAN HOAJĂ

Iată-ne ajunşi la ultimul episod dedicat Marii Piramide a lui Kheops...

Aminteam în episodul precedent că piramida a fost înălţată folosindu-se ca unitate de măsură „cotul piramidal". Cunoscîndu-se subdiviziunea acestuia - „degetul piramidal" (1/25 dintr-un „cot" - sau, altfel spus, 25,4264 mm şi, dacă îl vom compara cu „degetul englez", inch-ul sau ţolul, care are o valoare de 25,39956 mm, putem constata că 999 degete piramidale = 1000 ţoli englezi!), s-a descoperit că dimensiunea în „degete piramidale" a laturii piramidei (9131,061625) şi a diagonalei bazei (12913,2711) pot oferi relaţii astronomice extraordinar de interesante şi... uimitoare, ţinînd seama de vremea cînd au fost puse în operă. Astfel, dacă vom aduna cele două diagonale ale bazei, obţinem cifra de 25.826,5422, valoare ce reprezintă (cu aproximaţia acceptată pînă azi!) expresia valorică, în ani, a perioadei de precesie a echinocţiilor... Dacă vom socoti în degete piramidale perimetrul bazei, vom obţine rezultatul de 36.524,246500 degete piramidale. Dacă vom muta virgula spre stînga, cu două cifre, vom obţine numărul 365,2424650, adică, atenţie, durata în zile a anului tropic terestru (anul tropic fiind durata dintre două treceri consecutive ale Soarelui prin punctul vernal, altfel spus, prin punctul în care, la echinoxul de primăvară, ecliptica intersectează planul ecuatorului) CU ŞAPTE ZECIMALE EXACTE!!!

O scurtă digresiune, cît un salt peste milenii. În secolul III î.Ch., faimosul astronom grec Aristarc din Samos a fost „primul" care a susţinut că Pământul se învîrte în jurul Soarelui („prima" formulare a teoriei heliocentrice a lui... Copernic!) şi în jurul propriei axe (Galilei!), realizîndu-se astfel ziua, noaptea şi anul cu anotimpurile sale. Tot el a fost cel ce a „calculat" pentru „prima oară" distanţa care ne desparte de astrul nopţii şi de astrul zilei - aflînd pentru distanţa Pământ-Lună valoarea de 420.000 km iar pentru cea dintre Pământ-Soare, de 8.000.000 km. Ultima valoare a făcut „carieră" în astronomie, fiind acceptată şi de Ptolemeu (cel ce a formulat teoria geocentrică!), Copernic (!) şi Tycho Brahe. Kepler a mai mărit un pic distanţa Pământ-Soare, evaluînd-o la 58.000.000 km. Ceva mai tîrziu, mai exact în 1672, Cassini, Jean Richer şi Flamsteed au recalculat această depărtare, obţinînd valoarea de 120-138.000.000 km. Pînă în 1870, această depărtare a oscilat între 140 şi 170.000.000 km, pentru ca prima măsurătoare cît de cît precisă, din 1874, să dea rezultatul de 148.600.000 km, cu o eroare de plus/minus 2.5000.000 km! Astăzi, în principiu, se consideră că această distanţă ar fi de circa 149.504.000 km, plus/minus 17.000 km. Ei bine, dacă înmulţim înălţimea piramidei cu un miliard, va rezulta cifra de 148.208.000, cifră care abia în 1874 - cu aproximările de rigoare - a fost obţinută pentru a exprima distanţa Pământ-Soare... Cum oare au obţinut vechii egipteni acest uluitor rezultat?!...

Dar dacă vom înmulţi valoarea degetului piramidal cu o sută de miliarde, vom obţine distanţa, în kilometri, parcursă de Pământ pe orbită în cursul unei zile, iar rezultatul este atît de apropiat de cel obţinut azi, cu ajutorul celor mai precise metode de calcul, încît se înscrie şi el în limita... marjei admisibile de eroare...

O serie de cercetători a susţinut că Marea Piramidă, prin dimensiunile şi înclinarea feţelor laterale, a avut şi funcţia de gigantic calendar solar. Mai exact, după felul în care erau umbrite diferitele feţe ale piramidei (umbrele proprii) şi dimensiunile umbrelor pe care le aruncau acestea pe sol (umbrele purtate), era posibilă determinarea duratei anotimpurilor, precum şi felurite alte date astronomice. Spre exemplu, în timpul verii, cînd Nilul se revărsa peste tot terenul cultivabil şi, astfel, muncile agricole erau întrerupte, la amiază, toate feţele piramidei erau în întregime luminate de Soare. În ziua în care faţada nordică a piramidei începea să fie umbrită în timpul prînzului, vechii egipteni ştiau că pot începe lucrările de semănat, marcînd astfel debutul unui nou an agricol - eveniment ce se petrecea la 14 octombrie, potrivit calendarului nostru de azi, dată la care şi acum locuitorii Egiptului zilelor noastre încep muncile cîmpului!...

În încheiere, înainte de a trece la alte minuni ale lumii, ne putem, firește, întreba ce ştiau cu adevărat vechii constructori ai piramidelor, cît ştiau, cum de au ajuns la astfel de uimitoare rezultate egalate abia în vremurile noastre şi, mai ales, de unde ştiau ?... A fost oare efortul lor propriu de cunoaştere sau...

Cinci milenii ne despart de răspunsul cel mai potrivit la aceste întrebări...

Putem oare exclude simplele coincidenţe matematice?...

Dacă luăm în considerare şi enigmaticele energii subtile pe care forma de piramidă pare să le genereze, fapt descoperit abia în ultimele decenii, misterul piramidelor este încă şi mai de nepătruns...

Şi totuşi, CE ANUME au ştiut cei din vechime, pe care noi doar credem că îi înţelegem?...

Astfel încît ne revine în minte exasperarea cercetătorului francez: ştiau, oare, şi dimensiunile fostei „Coloane a infinitului" gîndită de românul Brâncuşi?...

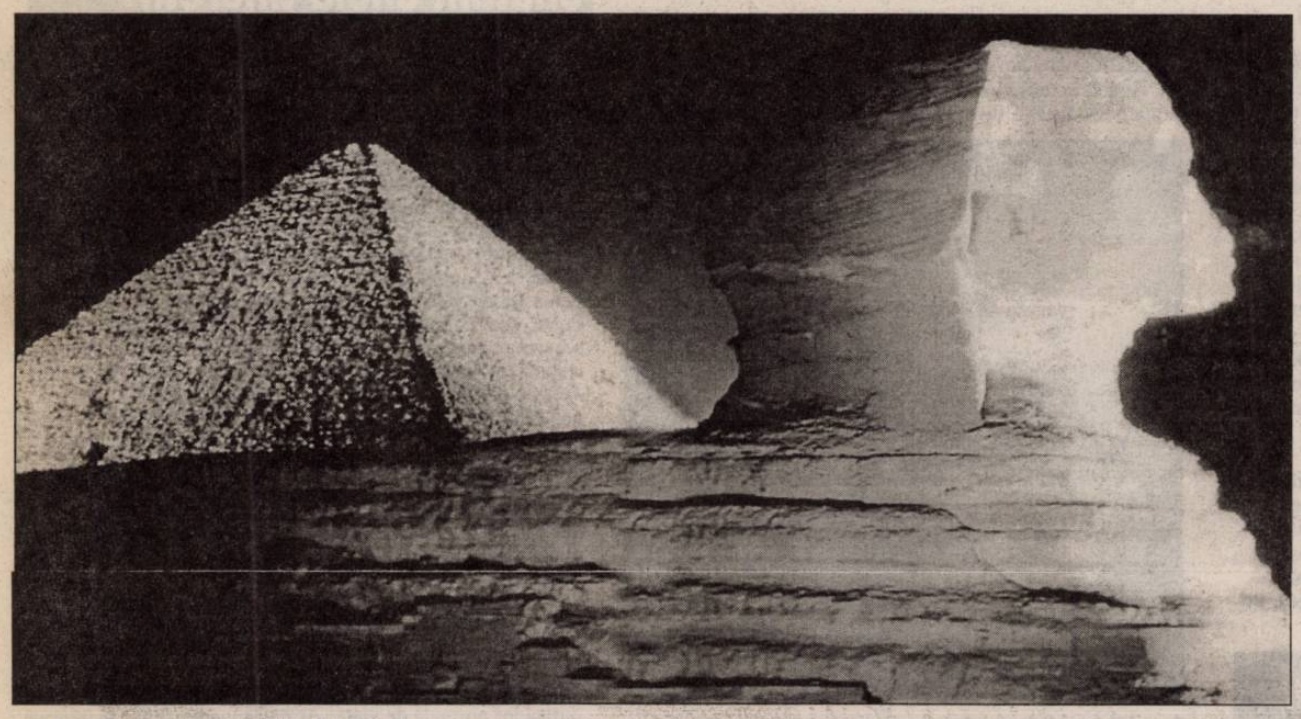

Amprente ale spiritualităţii noastre

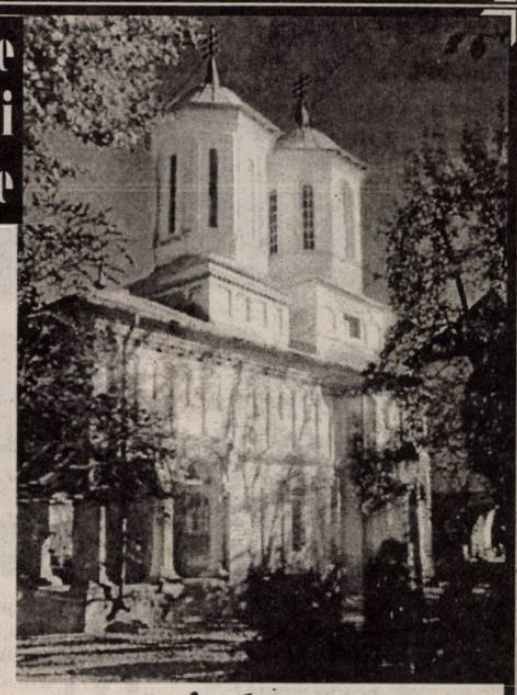

Mănăstirea Dintr-un lemn

Situată în judeţul Vîlcea, avînd hramul „Naşterii Maicii Domnului" această mănăstire se adaugă ctitoriilor fraţilor Buzeşti. Construită de Preda Buzescu între 1634-1635, ea este de fapt o fostă biserică de lemn de la sfîrşitul secolului al XVI-lea sau începutul secolului al XVII-lea.

În 1684, Şerban Cantacuzino îi adaugă pridvorul lărgindu-i totodată ferestrele. În 1707 se înalţă turla de pe pronaos şi meşterul Constantinos execută pictura. Tot Şerban Cantacuzino înlocuieşte în 1715 vechea pisanie, construieşte portalul, stăreţia, chiliile şi clopotniţa.

Spre mijlocul secolului al XIX-lea mănăstirea este refăcută în parte, iar în 1837 este acoperită cu plumb şi se construieşte alt pridvor în faţa celui vechi. În 1841 pictorul Gheorghe Gheronie din Hurez restaurează pictura din pronaos. Noua tîmplă este realizată între 1840-1845. De altfel întregul ansamblu a suferit un lung şir de restaurări în secolul trecut şi în secolul nostru.

Biserica adăposteşte mormintele soţiei şi fiului lui Şerban Cantacuzino, iar afară este înmormîntat pictorul Gheorghe Gheronie, călugărit în 1850.

Biserica „Bolniţa" este construită din lemn între 1810-1814 pe locul stejarului păstrător de icoană, pe temelia altei bisericuţe de lemn ridicată în secolul al XVI-lea de domniţa Ancuţa, fiica Doamnei Chiajna şi a lui Mircea Ciobanul, poveste relatată într-o admirabilă manieră romantică de Alexandru Odobescu.

Icoana îmbrăcată în argint a Maicii Domnului se păstrează în colecţia mănăstirii unde, printre alte valori, există şi o biblie din vremea lui Constantin Brîncoveanul.

Încărcată de legende şi tradiţii, Mănăstirea Dintr-un lemn este un loc de închinăciune ale cărei ziduri închid credinţă, cultură, artă şi pasiuni arzătoare.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

HIEROGLIFELE „VORBESC"!

Despre existenţa hieroglifelor egiptene ştiau de foarte multă vreme şi gînditori antici şi filosofi ai evului mediu occidental şi savanţii de mai apoi, mulţi încercînd, în timp, să le explice, să le traducă pentru a le înţelege mesajul. Neşansa a făcut ca interpretarea acestora să aibă la bază o... ciudată eroare.

Iată cum s-au petrecut faptele: Herodot, Strabon şi Diodor considerau hieroglifele de nedescrifrat, pentru că ele erau create din imagini ce dădeau naştere la nenumărate supoziţii, în funcţie de „imaginaţia" cercetătorului. Filosoful Horapollon, vorbind despre acea scriere figurativă, descrisese în secolul IV î.e.n., în amănunt, semnificaţia desenelor egiptene, ceea ce Champollion, în timpul încercărilor lui, şi-a dat seama că, parţial, corespundea cu realitatea. A urmărit evoluţia scrierii aplicînd acel simbolism primitiv în care apa era „notată" printr-o linie ondulată, casa printr-un plan iar zeul printr-un drapel, dar a constatat, în unele inscripţii, că această tehnică nu se mai potrivea. Şi aşa s-au născut erorile. Au apărut lucrări, ca volumele scrise în 1650 şi 1654 de iezuitul Athanasius Kircher (de altfel, un spirit inventiv care a creat lanterna magică), propuse ca fiind traduceri ale hieroglifelor şi care, s-a dovedit, nu aveau nici o legătură cu textul. De altfel, multe alte încercări au fost socotite erori, ca şi cea prin care însemnele egiptene se catalogau ca simple motive decorative şi nu ca o scriere elaborată.

Paradoxal, cu toate că, dintre teoriile exprimate de-a lungul vieţii privind sensul simbolurilor prezente în hieroglife, Champollion prefera exprimarea lui Horapollon, pentru descifrarea exactă a lor, tînărul savant pornește exact în sens opus.

Aşadar, chipuri de oameni, siluete de animale, într-un cuvînt desene. Şi iată că, nu se ştie exact cînd sau în ce împrejurări, Champollion are revelaţia adevărului: pictogramele erau foneme. „Fără să fie, în mod riguros, alfabetice ele reprezintă, totuşi, sunete"..., consemnează W. Ceram.

Atunci s-a rupt de teoria lui Horapollon care „tulburase minţile multora timp de paisprezece veacuri". Cunoscător a douăsprezece limbi vechi şi, în special, studiind limba coptă, Champollion a înţeles mai bine decît oricine fantastica genialitate a gîndirii şi scrierii egiptene. Prin educaţia sa, prin pasiunea şi ambiţia ce-l făceau să pătrundă în înţelegerea acelei civilizaţii, savantul descoperă principiile sistemului, găseşte mijlocul de a citi şi a înţelege hieroglifele. Îşi dă seama că trebuie să înceapă cu... decodificarea numelui regilor. Într-adevăr, logica era exactă şi însăşi inscripţia de la Rosette dădea dezlegarea. Textul grec, care putea fi citit, explica faptul că pe stela de la Rosette, preoţii aduceau un omagiu regelui Ptolemaios Epifanul. Însă, în inscripţia hieroglifă, acolo unde ar fi trebuit să fie numele regelui se aflau doar cîteva semne cuprinse într-un oval, ce a fost denumit ulterior, cartuş.

Pictogramă egipteană (sec. IV) asemănătoare cu un rebus; din această scriere s-au format hieroglifele.

Descifrarea semnelor din interiorul cartuşului n-a mai constituit o problemă. Iată dezlegarea celor două cartuşe existente pe „obeliscul de la Philae", trimis în Anglia de arheologul Banks în anul 1821. Primul cuprindea numele lui Ptolemeu, cel de al doilea, pe al Cleopatrei.

„Cînd Champollion a copiat, unul dedesubtul altuia, cele două grupe de semne corespunzătoare numerelor presupuse şi cînd a văzut că semnele cifrelor 2, 4 şi 5 din numele Cleopatra (vezi desenul) corespundeau cu numerele 4, 3 şi 1 din numele Ptolemeu, abia atunci a însemnat că găsise cheia hieroglifelor"...

Astfel misterele Egiptului au început să „vorbească"!

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

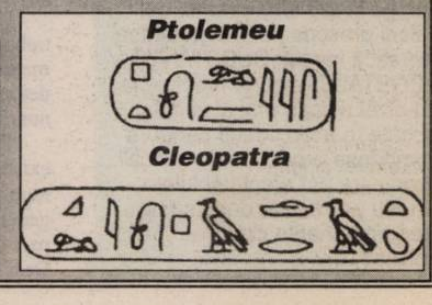

■ Mesaj din lumea de dincolo

ROBOTUL TELEFONIC JOACĂ ŞI CÎŞTIGĂ!

Theresa Lowe este - mai bine spus, era - una din multele mame lovite de soartă şi nevoite să se descurce într-o situaţie absolut dramatică.

După tragica moarte a soţului său, George, într-un incendiu, ea a trebuit să-şi crească singură cei trei copii. Muncitoare într-o fabrică din Sydney, Australia, ea rămîne şi fără serviciu şi, cu tot ajutorul prietenilor, ajunge într-o situaţie din care, oricît ar fi fost de optimistă, nu vedea nici o ieşire. Avea doar 36 de ani, era în plină putere, dornică de muncă, dar absolut fără nici o perspectivă. Chiria nu şi-o mai plătise de două luni iar copiilor aproape că nu mai avea ce să le dea să mănînce.

În fiecare zi pornea să caute o slujbă şi cînd se întorcea acasă, primul lucru pe care îl făcea era să asculte mesajele de pe robotul telefonic în speranţa că va primi vreo ofertă. Şi, într-o zi - marea surpriză.

Nu, nu o ofertă de serviciu găseşte pe robot, ci o voce, care de altfel îi părea foarte cunoscută, care spune: „Iată care sînt numerele - 6, 19, 23, 27, 31 şi 42". Atît. Este de-a dreptul şocată recunoscînd... vocea soţului său. Derulează în continuare banda, dar acesta era sigurul mesaj.

Tulburată, se duce imediat la vecina şi cea mai bună prietenă a sa, Delia Woods. Îi povesteşte totul şi îi spune că este hotărîtă să joace cele şase numere la Loto. „Vocea" de la telefon nu-i spusese nimic în acest sens, dar, convinsă că era un mesaj de la soţul său, din lumea de dincolo, Theresa nu vede ce altceva ar fi putut face.

Şi Theresa joacă! În ziua cînd se anunţă numerele cîştigătoare, deşi în adîncul sufletului său spera să cîştige, nu se aştepta în nici un caz la un asemenea rezultat: 16 milioane de dolari! O sumă care putea să tulbure minţile şi unor oameni mai puţin încercaţi, dar care este primită cu seninătate de tînăra care, cu doar cîteva zile înainte, se întreba cu ce să-şi mai hrănească cei trei copii.

Theresa hotărăşte că va oferi de acum înainte copiilor viaţa pe care nu mai sperau să o aibă şi să le asigure educaţia în cele mai bune şcoli. Dar, în plus, ea nu a uitat nici o clipă cum a fost înainte viaţa pentru ea şi cum ar fi putut foarte bine continua să fie. Aşa că cinci milioane de dolari din noua şi neaşteptata ei bogăţie i-a pus deoparte pentru a înfiinţa o societate caritabilă care să ajute mamele rămase singure şi care, şi ele, nu de puţine ori îşi pierd speranţa de a mai putea asigura o viaţă decentă pentru copiii lor.

„Ştiu cît de greu poate să fie pentru mamele singure" - avea să spună Theresa - „Acum pot da înapoi o parte din norocul care mi-a fost dat mie. Ştiu că George, soţul meu, aşa ar fi dorit să procedez". (M. Dorobanţu)

■ Cel mai fericit copil din lume

O VINDECARE MIRACULOASĂ

Mathieu, un tînăr francez era condamnat la moarte, în urma unei boli incurabile. Un studiu legat de biochimia... cartofului i-a salvat viaţa.

Arnold Munnich, Directorul Centrului de genetică medicală al spitalului Necker din Paris, exasperat de numărul mare de decese ale copiilor din pricina unor grave boli genetice care afectează numeroase organe şi ţesuturi, cere sprijinul fostului său profesor de biologie celulară, Pierre Rustin, specialist în studiul respiraţiei celulare a plantelor tropicale şi a... cartofului. Acesta reuşeşte să pună în evidenţă respiraţia celulelor sanguine şi să stabilească originea maladiei de care sufereau copiii şi care se afla în deficitul lanţului respirator al unor minuscule „uzine" energetice aflate în celule, numite mitocondrii. Rustin observă că din acest lanţ respirator lipsea o moleculă-cheie numită ubichinonă. Primul pacient care a beneficiat de această descoperire a fost Mathieu, în vîrstă de 12 ani, care se afla într-o situaţie disperată. Avînd la îndemînă eşantioane dintr-un medicament ce conţinea molecula-cheie, biochimistul nu a avut altceva de făcut decît să le toarne în eprubeta ce conţinea celulele bolnave prelevate de la micul pacient. Rezultatul a fost uluitor. În scurt timp funcţiile acestora au intrat în normal! Marea decizie a fost luată a doua zi. Lui Mathieu i se administrează o doză masivă de ubichinonă. Rezultatele sînt remarcabile, Mathieu fiind astfel salvat!... În mai puţin de o lună începe să meargă iar după un an joacă fotbal. După primii paşi, Mathieu şi-a strîns mama în braţe şi a exclamat: „Sînt cel mai fericit copil din lume!" *(D. Măran)*

■ La numai patru ani

SONIA ÎŞI ÎNVINGE RĂPITORII!

Confetti, serpentine multicolore, baloane cu forme din cele mai năstrușnice. Muzică, dans, veselie şi chiote. În această atmosferă se desfăşura carnavalul de sfîrşit de an al unei grădiniţe din localitatea Peoria, statul american Illinois. Sonia Wills, de patru ani, fusese învesmîntată de mama ei cu un costum de cosmonaut făcut ca la carte, dintr-un material pe bază de aluminiu. Buna dispoziţie era în toi, cine şi-ar fi putut imagina drama ce urma să se petreacă?! Căci, lăsînd-o pe Sonia nesupravegheată, pe cînd fetiţa ieşise în curte la joacă, doamna Wills constată că fiica ei a dispărut şi nimeni nu poate da vreo relaţie.

Ce se întîmplase? O bandă specializată în răpirea şi comercializarea de copii urmărise discret petrecerea şi Dona Krooks, şefa infractorilor, pusese ochii pe Sonia. Cu o tehnică specială pentru astfel de cazuri, Dona o ademenise pe fetiţă pînă la maşina parcată în apropiere. Restul a fost un fleac... Numai că făptaşii habar n-aveau cu ce copil neastîmpărat şi pus pe şotii s-au „pricopsit". Micuţa Sonia avea mania prizelor, fapt pentru care părinţii făcuseră tot felul de amenajări protectoare la instalaţia electrică a casei.

Ajunşi la reşedinţa lor secretă, răpitorii au lăsat „prada" în seama lui Gibbs, urmînd ca la orele serii să ia legătura cu familia Wills pentru scenariul răscumpărării. După numai o oră de la sechestrare şi după ce s-a oprit din plîns, Sonia îşi aduce aminte de meteahna ei şi ochește o priză din „carceră". Şi, nici una, nici două, se repede la priză şi introduce în ea stekerul unui aparat de prăjit pîine aflat în apropiere. Gibbs, gardianul, e luat prin surprindere. El ştie că aparatul e defect, dar nu mai poate face nimic. Se produce un scurt-circuit şi instalaţia electrică învechită ia foc. Incendiul se răspîndeşte cu repeziciune şi Gibbs, intrat în panică, dă alarma. Fumul şi flăcările îl înecă, dar nu şi pe Sonia, care poartă în continuare costumul de cosmonaut! Răpitorii vor să fugă cu fetiţa, dar vecinii, speriaţi la rîndul lor, îşi dau seama că e ceva neobişnuit cu acel copil luat pe sus şi dus la maşină... E anunţată poliţia şi, pe baza semnalmentelor şi a barajelor rutiere, infractorii sînt localizaţi şi prinşi. În mai puţin de o oră, fiica pierdută este din nou în braţele mamei. Pentru Sonia, totul a fost o joacă şi nu înţelege prea bine lacrimile părinţilor. Pentru ea, carnavalul poate să continue... *(P. Ioan)*

CAMPION la 74 de ani!

Numele său este Tom Amberry, are 74 de ani trăieşte în Seal Beach, California, are o soţie Helen, patru fii şi a aruncat la coş de... 2750 de ori, cu succes. Un record deja consemnat în „Guinness Book".

Amberry apăruse pînă acum de mai multe ori pe diverse canale de televiziune şi predase aruncările libere la coş într-o tabără de vară pentru copii. Cu mulţi ani în urmă el a jucat pentru echipa Universităţii din Dakota de Nord, unde realiza, de obicei, un procentaj de 80% la aruncările cu două mîini, dar pasiunea sa recentă sînt aruncările cu o singură mînă, unde procentajul reuşitelor este de nu mai puţin de 98%. Tom, la vîrsta lui, regretă că actualii jucători se preocupă doar de coşurile marcate din acţiune. Loviturile libere sînt, după părerea sa, „un cadou al arbitrului" şi trebuie profitat de ele. Pentru că „ele cîştigă meciurile".

Recordul pentru „Guinness Book" a fost înregistrat pe parcursul a 12 ore şi a depăşit cu peste 700 de coşuri performanţa precedentă. Cei 20 de spectatori care au asistat au semnat certificările de rigoare către „Guinness Book", iar Amberry regretă că probabil s-au plictisit trebuind să rămînă atîta timp în sala de sport. Dar, mai mult, ar fi putut chiar să mai stea, pentru că „sfîrşitul" nu s-a datorat unui coş ratat, ci faptului că au fost nevoiţi să părăsească sala pentru că tot acolo urma să se desfăşoare... o partidă oficială. În care nu s-au marcat însă în total atîtea coşuri cîte a reuşit septuagenarul campion! *(M. Dorobanţu)*

100 de televizoare color!

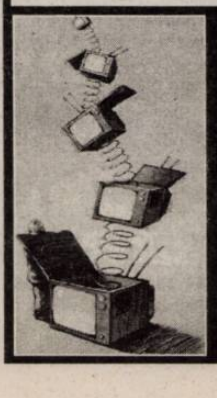

Lisa Wheeler din Montesano, o fetiţă de 14 ani, a participat la o întrecere lansată de ABC, intitulată „Eu sărbătoresc televiziunea".

Norocoasa fetiţă a cîştigat mai multe premii, revenindu-i nici mai mult nici mai puţin decît 100 de aparate TV.

Bombardată de televizoare, familia a încercat să obţină în schimb, valoarea lor în bani.

A fost imposibil şi au fost obligaţi să le ridice de la diverse magazine. Avînd diagonale diferite, vor păstra unul mare, intenţionînd să vîndă restul de 99.

Valoarea totală a aparatelor este de 40000 de dolari şi părinţii speră ca aceşti bani să le ajungă pentru taxele de colegiu ale copiilor. **(I. Stoica)**

TALON DE FIDELITATE magazin

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonaţi ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorţi puteţi cîştiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteţi taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacţiei.

NUME .....

PRENUME .....

ADRESĂ .....

.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

iulie nr. 29

Săptămîna 20 - 26 iulie

TVR 1

LUNI 12.00 TVR Info 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.10 Desene animate 18.35 Serial: „Katts şi cîinele" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Echipa de intervenţie" 21.50 Serial: „Nimic sfînt" 23.00 Pe faţă şi pe dos 0.10 Serial: „Canary Wharf" 0.35 Întîlnirea de la miezul nopţii.

MARŢI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.10 Desene animate 18.35 Serial: „Katts şi cîinele" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Tecinemateca: „Kristin Lavransdatter" (partea a II-a) 23.00 Avotul poporului 24.00 Serial: „Canary Wharf".

ANTHONY QUINN
TVR 1,
sîmbătă, ora 22.45

MIERCURI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial (r): 'erla Neagră" 15.30 Pro Patria 17.30 Medicina pentru toţi 3.10 Desene animate 18.35 Serial: „Katts şi cîinele" 19.00 Seri- : „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Efecte secundare" ltimul ep.) 21.45 Memorialul durerii 23.00 Un secol de ci- ma 0.10 Serial: „Canary Wharf".

JOI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 0.05 TVR Iaşi 11.00 TVR Timişoara 14.10 Serial (r): „Perla eagră" 15.30 Ecclesiast '98 16.00 Convieţuiri 18.10 Desene imate 18.35 Serial: „Katts şi cîinele" 19.00 Serial: „Sunset each" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Destine în vremuri de război" 2.10 Cu ochii'n 4 23.00 Dintre sute de catarge 0.05 Bank-note 0.35 rial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR şi 11.00 TVR Timişoara 12.30 Convieţuiri 14.10 Serial (r): „Perla eagră" 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Mapamond 18.10 Desene imate 18.35 Serial: „Hollyoaks" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 rnal 21.00 Film: „Elisabeth R" (partea a II-a) 22.35 Ciclism: Turul Franţei 1.00 Cinematograful de noapte: „Fă-i praf!" (SUA, 1990).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineaţa, de la... Iaşi! 8.30 Alfa şi Omega 0.00 Serial: „Viaţa ca în viaţă" 10.55 Film: „Vacanţa domnului Hulot" anţa, 1953) 13.00 A doua alfabetizare 14.30 Video-magazin 16.15 Disney 7.40 Serial: „Justiţie militară" 18.30 Serial: „Hollyoaks" 18.55 Teleenciopedia 19.45 Săptămîna sportivă 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Cer tunecat" 22.35 Ciclism: Turul Franţei 22.45 Film: „Zorba grecul" Grecia/SUA, 1964). Cu: Anthony Quinn 1.10 Arena AS.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineaţa... de la Cluj-Napoca! 8.30 Lumină n lumină 9.05 Desene animate 11.00 Viaţa satului 14.30 Video-magazin stival 16.15 Disney 17.40 Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" 18.30 erial: „Hollyoaks" 18.55 Robingo 19.40 Duminica sportivă 20.00 Jurnal 1.00 Film: „Femei de lume" (Franţa/Italia/Canada, 1990). Cu: Isabella ossellini 23.00 Serial: „D-na King, agent secret" 0.25 Pop-show nocturn.

TVR 2

LUNI 12.00 Serial (r): „Sunset Beach" 14.00 Convieţuiri-magazin 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 erial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.40 Sănătate, că-i mai nă decît toate! 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 21.00 Credo 22.00 Film: Entitatea" (SUA 1983) 24.00 S.O.S. Patrimoniul!

MARŢI 7.00 Documentar (r) 8.00 Desene animate 11.00 Documentar) 14.00 Convieţuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chiul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 osarele istoriei 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 22.00 Concursul Internaţional Jeunesses Musicales 22.45 Pelerinaje 24.00 Meridianele dansului.

MICHELLE PFEIFFER
PRO TV,
luni, ora 20.15

MIERCURI 7.00 Documentar (r) 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii (r) 12.00 Serial (r): „Sunset Beach" 13.30 Ecclesiast '98 (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Contemp-art 20.10 Serial: „Ultimele ştiri" 22.00 Film: „Şansa" (SUA, 1995) 24.00 Opera Mundi.

JOI 7.00 Documentar (r) 8.00 Desene animate 10.00 Un secol de cinema (r) 11.00 Documentar (r) 13.00 Medicina pentru toţi (r) 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Faţă în ţă cu autorul 20.10 Serial: „Natacha" (ep.1) 22.00 Cinematograful de artă: Cuţitul în apă" (Polonia 1962) 23.35 Lumea sportului.

VINERI 7.00 Documentar (r) 8.00 Desene animate 11.00 Comorile mii (r) 12.00 Serial (r): „Sunset Beach" 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 esene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: Perla Neagră" 18.00 Universul cunoaşterii 19.10 Arhive româneşti 20.10 erial: „Natacha" 22.00 Time-out 22.30 Panoramic jazz 23.10 Serial: Buddha din suburbie".

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate 8.55 Comorile lumii 9.30 Pas cu pas 0.30 Documente culturale 11.20 TVR Cluj-Napoca 14.00 Serial: „Oppenheimer" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 6.50 Serial: „Perla Neagră" 17.40 Tradiţii 19.00 Documentar 20.00 Teatrul aţional prezintă: „Muşcata din fereastră" de Victor Ion Popa 21.30 Ateneu 3.30 Convieţuiri.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 8.55 Comorile lumii 9.30 Ferestre eschise 10.30 Cinematograful vremii noastre: „Méliès, vrăjitorul" (partea II-a) 11.20 TVR Iaşi 14.00 Serial: „Oppenheimer" 15.35 Desene animate 6.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 lo, tu alegi! 19.00 Serial: „În plină acţiune" 20.00 Ultimul tren 21.00 Mazin sportiv 24.00 O capodoperă neterminată • Simfonia a XIII-a de Franz chubert.

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.30 Serial: „Fiica oceanului" 13.30 Film: „Experiment periculos" (SUA, 1980) 15.15 Serial: „Walker, poliţist texan" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Familia Bundy" 19.00 Roata norocului 9.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Domniţa şoim" (SUA, 1985). Cu: Michelle Pfeiffer 22.40 Serial: „Seinfeld" 23.40 Serial: „Cracker" 0.25 Serial: „Seaquest" 1.15 Serial: „Viaţa ca-n filme".

MARŢI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Fiica oceanului" 3.00 Film: „Fort apache, Bronx" (SUA, 1981). Cu: Paul Newman 15.15 Serial: „Walker, poliţist texan" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Familia Bundy" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Pensacola - forţa de elită" 21.15 Serial: „Chicago Hope" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Serial: „Cracker" 0.00 Serial: „Seaquest" 1.00 Serial: „Viaţa ca-n filme".

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.30 Serial: „Fiica oceanului" 13.30 Film: „Pentru dragostea lui Benji" 15.15 Serial: „Walker, poliţist texan" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Familia Bundy" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Visuri destrămate" (SUA, 1990) 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Serial: „Cracker" (ultimul ep.) 0.00 Serial: „Seaquest" 1.00 Serial: „Viaţa ca-n filme".

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.30 Serial: „Fiica oceanului" 13.25 Film: „Singur în cartierul boxerilor" (SUA, 1992). Cu: Robert De Niro, Jessica Lange 15.15 Serial: „Walker, poliţist texan" 16.10 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr şi neliniştit" 18.00 Serial: „Familia Bundy" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place" 21.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Serial: „Renegade" (ep.1) 0.00 Serial: „Seaquest" 1.00 Serial: „Viaţa ca-n filme".

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! 11.30 Serial: „Fiica oceanului" 13.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 15.15 Serial: „Walker, poliţist texan" (ultimul ep.) 16.10 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Familia Bundy" 19.00 Roata norocului 19.30 Ştirile PRO TV 20.15 Serial: „Ultima frontieră" 21.15 Film: „Furie oarbă" (SUA, 1990) 22.15 Serial: „Ultima frontieră" 23.35 Serial: „Poltergeist" 0.20 Serial: „Aventuri în casa morţii" 0.50 Serial: „VR5".

SÎMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Ciberkids" 9.00 Film: „Viaţă şi moarte în L.A." (SUA, 1985) 11.00 Gillette - lumea sportului 12.00 Serial: „Heights" 13.00 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.30 Serial: „Şcoala de profesori" 14.00 Generaţia PRO 15.10 Şut şi cîştigi! 15.50 Serial: „Hercule" 16.50 Serial: „Conan" 18.20 Serial: „Adevărul gol goluţ" 18.50 Te uiţi şi cîştigi! 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Millennium" 21.00 Film: „Amos şi Andrew" (SUA, 1993). Cu: Nicholas Cage 23.00 Serial: „NYPD Blue - viaţă de poliţist" 23.45 Film: „Căpitanul Kronos" (Marea Britanie, 1974) 1.15 Film erotic: „Pasiuni furtunoase".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Film: „Mowgli" 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 13.05 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.35 Serial: „Chalk" 15.00 Formula 1 - Marele Premiu al Austriei 16.50 Lumea filmului 17.15 Serial: „Al şaptelea cer" 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Preţul corect 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Lungul drum spre casă" (SUA, 1989). Cu: Whoopi Goldberg 22.00 Serial: „Cybill" 22.45 Serial: „Brigada 132" 23.30 Film: „Perry Mason" (SUA, 1988).

acasa

LUNI 8.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 22.30 Film: „Sweet Charity" (SUA, 1969) 0.45 Serial: „Matlock" (ep.1).

LAUREN BACALL
ACASĂ,
miercuri, ora 22.30

MARŢI 8.00 - 13.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 22.30 Film: „Frumoasa morăriţă" (Italia, 1955). Cu: Sophia Loren, Marcello Mastroianni 0.00 Serial: „Matlock".

MIERCURI 8.00 - 14.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 22.30 Film: „Portretul" (SUA, 1993). Cu: Gregory Peck, Lauren Bacall 0.00 Serial: „Matlock".

JOI 8.00 - 14.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 22.30 Film: „Procesul maimuţelor" (SUA, 1960) 24.25 Serial: „Matlock".

VINERI 8.00 - 14.00 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 22.30 Film: „Tănase Scatiu" (România, 1976) 0.10 Serial: „Matlock".

SÎMBĂTĂ 8.00 - 13.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste şi putere" 20.45 Serial: „Nimic personal" 22.30 Film: „Pădurea spînzuraţilor" (România, 1964) 0.30 Serial: „Matlock".

DUMINICĂ 8.00 Sport la minut 10.30 Sport extrem 10.45 Arte marţiale 11.00 Motor Sport Magazin 12.00 Baschet NBA 14.30 Volei 15.30 Rugby: Turneul celor 3 Naţiuni 18.55 Retrospectiva sportivă a săptămînii 19.20 Sport la minut 19.30 Desene animate 20.00 Salonul muzical „Acasă" 22.30 Film: „Povestea lui Glenn Miller" (SUA, 1954). Cu: James Stewart 0.00 Film: „Clubul Paradis" (SUA, 1986). Cu: Robin Williams, Peter O ' Toole.

ANTENA 1

LUNI 7.00 Dimineaţa devreme 10.25 Serial: „Animal Show" 14.10 Serial: „Falsă identitate" (ep.1) 15.10 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.05 Serial: „Văduva" 17.00 Golden Brau şi voie bună! 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Caracatiţa 1" 21.15 Serial: „Omul cu o mie de feţe" 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Nash Bridges".

MARŢI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 Desene animate 14.10 Serial: „Falsă identitate" 15.10 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.05 Serial: „Văduva" 17.00 Golden Brau şi voie bună! 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Vacanţă periculoasă" (SUA, 1981) 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Serial: „Nash Bridges".

MIERCURI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 Desene animate 14.10 Serial: „Falsă identitate" 15.10 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.05 Serial: „Văduva" 17.00 Golden Brau şi voie bună! 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Rebel" (SUA, 1985) 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Film: „Nash Bridges".

JOI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 Desene animate 14.10 Serial: „Falsă identitate" 15.10 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.05 Serial: „Văduva" 17.00 Golden Brau şi voie bună! 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Twin Peaks" 21.15 Serial: „Cronici paranormale" 22.00 Serial: „Hombres" 23.15 Film: „Nash Bridges".

VINERI 7.00 Dimineaţa devreme 10.30 Serial: „Animal Show" 13.25 Desene animate 14.10 Serial: „Falsă identitate" 15.10 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.05 Serial: „Văduva" 17.00 Documentar 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Navarro" 22.00 Serial: „Hombres" 23.00 Golden Brau şi voie bună!

ROGER MOORE
PRIMA TV,
joi, ora 21.15

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri 7.05 Film: „Abe Lincoln" (SUA, 1940) 9.00 Desene animate 10.15 Serial: „Alertă pe plajă" 11.00 Între prieteni 12.00 Mileniul III 13.30 Tenis - Cupa Davis 16.30 Serial: „Uragan în Paradis" 17.15 Serial: „Spitalul Universitar" 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 20.00 Film: „Weekend cu spioni" (SUA, 1983). Cu: Dennis Hopper 21.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.00 Schimbul de noapte.

DUMINICĂ 7.00 Ştiri 8.45 Spirit şi credinţă 9.15 Serial: „Animal Show" 9.45 Desene animate 11.00 Fir întins 12.30 Doc.: „Descoperiri" 14.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Sparks" 20.00 Film: „Kentucky Derby" (SUA, 1995) 21.45 Serial: „Păstrează visul" 22.45 Serial: „Sandra, prinţesa rebelă" 23.45 Film: „Aventuri în Africa" (SUA).

prima

LUNI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 17.15 Serial: „În căutarea dreptăţii" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Misterele din New Orleans" 21.15 Serial: „Şantajul" 23.30 Starea de veghe.

MARŢI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 17.15 Serial: „În căutarea dreptăţii" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 21.15 Film: „Cînd eram regi" (SUA, 1996) 23.30 Starea de veghe.

MIERCURI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Un alt început" 21.15 Film: „Somnul inocenţilor" (SUA, 1995) 23.30 Starea de veghe.

JOI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 17.15 Serial: „În căutarea dreptăţii" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Contralovitura" 21.15 Film: „Declarat mort" (SUA, 1994). Cu: Roger Moore 23.30 Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 17.15 Serial: „În căutarea dreptăţii" 18.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meşterul casei" 20.15 Serial: „Atingerea îngerilor" 21.15 Film: „Cărările trecutului" (Canada, 1991) 23.30 Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 8.00 Serial: „Lumea lui Eric" 8.45 Serial: „Bailey Kipper" 9.10 Desene animate 10.30 Serial: „Formidabilii" 11.30 Serial: „Pămîntul: bătălia finală" 12.30 Eurofotbal 13.30 Automobilism 15.00 Robin Hood 17.00 Zona M 18.00 Serial: „911: apel de urgenţă" 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Ultimele zile la Casa Albă" (SUA, 1989) 22.00 Serial: „Centennial" 0.30 Film: „Împreună" (SUA, 1997).

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" 8.30 Serial: „Căutătorii de aur" 9.00 Desene animate 10.30 Serial: „1999" 11.30 Duminică la prînz 13.00 Campionatul Mondial de Motociclism 14.00 Serial: „Lumea lui Dave" 15.00 Doc.: „Faţă în faţă la Hollywood" 16.00 Videofashion 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Singuraticul" (SUA, 1984) 21.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 22.30 Serial: „Nimeni nu e perfect" 23.30 Starea de veghe.

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.20 Serial: „Renegatul" 15.45 Serial: „Star Trek" 16.40 Serial: „Falcon Crest" 17.35 Serial: „Hotel" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 23.00 Serial: „Kung Fu".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.20 Serial: „Renegatul" 15.35 Serial: „Star Trek" 16.40 Serial: „Falcon Crest" 17.35 Serial: „Hotel" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Drumul spre Rai" 22.30 Linia întîi.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.20 Serial: „Renegatul" 15.45 Serial: „Star Trek" 16.40 Serial: „Falcon Crest" 17.35 Serial: „Hotel" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.05 Serial: „Secţia de poliţie" 23.05 Serial: „Kung Fu".

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.20 Serial: „Clientul" 15.45 Serial: „Cele două Diane" (ep.1) 16.40 Serial: „Falcon Crest" 17.35 Serial: „Hotel" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Poliţistul" (SUA, 1987) 23.30 Serial: „Kung Fu".

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.20 Serial: „Clientul" 15.45 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „Falcon Crest" 17.35 Serial: „Hotel" 18.30 Serial: „Pacific Drive" (ep.1) 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.00 Serial: „Secţia de poliţie" 23.25 Serial: „Cobra" (ep.1).

DENNIS HOPPER
ANTENA 1,
sîmbătă, ora 20.00

SÎMBĂTĂ 8.00 Ştiri 10.00 Serial: „Un om de milioane" 13.05 Serial: „Dosarele Rockford" 15.00 Topul românesc 17.05 Cinema '98 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Lipsite de apărare" (SUA, 1990). Cu: Melanie Griffith 0.10 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 10.00 Piccolino 13.05 Serial: „Dosarele Rockford" 15.00 Film: „Klute" (SUA, 1971) 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Casa bîntuită" (SUA, 1991) 23.20 Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

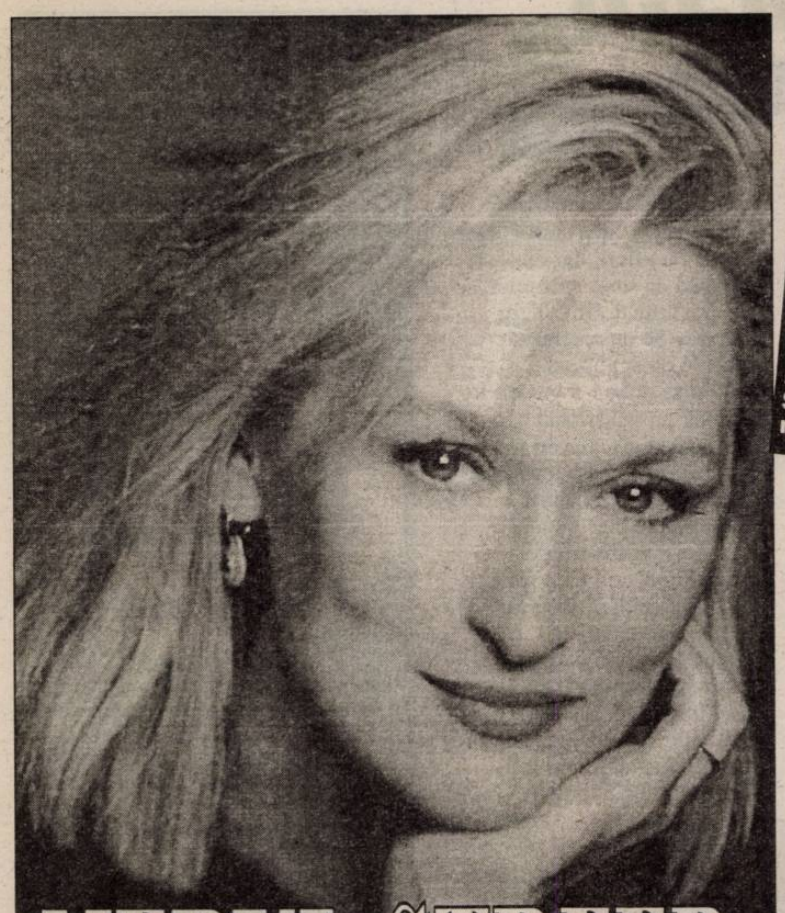

MERYL STREEP, „mică, fragilă, neajutorată”

Meryl Streep are 48 de ani, este căsătorită de peste 20 de ani cu sculptorul Don Gummer, are patru copii (între 6 și 18 ani), zece nominalizări la Oscar și două statuete (pentru rolurile din „Kramer contra Kramer” și „Sophia a ales”). Mai are însă - grație vîrstei mature pe care a atins-o, a liniștii interioare pe care familia i-o conferă, a inteligenței și sensibilității de care dispune, a celebrității numelui său - motive serioase pentru a-și exprima dezamăgirea față de unele aspecte ale societății în care trăiește și, de ce nu, față de „mașina de film hollywood-ian”. De unde provine gustul amar? Vom afla citind cîteva dintre mărturisirile actriței:

Am 48 de ani, vîrsta la care mi se pretinde că ar trebui să admit ca producătorii să-mi spună: „nu te supăra, ai depășit 45 de ani, nu ești un obiect sexual, ai intrat pe terenul vrăjitoarelor, al demonilor”. Anul trecut, am primit trei oferte și toate trei erau roluri de... vrăjitoare. Le-am refuzat, dar producătorii au găsit, evident, alte „vrăjitoare”.

Visul american care fascinează întreaga Terră implică dispariția unei anumite forme de umanism.

La un moment dat, nu mai contează experiența, talentul - deși astea nu se pot truca, nu se pot... aranja -, contează doar vîrsta.

De multe ori, actorul e considerat doar „o persoană de închiriat”. La rîndul tău, actor fiind, accepți un scenariu și speri din tot sufletul ca filmul să aibă succes, dar din nefericire, nu ține totul numai de tine. Așa mi s-a întîmplat, de exemplu, cu „Before and After”. N-am ghicit nici un moment că va fi „un film rău”, fără succes.

Consider că sînt puține scenariile care se potrivesc tipului meu de personalitate. Deși, materie brută există, ea se găsește deja în cărți. Numai că opera literară are nevoie la rîndul său de un foarte bun scenarist, apoi de bani pentru producție. Or, banii ajung mult mai ușor la filmele cu bătăi și împușcături decît la cele în care un personaj feminin ar trăi o vastă paletă emoțională.

Contrariată, multă lume se întreabă de ce place Leonardo DiCaprio. Sau, mai bine zis, de ce place în special adolescenților. Eu cred că place pentru că el este imaginea perfectă a unui băiat din vis. Contrat rock-erilor, care cultivă și afișează un soi de virilitate agresivă, amenințătoare, DiCaprio degajă o masculinitate blîndă, dulce, care nu produce teamă. În „Simple secrete”, am lucrat împreună. El încă nu apăruse în „Titanic”, nu era atît de celebru. Totuși, fiicele mele, pe atunci una de 12 ani, iar celalaltă de 14, au insistat să le iau cu mine la filmări numai și numai pentru a-l cunoaște pe DiCaprio.

E adevărat, am luat atitudine publică față de unele imagini publicitare, era vorba de prezentări de modă vestimentară pentru adolescenți, în care apăreau niște fete de 13-14 ani, îmbrăcate și fotografiate într-un stil aproape pornografic, sub deviza așa-zisului faimos look „heroine chic”. Mă întreb ce rost are. Trăim încă într-o perioadă condiționată de puterea masculină, așa că nu cred că este necesar să se adauge pe seama femeii imagini degradante. Ce înseamnă o modă cu figuri emaciate și trupuri scheletice expuse sub haine transparente? Vrem să uităm că trăim în 1998, cînd femeia participă la orice muncă de tip modern, cînd absolvă institute de studii înalte și așa mai departe? Cred că această modă a trupurilor „bolnave”, „slabe”... are ca mesaj foarte subtil ceva de genul: „În ciuda diplomelor mele, a calificărilor, a inteligenței, sînt totuși fragilă, mică, neajutorată...” Or, eu refuz ideea ca o modă vestimentară să aibă influență negativă asupra conștiinței de sine, în plin proces de formare, atît la fete, cît și la băieți. Mi se pare o încercare de întoarcere în timp, la mentalități vetuste. Iar pentru mine, aceasta este o constatare amară. Pe care le-o spun și copiilor mei.

Faptul că sînt cunoscută ajută, dar nu atît cît v-ați putea imagina.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

DEPARDIEU, victimă a propriei pasiuni

Pentru Gérard Depardieu, beția vitezei este un drog. Pînă acum cîțiva ani, își potolea „setea”... mîncînd nori la volanul unor mașini foarte puternice. Apoi, a virat-o către motociclete de mare capacitate, care îi dau senzația unui drog mult mai adevărat. Pericole? Nu există, cînd știi să ții bine în hățuri caii putere! Și totuși... Recent, „dresorul” cailor nărăvași a pierdut controlul docilei sale Suzuki Bandit 1200 cc., care, în cîteva secunde, s-a transformat într-un morman de fiare contorsionate, în timp de Depardieu se alegea cu multiple fracturi la un picior și la cot, leziuni grave la genunchiul drept, traumatisme toracice, o spitalizate de mai lungă durată, o întrerupere a filmărilor pentru rolul din „Asterix” de Claude Zidi și o convalescență în mijlocul renumitelor sale vii de Tigné, din Anjou. Toate vor trece, iar Depardieu e hotărît să-și trăiască în continuare viața la peste 200 km/oră.

FRANK SINATRA

gusturile și culorile „Vocii”

„The Voice” (Vocea) sau una dintre legendele Americ „The Voice” sau FRANK SINATRA, omul care, de-a lung existenței sale, s-a bucurat de cele mai mari succese, a iub cele mai frumoase femei, a fost acceptat în anturajul cel mai puternici președinți ai țării de dincolo de Ocean. A dăru omenirii 1600 de cîntece, a vîndut 600 milioane d discuri, a dansat, a jucat în filme. Dar, din păcat „gigantul show-biz-ului”, cum îl numea Dea Martin, a părăsit la 82 de ani această lume p care mai mult de o jumătate de secol mîngîiat-o cu vocea sa inco fundabilă, unică.

Ce iubea?

Culoarea orange Este culoarea cea mai veselă. Am sacouri orange, chiloți de baie orange, cămăși orange, dar niciodată n-am avut o cravată orange.

Whisky Jack Daniel's în pahar demodat Am început să beau în anii '40, într-o noapte cînd voiam să nu mai știu de mine. Apoi, acesta a devenit carburantul meu.

Gheața Îmi place clinchetul gheții în pahar. Dacă nu am gheață, prefer să nu beau.

Viața Nu trăiești decît o singură viață și, cînd trăiești ca mine, una este arhisuficientă.

Avionetele personale Mi-am cumpărat primul meu jet în 1959. L-am botezat „El Dago”. Cînd mă aflu în aer, mă simt un adevărat nabab.

Loialitatea Deviza lui Humphrey Bogart era: „Niciodată să nu-ți trădezi un camarad”. Am adoptat-o bucuros.

Politica Mă văd foarte bine candidat la președinția Statelor Unite (dacă ar exista un vot direct ca pentru Oscar). Am deja sloganul meu pe care l-aș afișa în toată țara: „Dați-mi o sticlă și un pahar și voi da șuturi în... fund Americii”.

Femeile inteligente și îngrijite Primul lucru pe care îl remarc la o femie sînt mîinile și dacă sînt îngrijite.

Un toast înainte de a bea Puteți să trăiți voi și patru sute de ani și ultima voce pe care ați auzi-o tot a mea ar fi.

Igiena personală meticuloasă Fac trei sau patru dușuri pe zi. Ordinea, mai ales în dulapuri și sertare. A avea dezordine în dulapuri e ca și cum ți-ai pune un costum impecabil peste o lenjerie de corp murdară.

Hainele Pentru mine, smokingul este o a doua piele. Am de asemenea cîteva reguli vestimentare de bază: manșeta cămășii nu trebuie să depășească cu mai mult de un centimetru mîneca sacoului, tivul pantalonului trebuie să atingă exact partea de deasupra pantofului. Servieta nu este obligatorie, deși port aproape întotdeauna una, adesea orange, culoarea mea preferată. În fine, pantofii trebuie întotdeauna lustruiți și cu dosul husei de la canapea.

Ce detesta?

Zgîrcenia Joe E Lewis spune că un zgîrcit nu ajunge niciodată să-și finalizeze ambițiile.

A-ți plînge de milă Detest oamenii care vorbesc de necazurile aduse de glorie.

Inactivitatea Dacă rămîn mai mult de patru luni același loc nu pot să mai fac nimic, așa că mă apucă dorul de ducă.

Laptele și apa Laptele e cel mai rău lucru pentr sănătate. Apa nu pot să o sufăr. Chiar și la duș am și o sticlă de apă minerală în mînă.

Aerul pur Nu suport aerul pur. Mă îmbolnăvește. Mă simt mult mai bine într-o atmosferă îmbibată de fu de țigară.

Drogurile N-am suportat niciodată ideea ca Samm Davis să se scufunde în cocaină. Detest marijuana, ca c altfel orice alt fel de drog.

Culoarea maron după asfințitul soarelui Este de neiertat să porți pantofi maron după asfințitul soarelui, cînd se lasă noaptea.

Cărțile de credit Am oroare de ele. Prefer banii lichizi. Păstrez banii la un loc, prinși cu o clamă.

Femeile care fumează prea mult Femeile care își aprind o țigară imediat ce deschid ochii dimineața și o strivesc în scrumieră pe ultima cînd sting lumina să se culce mă scot din minți.

Puritanismul Dacă numele meu nu s-ar fi terminat cu o vocală n-aș fi avut atît de multe probleme

Necazurile inimii Ele sînt una dintre cele mai dureroase experiențe ale vieții. Toți avem parte de ele, unii dintre noi chiar prea des. Și este atît de greu să te aperi... Din fericire, există cîntecele mele, ele ajută la cicatrizarea rănilor.

HOROSCOP

20.07 - 26.07

BERBEC (21.03 - 20.04): Sfială, timiditate, supunere necondiționată față de cei din jur. Iată care ar fi principalele etichete ale săptămînii. Curba psihicului, care sugerează aceste aspecte, tinde să scadă sub normal, își revine abia spre finele intervalului, cînd sînteți iarăși optimist și căpătați mai multă încredere în planurile dv. de viitor. Curba financiară crește și ea în a doua parte a perioadei.

TAUR (21.04 - 21.05): Se pare că vă urmărește neșansa în această săptămînă, întrucît - după cum indică poziția lui Mercur față de Soare - riscați să pierdeți bani într-un mod cît se poate de naiv. Alura curbei financiare denotă același lucru, avînd un minimum miercuri sau joi. Pe de altă parte, curba afectiv-emoțională este în creștere, semn că punțile afective cu persoanele din jur se înzdrăvenesc.

GEMENI (22.05 - 21.06): Scadența unei datorii sau apropierea unui examen al vieții, indiferent de natura lui, vă face irascibil și necomunicativ. Vă concentrați în exclusivitate asupra problemei în cauză și neglijați întreținerea unor relații normale cu cei din anturajul profesional. Din păcate, nici situația financiară nu înflorește, cred că veți parcurge o ușoară jenă materială, pînă spre începutul săptămînii viitoare.

RAC (22.06 - 22.07): Generozitatea de care dați dovadă vă va răsplăti din plin, un prieten apropiat se va dovedi un suflet mare și vă va da un ajutor nesperat atunci cînd vă veți afla în dificultate (marți, miercuri). Curba financiară crește și chiar are un maximum vineri, ceea ce înseamnă că veți primi o sumă considerabilă. În weekend sînt posibile mici probleme cu sănătatea, probabil o migrenă rebelă.

LEU (23.07 - 22.08): Muncă încordată, nici o clipă de plictiseală, acestea ar fi caracteristicile esențiale ale perioadei. Sînteți asaltat din toate părțile de probleme, care mai de care mai stresante și veți ajunge să tînjiți după o vacanță binemeritată ca beduinul după o oază doldora de umbră și apă. Vineri sau sîmbătă veți fi protagonistul unei scurte deplasări, care vă va face o plăcere deosebită.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Pentru cei născuți în primul decan al zodiei se întrevede un cîștig material uculent (luni, marți), care va putea deschide porțile unei investiții la care rîvniți de mult. În general, toți iativii vor parcurge o perioadă fericită din toate punctele de vedere. Se remarcă în special sfera sentimentală, întrucît partenerul știe să vă facă o surpriză plăcută, așa cum nu v-a mai făcut de multișor.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Înțelepciunea și luciditatea vă vor fi de mare folos acum, deoarece veți avea de străbătut o situație foarte delicată pe plan profesional. Deși polemicile se vor ține lanț, nu vă veți pierde cu firea și veți găsi soluțiile optime. Din punct de vedere financiar lucrurile stagnează la un nivel mediu și perspectivele nu sînt spectaculoase - deocamdată. O întîlnire picantă, în weekend.

SCORPION (23.10 - 21.11): Serenitate, calm, tandrețe iată ce se va putea citi în ochii dv. în această săptămînă. Toate și totul vă merg din plin, toate curbele astrale principale sînt situate mult peste normal. Cel mai remarcabil aspect pare să fie cel afectiv. Chiar dacă ați avut scurte replici contondente cu cineva foarte apropiat, lucrurile se vor aplana și sensibilitatea dv. notorie nu va fi afectată.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Deși în primele zile ale săptămînii sînteți ursuz și nu aveți nici un elan psihic, vă reveniți (miercuri, joi) și deveniți jovial și plin de viață, molipsindu-i pe cei din anturaj cu buna dv. dispoziție. Curba finanaciară vă oferă o surpriză plăcută și vă veți putea achita marea parte a datoriilor. Spre sfîrșitul săptămînii veți primi o vizită neanunțată, parfumată și savuroasă.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Ciocniri de orgoliu, dimensiuni în care nu cedați cu nici un preț. Cam acesta ar fi tabloul astral al acestui interval, cînd - sub influența Lunii - nu vă găsiți locul, iar acest neastîmpăr poate avea repercusiuni negative asupra randamentului la locul de muncă sau vă poate strica vacanța - temporar. În privința banilor, veștile sînt bune, nu vă puteți plînge, slavă Domnului!

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): În fața multiplelor solicitări profesionale, numai mediul familial vă compensează surmenajul. Relațiile în cuplu decurg excelent, și asta mai mult datorită celuilalt. Joi sau vineri veți fi în centrul unei dispute aprinse, la serviciu, și ciondăneala inutilă vă va lăsa un gust amar, pentru cîtva timp. Pentru cei plecați în vacanță, lucrurile vor decurge în cele mai bune condiții.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Vă veți reveni din visarea cu ochii deschiși luni sau marți, cînd o veste foarte bună din punct de vedere material vă va permite să faceți cîteva achiziții de suflet. Din fericire, nu vă veți grăbi să investiți (cheltuiți) banii, intuind parcă faptul că nu sînteți foarte inspirat acum. Totuși, un eveniment sentimental vă readuce în lumea onirică, unica în care vă simțiți în siguranță.

Grădina

micul nostru Paradis

TRANDAFIRUL DE CHINA

Este una dintre cele mai frumoase plante cu flori, într-o paletă coloristică extrem de variată: roșu, portocaliu, roz, galben, alb. Florile durează foarte puțin, o zi - cel mult două, însă, din fericire, trandafirul de China este generos, înflorind din primăvară și pînă în toamnă. Atenție totuși!, înflorește abundent mai ales dacă răspundem pretențiilor lui. Așadar, îi plac locurile luminoase, vara suportă și temperaturile de afară (fără să fie amplasat în bătaia fierbinte a soarelui), dar în acest caz are nevoie de un regim de udare mai special. În mod normal, pămîntul în care e plantat trebuie menținut mereu umed. Tocmai de aceea e indicat ca în ghiveci să se așeze mai întîi un strat de pietriș, apoi pămîntul, iar udările să fie repetate, dar nu în cantități mari. Pentru o înflorire abundentă, se aplică o dată la două săptămîni îngrășămînt în soluție (mai ales potasiu) și... se reduce cantitatea de apă, fără să punem însă în pericol viața plantei. Cît mai des posibil, coroana plantei se umidifică cu un pulverizator de apă.

LEANDRUL

Este un arbust ornamental specific zonelor cu climat meridional, dar care s-a adaptat bine și de foarte mult timp și la noi. Este decorativ pentru că înflorește bogat (în bucheţele roșii, roz, albe, mov), de asemenea, din primăvară pînă în toamnă. Suportă soarele puternic și nu e deloc pretențios. Se înmulțește ușor prin butași. Operația de înmulțire se poate face chiar și în această perioadă a anului. Din lăstarii fără flori, dar crescuți în partea de sus a arborelui, se taie crenguțe de 15-20 cm lungime. Se îndepărtează frunzele dinspre bază, lăsîndu-se doar 4-5 la vîrf. Umpleți un pahar (sau borcan) cu apă, dacă aveți introduceți în apă o bucățică de cărbune de lemn pentru a preîntîmpina o eventuală degradare a calităților ei, acoperiți paharul cu o folie de aluminiu, celofan sau pînză, faceți o mică fantă la suprafața ei, prin care treceți lăstarul de leandru. După aproximativ 15 zile, apar rădăcinile. „Puiul" de leandru poate fi plantat în ghiveci. Timp de 2-3 zile puteți acoperi planta fragilă cu un săculeț ușor de plastic. *(A. Popescu)*

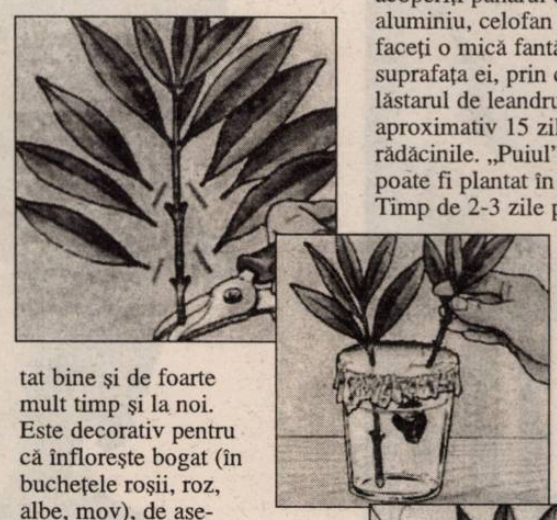

Utile

- **Carnea de friptură își păstrează sucul și frăgezimea dacă este stropită cu suc de lămîie.**
- **Pentru a înlătura mirosul cărnii care a stat mai mult timp în frigider, aceasta se opărește cu ceai de mușețel și apoi se clătește cu apă rece.**
- **Aluatul cu drojdie nu se mai lipește de mîini la frămîntat, dacă îl ungeți pe deasupra cu untdelemn.**
- **Cotletele slabe pot deveni suculente dacă le lăsați cîteva minute în apă cu oțet înainte de a le săra și trece prin făină cu ou.**
- **Brînza întărită se înmoaie dacă se învelește într-un șervet îmbibat cu vin alb și se păstrează o oră la rece.**
- **Cafeaua din pachetul desfăcut își păstrează aroma dacă este păstrată într-o cutie de plastic în frigider.**
- **Brînza se desărează ușor dacă se pune în apă împachetată în hîrtie.**
- **Brînza se rade fără să se sfărîme dacă se păstrează în congelator o jumătate de oră.**
- **Cartofii fierți se curăță mai repede dacă, imediat după ce sînt scoși din apa de fiert, se introduc într-un vas cu apă rece.**
- **Cartofii noi se țin în apă rece amestecată cu sare grunjoasă o jumătate de oră apoi se freacă cu o pînză aspră.**

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută și cîștigă

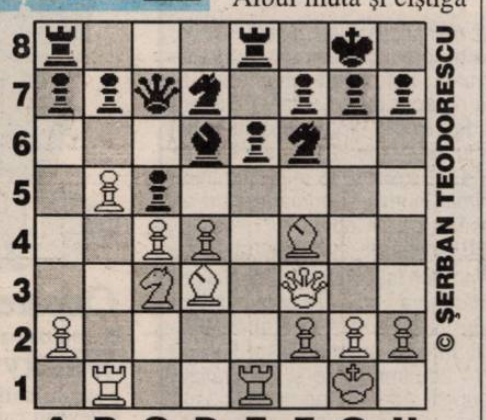

© ȘERBAN TEODORESCU

1. b6! Db8 (1... a:b6 sau 1... c:b6 2. Cb5 cu cîștig de figură) 2. b:a7! T:a7 3. N:d6 D:d6 4. Cb5 și albul cîștigă calitatea și partida.

Un aspect deseori ignorat chiar și de conducători auto cu experiență, îl reprezintă planificarea unei călătorii. Prin această „planificare" trebuie să înțelegem necesitatea stabilirii unor etape de mers care, în funcție de dificultatea sau lungimea drumului pe care-l avem de străbătut, pot avea diferite durate. De regulă, după fiecare oră de mers, dacă distanța este de cîteva sute de

kilometri, este mai mult decît binevenită o oprire de 10-15 minute pentru relaxare. Încordarea resimțită, de obicei, în grupele de mușchi care sînt solicitate în conducerea autovehiculului - mușchii cefei și ai spatelui, mușchii brațelor și cei ai piciorului drept - poate fi cu ușurință contracarată prin cîteva simple mișcări de gimnastică. Nimic mai periculos ca acumularea oboselii fizice să se prefacă, în cazul în care nu facem cuvenitele pauze de odihnă, în oboseală psihică, aceasta din urmă tradusă prin senzație de disconfort, încetinirea reflexelor, diminuarea atenției și concentrării - toate constituind premisele favorabile producerii unui accident.

Îndeosebi unii tineri sînt tentați să-și supraestimeze capacitatea de efort, datorită bunei impresii despre propria condiție fizică, precum și datorită unui anumit fel de... „impetuozitate" care-i determină să braveze (stupid) în fața prietenilor sau prietenelor, toate acestea fiind de natură să-i facă să nesocotească semnele de oboseală care, oricît de tineri, de zdraveni, de sănătoși am fi, ele tot ne avertizează asupra apropierii momentului în care oboseala își va pune amprenta asupra capacității noastre de a conduce în deplină siguranță autovehiculul. Să nu neglijăm, indiferent de vîrstă sau de experiență, aceste semnale pe care organismul ni le transmite și, în clipa în care devenim conștienți de acestea, să lăsăm deoparte vanitățile și mîndria stupidă, să lăsăm deoparte faptul că nu ne-am îndeplinit „norma" de kilometri pe care ne-a propus-o, și să oprim neîntîrziat pentru odihnă. Ideea călăuzitoare viețile noastre și ale acelora care sînt cu noi în autovehicul sînt infinit mai prețioase decît o întîrziere de 15-20 de minute... În plus, să nu uităm că o călătorie nu este un raliu sau o cursă de formula I, ci, pur și simplu, o deplasare între două localități, pe care o efectuăm cu un autoturism, în loc să o facem cu trenul sau cu alt mijloc de transport (asupra acestui aspect vom mai avea prilejul să revenim).

(Va urma)

Dorina David vă răspunde pe teme JURIDICE

Decizia de desfacere disciplinară a contractului de muncă

Desfacerea disciplinară a contractului de muncă - art. 130, lit. i - Codul muncii - poate interveni în momentul în care salariatul în cauză a săvîrșit o abatere disciplinară gravă. În Codul muncii nu sînt enumerate cazuri de abateri disciplinare ci prin art. 100, alin.1 se precizează în ce constă aceasta: încălcarea cu vinovăție de către salariat a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportament. Aplicarea acestei sancțiuni se poate face numai după cercetarea prealabilă a faptei sau faptelor, ascultarea salariatului în cauză precum și verificarea susținerilor făcute de acesta în apărarea sa.

Decizia trebuie comunicată în scris salariatului în termen de 5 zile de la emiterea sa.

Împotriva deciziei de sancționare, cel sancționat - salariatul - poate face plîngere (contestație) în termen de 30 de zile de la comunicare. Cererea (contestația) se judecă de către judecătorie. Potrivit legislației în vigoare, litigiile de muncă sînt scutite de orice taxă de timbru.

Contractul de întreținere

De regulă, un astfel de contract se încheie între o persoană - numită întreținut - care este proprietar asupra unui imobil (de cele mai multe ori fiind vorba despre o locuință) și o altă persoană fizică - numită întreținător - cu obligația acestuia din urmă că în schimbul transmiterii bunului imobil să presteze întreținerea celui care îi trasmite bunul, pe o anumită perioadă de timp, de regulă pînă la decesul acestuia.

Foarte important pentru întreținut, deci persoana care transmite imobilul (locuința) este să prevadă în contract toate obligațiile ce îi revin întreținătorului. Obligația de întreținere poate consta atît în acordarea unei sume de bani lunar cît și în natură (hrană, medicamente, îmbrăcăminte etc.), potrivit înțelegerii părților. Contractul trebuie încheiat în formă autentică (la un notariat public).

Peşti

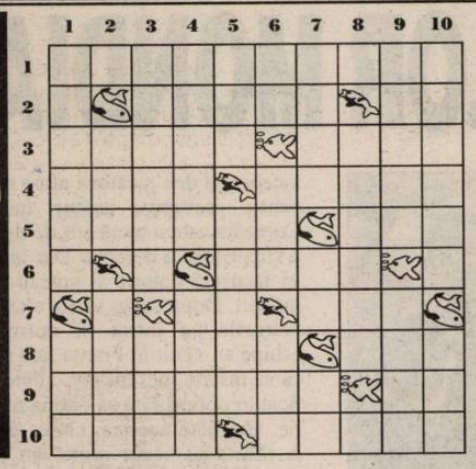

ORIZONTAL: 1) Mic peşte din apele de munte care se aseamănă cu zvîrluga. 2) A muri în apă - Iele! 3) Vulpe-de-mare - Sturioni de apă dulce (var.). 4) Peşte răpitor de apă dulce - Răguşit (var.). 5) Peşti de baltă - „Republica Islamică Iran". 6) Cîrlig mare de undiţă. 7) Cap de albişoară! - Peşte folosit ca nadă. 8) Peşte-de-mare - Mediul peştilor. 9) Peştişor marin de culoare argintie - Coadă de barbun! 10) Nadă pentru peşti - Unealtă de pescuit denumită şi vintir.

VERTICAL: 1) Peşte din familia crapului (pl.) - Cîţiva caraşi! 2) Plasă folosită la pescuit - Mari. 3) Ciurari - La cleme! 4) A se deplasa prin apă - Neplăcute la gust. 5) Primii peşti! - Peşti răpitori de apă dulce. 6) Cîrlig - Sturion din Marea Neagră - Punct cardinal. 7) Crustacee - La caracude! - Animal în haită! 8) Sparge valuri. 9) Cratiţă - Vest. 10) Larvă şi pui de peşte - Frînghie de care se agaţă cîrligele carmacelor.

DICŢIONAR: CEGE, APCA, NNV.

MARICEL NĂSTASE
Galaţi

Soluţia careului **„STUDENŢEASCĂ"**

Orizontal: **ASCULTATOR - M - ESEIST - E - FI - ACTE - TC - INE - UA - BAL - TARII - NINA - EPOS - SALAM - ATU - CI - ASA - TE - DOCT - ET - R - COPIAT - I - ESANTIOANE.**

PAR(anormale) de ToPAN

PERSPICACITATE

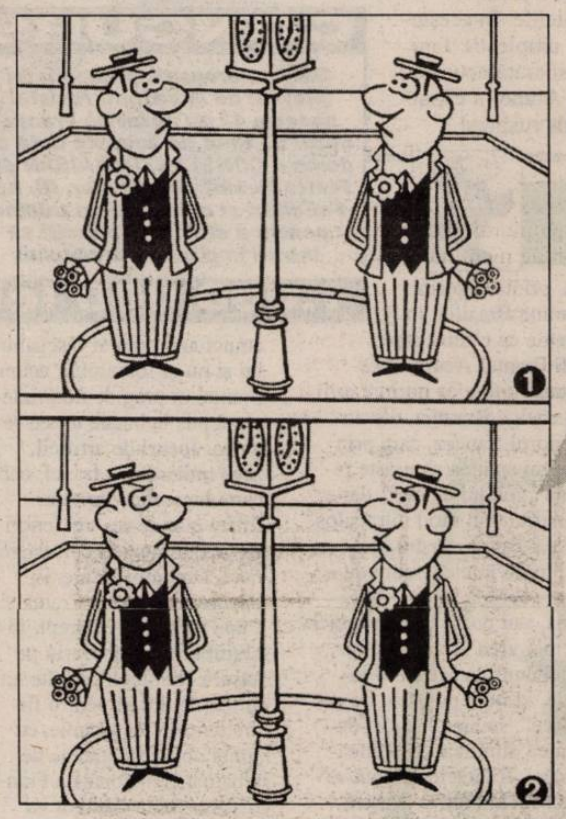

În căutarea erorilor

Între desenele 1 şi 2 există opt mici diferenţe grafice pe care vă invităm să le identificaţi

IMAGINAŢIE

Ce se află dedesubtul acestui desen? Încercaţi să daţi un răspuns spiritual şi să-l comparaţi cu răspunsul nostru din numărul viitor.

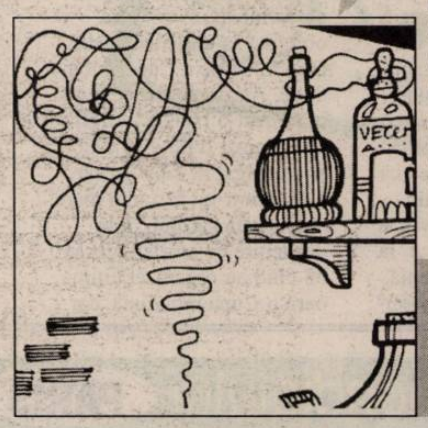

Dezlegarea testelor în numărul viitor

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Unde se află oraşul Harare?
2. Cine a descoperit „Ţara de Foc"?
3. Cine a realizat primul film de cercetare ştiinţifică (1898), studiind tulburările mersului în diferite afecţiuni neurologice?
4. Cine a elaborat harta fundului Oceanului Atlantic pentru montarea cablului submarin între SUA şi Europa?
5. Cine este autorul romanului „Ţăranii" considerat adevărată epopee a satului polonez?
6. Ce se înţelege în biologie prin „edafon"?
7. Cine a pictat compoziţia alegorică „Maica Domnului, patroana marinarilor"?
8. Din ce familie de plante face parte ceapa?
9. Ce este ametistul?
10. Cine este autorul poemului simfonic „Finlandia"?

Răspunsurile din numărul trecut

Răspunsuri: *1) Cea mai îngustă strîmtoare maritimă cunoscută pe glob (6 m) este Seil Sound (Strath Clyde) separînd insula Seil de insula Marea Britanie. 2) Conform mitologiei greceşti, cele nouă muze locuiau pe muntele Parnassos (Parnas). 3) Tuberculul este tulpina subpămînteană groasă şi cărnoasă, prezentă de exemplu la cartof, în care se găsesc substanţe nutritive de rezervă. 4) Margarina a fost inventată în 1869 de francezul Hyppolyte Mège-Mouriès în urma unui concurs lansat de Napoleon al III-lea. 5) Construcţia castelului Peleş a durat 10 ani din 1873 pînă în 1883. 6) Arhipelagul Madeira a fost descoperit de marinarii italieni în 1345. 7) Numele leopardului vine de la cuvîntul latin „laopardus" care însemna „leu cu pete". 8) Primele insecticide au fost folosite cu 2000 de ani în urmă de chinezi, care utilizau praful de crizantemă orientală pentru uciderea puricilor. 9) Muzica operetei „Crai Nou" a fost compusă de Ciprian Porumbescu (1853-1883). 10) Cea mai cunoscută comedie a lui Balzac se numeşte „Mercadet". (IRINA STOICA)*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„ESTIVALĂ"

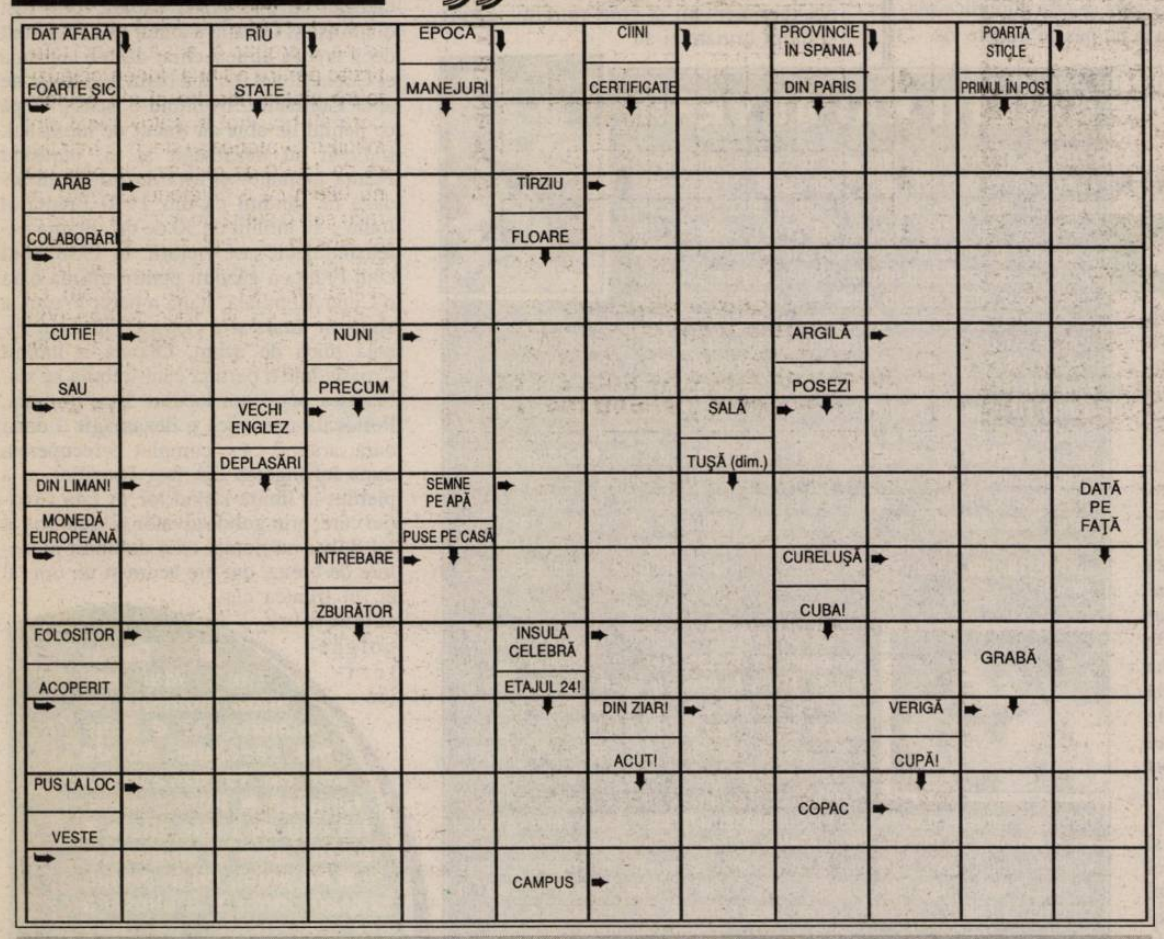

Dezlegarea integramei **„FORMALE"**

Orizontal: T - C - I - N - C - S - SELECTIONATE - MARI - ORE - RA - APUCAT - MARAR - ET - DINAMITA - TRAC - POL - MA - ARATAT - RE - C - OM - SURATA - SE - ERATE - APRET - INARI - ALONJA - TIE - STAR - UT - NEA - CRESTERE.

Scrisori primite

Vă mulţumim, stimată Doamnă VIOLETA AGACHI (Bacău), pentru gîndurile bune pe care le nutriţi faţă de revista noastră! Vă asigurăm, spre a vă linişti, că nu avem deloc de gînd să depunem armele! Ba, dimpotrivă, e în intenţia noastră să îmbunătăţim continuu conţinutul şi prezentarea grafică a revistei, astfel încît şi urmaşii Dvs. şi ai noştri să o citească, sperăm, cu aceeaşi plăcere... Cît priveşte cele două răspunsuri pe care le solicitaţi, cît de curînd veţi putea citi în paginile revistei articole pe temele sugerate de Dvs.! Ca să zicem aşa, „comanda" a fost preluată de unul din redactorii noştri! Aşteptăm să ne mai scrieţi!

Deosebit de interesantă ni s-a părut a fi scrisoarea Dvs., stimate Domnule CORNELIU BĂLOIU (Ploieşti), mai ales datorită multitudinii problemelor abordate - dincolo de aprecierile favorabile formulate la adresa revistei noastre, pentru care vă mulţumim călduros! Sîntem uneori nevoiţi, o recunoaştem, ca, din pricina bogăţiei de materiale pe care dorim să le publicăm cît mai repede (facem abstracţie de materialele cu caracter publicitar), să amînăm una sau alta din rubricile diferitelor pagini pentru o apariţie ulterioară. Acest fapt nu înseamnă cîtuşi de puţin că am renunţa la vreuna din rubricile consacrate ale revistei! Numerotarea taloanelor de fidelitate este extrem de simplă: dacă veţi avea bunăvoinţa să cercetaţi, veţi constata că ea este identică cu numerotarea revistei (spre exemplu, acest răspuns apare în numărul 29 al revistei, acelaşi număr regăsindu-se şi pe talonul de fidelitate!). Cu alte cuvinte, sînt 52 de taloane, cîte apariţii are revista într-un an. Sîntem întru totul de acord cu Dvs. în privinţa racilelor acestui sfîrşit de veac şi de mileniu dar sîntem convinşi că acestea, chiar dacă nu vor dispărea cu totul, ar putea fi mult diminuate dacă toţi cei ce sîntem afectaţi de ele ne-am uni eforturile în acest sens! Optimişti fiind din născare, noi sperăm că acest lucru este posibil! De altminteri, acesta şi este unul din mesajele pe care revista noastră le transmite prin majoritatea materialelor pe care le publică! Însă educaţia civică şi ecologică a oamenilor nu se poate „rezema" numai pe „umerii" unei reviste; ea trebuie începută în familie, încă din primii ani de viaţă, continuată apoi de şcoală pînă în momentul în care omul este capabil să se... autoeduce! Cît priveşte problema pe care o ridicaţi la rubrica self-service, răspunsul este: depinde de locul în care doriţi să folosiţi tapetul lavabil sau vopseaua superlavabilă, întrucît fiecare îşi are destinaţia în funcţie de încăperea la care vă gîndiţi. Bunăoară, într-un fel vom decora sufrageria sau dormitorul (cu tapet!) şi altfel bucătăria sau baia... Problemele pentru rubrica „Juridice" le-am înaintat colaboratoarei care o susţine. În încheiere, vă dorim multă sănătate şi aşteptăm să ne mai scrieţi!

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi trimestriale, la care pot cîştiga valoroase premii în bani şi obiecte!

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

FRANȚA INTRĂ ÎN FAMILIA CAMPIONILOR MONDIALI

Brazilia a jucat leapșa pe ouate

Așa cum era de așteptat, Franța nu s-a mulțumit cu statutul de finalistă, ci dorind să cîștige cu orice preț Titlul, l-a cîștigat. Acum nu pot spune dacă victoria Franței cu 3-0 în Finala de pe Stade de France se datorează calităților fotbaliștilor ei sau mai degrabă dubiosului joc pasiv al Braziliei care parcă a fost obligată să joace țurca și nu fotbal. Dacă îmi spune cineva că cea care a jucat cu Franța a fost Brazilia cea de pînă în Finală atunci eu spun că sînt popă. Cu un Zidane care a marcat două goluri cu capul ca la antrenament cînd nimeni nu îl marchează, cu un Ronaldo care s-a dat la fund și cu niște coechipieri care s-au ferit de poarta apărată de Barthez ca dracu de tămîie, într-o manieră mai mult decît dubioasă, Finala pe care am văzut-o duminică mi s-a părut de un prost gust de-a dreptul supărător. Spuneți-mi cînd a mai pierdut Brazilia vreo Finală cu 3-0! Planuri tactice, scheme de izolare a brazilienilor, tactici la mijlocul terenului, toate astea sînt fraze de comentator care nu vrea să vadă realitatea: Brazilia nu a jucat fotbal și s-a ferit să se apropie de poartă ca nu cumva să strice socotelile. În aceste condiții, Franța își vede visul cu ochii, iar Champs Elysees se umple de fani îmbătați de bucurie. De-acum mai rămîne ca această victorie nesperată acum o lună să fie dedicată sărbătorii naționale a Franței, de pe 14 iulie. Atunci a căzut Bastilia, acum a căzut Brazilia... Dar în ce mod lamentabil! Și cît de rușinos!

Cupa e pe mîini bune! (?)

Organizatorii iau totul?

Multă lume a rămas surprinsă văzînd evoluția Franței la această ediție a Cupei mondiale de fotbal. Neam de neamul ei, Franța nu s-a gîndit la ea ca la o figură celebră a fotbalului mondial, dimpotrivă, această țară este renumită pentru rafinamentul ei artistic, pentru cultură, politică și gastronomie. Franța are 360 de sosuri și trei religii. Anglia are 360 de religii și doar trei sosuri. Așa a caracterizat un diplomat francez, din vremea lui Napoleon, originalitatea țării sale. În materie de fotbal, Franța n-a ridicat niciodată capul peste vecinele sale Germania, Italia, Anglia și nu s-a bucurat niciodată de succesul acestora. Franța n-a cîștigat niciodată o Cupă Mondială, singura ei performanță notabilă fiind două semifinale în 1982 și 1986, cînd a fost învinsă de fiecare dată de Germania. Cum spuneam și în numărul trecut, din 1986 n-a mai pupat o calificare în turneul final. Și acum, ca printr-o minune, Finala cu Brazilia. A fost oare nevoie de o organizare grandioasă, de bani mulți investiți pentru ca Franța să intre și ea în familia cîștigătorilor unei Cupe Mondiale? Toate gîndurile duc spre un răspuns afirmativ. Și creierul acestei organizări pe picior mare este fără îndoială Michel Platini, co-președinte al Comitetului de organizare a acestei Cupe. Pare oarecum ironic, dar înainte de startul acestei ediții a CM de fotbal, într-un interviu din revista TIME, Platini răspundea astfel, nu știm dacă era evaluare reală sau doar o încercare de distragere a atenției, la întrebarea „care credeți că va fi evoluția Franței la această Cupă mondială?": Favorita acestei ediții este, după părerea mea, Brazilia. Dar, în același timp, cred că va fi o ediție foarte echilibrată. Cred că Yugoslavia ar putea să surprindă plăcut, la fel Anglia, Nigeria, Spania, Franța". După cum se observă, prima favorită rămîne Brazilia, în vreme ce ultima pare a fi Franța! Acum toată lumea spune că normal ar fi să cîștige Brazilia, dar antrenorul francez, care prin optimi spunea că urăște regula „golului de aur", dar a beneficiat în mod miraculos de ea, care probabil nici acum nu înțelege cum de a ajuns echipa Franței în Finală, sau poate înțelege, nici nu mai vrea să audă de un loc secund la aceste Mondiale. „Locul doi? Nu ne satisface", spunea Jacquet duminică dimineață, înaintea Finalei. Răutăcioșii spun că pentru a ajunge la această performanță, Franța era obligată să organizeze, dar bine, o ediție a Cupei Mondiale. Au organizat-o, și au organizat-o bine. Și Anglia a organizat-o bine în 1966 și a cîștigat în fața Germaniei, printr-un furt mai mare decît roata carului. Spre deosebire de anii întunecați 38 cînd au organizat ultima oară o Cupă mondială, dar atunci anii erau ai fascismului și nu ai fotbalului, acum Franța, în prag de nou mileniu a pus la bătaie tot ce se putea. Jocuri de artificii, zece miliarde de franci, concerte la poalele turnului Eiffel în care cei trei tenori de vîrf ai muzicii contemporane, Domingo, Careras, Pavarotti au cîntat Franța și Cupa mondială, e drept, în schimbul unui onorariu pe măsura cheltuielilor (cîte un milion de dolari pentru fiecare tenor). Pe 12 iulie, cu numai două zile înainte de sărbătoarea națională a Franței, Yves Saint Laurent va arăta lumii 300 din noile sale creații vestimentare. Se putea face mai mult pentru o victorie franceză la Cupa Mondială? Eu aș zice că nu. Jacquet se afla duminică seara la un pas de marele vis.

CONCURS

Din numeroasele pronosticuri primite de la cititorii revistei noastre 42 au mizat pe Franța. Sorții au ținut de această dată cu domnul CONSTANTIN BĂISAN din Piatra Neamț, Str. Zorilor, Bl. B6. Felicitări și așteptăm un telefon pentru a stabili cum doriți să intrați în posesia premiului:

1.000.000 lei

Fiecare pasăre moare pe limba ei

Se zice că talentul, el singur, nu poate cîștiga o Cupă Mondială. Pentru asta ai nevoie de forța fizică și mentală a maratonistului. Pînă la urmă Brazilia și Franța au avut această forță. Pe drumul spre Finală, toate celelalte 30 de echipe care s-au aliniat în această vară la start au murit fiecare pe limba lor. Unele echipe au fost nevoite să suporte gafele fundașilor, unele terminate cu autogol. Poate că, așa cum observau specialiștii, multe autogoluri în meciurile grupelor. Apoi au fost gafele arbitrilor, prea multe și ele în prima parte a Mondialelor. Ei au început bine, dar probabil că prestația lor a deranjat pe secretarul general al FIFA, Sepp Blatter, care scuturînd haina mițoasă de pe umeri, i-a cam speriat pe neexperimentații și prea cuminții arbitri și drept urmare ei au început să dea jucătorii afară de pe teren pentru presupuse atacuri de la spate. Comedia asta a mers atît de departe încît a sfîrșit prin a deranja. Dar între timp ei își făcuseră datoria și puteau să doarmă liniștiți. După ce au viciat cîteva partide, lucrurile au intrat în normal. Unele echipe au venit în Franța fără să reușească să înscrie nici un gol, altele s-au calificat în optimi fără să obțină nici o victorie. Cu toate acestea, cîteva pretendente la titlu s-au văzut ieșite din cursă prematur. Au fost mai întîi spaniolii. Fără să arate nimic în legătură cu fotbalul, nimeni nu i-a regretat. Nici pe englezi nu i-a regretat nimeni, prea mulți huligani în tribune și pe străzi și prea puțin fotbal în teren. Să nu mai vorbim de gafa lui David Batty care a ratat un penalty hotărîtor în partida cu Argentina. Totuși, dacă este de regretat vreun fotbalist englez, atunci acesta este puștiul de 18 ani Michael Owen, copilul-minune care a devenit, prin jocul lui sclipitor, „bărbatul între bărbați". Viteza lui, echilibrul, dăruirea și pofta de gol, toate acestea îl fac să fie viitoarea stea a fotbalului mondial. E greu de uitat efortul lui singular împotriva Argentinei, cursa lui lungă, depășirea celor doi fundași și golul marcat de el lui Roa, vegetarianul, cel cunoscut între colegii de echipă sub porecla de „salată". Nigeria a fost și ea o dezamăgire, ca și Anglia. România, autoarea a două performanțe în grupe, este cel mai bun exemplu că marea performanță nu se poate face cu două flori. Cupa Mondială este un maraton și îți trebuie forță adevărată și nu doar două jerbe de scîntei duse de vînt pentru a-l termina. Cu capete tinere, dar cu picioare bătrîne, echipa României n-a putut face față neexperimentatei dar foarte motivatei echipe croate, despre care tehnicienii noștri, inclusiv jucătorii, credeau că e o pradă ușoară. N-a fost deloc așa și Croația a arătat că e mai mult decît credea lumea, chiar dacă e la prima ei Cupă Mondială, și a bătut fără drept de apel Germania, trimițînd-o acasă, după ce nemții de-abia au trecut de mexicani. Italienii au dezamăgit și ei, părăsind Franța prematur și asta destul de curios dacă ne gîndim că din 1910 Franța și Italia s-au întîlnit de 30 de ori, Franța nereușind decît șase victorii. În 1938, anul cînd Franța a găzduit pentru ultima oară o Cupă Mondială, Italia a bătut Franța, a ajuns în finală și a cîștigat Titlul. În Finala mică de acum, Olanda a întîlnit Croația într-o partidă care trebuia să stabilească ocupanta locului 3 pe podium. Portocala mecanică a dezamăgit a doua oară, arătînd că e complet nerecuperată după înfrîngerea din fața Braziliei, și a pierdut la limită lăsînd loc în față Croației care, prin golul salvator și victorios al lui Suker nu numai că a dobîndit medaliile de bronz, dar are acum și un om al ei, în fruntea clasamentului golgheterilor.

BOMBERUL FRANCE '98

SUKER, croatul care a înscris cel de-al 6-lea gol, și ultimul, în finala mică contra Olandei. Îl urmează în acest clasament, Vieri și Batistuta cu cîte 5 goluri. 4 goluri au înscris Ronaldo, Salas (Chile), Hernandez (Mexic). 3 goluri pentru Rivaldo, Bebeto și C. Sampaio, apoi Klinsmann și Bierhoff, Henry (Franța) și Bergkamp (Olanda). Cîte 2 goluri au înscris, printre alții, copilul-teribil Michael Owen, împreună cu experimentatul Shearer. Thiram (Franța) într-o singură partidă și Moldovan al nostru, în două partide.

BĂIEȚII RĂI AI VERII

RONALDO Luiz Nazario da Lima, mai bine cunoscut ca Ronaldo este considerat cel mai mare fotbalist al momentului. Și acest titlu, oarecum neoficial, nu este acordat dintr-un capriciu de gazetar. La 21 de ani, Ronaldo a fost numit de FIFA de două ori Jucătorul Anului. Ronaldo a părăsit Brazilia la numai 17 ani, în 1994 și a început să joace în Olanda, la Eindhoven, unde a înscris 42 de goluri fabuloase în numai 45 de partide. Sezonul următor îl găsim la Barcelona unde înscrie 34 de goluri în 37 de partide. Apoi ajunge la Inter Milano unde pofta lui de gol se diminuează, doar 25 de goluri în 34 de partide. Este alintat cu porecla „Fenomenul", dar în afara terenului este doar un tip simpatic care iubește o fată drăguță și atîta tot. Cu toate astea, Ronaldo nu a dat tot ce se aștepta de la el la această Cupă Mondială și nici măcar atîtea goluri cîte îi promisese mamei lui, adică 13. Cît despre prestația din Finală, mai bine o uităm, ca un vis urît. Oricum, însă, el este încă departe de cel mai mare fotbalist al tuturor timpurilor, conaționalul său, Pele, cel care debuta la o Cupă mondială în 1958, la numai 18 ani înscriind trei goluri în finala cîștigată de Brazilia. Ce debut!

DJORKAEFF Înainte de startul Cupei mondiale, redactorii de sex feminin de la revista Paris Match au făcut un concurs în urma căruia trebuiau să desemneze cel mai sexy fotbalist francez din lotul de 22. Înalt de 1,80 m și cîntărind 74 kg, Djorkaeff nu este nici pe departe atletul cel mai impresionant al competiției și poate că nici bărbatul fatal visat de toate femeile, dar de sub tricoul albastru farmecul slav face ravagii, cel puțin așa zic femeile de la Match. Armean după mamă, polonez și kalmuk după tată, numărul 6 al echipei naționale a Franței cîștigă inimile femeilor așa cum cîștigă și meciurile: cu finețe. Talentul său l-a condus la Milano, locul în care joacă fotbal și locuiește cu soția lui, Sophie și cei doi copii, Sacha și Oan. Cititor nesăturat de literatură anglo-saxonă, mort după muzica soul și un gurmand rafinat, atacantul lui Inter rămîne inclasabil. La cei 30 de ani ai săi, Djorkaeff se află în plenitudinea forței sale ca bărbat și ca jucător de fotbal. Ca fotbalist a dovedit-o din plin la această ediție a CM din Franța, ajungînd cu echipa lui, pentru prima oară în istoria Franței, campion mondial.

Istoria orașelor mondialului — PARIS

Acum 2300 de ani, un trib galic a pus bazele Parisului, în vreme ce azi, în această vară fierbinte, la propriu și la figurat, capitala Franței a fost invadată de triburi de susținători înfocați, uneori chiar prea înfocați, ai fotbalului. Serpentina fluviului Sena trece printr-un oraș construit la scară umană, a cărei strălucire a încîntat artiștii din toate timpurile. Paris este în mod clar, un oraș al îndrăgostiților, mulți dintre aceștia strecurați printre cei 21 de milioane de vizitatori în fiecare an, un adevărat record printre capitalele lumii. Orașul luminii, Paris, a luat naștere pe insulele Senei în secolul al III-lea î. Ch., fiind ridicat de Parisii, un trib celtic care au fortificat Île de la Cite, numind acest loc Lutetia. În anul 52 î. Ch., Parisii au dat foc fortificațiilor și au abandonat Lutetia în mîinile romanilor care, întreprinzători, au extins orașul și pe malul stîng al Senei, construind acolo băi, un forum și multe străzi pariziene. Lutetia care a devenit cunoscută mai mult sub numele Civitas Parisiorum, sau Paris, a rămas multă vreme un oraș lipsit de importanță. Dacă ar fi să ne luăm după o legendă medievală, în Paris creștinismul a fost adus de Sfîntul Dennis, primul episcop al orașului, cam pe la mijlocul celui de-al treilea secol după Christos. O altă legendă spune că, dimpotrivă, a fost Sfînta Genevieve, patroana Parisului, a inspirat apărarea orașului împotriva hunilor în anul 451 d.Ch. De-abia în 987, Parisul devine capitala Franței. Apoi orașul se întinde peste ambele maluri ale Senei, iar în secolul al XIX-lea, baronul Haussmann este cel care demolează străzile înguste și desenează marile bulevarde pariziene și celebrele grădini ale orașului. Pe partea dreaptă a Senei este inima financiară a orașului, aici se află bursa de mărfuri, magazinele scumpe și burghezia. Pe malul stîng al Senei, acolo unde a fost ridicată Sorbona în 1257, este inima intelectuală a orașului, locul universităților, al scriitorilor și editurilor, al filozofilor și al cafenelelor. Emblemele Parisului rămîn Turnul Eiffel, Catedrala Notre Dame, Luvrul și Centrul Pompidou. Iar acum, cînd ecoul Cupei Mondiale încă nu s-a stins, și Stade de France din St.Denis.

Catedrala Notre Dame, văzută de pe Sena

Pagină realizată de rămasul nostru special acasă
GEORGE CUȘNARENCU

În numărul viitor

■ Dosar „m": Mai are viitor ingineria românească? ■ Enigma secolului: 90 de ani de la catastrofa tungusă ■ Pîinea noastră cea de toate zilele ■ Gustul amar al singurătății ■ Faraonii, fiii Soarelui, stăpînii lumii ■ Biblioteca SF: „Pietonul" de Ray Bradbury ■ Idoli: Robert Altman, cel mai abil portretist al Americii ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Timp liber.

Biblioteca Județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

SERIE NOUĂ - 375 • ANUL XLI • 23 IULIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 30 (2125)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ŞANSELE INTELIGENŢEI

„Într-adevăr, uneori imaginea are putere de argument, iar întîmplătorul cochetează cu evidența. În această împrejurare vedem una din șansele cele mai puțin problematice ale inteligenței."

LUCIAN BLAGA

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Senzație în astronomie!

O „COPIE" A SISTEMULUI SOLAR

O echipă internațională a descoperit, cu ajutorul marelui telescop „James Clerck Maxwell" al observatorului Mauna Kea, Hawaii, un inel de particule de praf în jurul stelei Epsilon Eridani. Deși noua imagine este realizată în domeniul undelor submilimetrice și nu este una optică, ea indică existența unui sistem stelar în constelația Eridanus, care poate fi considerat identic cu propriul nostru Sistem Solar de acum patru miliarde de ani. Cercetătorii știu acum unde să caute viața și civilizațiile extraterestre!

FARAONII, fiii Soarelui, stăpînii lumii

pag. 8-9

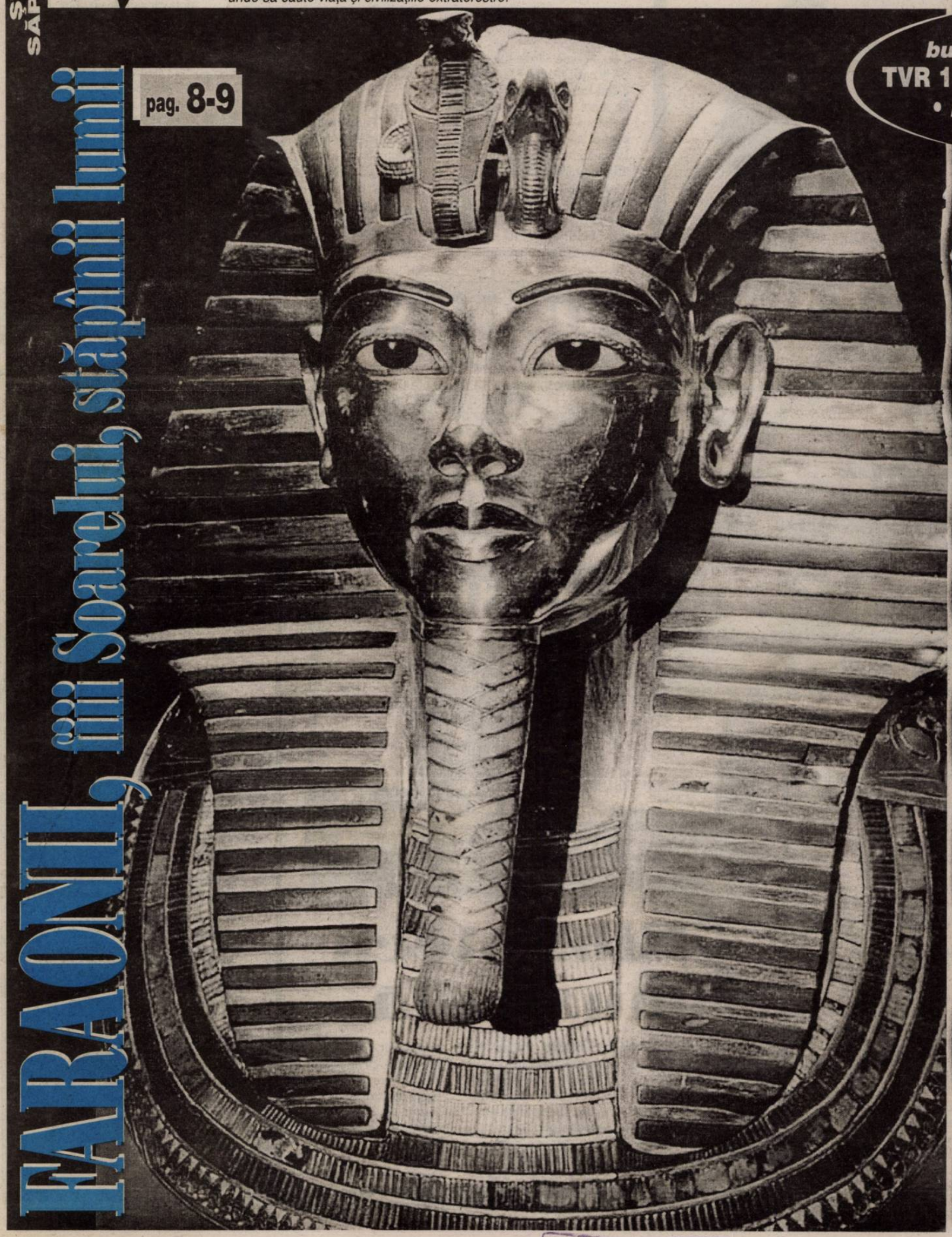

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

PREMII

TALON DE FIDELITATE

IUNIE

În urma tragerii la sorți, cîștigătorii lunii iunie a cîte unui abonament anual, pe baza taloanelor de fidelitate, sînt următorii noștri cititori:

SCURTU ELENA - Călărași
BRATOVEANU GEORGETA - Galați
VĂRGATU ETELCA - București

Fascinația științei 3
Ingineria românească mai are viitor?...

Incursiune în paranormal 4
Viețile trecutului influențează prezentul
Medicina la zi 7
Pîinea noastră cea de toate zilele

Biblioteca SF 10
PIETONUL de Ray Bradbury
13 *Idoli*
ROBERT ALTMAN cel mai feroce și cel mai abil portretist al Americii

Timp liber 14
• Horoscop • Grădina • Pe 4 roți • Juridice
femina club

Biblioteca Județeană MUREȘ

Albumul Săptămînii

The Ultimate Collection - THE RONETTES

Un nume cunoscut tinerei generaţii dar care a avut o influenţă uriaşă în evoluţia pop-ului american! *Veronica, Estelle* şi *Nedra* au fost în anii '60 ceea ce sînt acum *Spice Girls*, dar spre deosebire de englezoaice cele trei din *Spanish Harlem* erau deschizătoare de drum... *„The Ultimate Collection"* are o puternică încărcătură emoţională şi nostalgică, redescoperind tuturor o inefabilă atmosferă sonoră în care vocea şi nu tehnica făcea muzica! Melodii simple pe care trecerea anilor nu le-a scos din uz, compoziţii etalon pentru prima jumătate a deceniului şapte... *„You Bet I Would", „Be My Baby", „Baby I Love You"* sînt doar cîteva dintre acestea, *„The Ultimate Collection"*, reeditat acum, oferindu-vă într-adevăr, la créme de la créme! *The Ronettes* s-au despărţit în 1966 dar legenda deja începuse şi avea să supravieţuiască grupului, nu un an-doi ci decenii! Un trio pentru eternitate, clasic al genului...

Radiografii sonore

Semi - Detached - Therapy? După trei ani de tăcere iată-i pe rockerii britanici revenind în forţă şi încercînd să-şi recîştige poziţia ocupată atunci. Concluzia desprinsă după ascultarea acestui album este că ei reuşesc şi nu prea! Această „coadă de peşte" se datorează amestecului sonor propus acum de *Cairns & Co, „Terapia"* încercîndu-se să se facă cu nişte „medicamente" care nu prea se administrează împreună: pop-hard-thrash şi iar rock...

People Move On - Bernard Butler. Vă spun, din capul locului, că veţi descoperi un mare chitarist, pe care presa britanică îl compară, din ce în ce mai mult, cu *Neil Young!* Linia sonoră a albumului se află la graniţa dintre pop şi rock, motiv pentru care unele partituri vi se vor părea relativ cunoscute. Departe de a mai fi un anonim în Anglia, lui *Bernard Butler* nu-i rămîne acum decît să supună Europa iar părerea mea este că *„People Move On"* reprezintă un veritabil vîrf de lance al atacului său...

Newpower Soul - Artist. „Artistul" este, de fapt, Mister Roger Nelson, alias *Prince!* Nici nu s-au stins bine ecourile făcute de *„Crystal Ball"* (set de patru CD-uri prezentat aici în urmă cu cîteva săptămîni) şi iată că prolificul muzician nord-american mai scoate un album, o apariţie oarecum surprinzătoare dacă avem în vedere faptul că ultimul din cele patru CD-uri din *„Crystal Ball"* avea şi el numai melodii inedite! Evident, registrul sonor nu se schimbă şi demonstrează, prin temele prezentate şi prin atmosfera ritmică, o împăcare între *Prince* şi *The New Power Generation...*

Palm Tree - Superstar. Trupa scoţiană de rock condusă de *Joe Mc Alinden* ne propune un amestec de hard-rock, glamour şi punk, tipic pentru anii '80 (aţi citit bine, „anii '80!") care merge şi acum la public cu succes. „Palmierul" de pe platourile înalte ale Scoţiei se dovedeşte a fi bine prins în solul muzicii britanice şi trebuie să fie „cultivat" şi în fonoteca voastră! Oricum, părerea mea este că acest album merită atenţia voastră...

Of The Heart, Of The Soul And Of The Cross: The Utopian Experience The Bliss Album Jesus Wept - PM Dawn. Iată că cele trei albume scoase de duetul nord-american de culoare format din *Prince Be* şi *Minutemix* sînt reeditate acum într-un box-set care retrasează cariera lor şi care reliefează, încă o dată, influenţa pe care ei au avut-o în sectorul r & b din acest deceniu. Chiar dacă rămîn tributari succesului avut cu *„Set Adrift On Memory Bliss", Prince Be* şi *Minute Mix* sînt deja clasici în viaţă ai genului...

Brilliant Corners: The Music Of Thelonious Monk - Bill Holman. Avem de-a face cu o încercare de a reorchestra unele compoziţii ale celebrului muzician de jazz, o încercare care nu prea îşi atinge scopul din cauză că *Bill Holman* a plecat de la soundul simplu al lui *Monk* şi l-a „complicat" de „n" ori, produsul final fiind mult prea alambicat...

VIDEOMUSIC

Drilling The Vein - Various Artists. O casetă adresată unui public avizat, în speţă cel de thrash, death sau goghic rock, o selecţie de melodii interpretate de *Obituary, Prodigy, Machine Head, Biohazard, Type O Negative,* asta ca să mă opresc doar la cele mai cunoscute nume prezente aici! Cum ştiţi la ce vă puteţi aştepta, nu-mi rămîne decît să vă urez „înfiorare plăcută"... Şi încă ceva, uitasem de *Sepultura!*

Top Singles

1. The Boy Is Mine - Brandy & Monica
2. Copa De La Vida - Ricky Martin
3. Dance The Night Away - Mavericks
4. Looking For Love - Karen Ramirez
5. Under The Bridge - All Saints
6. All My Life-K-Ci Feat JoJo
7. Dreams - Corrs
8. Lost In Space - Lighthouse Family
9. Happy People - Mr. President
10. Stranded - Lutricia McNeal

PROPUNERI: **Because We Want To - Billie, Ghetto Supastar - Pras Michael Feat. ODB & Mya, C'Est La Vie - B'Witched, Intergalactic - Beastie Boys, Zoom - Dr. Dre & LL Cool J, Des'Ree - Life.**

Tolba cu SCRISORI

Laurian Buture - Adjud: 50-50 este raportul careurilor reţinute-respinse trimise în plicul care poartă data poştei 15.06.1998! „Perechi", „Păsărele" şi „Cursuri" vor apărea iar „Mici, Mititei" (numeroase trageri la temă), „Volei" (cade din cauza a două cuvinte scrise de dvs. într-un mod „original" - „Sabieri" şi nu SABRERI, „Şuter" şi nu „ŞUTEUR", variantele cu majuscule fiind cele corecte!), „De la un gol la altul!" (are prea multe cuvinte rare şi un 1 orizontal - SCORBOROS care nu prea este corect...) trebuie refăcute...

Irina, str. Constantin Brâncuşi, nr.2, bl.A11, ap.33, sector 3, Bucureşti, doreşte să corespondeze „cu fani adevăraţi ai formaţiei *The Kelly Family".* Irina, cred că ar trebui să revii cu alt anunţ pentru procurarea materialelor care te interesează. Te aştept!

Sergiu Rusu - Arad: Hai salut! Scrisoarea ta nu a făcut decît să-mi confirme, din păcate, starea de lucruri constatată şi în Capitală! Mulţi se declară mari susţinători sau amatori de muzică electronică şi ambientală dar în realitate totul nu este decît o spoială! Revenind la ideea pe care ţi-am dat-o în răspunsul anterior vreau să-ţi spun că în cazul meu a dat rezultate acceptabile, nu la casele de dicuri sau la diferitele posturi de radio ci la unii comercianţi de muzică, e drept cam puţini, care au realizat importanţa unei minicronici făcute casetelor sau CD-urilor pe care le vînd! În cazul nostru, în care informaţia şi comentariul muzical nu prea există, aceste cronici ar putea nu numai să ridice cota vînzărilor ci şi să descopere publicului larg nume mai puţin cunoscute dar foarte valoroase... Ciao!

Gheorghe Câmpeanu - Focşani: Am reţinut toate careurile trimise pe 15.06.1998. Bune şi foarte bune!

Bogdana Sănduleac - Galaţi: Am publicat, anul trecut, mai bine de 400 de adrese ale unor Fan Cluburi! Reluarea lor este pentru moment imposibilă dar dacă îmi vei solicita unele adrese (şi nu toate!) fii sigură că le vei primi! Scrie-mi. OK?

Biblioteca muzicală

The Mojo Man - Muddy Waters. Celebrul muzician de culoare merita o astfel de carte! Autoarea - *Sandra B. Tooze* - îl reabilitează pe marele artist printr-o prezentare obiectivă care sfîrşeşte prin a ilustra perfect uriaşa influenţă pe care *Waters* a avut-o asupra rock-ului! Mai mult decît o simplă biografie, *„The Mojo Man"* apare ca un tratat de istorie asupra unei epoci în care populaţia de culoare a Americii începea să-şi facă auzit glasul...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculata la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef),
Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

DOSAR

INGINERIA ROMÂNEASCĂ MAI ARE VIITOR?...

Politehnica, așa cum îi spunem noi în limbaj obișnuit, este un institut cu vechime în peisajul cultural românesc. Există facultăți de profil în toate marile orașe ale țării, dar cele mai vechi sînt cele din București. Activitatea de acest fel a început în 1881, prin reorganizarea „Școlii Naționale de Poduri și Șosele", transformată în 1920 în „Școala Politehnică". Noi și noi facultăți au luat naștere prin eforturile unor oameni cu orizonturi largi, care doreau ca țara noastră să țină permanent pasul cu evoluțiile științifice.

După '90 s-a remarcat un serios reflux al candidaților, orientați spre alte facultăți mai „la modă", pentru ca, de anul trecut, viitorii studenți să-și oprească din nou atenția asupra acestui învățămînt tehnic. Ce oferă însă Politehnica din București în timpul studiilor și după aceea? cît de buni sînt specialiștii noștri? și mai ales de ce părăsesc țara după absolvire? sînt întrebări la care au răspuns cîțiva dintre profesorii din Universitatea „Politehnica" București.

Criza cadrelor didactice

Ne-am oprit întîi la cea mai solicitată din facultăți și anume la „Facultatea de Automatică și Calculatoare".

Aici am stat de vorbă cu doamna *profesor doctor inginer Irina Athanasiu*, de la catedra de calculatoare.

Domnia sa ne-a vorbit despre calitatea cadrelor didactice și a absolvenților acestei facultăți. Întrebată cum se încadrează aceștia în circuit internațional, răspunsul a fost dezarmant: „părerea mea este că se încadrează prea bine". Explicațiile au fost clare și ample. După o criză care a durat destul de mult, atît Statele Unite, Canada, cît și Europa de Vest sînt într-un adevărat „boom" pe baza informaticii. Acesta nu este acoperit de absolvenții pe care-i au, și absorb din Europa de Est. În momentul de față, studenții sînt foarte bine pregătiți dar nivelul acestora scade. Nu este problema dotărilor, (acum, spre deosebire de anii anteriori dotările sînt foarte bune), ci problema cadrelor didactice. Au plecat atît de mulți de la catedre, încît peste cîțiva ani golurile se vor resimți dureros. Asistenții nu pot fi ținuți mai mult de un an sau doi, atît încît să-și poată adăuga pe „curriculum vitae" de „dincolo" că au lucrat aici în Universitate. Între profesorii mai în vîrstă și acești „puști" este un gol total. Salariul absolvenților nu depășește 100 de dolari pe lună și dacă nu sînt din București nu le ajunge decît eventual pentru chirie. Pentru reținerea acestor tineri ar fi nevoie de eforturi minime. S-ar putea, de exemplu, obține un proiect de cercetare cu Comunitatea Europeană. Dar pentru cei de aici nu există posibilități de plată, deci proiectul cade. Cineva trebuie să facă investiția inițială. Sînt mai mulți care ar putea face această echipă dar oamenii trebuie plătiți. „Granturile", (contracte de cercetare) sînt absolut caraghioase în concepția doamnei profesoare, pentru că nu ajung decît pentru lucruri mărunte, ca hîrtia, dar toți se luptă să le obțină pentru că reprezintă un punct de pornire. Trebuie făcut ceva, mai ales că nivelul studenților scade. Asta cu atît mai mult, cu cît ei se angajează din anii mici la diferite firme, nu vin în mod curent la cursuri, sigur, își iau examenele, dar rămîn goluri enorme în cunoștințe din cauza frecvenței la-ntîmplare.

Nimeni nu se poate plînge de calitatea celor care intră dar aceasta nu mai progresează pentru că școala nu mai este o importantă prioritate. În cîțiva ani tehnologia se schimbă și ei rămîn cu ceea ce știau încă din liceu.

Eforturile „Electronicii"

Despre calitatea învățămîntului ne-a vorbit și domnul *profesor doctor inginer Gheorghe Brezeanu*, secretar științific al Facultății de Electronică și Telecomunicații, titularul disciplinei Dispozitive și Circuite Electronice, predată la toate facultățile cu profil electric din Europa și SUA. Aceasta este o disciplină fundamentală în care se analizează fenomenele fizice, funcționarea și performanțele dispozitivelor și circuitelor de bază, prezente în toată aparatura electronică de larg consum, în sistemele electronice profesionale (militare și spațiale), în structura calculatoarelor, a aparaturii de calcul în general.

Despre structura acestei facultăți rămasă, alături de Automatică, una din facultățile solicitate, domnul profesor a ținut să explice: „Structura, direcțiile de aprofundare, planul de învățămînt ale facultății noastre sînt în esență aceleași cu cele ale facultăților de electronică din Europa de Vest, SUA și Canada. Așa se explică numărul mare de solicitări din străinătate pentru absolvenții noștri, pentru programe de doctorat și/sau master și oferte de locuri de muncă".

Eforturile cadrelor didactice pentru instruirea studenților pot fi remarcate pe mai multe planuri. Obiectivul prioritar al Consiliului Facultății de Electronică și Telecomunicații îl reprezintă implementarea „Sistemului de credite", sistem prin care fiecare disciplină este apreciată cu un număr de puncte (credite). Această manieră de evaluare, folosită în toate universitățile de prestigiu, permite extinderea posibilităților de alegere din partea studenților, creșterea numărului de discipline opționale, recunoașterea diplomelor de absolvire și a programei de învățămînt, posibilitatea de a urma studiile unei facultăți în țară și restul la o universitate din străinătate, eliminarea restanțelor etc.

Din nefericire, situația absolvenților rămîne aceeași, cu toate că peste 90% dintre aceștia obțin locuri de muncă imediat după terminarea facultății, mai ales în București. Deși sînt angajați ca ingineri, o parte din ei desfășoară activități de tehnician, în special cei solicitați la firme particulare.

Veniturile reduse ale tinerilor ingineri contribuie și aici ca absolvenții, în primul rînd cei cu rezultate foarte bune, să fie „racolați" de firme străine, mai ales din Canda și SUA.

Schimbări de profil

Despre greutățile întîmpinate de Facultatea de Chimie Industrială și absolvenții acesteia ne-a vorbit domnul *conferențiar doctor inginer Paul Vasilescu*, de la Catedra de Inginerie Chimică.

Domnul profesor a subliniat că și absolvenții acestei facultăți au emigrat în mai multe valuri. Între 1990-1992 au plecat absolvenții în vîrstă de 27-28 de ani care lucrau în cercetare și care au cîștigat burse de doctorat în Statele Unite, rămînînd ulterior acolo. Între '92-'96 au plecat cei disperați de lipsa locurilor de muncă. Industria fiind la pămînt, iar institutele de cercetare, abia supraviețuind, n-au putut să-i oprească. Mai recent au plecat alții în schimb de experiență și rezultatele au fost aceleași.

Absolvenții care au rămas au, într-un fel, o situație privilegiată deoarece toți lucrează. Mulți însă și-au schimbat profesia, lucrînd ca economiști sau directori comerciali la diverse firme particulare unde pot cîștiga cu mult mai bine. După cîțiva ani de zile, ei regretă această descalificare. Foarte puțini lucrează la firme care fac producție, restul fac lucruri pentru care nu aveau nevoie de facultate.

S-a remarcat chiar că anumiți patroni preferă ingineri pe post de economiști, considerînd poate că aceștia au o gîndire mai logică și o putere de adaptare mai rapidă.

Calitatea absolvenților este legată de calitatea examenului de admitere. În '90 s-a mers în virtutea inerției, apoi treptat și datorită unei propagande care a distrus învățămîntul tehnic, deși nu depindea de politic, numărul candidaților a scăzut dramatic, pentru că nimeni din conducere nu s-a mai implicat. Numărul locurilor s-a menținut, dar numărul candidaților era mai mic. Situația s-a schimbat din 1996 cînd media, în Politehnică, la aproape orice facultate, a fost de trei pe un loc, tocmai pentru că s-a văzut că

inginerii, din orice domeniu, își găsesc un loc de muncă. Nenorocirea este că în acest timp cunoștințele căpătate în liceu nu mai corespund cerințelor facultății, mai ales că admiterea este relativ ușoară. După primul semestru rezultatele n-au fost pe măsură și studenții n-au putut face față eforturilor.

Domnul conferențiar susține ca fiind greșită ideea de a desființa examenul de admitere în facultate, așa cum probabil se preconizează, și tot o greșeală este și faptul că prezența nu mai este obligatorie.

Bursierii plecați în străinătate rămîn de obicei acolo iar cadrele didactice încep să se împuțineze. Absolvenții au fost pregătiți astfel încît să facă față unor domenii multiple și de aici posibilitatea de a găsi relativ ușor de lucru peste hotare. Uneori li se spune chiar că au o pregătire superioară aceleia cerute.

Ei optează mai mult pentru Canada, cu un sistem de viață poate mai „european", sau pentru Australia.

Noi specializări

Ultima noastră oprire a fost la Facultatea de Inginerie și Managementul Sistemelor Tehnologice.

Aici am stat de vorbă cu domnul *prodecan, profesor doctor inginer Horia Gheorghiu*, și cu domnul *conferențiar doctor inginer Anton Hader*.

Domnul prodecan a subliniat importanța acestei facultăți, faptul că absolvenții au găsit ușor de lucru atît în instituții bancare, cît și în secțiile mecanice ale unor întreprinderi. Există o secție care se ocupă de tehnologii neconvenționale și chiar una de roboți. Candidații au fost în medie doi pe un loc și domnii profesori și-au exprimat încrederea că în viitor vor avea de unde alege, mai ales că absolvenții pot vedea clar avantajele acestor noi facultăți. Dotările sînt suficiente pentru buna pregătire a studenților, unele fiind chiar de nivel european. De aici plasamentul absolvenților este foarte general, s-a făcut chiar o statistică demonstrînd că nici unul dintre aceștia nu aparține numărului șomerilor ingineri.

În ceea ce privește emigrările acestor absolvenți, probabil că ele se vor opri în momentul în care industria va demara și un pic de optimism nu strică nici în cele mai dramatice momente.

În loc de concluzii...

Încheind aceste sumare observații, nu putem să nu ne gîndim la soarta unor tineri ingineri care sînt obligați să vîndă la „butice", care trăiesc din ajutorul de șomaj, sau care acceptă tot felul de alte slujbe obscure. Este adevărat că în străinătate meseria este apreciată și onorantă. Cunoaștem chiar situații paradoxale, dar strict autentice. Un tînăr inginer român care pregătea un doctorat în Franța, urma ca împreună cu un prieten francez, și el doctorand, dar în matematici, să negocieze chiria viitoarei locuințe cu proprietarul, evident francez. Și atunci francezul l-a rugat pe românul nostru: „Vorbește tu, că ești inginer!"

Ne întrebăm cînd se va putea spune același lucru și în țara lui de baștină, pentru ca nici el, nici altul să nu mai caute un loc sub Soare pe meleaguri străine.

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

PARIUL CU TINE ÎNSUȚI

Vreți să descoperiți NUMELE UNUI ORAȘ de vis, călătorind cu gîndul? Citiți pe rînd informațiile despre el și încercați să dați răspunsul chiar după lectura primului sau celui de-al doilea bumb. Dacă nu reușiți, ajutați-vă cu următoarele informații:

● Napoleon a spus că acest oraș este „cel mai elegant salon" din lume și singurul demn să aibă cerul drept acoperiș.

● Numeroase comedii de Goldoni - copil al țării în care se află orașul - au drept loc de desfășurare acest oraș.

● E amenințat cu dispariția, dar se găsesc soluții ingenioase pentru a fi salvat.

● Se construiesc poduri și pasarele. Unul dintre cele mai cunoscute este Podul Rialto care traversează Marele Canal.

● Podul Suspinelor leagă fațada Renaissance a Palatului Dogilor de închisorile învecinate.

● În acest oraș se fac plimbări cu gondola.

(Răspunsul în pagina a 15-a)